

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Shakespeare, William.; Oversatte af H. C. Wosemose.

Titel | Title:

William Shakspeares samtlige dramatiske Verker

Alternativ titel | Alternative title:

Samtlige dramatiske Verker.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : trykt hos Jacobsen, 1834

Fysiske størrelse | Physical extent: 1-9 i 1 bd.

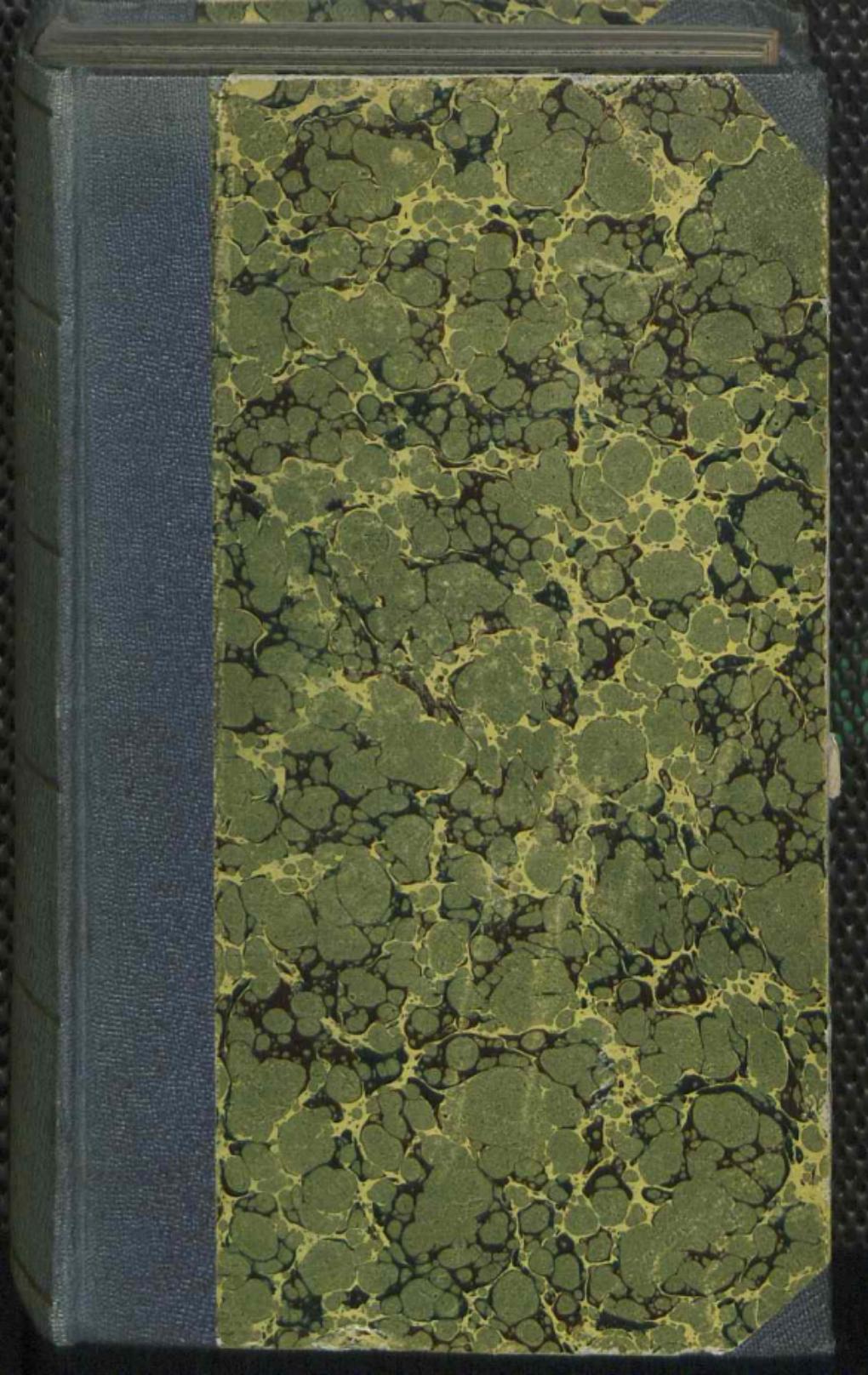
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56,- 150-8°

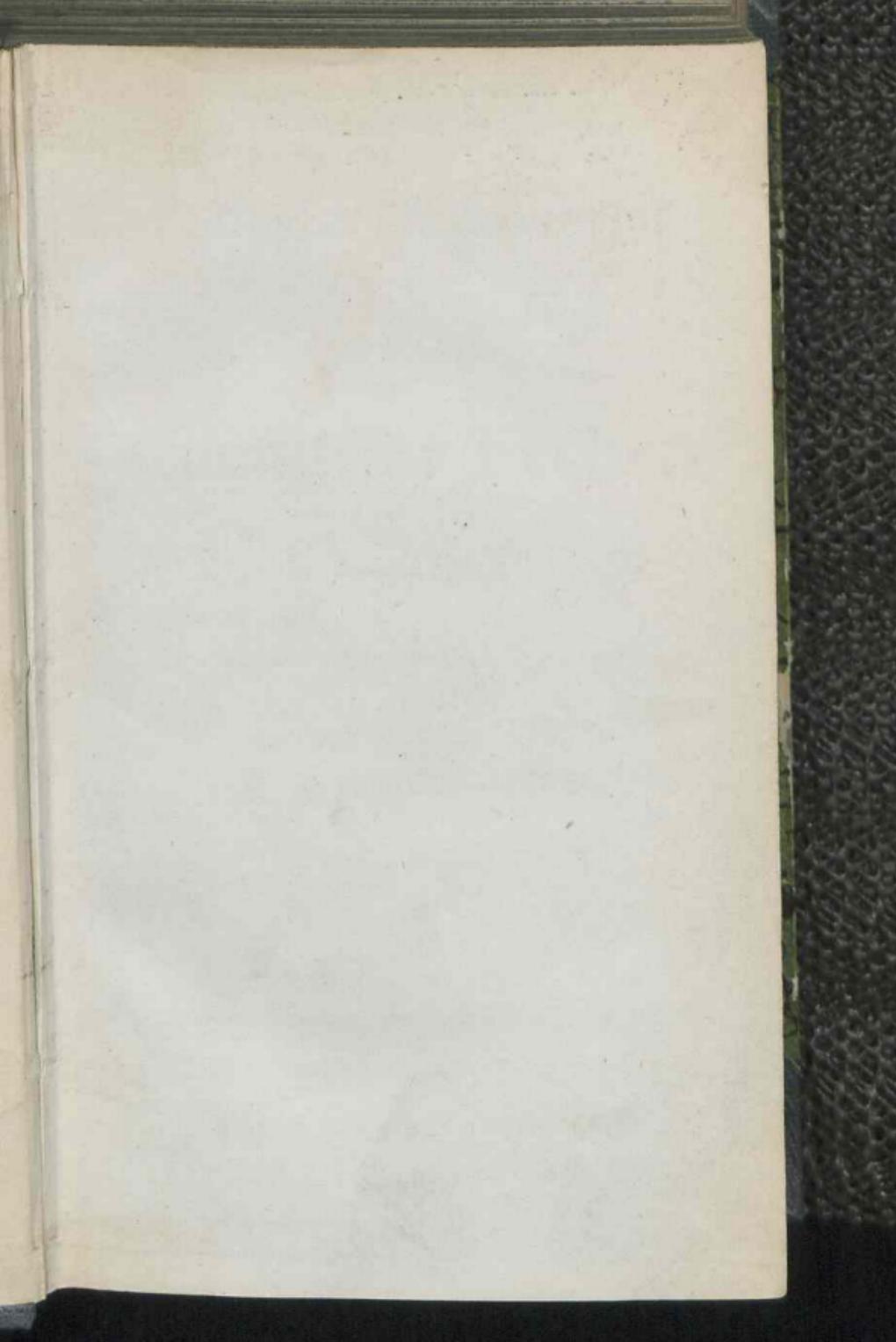
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

115608010800

+Rex

William Shakespeares

samtlige

dramatiske Verker.

Oversatte

af

H. C. WOSEMOSE.

2.

København, 1834.

Trykt hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

Digitized by Google

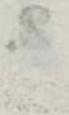
Digitized

Digitized by Google

Digitized by Google

16

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

H a m l e t,
Prince af Danmark.

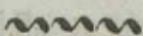
Sørgespill
af
William Shakspere.

Oversat
af
W. C. Wosemose.

København, 1834.
Trykt hos Jacobsen, Springgaden Nr. 14.

Fortale.

Blandt Europas Digtere staaer unegteligen William Shakspeare, og, blandt denne Kæmpeaands dramatiske Verker, hans Sørgespil overst. I Spidsen for disse fremtræder hans Hamlet, som et mælende Vidne om den udodelige, britiske Digters glimrende Phantasi, Alt gennemtrængende Skarpsind, mægtigen granstende Dybsind og usiagelige Kundskab til det menneskelige Hjerte. Med dette Sørgespil begyndte ogsaa Shakspeares classiske Jordansker for Mere, end 27 Aar siden, sin mæsterlige Oversættelse af denne Digters dramaatiske Verker; og ingen Sagkyndig kan negte, at bedre kunde afsoode Peter Foersom ikke bevise sit Kald til at være denne Briterbardes Oversætter, end ved sin danske Hamlet; thi dette Sørgespil er ligesaa sikker en Provesten for en Oversætter, som dets Helt er det for en Skuespiller af første Rang.

Over 27 Aar ere henrundne siden den Tid. Vor Literatur har længe følt Savnet af en fuldstændig, tro og smagfuld Oversættelse af Shakspears

dran atiske Verker. Det er dette Savn, Undertegnede vil forsøge paa at afhjælpe ved nærværende Octav-Udgave, hvori Begyndelsen er gjort med Hamlet, Prince af Danmark.

Foersom siger i Fortalen til den første Udgave af sit Verk (trykt 1806; den anden Udgave er fra 1811): "Mange ville vel ansee meget for Feil, som i min Oversættelse er Forsæt og Plan; f. Ex. de Feil mod Versebygningen, jeg nu og da har tilladt mig. Disse begik jeg med velberaad Hu, hvor jeg maatte være blevet mit Mynster mindre tro, ved at undgaae dem." Foersom's Oversættelse af Shakspeare's Sørgespil i Almindelighed, og i Særdeleghed af Hamlet, er ogsaa af alle Sagkyndige erkendt for at svare til Prædicatet "tro"; og Ingen af Shakspeare's Fordanskere er trængt dybere ind i Digterkongens Land, end denne aandrige Skuespiller, der med samme Held trængte ind i Hamlets Character paa den danske Scene. Nagtet Foersom "nu og da har tilladt sig nogle saakaldte Feil mod Versebygningen", for at blive sit Mynster tro (hvilket enhver Upartist maa billige), gives der dog adskillige Steder, hvor han vilde være blevet

hint Mynster endnu troere, naar han havde tilladt sig flere saakaldte Feil, uavnligent ved at blande de semfoddede Jamber med sexfoddede, for saa noie, som muligt, at afpræge Digterens Aand i Oversættelsen. Det er denne Frihed, jeg har taget mig paa nogle Steder, hvorved jeg haaber, at være bleven Grundtezten endnu lidt troere, end min store Møester, paa hvis Skuldre jeg har sotgt at nuancere Shakspear e noget skarpere, end han tillod sig; og rimeligvis ville Aandens klartseende Venner billige dette ligesaa meget, som Formens blinde Tilhængere ville dadle det.

De Udgaver af Shakspeares dramatiske Verker, som jeg har lagt til Grund for min Oversættelse, ere Wagners og Bothes, hvoraf den Første, som grunder sig paa Malones Text, er udkommen i Braunschweig 1801, og den Sidste i London 1823. Til Oversættelsen af Hamlet har jeg tillige benyttet den ældste londonske Udgave af dette Sørgespil (af 1603), udkommen i Leipzig 1825.

København, i November 1833.

Oversættere.

Personer.

Claudius, Konge af Danmark.

Hamlet, Son af den forrige Konge, og Broderson af den
Nuvarende.

Polonius, overste Kammerherre.

Horatio, Hamlets Ven.

Laertes, Poloniusses Son.

Voltimand,

}

Cornelius,

}

Rosenkrantz,

}

Guildenstern,

}

Osrict, en hofmand.

En anden hofmand.

En Præst.

Marcellus,

}

Bernardo,

}

Francisco, en Soldat.

Reynaldo, i Poloniusses Tjeneste.

Et hørding. Et Statsbud.

Hamlets Faders Mand.

Fortinbras, Prinds af Mørge.

Gertrude, Dronning af Danmark, Hamlets Moder.

Ophelia, Poloniusses Datter.

Herrer, Fruer, Hørdinger, Soldater, Skuespillere, Graver,
karle, Samænd, Sendebud, Folge,

Scenen: Helsingør.

M a m l e t,

Prince af Danmark.

Förste Act.

Förste Scene.

Helsingør. En Skanse foran Kongeborgen.

Francisco paa Post. Bernardo træder ind.

Bernardo.

Hvem der?

Francisco.

Nei, svar Du mig! staa der, og nævn Dig!

Bernardo.

Der Konning leve!

Francisco.

Du Bernardo?

Bernardo.

Rigtigt.

Francisco.

Du kommer punetligen paa Klokkeslet.

Bernardo.

Nu slog den tolv. Gak i din Seng, Francisco!

Francisco.

Tak for Aflossning! Det er bittert koldt,
Dg jeg er hjertesyg.

Bernardo.

Var Vagten rolig?

Franciso.

Gi en Muus sig rørte.

Bernardo.

Nu vel, god Nat!

Iwald Du seer Horatio og Marcellus,
Som have Vagt med mig, bed dem at ile!
(Horatio og Marcellus trøde ind).

Francisco.

Jeg troer, jeg hører dem. — Staa! Hold! Hvem der?

Horatio.

Af Landet Venner.

Marcellus.

Og Danerkongens Mand.

Francisco.

God Nat!

Marcellus.

Lev vel, Du valre Kriger!

Hvem har Dig aflost?

Francisco.

Bernardo har min Post.

God Nat!

Marcellus.

Holla, Bernardo!

Bernardo.

Toel!

Hvad! Er Horatio der?

Horatio.

Ei Stykke af ham.

Bernardo.

Velkommen her, Horatio og Marcellus!

Horatio.

Nu! Lod den Ding sig etter see i Nat?

Bernardo.

Jeg Intet saae.

Marcellus.

Horatio siger, det er vor Indbildung,
Og han vil ingenlunde sætte Bid
Til dette Nædsels-Syn, vi saae to Gange;
Thi har jeg bedet ham, at komme hid,
Og vaage denne Midnatstime med os,
At han, hvis dette Gjensærd kommer efter,
Vort Syn bekræfte kan, og tale til det.

Horatio.

Aa Snak! Det kommer ei.

Bernardo.

Sid ned en Stund!
Lad os end een Gang storme mod det Øre,
Som er saa sterkt forskanset mod vort Sagn,
Om hvad vi saae to Nætter.

Horatio.

Og lad Bernardo saa fortælle det!

Bernardo.

Afvoigte Nat,
Da samme Sjærne hist, i Vest fra Polen,
Just stod og lyste i hin Kant af Him'len,
Hvor nu den brænder, saae jeg med Marcellus,
Da klokken just slog Et —

Marcellus.

Tys! Stands Din Tale! see, det kommer etter!

(Aanden kommer ind).

Bernardo.

I samme Skikkelse, som salig Konning.

Marcellus.

Du boglærd er, Horatio! Tæl til det!

Bernardo.

Seer det vor Konning ligt? See ret, Horatio!

Horatio.

Høist ligt. — Det knuger mig med Frugt væren

Bernardo.

Tilstaes vil det.

Marcellus.

Horatio, fael til det!

Horatio.

Hvad est Du, som anmøsser Nattens Stund Dig
Med denne fagre Krigerskifkelse,
I hvilken det begravne Danmarks Høihed
Skred sordum frem?

Tael! Jeg ved Him'len Dig besvørger. Tael!

Marcellus.

Det er fortørnet.

Bernardo.

See! Det vandrer bort.

Horatio.

Saa! tael! tael! Jeg besvørger Dig, o tael!

(Aanden gaaer).

Marcellus.

Det gik, og vil ei svare.

Bernardo.

Hvad nu, Horatio? Du ryster, og er blea.
Er det ei noget Meer, end puur Indbildung?
Hvad troer Du om det?

Horatio.

Saa sandt Gud lever! jeg ei kunde troe det,
Var ikke denne trygge, sauddru' Borgen
Af mine Dine.

Marcellus.

Er det vor Konning ligt?

Horatio.

Som Du Dig selv.

Saa var det Harnist, som han har, da han
Det stoltte Norrig slog; saa varst hans Masyn.
Da paa det vrede Støvne Potens Konning
Han smed af Stæden ud, og hen paa Isen. —
Det selvsomt er.

Marcellus.

Saalunde tvende Gange før,
Og just i denne døde Nattens Time
Gik han med krigerst Skridt vor Vagt forbi.

Horatio.

Grant veed jeg ikke dette at udtolke;
Men, Alt tilsammen regnet, varsler det
Seismomme Lava-Udbrud i vor Stat.

Marcellus.

Nu sidder ned, og sfig mig, hvo det veed,
Hvi dette noie, strenge Vagthold nu
Saa natligt trætter Landets Undersaetter!
Hvi sydes hver Dag doa de Malmkanoner,
Hvi kobes Krigskorraad fra fremmedt Land?
Hvi presser man Skibshyggere, hvis Stæb
Ci siller Søndag selv fra Arbeidsdagen?
Hvad er i Gøye, at sfig Sved og Skynding
Gjor' Natten selv til Dagens Arbeidsfælle?
Hvo kan mig sige det?

Horatio.

Jeg kan det; i det Mindste,
Saa munderes der; Vor nys afdøde Konning,
Hvis Billed nu lod sig for os tilsyne,
Blev, som I veed, af Fortinbras i Norrig,
Som Kaptein og Hovmod eaged' op,
Til Kamp udæsset, hvor vor bolde Hamlet
(Vor Verdensdel saalunde agted' ham)
Stog Fortinbras ihjel, som, efter Forbund,
Bed Segl og Nidd'res Baabenlov stædfæstet,
Forbrod med Livet alt det Land, han oatte,
Til Seierherren; hoorimod vor Konning
Udsatte Land af lige Værd, som var
Tilsafdet Fortinbras til Arv og Eie,
Hvis han vandt Seir, just som ved samme Enning,
I Kraft af dens Articlers Indhold, hans
Faldt Hamlet til. Nu har ung Fortinbras,
Af frijle Ungdoms Blid og Styrke fuld,

I Norriges Udkanter snappet sammen
 En Klok af Novehalse uden Hjem,
 For Mad og Drikke til et Hærtog, som
 Skal have Næb og Klær; og dette Tog
 (Som soleklart det er for vor Regering)
 Gaaer, for med væbnet Haand igjen at vinde
 Fra os det nævnte Land, hans Fader tabte;
 Og dette, mener jeg, er Hovedgrund'en
 Til vore Rustninger, og Kilden til
 Vor Vagt om Natten, samt første Marsag
 Til denne Jibuds-Hast og Larm i Landet.

Bernardo.

Jeg treer, det er ei Andet, end just dette;
 Det stemmer ogsaa med, at dette Varsel
 Gaaer væbnet ved vor Vagt, saa ligt hin Konning,
 Som var og er til disse Krige Ophav.

Horatio.

Det er et Gran, som virrer Sjælens Øie.
 I Romas Seierspalmers bedste Flor,
 Kort, for den store Julius faldt, stod comme
 Gravstederne, og Ligene i Lag'ner
 Sig jamrede og hylede paa Romas Gader.
 Med Idslæb Stjerner saaes, og Blodbug faldt;
 I Solen Tertegn stod'; den vaade Stjerne,
 Hvis Magt Neptuni Rige hviler paa,
 Var syg af Dommedags Formorkelse,
 Og just deslige frngtelige Varsler, —
 Herolden, foran Skæbnen ilende,
 Proleger foran Ting, som nærme sig —
 Hør Jord og Himmel her i Samfund viist
 For dette Jordstræg, og for vore Landsmænd.

(A anden kommer igjen).

Men sille! See! igjen det kommer der!
 Nea stondser det, blot det end knuse mig. —
 Staa, Son! Hvis Du har Lyd og Brug af Stemme,
 Tael til mig!

Hvis noget Gode Dig bevises kan,
Som Dig kan give No, og Maade mig,
Tael til mig!

Hvis Du dit Niges Fremtid-Skæbne veedst,
Som Kundskab om den muligt kan afvende,
O, tael!

Hvis Du, imens Du leved', har nedgravet
Gravristen Skat i Jordens Skod, hvorfor
I Aander siges tidt at gaae igjen —

(Hanen galler).

Saa tael! — stat stille, tael! — Stands det, Marcellus!

Marcellus.

Skal jeg staae til det med min Hellebard?

Horatio.

Ta, hvis det ei vil staae.

Bernardo.

Det er her.

Horatio.

Det er her.

(Aanden gaaer).

Marcellus.

Det borte er! —

Vi krænke det, da det er saa ørværdigt,
Om Skin af Bold vi ville byde det;
Thi det, som Lusten, ikke saares kan,
Og vore Slag er' Dndstabs comme Gøglespil.

Bernardo.

Det vilde tale, just, da Hanen goel.

Horatio.

Da soer det sammen, ligt et syndigt Væsen
Bud Samvids Rædselsstemme. — Det er mig fortalt,
At Hanen, som er Morgenens Trompet,
Med sin høit stigrende og klare Strube
Oppækker Dagens Gud; og ved dens Varselskold,
Det være sig i Hav, Ild, Jord og Luft,
Hjem iter hver forvirret, vildsom Aand til
Sit Kængsel; og, at dette Sagn er Sandhed,
Bevisste dette Syn tilstrækkeligt.

Marcelius.

Det svandt, da Honen goel. Man siger ogsa,
 At altid, naar det laker ad den Aarstid,
 Hvor i vor Frelsers Fodsel helligholdes,
 Hin Morgenfugl skal hele Natten synge,
 Og da — man siger, tor ei Aander gaae,
 Sund Natten er, Planeter saae da ei,
 Ei Trolddom rammer, Her kan ikke kogle;
 Saa hellig og saa naaderig er Tiden.

Horatio.

Saa har jeg hørt, og jeg tildeels det troer.
 Men see! hvor Morgenens i Purpurkaabe
 Gaaer over Duggen hist paa Østens Hsi.
 Nu bryder op! og er mit Raad, at vi
 Betroe Prince Hamlet, hvad i Nat vi saae;
 Thi, ved mit Liv jeg sværger, denne Aand,
 Skendt slum den var mod os, til ham vil tale.
 Samtykke I, at vi betroe ham det?
 Vort Venstab byder det; vor Vligt det egner.

Marcellus.

Ia lad os det, min Ven! jeg veed, hvor vi
 I denne Morgen bedst vill' træsse ham. (de gaae).

Anden Scene.

Middersal i Kongeborzen.

Ind træde Kongen, Dronningen, Hamlet, Polonius, Laertes, Voltimand, Cornelius, Herrer, og Folge.

Kongen.

Skendt Mindet om vor kære Broder Hamlets Død
 Endnu er frist; skendt det vor Hjerte sommed'
 At nære Sorg, og alt vort Kongerige
 At bære mørke Kummers dybe Præg.
 Saa har dog Overleg saa vidt med Hjertet stridt,
 At vi med visest Sorrig mindes ham
 Paa samme Lid, vi tænke paa os selv:

Dersor vor fordums Frønke, nu vor Dronning,
 Med hersterinde i vort tapre Rige,
 Vi har — som var det — med nedslagen Glæde,
 Med eet frydvarslende, eet graadsyldt Øie,
 Med Lost ved Graven, Sorg ved Bryllupsbordet,
 Med Glæde, Bee, i lige Skaaler veiet,
 Nu egter. Eders Biisdom ginge vi
 Ei heller her forbi, dens frie Stemme
 Bisfaldt jo Sagen. Her vor Tak til Alle!

I nu maae vide, at ung Fortinbras, —
 Som ikkun ringe dommer om vor Magt,
 Og troer, at ved vor kære, salig Broders Død
 Vor Stat er roket, og dens Grundvold løsnet,
 Har drømt sig her en Leitighed til Vinding,
 Og ei undladt at plage os med Budskab.
 Om at tilbagegive ham de Lande,
 Hans Fader tabte med al Ret og Skjel
 Til vor hoist tapre Broder. — Nok om ham! —
 Nu, hvad os selv og dette Mode angaaer,
 Er Sagen denne: Vi har frevet her
 Til Norrig, Fortinbras' Faders Broder, —
 Som, sengesrg og yderst svag, har næppe hørt
 Om Brodersonnens Plan — at han vil standse
 Hans Fremgang videre; da Hvervingen
 Og hele Folketallet alt er samlet
 Udar hans Underdaner; — og vi sende
 Dig, gode Voltimand! og Dig, Cornelius!
 At bringe gamle Norrig denne Hilsen;
 Ei givende Jer meer personlig Fuldmagt
 Til Underhandling der, end Jer forundes
 I disse vidt forklarede Articler.
 Farvel! Lad Il forsgé Eders Iver!

Cornelius og Voltimand.
 Her og i Alt vi gjøre vil vor Pligt.

Kongen.

Vi twible ei derom. Lev vel af Hjertet!

(Voltimand og Cornelius gaae).

Dg nu, Laertes! hvad har Du at sige?
 Du talte om en Bon; sig den, Laertes!
 Du taler ei med Grund til Daners Konning,
 Og taler uhort. Hvad kan Du vel bede,
 Som jeg ei byder Dig, for Du har bedet?
 Et Hovedet er Hjertet meer beslagtet,
 Et Haanden Munden mere trofast huld,
 End Danerrigets Throne er Din Fader.
 Hvad ønsker Du, Laertes?

Laertes.

Herre Konning!
 En gunstig Orlov til at gaae til Frankrig,
 Hvorfra jeg viliigen drog op til Danmark,
 For Dig ved Kroningsfesten at betjene;
 Men nu, hin Pligt er rygtet, maa jeg tilstaae,
 Mit Sind og Hu til Frankrig attor staae,
 Og bøie sig om gunstig, naadig Orlov.

Kongen.

Din Fader, har han samtykt? Hvad Polonius?

Polonius.

Han har ved moisom Beden, Herre Konning!
 Afvistet mig et sent Forlov, og jeg
 Tilsidst med nodigt Ja hans Bon besegled'.
 Jeg beder Dig, o, giv ham Lov at reise!

Kongen.

Reis Du med Gud da! Tiden være Din,
 Og al dens Lykke! Brug den, som Dig lyster! —
 Men nu, min Frænde, Hamlet, og min Son! —

Hamlet (afsides).

Lidt meer, end Frænde, mindre, end en Son.

Kongen.

Hvi hænger Sorgens Sky endnu paa Dig?

Hamlet.

Nei, Herre! Jeg for meget er i Solen.

Dronningen.

Min gode Hamlet! Kast Du Nattens Farve,
 Og lad Dit Øje see, som Ben, paa Daumark!

Søg ei for stedse med de mørke Nine
 Din ædle Fader i det sorte Muld!
 Du veedst, det gammelt er: Alt Kod er Hø,
 Og, for at leve evigt, maae vi døe.

Hamlet.

Ja, det er gammelt, Dronning!

Dronningen.

Nu da!

Hvi synes det Dig da saa selvomt?

Hamlet.

Det synes, Dronning? Nei, det er; jeg veed ei,
 Hvad synes er. Det er ei blot, min Moder!
 Min sorte Kappe, Sorgens Modedragt,
 Ei heller Stormen af fremtvungne Sukke,
 Ei heller frugtbar Taarestod i Diet,
 Ei heller de til Jorden slagne Blik
 Med alle Kum'rens former, Moder, Skin,
 Som ret mig tolke kan; ja! disse synes;
 Thi Menueset kan estergøgle Miner!
 Hint i mit Indre skyer Skinnets Prunk og Pragt;
 Det er kun Smertens Skaberak og Pyntedragt.

Kongen.

Skont og rosværdigt er Dit Hjerte, Hamlet!
 Som Fad'ren sligt et Sørgeoffer yder;
 Men, viid, en Fader tabte jo Din Fader;
 Hin Fader tabte sin, og for en Tid
 Han ved sin Død forpligtede sin Son
 Til lydig Sorg; men, blive ved i
 Haardnakken Klæge, er ugudeligt,
 Er Stirsind, er umandig Sorg; det viser
 En Villie, som ei boier sig for Him'len,
 Et Sind forsagt, og ei sin Gud hengivent,
 Da en Forstand eenfoldig, ilde underviist;
 Thi hvad vi veed skal stee, og er saa gængs,
 Som de mest gængse Ting for vore Sæser,
 Hvi skal vi lægge det paa Hjerte med
 Omhændet Trods? Hy! det er Synd mod Him'len,

Synd mod den Døde, Synd imod Naturen,
 Og vvert mod vor Fornuft, hvis hver Dags Tert
 Er Fædres Død, og som har altid raabt
 Fra første Lig til den, som doer i Dag:
 Saa maa det være! — Hør os! Kast til Jorden
 Den Sorg, som baader ej, og ansee os
 Det som Din Fader! Thi al Verden vide,
 Du til vor Trone est den Nærmeste!
 Og med saa varm og ødel Kærlighed,
 Som huldest Fader bærer til sin Son,
 Kunngjør jeg dette. Hvad Din Attraa angaaer,
 At gaae til Wittenberg igjen tilbage,
 Den er svært mod vort Øustke, og vi bede,
 Boi Du Dit Sind og Hu til her at blive!
 Her i vort Dies Smil og Ly Du være
 Vor første Hosmand, Frænde og vor Søn!

Dronningen.

Lad ei Din Moder spilde sine Bonner!
 Reis ei til Wittenberg, bliv her, min Hamlet!

Hamlet.

Jeg vil i Alt adlyde Dig, min Dronning!

Kongen.

Nu, dette Svar er vennehuldt og sonligt;
 Vær, som vi selv, i Danmark! — Kom, min Dronning!
 Vor Hamlets blide Kærlighed smiler
 Ind i mit Hjerte; dersor, det til Hæder,
 Gi Glædens Skaal i Dag skal Danmark tømme,
 Som ei Kaponen Skven skal fortælle;
 Og him'len skal forkynde Kongens Røns
 I Svar af jordisk Orden. Kom, følg med!
 (Kongen, Dronningen, Herrerne o. s. v., Pon-
 tonius og Laertes gaae).

Hamlet.

O, gid dog dette for — for faste Kæd
 Hensmelte vilde, tø, til Dug oplöses! —
 O, gid den Evige ej havde sat
 Sit Lovbud imod Selvmord! Gud! o. Gud!

Hvor leed, hvor slau og frydlos synes mig
 Al denne Verdens Dont! Ky! Ky! den er en
 Uluget Hauge, som groer op i Fro;
 Kun geilt og økelt Ukrud holder den.
 At det kom saa vidt! Tvende Maaneder
 Kun død; ja, ei saa længe; nei, ei tvende,
 Saa herlig Konning; en Apollo selv
 Imod en Skovtrøld ved den Andens Side;
 Han, som saa ildfuldt elskede min Moder,
 At han ei taalte, Him'lens Bind'e blæste
 For koldt paa hendes Ansigt. Himmel! Jord!
 Maa jeg erindre det! Ja, hun hang ved ham,
 Som voxet' Eisbro's Tilvært højere
 Af det, den nærtes ved; dog, før en Maaned, —
 Lad mig ei mindes det! — Svaghed, Dit Navn er Dvoinde! —
 En stakket Maaned; før de Skoe var' gamle,
 Hvormed min stakkels Faders Lig hun fulgte,
 Liig Niobe i Graad; — nu! hun, just hun, —
 O Himmel! et fornuftløst Dyr, det vilde
 Dog sorget længer — hun, givt med hans Broder,
 Min Faders Broder, men saa ulig ham,
 Som jeg er Herkules; og før en Maaned;
 Me'n's Salter af de sande Høklerhaarer
 End brændte hendes svolne Nine rode,
 Var hun alt givt. — O Djævels-hui og Hast,
 At jage saa ofsted til Blodstams-Sengen!
 Det er ei godt, og Enden bli'er ei god;
 Men, brist, mit Hjerte! Dungen maa jeg binde.

Horatio, Bernardo og Marcellus træde ind.

Horatio.

Hil Dig, o Prince!

Hamlet.

Det glæder mig, at see Dig vel; Du est

Horatio, — eller jeg har glemt mig selv.

Horatio.

Just ham, min Prince! Din ringe Ejener stedse.

Hamlet.

Min gode Ven! jeg bryter dette Navn med Dig.
Hvad bringer Dig fra Wittenberg, Horatio? —
Marcellus?

Marcellus.

Min gode Prince! —

Hamlet.

Det gløder mig, at see Dig her; god Aften! —
Men hør! hvad bringer Dig fra Wittenberg?

Horatio.

Lyst til at stulke lidt af Schole, Prince!

Hamlet.

Ei gad jeg hørt Din Uven sige saa;
Ei heller skal Du saare dette Øre
Bud at betroe det Dine Køremaal
Imod Dig selv. Jeg veed, Du skulder ei;
Men hvad gjør Du i Helsingør? Du skal
Tilgavns at drikke lære, før Du reiser.

Horatio.

Ieg kom at see Din Faders Ligfærd, Prince!

Hamlet.

Hør, spot mig ikke, Scholecamarode!
Ieg troer, Du kom at see min Moders Bryllup.

Horatio.

I Sandhed, Prince! det fulgte snart derpaa.

Hamlet.

Puur Sparsomhed, puur Sparsomhed, Horatio!
De varme Retter Mad fra Jordesorden
Blev' koldesat' paa Bryllupsbordet. Gid jeg
I him'len havde mødt min værste Fjende
For denne Dag, Horatio! — Min Fader, —
Mig tykkes, at jeg seer min Fader.

Horatio.

Hvor, min Prince?

Hamlet.

I min Sjæls Die, Ven!

Horatio.

Jeg saae ham een Gang;
Min Prince! det var en valker, dannis Konning.
Hamlet.

Han var en Mand! Tag ham i Fet og Alt,
Hans Lige sel jeg aldrig see igjen.

Horatio.

Min Prince! jeg troer, jeg saae ham sidste Nat.
Hamlet.

Saae! Hvem?

Horatio.

Prince! Din Fader.

Hamlet.

Min Fader, Konning!

Horatio.

Bring Din Forundring til Opmærksomhed
En lidet Stund, til jeg saer Dig fortalt,
Paa disse twende Herrers Bidnesbyrd,
Hind Underverk.

Hamlet.

Før Guds Skyld, lad mig høre!

Horatio.

To Mætter vederfoer Sigt disse Twende,
Marcellus og Bernardo hist paa Bagten,
I Nattens Legems døde Midie.
En Skikkelse, lig Konningen, Din Faders,
Bernklæd, som han, fra Hoved indtil Fod,
Staaer for dem, og med Heltestridt gaaer langsomt
Og stolt forbi dem. Twende Gange stred han
Saa tæt forbi de Frygtbeklæmtes Øine,
At hans Hærforer-Stav dem kunde naae,
Men's de, som hartad frøs til Is af Rødsel,
Staae stumme, og ei tale til ham. Dette
Med lønlig Angst meddelede de mig,
Da tredie Midnat holdt jeg Vagt med dem,
Da, som de havde sagt, i samme Stund
Og samme Skikkelse (hvert Ord var Sandhed)

Hint Syn fremfræder. Jeg Din Fader kendte;
Min høire Haand er ei saa lig min Venstre.

Hamlet.

Men, hvor var det?

Marcellus.

Min Prince! paa Skansen, hvor vi vaagede.

Hamlet.

Du taler ikke til det?

Horatio.

Ja, min Prince!

Men ei det svared' mig; dog een Gang syntes
Mig, at det loftede sit Hoved op,
Og sig bevæged', som det vilde tale;
Men netop da goel Morgenhanen høit,
Bed denne Lyd det pludseligen gøs,
Og svandt bort for vort Syn.

Hamlet.

Det er høist selvomt.

Horatio.

Saa sandt jeg lever, Prince! det Sandhed er,
Vi have troet, at Pligten forefrev os,
At melde Dig den King.

Hamlet.

I Sandhed! Ja, i Sandhed! det mis øengster!
Er' I paa Vagt i Nat?

Alle.

Ja, min Prince!

Hamlet.

I sagde: jernkød?

Alle.

Jernkød, Prince!

Hamlet.

Fra Top til Taa?

Alle.

Fra Top til Taa, min Prince!

Hamlet.

I da saae ei hans Ansigt?

Horatio.

O jo, min Prince! hans Brynie var opslagen.

Hamlet.

Hvad! saae han vred ud?

Horatio.

I hans Nasyn var

Meer Sorg, end Brede, Prince!

Hamlet.

Bleg eller rød?

Horatio.

Nei, saare bleg.

Hamlet.

Og stirred' stivt paa Eder?

Horatio.

Ja, stivt.

Hamlet.

Jeg gad nok have været der.

Horatio.

Det havde vist forsærdet Dig.

Hamlet.

Sandsyntigt,

Sandsyntigt! Tøvede det længe?

Horatio.

Saalsænge man i Mag kan telle hundred?

Marcellus og Bernardo.

O længer, længer!

Horatio.

Ei, da jeg saae det.

Hamlet.

Hans Skæg var graaligt? ikke?

Horatio.

Det var, som jeg har seet det i hans Liv,

Sort spidsprængt.

Hamlet.

Jeg vil holde Vagt i Nat;

Maaske det gaaer igjen.

Horatio.

Det vil jeg love for!

Hamlet.

Hvis i min ødle Faders Skikkelse
Det træder frem, da vil jeg tale til det,
Om Hæved gabed' end og bød mig tie. —
Hvis I hint Syn har hidindtil fordulgt,
Bevarer det fremdeles da i Taushed!
Og hvad som helst i Nat moun' ellers hænde,
Læg Mørke til det, men giv det ei Tunge!
Jeg vil forskyde det; og lev nu vel!
Jeg mellem elleve og tolv seer Jer
Paa Skansen.

Alle.

Vi ere Dine Tjenere, min Prince!

Hamlet.

Nej, Venner, som jeg Eders er. Lev vel!
(Horatio, Marcellus og Bernardo. gaae)
Min Faders Vand i Jern! Alt er ei rigtigt.
Svig varslas mig. O, gid det var nær Midnat!
Til den Tid stille, Sjæl! Udaad vil' slige
For Lyset frem, om Jorden end dem dækkes!

(gaaer).

Tredie Scene.

Et Værelse i Polonius ses Huns.

Laertes og Ophelia træde ind.

Laertes.

Mit Os er bragt ombord; lev Du nu vel!
Og Søster! naar en gunstig Medbør blæser,
Og der er Lejlighed, Du maa ei sove,
Men lad mig høre fra Dig!

Ophelia.

Trivl ei om det!

Laertes.

Hvad angaaer Hamlet og hans Elskovssjas,

Hold det for Modens Skik, et Spil i Blodet,
 En Martsviol i Baarnaturens Ungdom,
 Tidlig, fort varende, sôd, ei bestandig,
 Bellugt og Tidsfordriv for et Minus;
 Si meer.

Ophelia.
 Si meer, end det?

Hamlet.

Ansee det ei for meer!
 Naturen, som den vorer, groer ei blot
 Til Kod og Gener: alt, som dette Tempel vorer,
 Udvides Sjælens indre Syssel med.
 Maaske han nu Dig elster: nu besadler
 Ei nogen Falshed, Svig, Bedrageri
 Hans Villies Dyd; men tank saa paa hans Høihed,
 Og frugt, hans Villie er ei hans egen!
 Thi han er selv Træl af sin høje Byrd;
 Han kan ei kaare for sig selv, som Folk
 Af ringe Stand; thi paa hans Valg beroer
 Det hele Riges Sikkerhed og Sundhed,
 Og dersor maa hans Valg og lyde ad
 Hint Legems Rost og Bud, hvis Hoved han er.
 Hvis han da siger, at han elster Dig,
 Tor kuu Din Krogstab troe det for saa vidt,
 Som han paa sit sregne Sted, sin Stilling
 Kan sande det i Daad: det kan han kun,
 Naar hele Danmarks Stemme for det er.
 Betenk nu, hvad Din Ære kunde lide,
 Hvis Du troskyldigt lytted' til hans Sange,
 Og mistede Dit Hjerte, eller aabned'
 For hans Ustyrlighed Din kyse Stat.
 Frygt det, Ophelia! frugt det, elste Søster!
 Hold Du forsigtigt om Din Omhed Vagt,
 Alt farlig Uttraaes Piil Dig ei kan naae.
 Forsigtigst Mo er osse alt for gavmild,
 Naar hun sin Undighed for Maanen blotter;
 Selv Dyden undgaaer ei en Slymlers Slag.

Kor osse saarer Ormen Maarens Spæde,
 Kor deres sagre Knopperaabue sig,
 Og i Ungdommens klare Morgendug
 Er givtig Meldug farligst; thi var varsom!
 Vaa Frygt beroer den bedste Sikkerhed;
 Ungdommen tidt gjør Oprør mod sig selv.

Ophelia.

Jeg denne gode Lære gømme skal
 Som Vogter for mit Hjerte; men min Broder!
 Gjør ei, hvad somme strænge Prester gjøre!
 De vise mig den steile Sti til Him'len,
 Me'ns, som de stolte, ubiu' Verdens Børn,
 De vandre Lystens rosenstrøede Wei,
 Og ændse ei sin egen Lære.

Laertes.

Frygt ei for det! — Jeg alt for længe tøver; —
 Men see, der er min Fader!

(Volonius træder ind).

Lisold Velsgnelse er doppelt Naabe;
 Lisoldet smiter end ad eet Levvel.

Polonius.

End her, min Son! Ombord! ombord! Ty, stam Dig!
 I Seilets Skulder sidder Binden alt,
 Man venter paa Dig. Der — Gud signe Dig!

(lægger sin Haand paa Laertesse's Hoved.)

Og indprent disse faa Formaninger
 I Din Grindring! Giv ei Tanke Lunge,
 Og aldrig en umoden Tanke Handling!
 Vær vel omgøngelig, men ikke lav!
 Den Ven, Du har, naar Du Dis Valg har prøvet,
 Ham med Staashager til Din Sjæl Du fæste!
 Men soek Din Haand ei ved at række den
 Hver nys udklækket, stægløs Broder! Vogt Dig
 Kor Ophav til en Twist! men, est Du i den,
 Saa for den, saa Din Modpart Dig maa frygte!
 Laan Hver Dit Øre, men kun Faa Din Stemme!
 Hor efter Hvers Raad, men bevar Din Menning!

Bekost Din Klædning, som Din Pung formaaer,
 Men ei phantastisk; rig, men ikke broget!
 Thi Klædningen forkynder øste Manden;
 Og Frankrigs høie Rangspersoner ere
 Høist fine og udsgte, sør i dette.
 Borg ei, og laan ei! Laaner taber tidt
 Saavel sig selv, som Vennen; ved at borge
 Du sløvgjør viis Spar sommeligheds Odd.
 Men, fremfor Alt, vær ørlig mod Dig selv!
 Og da maa følge ret, som Nat paa Dag:
 Du kan mod Ingen være falsk. Lev vel,
 Og min Beslignelse Dig dette krydre!

Lærtes.

Jeg ydmugst tager Afted, ædle Herre!

Polonius.

Dig vinker Tiden; Dine Folk Dig hie.

Lærtes.

Lev vel, Ophelia! Hush godt, hvad jeg
 Har sagt Dig!

Ophelia.

Det er i min Hukommelse indlukket,
 Som om Du selv bevared Nøglen til den.

Lærtes.

Lev vel!

(Lærtes gaaet).

Polonius.

Hvad er det, han har sagt til Dig, Ophelia?

Ophelia.

Med Din Tilladelse, et Ord om Princen.

Polonius.

Min Tro, ret vel betenk!

Det er mig sagt, at han har lidt, som senest

I Løndom med Dig tal, og at Du selv

Har meget frit og gavmildt laant ham Øre.

Hvis det saa er, — som man mig har fortalt,

Og til Advarsel for mig — maa jeg sige,

Du ei forstaaer Dig selv saa grant, som det
Sig egener for Din Ære og min Datter.
Hvad er imellem Her? Siig Du mig Sanden!

Ophelia.

Han har, min øde Herre! nyligt givet
Mig ikke saa Beviser paa sin Omhed.

Polonius.

Sin Omhed? Bah! Du, taler som et Barn,
Der end er usorsegt i flige Farer.
Du troer da, — hvad Du kalder — hans Beviser?

Ophelia.

Jeg veed ei, Fader! hvad jeg skulde troe.

Polonius.

Saa hør mig! Tro, Du est et Barn, som tog
For godt Beviis de Ting, der dog bevise
Slet ingen Ting! Beviis Dig klogere!
Chi ellers (at jeg ei skal jage Livet
Af dette stakkels Ord) vilst Du til sidst
Bevise grant og klart, Du est en Daare.

Ophelia.

Han om sin Kærlighed har talt til mig,
Men, Fader! dog paa ørlig Viis og Maabe.

Polonius.

Nei, kald det uviis Mode! — See mig en Gans!

Ophelia.

Og han stadsfested' sine Ord, min Fader!
I det han ved hver Hilmens Helgen vor.

Polonius.

Ta! Snarer til at fange Snepper med. Jeg veed,
Naar Blodet brænder, saaer Sjælen Tungen
Ret ødselt Eder. Disse Blus, som give
Meer Lys, end Ild, hvis Lys og Ild er' folde,
Selv, me'ns de skinne, maa Du ikke ansee
For Ild. Kra nu af vor lidt knappere
Med Din jomfru'lige Nærvoerelse!
Hold Du Dit Selstab meer i Pruis, og spring es
Afsted strax, naar Du kaldes! Hvad nu angaaer

Prince Hamlet! tank da om ham, han er ung,
 Og har et meget større Spillerum,
 End Dig kan gives! Kort, Ophelia,
 Tro ei hans Eder! De er' Mæglere,
 Gi af den Farve, deres Klæder vise,
 Men fristere med høist urene Bonner,
 Der klinge rene, fromme Løvter lig,
 For bedre at bedrage. Fremfor Alt —
 Fra nu af, rent ud sagt, jeg vil ei have,
 At Du en ledig Stund bortodsser til
 At tale med, og laane Hamlet Øre.
 Adlyd! Jeg det besaler. Hører Du?
 Kom med!

Ophelia.

Jeg skal adlyde, edle Herre!

Fjerde Scene.

Skansen.

Hamlet, Horatio og Marcellus træde ind

Hamlet.
Skarpt bider Lusten; det er meget holdt.

Horatio.
Det er en svende og bitter Kulde.

Hamlet.
Hvad er nu Klokkens?

Horatio.
Den er nok henved tolv.

Marcellus.
Nej, den er slagen.

Horatio.
Saa? Jeg har det ē hørt;
Saa lækker det da nu ad Tiden til,
Da Nonden pleiede at gaae sin Vandring.

(Klong af Trompeter og Kanonstød i Kongeborgen.
Prince! Hvad betyder dette?

Hamlet.

Vor Konning vaager

I Nat, faaer sig en Knus, og staaer en Svir af;
Den frodigen oplobane Vandgren raver;
Som nu han svælger Vin fra Rhin, udstryde.
Trompeten og Hærpankerne saaledes
Hans Driske-Seire.

Horatio.

Er det Landets Skif?

Hamlet.

Vist er det saa; men, efter mit Begreb,
Skondt jeg er indsjø, og opdragten til den —
Er det en Skif, man meer har Øre af
At bryde, end at lyde. Thi i Øst og Vest
Gjor disse dorste Sviregilder os
Blandt andre Folk berygtede. De kalde
Os Drunkenbolde, og besudle os
Med Øgenarne: og, i Sandhed! dette
Betager vore ødle Folkedyder,
Skondt hoist udannede, al Kraft og Marv,
Saa hændes det jo tidt, at enkelt Mand,
Paa Grund af et og andet Modermarke,
Der ham mispryder, som fra Fodselen
(Hvori han er uskyldig, da Naturen
Kan ikke vælge sin Oprindelse)
En Overvegt af en Temperamentsfeil,
Som sidt Hornustens Børn nedbryder; eller
En Bane, som igennemtrænger Formen
Af gode Sæder; at lig Mand, som bærer
Præg af en enkelt Lyde, være sig
Naturens Medgivt, eller Stæbnens Stjerne, —
(Var' end hans andre Dyder ren', som Naaden,
Og hoie, som de, Mennesket kan naae)
Vil denne Heil paa Nygrets Provesten
Dog dybt nedsette ham; et urent Gran
Verdien af den hele ødle Masse
Vil til hans egen Skade slette ud.

Aanden kommer ind.

Horatio.

See, Prince! der kommer den!

Hamlet.

Engle og Maadens Sendebrd bevarer os!

Eft Du en Lysts Aand? et Mørkreds Væsen?

Fra Him'lens Lustning, eller Helveds Idstorm?

Er from Din Hensigt, eller skadelig?

Du kommer i saa mystisk Skikkelse,

At jeg vil tale til Dig; jeg vil kalde

Dig Hamlet, Fyrste, Fader, Danerkonge.

O, svar! lad mig ei dee i Blindhed! Siig,

Hvi Dine Hellige, strinlagte Been

Har gennembrudt Vorlagenet; hvi Graven,

Hvori vi saae Dig rolig lagt, har aabnet

Sin tunge Marmorstrube, for at lasse

Dig op igjen! Hvad skal det sige, at

Du, dode Lig! saaledes i fuldt Staal

Igjen besøger Maanens svage Dæmring,

Gjor Natten rødelig, og bringer os,

Naturens Narre, til saa skrækkeligt

Vort Indersle at ryste med de Tanker,

Som ligge paa hin Side Sjælens Rige?

Siig, hvi Du gjor det? Hvi? Hvad skal vi gjøre?

Horatio.

Den vinler Dig, at gaae til Side med den,

Som ønsked' den, at aabenbare Noget

Før Dig alene.

Marcellus.

See, hvor vennesølt

Den vinler Dig til meer aassbes Steber!

Men folg den ej!

Horatio.

Nei, nei, for al Ting ikke!

Hamlet.

Den vil ei tale; vel! jeg følger den.

Horatio.

O nei, min Prince!

Hamlet.

Hvad skal jeg frygte vel?
Mit Liv jeg værdt en Knappenaal ej agter;
Og, hvad min Sjæl angaaer, formaaer den Intet,
Da den er, som den selv, udødelig? —
Den vinker atten mig. — Jeg følger den.

Horatio.

Hvad, om den fristed' Dig til Strommen, Prince?
Eller paa Klippens rædselulde Linde,
Som bøier sig ud over sine Fodder,
Og seer i Havet? om den der antager
En anden, rædsom Skikelse, der tømmer
Fornuftens Magt, og driver Dig til Vanvid?
Hus, Stedet lægger i og for sig selv
Rigt Legetøi for Bildelse i hver
En Hjerne, som seer ned saa mange Favne
Til Havet, og dets Brøl dermede hører.

Hamlet.

Den vinker mig bestandigt; gaa! jeg følger.

Marcellus.

Du skalst ej gaae.

Hamlet.

Lag Dine Hænder bort!

Horatio.

Styr Dig! Du skalst ej gaae!

Hamlet.

Min Skæbne raaber,
Og gjør den mindste Uare i mit Legem
Saa sterk, som hin Nemæas Loves Sener.

(Aanden vinker.)

Bestandigt vinker den. — Mænd! slipper mig! —
(river sig fra dem)
Ved Gud! jeg gjør en Mand af den, mig hindrer —
Bort! siger jeg. Gaa! — jeg vil følge Dig.

(Aanden og Hamlet gaae.)

Horatio.

Fortvivset vorder han ved disse Tanker.

Marcellus.

Lad os gaae med ! her hør vi ham ei lyde.

Horatio.

Ja, efter ham ! — Hvad Udfald varslør dette ?

Marcellus.

Noget er raadent i den danske Stat.

Horatio.

Derpaa vil Himlen raade Bod.

Marcellus.

Kom ! lad os følge ham !

(De gaae).

Femte Scene.

En meer affsides Del af Skansen.

Aanden og Hamlet komme tilbage.

Hamlet.

Hvor leder Du mig ? Tael ! jeg gaaer ei længer.

Aanden.

Hør mig !

Hamlet.

Det vil jeg.

Aanden.

Suart min Time kommer,
Da jeg til marterfulde Svoelluer
Maa overgive mig.

Hamlet.

Ach, arme Aand !

Aanden.

Beklag mig ei, men laan alvorligt Øve
Til, hvad jegaabnbarer !

Hamlet.

Tael ! det er min Pligt, at høre.

Aanden.

Øg Pligt, at hevne mig, naar Du saer hørt mig.

Hamlet.

Hvad!

A n d e n .

Jeg er Din Faders Aand,
 Dømt til, en Lid at gaae igjen om Natten,
 Og Dagen over til i Hld at faste,
 Indtil min Synd, i Livets Dage øvet,
 Udbændt og renset er. Var det mig ei forbudt,
 Mit Fængsels mørke Løndom at fortolke,
 Jeg kunde en Fortælling aabenbare Dig,
 Hvis mindste Ord slog Harver i Din Sjæl,
 Is i Dit unge Blod; til Dine Øine,
 Lig Stjerner, til at skyde ud af Banen,
 De tykke Lokker til at stilles ad,
 Og hvert et enkelt Haar staae paa Dit Hoved,
 Som Vorster paa det bistrø Vindsvin. Men
 Hin Evighedens Alsgrund maa ei aabnes
 For Kød og Blod. Lyt! Lyt! o, lyt, hvis Du
 Har nogen Lid Din gonne Fader elsket! —

H a m l e t .

O Himmel!

A n d e n .

Da hevn haus fulle, unaturlig' Mord!

H a m l e t .

Mord?

A n d e n .

Ja, fulle Mord — som hvert et Mord er sult;
 Men mit høist sult, uhyre, unaturligt.

H a m l e t .

Il da, og sig det, at jeg kan paa Vinger,
 Som Andagts eller Elskovstankers suelle,
 Vort fare til min Hevn!

A n d e n .

Du est jo skink,
 Og Du varst dorstere, end fedte Ukrudt,
 Som staaer og raadner hen paa Lethe's Flodbred,
 Hvis det ei valte Dig. Nu, Hamlet, hør!

Der siges, me'n jegsov i min Frugthauge,
 Da stak en Stange mig. Hvert Danmarks Øre
 Er ved sligt Løgnibud om min Død bedraget
 Høist stændeligt. Men viid, Du ødle Ængling!
 Den Stange, som Din Faders Liv har stukket,
 Bær' nu hans Krone.

Hamlet.

O, min prophetiske Sjæl! Din egen Broder!

Aanden.

Ja, hin Blodstænder, hint utugtig' Øre
 Ved Videts Trolddom, ved sorforiske Gaver
 (O djævelsst Vid og Gaver, som formaae
 Saa at bedrage!) vandt til stændig Lyst
 Min Dronnings Billie, som saa dydig lobs.
 O, Hamlet! hvilket Fal'd var ikke dette!
 Fra mig, hvis Eisstov var saa hei og ødel,
 At Haand i Haand den git med selve Lovtet,
 Jeg sov ved Altaret; og saa at synke
 Ned til en Usling, hvis Naturens Gaver
 Mod mine ringe vare!
 Men, lig'som Dyden aldrig rokkes kan,
 Om Utngt end i himmelsk Form den frister,
 Saa Vellyst, selv til Lysets Engel knyttet,
 Vil møt sig fraadse i en himmelsk Seng,
 Og the til Svinesøde.
 Men tys! jeg troer, jeg lugter Morgenluft;
 Thi lad mig ile! Me'n jegsov i Haugen,
 Som altid var min Skit hver Estermiddag,
 Stjal sig min Broder paa min trygge Ro
 Med Saft af Bulme-Urt i Draabeflaesse,
 Og i mit Øres Abning god han denne
 Spedalskhedsgivt, hvis Kraft saa fjendlig er
 Mod Menneskerne Blod, at suelt, som Qvickslovs,
 Den farer gennem Kroppens Porte, Gange;
 Og pludseligt det tynde, sunde Blod
 Da skyrkner og tilsammen løber, lig
 Den Melk, hvori en Syre man udgyder.

Saa skede mig; strax satte sig en Bark
 Af Udslet, lig den arme Lazari,
 Med væm'lig Skorpe paa mit glatte Legem.
 Saa blev jeg, sovende, ved Broderhaand
 Liv, Krone, Dronning, Alt paa een Gang røvet;
 I mine Synders fulde Blomstring meiet,
 Fornden Sacramentet, uberedt,
 Ei nydende den sidste Olie,
 Fornden opgjort Regning, kaldt til Regnstab,
 Med alle mine Syndere paa mit Hoved.

H a m l e t.

O skækeligt! o skækeligt! høist skækeligt!
 A n d e n.

Hør Du Natur i Dig, da taal det ei!
 Lad Danmarks kongelige Seng ei være
 Et Utugts-, et forbrydeist Blodskamsleie!
 Men, paa hvad Viis Du røgter dette Hverv,
 Bevar Dit Hjerte rent, og lad Din Sjæl
 Ei foretage Noget mod Din Moder!
 Men hende overlade Du til Him'l'en,
 Og Tornene, som boe i hendes Barm,
 Til Oval og Nag! — og lev nu hermed vel!
 Johannisormen Morgengry forkynner,
 Da nu dens kolde Rue blegner alt.
 Guds Fred! Guds Fred! Guds Fred! erindre mig!

(forsvinder).

H a m l e t.

O helse Him'lens Hær! o Jord! Hvad Mere?
 Og, skal jeg soie Helved' til? O sy! —
 Hold! Hold, mit Hjerte! og I, mine Sener,
 Forældres ei med Et, men bær' mig opreist! —
 Erindre Dig? Ja, arme Aand! saa længe
 Erindring boer paa denne vilde Klode!
 Erindre Dig? Ja, paa mit Mindes Tavle
 Vil jeg hver lav Erindring slette ud,
 Hvert Sprog af Bøger, Tankebilled, Indtryk,
 Som ag'tpaagiven Ungdom præged' der,

Og ene Din Besaling leve skal
 Her i min Hjernes Bog, ren og ublandet
 Med lave Ting! Ja, ja, ved Himmelens!
 O, hoist forderelige Qvinde!
 O Skurk! Skurk! smilende, fordonste Skurk! —
 Min Table hid! — bedst, at jeg skriver det:
 "At man kan smile evigt Smil, og være
 "En Skurk." — I Danmark veed jeg, i det Mindste,
 Det kan gaae an.
 See saa! Der staer Du, Farbro'er!
 Der staer: "Guds Fred! Guds Fred! Grindre
 Jeg har jo svoret paa det.

Horatio (udenfor).

Prince, min Prince!

Marcellus (udenfor).

Prince Hamlet!

Horatio (udenfor).

Himlen frelse ham!

Hamlet.

Det see!

Marcellus (udenfor).

Heida! Holla! min Prince!

Hamlet.

Heisa! Holla! min Gut! Kom, Fugl! Kom! kom!

Horatio og Marcellus træde ind.

Hvorledes gaaer det, ødle Herre?

Marcellus.

Hvad Nyt, min Prince?

Horatio.

O, høist forunderligt!

Hamlet.

Min gode Prince, fortæl det!

Hamlet.

Nei!

I aabenbare det.

Horatio.

Ieg ikke, Prince! ved him'len!

Marcellus.

Ieg heller ikke, Prince!

Hamlet.

Hvad mene I? Kan Sjælen tanke Sligt?

Men, vil I tie?

Horatio og Marcellus.

Ia, ved him'len, Prince!

Hamlet.

Der ingen Niding boer i Danmarks Rige,

Med mindre, at han er en Erkestorf.

Horatio.

Min ødle Herre! der behøves ei

En Mand fra Graven, for os Sligt at sige.

Hamlet.

Ia, rigtigt! Du har Ret; og nu, forinden
Omstændigheder, troer jeg, det er godt,
Vi give Haand, og stilles, Hver til Sit,
I, hvorhen Eders Dont og Ønske kalde; —
Ehi hver Mand har sin Dont, sit Ønske, hvordan
Endog de er', — og, hvad min Ringhed angaaer,
Seer I, da vil jeg nu gaae hen at bede.

Horatio.

Det er kun vild og svimmel Tale, Herre!

Hamlet.

Det gjør mig, sandeligen! ondt, I vredes;

Ia, sandeligt!

Horatio.

Der er ei Grund til Bredet.

Hamlet.

Jo, ved Sanct Patrick! jo, der er, Horatio!

Og megen Grund! Hvad dette Syn angaaer, —

Da troer mig, at det er en ørlig Mand!

Nu — Eders Lyst, at vide, hvad der er

Immellem os, tving den saa godt, I kunne!

Og Venner! nu, saa saudt I ere Venner,

Samt Schole-, Maabenbrodre, saa opfylder
En ringe Bon, jeg har!

Horatio.

Hvad er det, ødle Herre? Vi adlyde.

Hamlet.

Kundgjører aldrig, hvad I saae i Nat!

Horatio og Marcellus.

Rei aldrig, Prince!

Hamlet.

Ja, sværger derpaa!

Horatio.

I Sandhed! aldrig jeg!

Marcellus.

Jeg heller ikke, sandeligt!

Hamlet.

Her paa mit Sværd!

Marcellus.

Vi har alt svoret, Prince!

Hamlet.

Før Aavor! paa mit Sværd, før Aavor!

Nanden (neden under).

Sværger!

Hamlet.

Ha! ha! Gut! Du siger det? Er Du ber, god Bon?

Belan! — I høre denne Karl i Keld'ren, —

Samtykker i at sværge!

Horatio.

Nævn Eden da, min Prince!

Hamlet.

At tale aldrig om, hvao I har set!

Sværger paa mit Sværd!

Nanden (neden under).

Sværger!

Hamlet.

Hic et ubique? vel! vi skifte Vladsen.

I Herrer, kommer hid,

Og lagger atter Haanden paa mit Sværd!

Sværg paa mit Sværd:

At tale aldrig om, hvad I har hørt!

Aanden (neden under).

Sværg paa hans Sværd!

Hamlet.

Bel sagt, Du gamle Muldværp!

Arbeider Du saa snest i Jorden, Du? —

Lil Skansegrevner Du est dygtig. — Nu da,

Gorandrer Plads end een Gang, odle Venner!

Horatio.

O Dag og Nat! høist fremmedt er mig dette!

Hamlet.

Og byd det da velkommen, som en Fremmed?

Der er fler' Ting i Him'len og paa Jorden,

Min Ven! end Dine Philosopher drømme.

Men kom!

Som for, saa her, sværg! Maadens Gud Jer hjælps!

Hvor sært og underligt jeg mig anstiller,

Da jeg maaskee nu snart det finder tjenligt,

En selv som Masque mig at tage paa,

Sværg, at, naar I da seer mig, I vil aldrig

Med Eders Arme saadan overkors,

Med slig en Hoveddrysten, eller med

En dunkel Ytring, saasom: "Ja, vi veed nok;

"Vi kunde, hvis vi vilde;" eller: "Hvis

"Det os at tale lysted;" der er de, som,

"Isald de torde;" og saa videre,

Aldrig ved sligt tvetydigt Ord at robe,

At I veed Noget med mig! Sværg' paa dette,

Saa sandt Gud hjælpe Jer i største Nød!

Aanden (neden under).

Sværger!

Hamlet.

Hvit, hvit, urolig' Mand! — Nu anbefaler

Jeg mig, med al min Kærlighed, til Eder;

Og, hvad saa fattig Mand, som jeg, kan gjøre,

For Kærlighed og Venstaf Jer at vise,

Skal, om Gud vil, ei mangle. — Gaaer nu med!
 Og, Elste! stedse Fingeren paa Læben!
 Nu Tiden er af Led — O Oval og Ondskab!
 At denne Arm skal sætte den i Led!
 Nu kommer, Venner! lad os følges ad!

(de gaae).

Auden Act.

Første Scene.

Sal i Poloniusses Huns. Polonius og Reynaldo
træde ind.

Polonius.

Reynaldo, giv Laertes disse Penge
Og Verler!

Reynaldo.

Det skal jeg, ædle Herre!

Polonius.

Du handler saare viseligt, Reynaldo!
Hvis Du, før Du besøger ham, forhører,
Hvorlunde han sig tilker.

Reynaldo.

Det agter jeg, min Herre.

Polonius.

Min Tro! Godt sagt! ret herligt sagt! — Seer Du,
Spørg først, hvad Dauske er nu i Paris,
Hvor lunde, hvem, hvad Stand, og hvor de sege,
Hvad Selskab, hvad Fortæring; naar Du da
Bed denne usie Forskning seer, de kende
Min Son, da ryk lidt nærmere, og spørg
Lidt Mere i Særdeleshed! Lad, som
Du har lidt Kendskab til ham! for Exempel:

"Hans Fader kender jeg; hans Venner ogsaa,
"Og ham tildeles;" forstaer Du det, Reynaldo?
Reynaldo.

Ja, saare vel, min edle Herre!

Polonius.

"Og ham tildeles"; men tilsoi: ikke noie;
"Men, er det ham, jeg mener, er han vild,
"Til Dit og Dat hengiven;" paadigt ham
Hvad Feil Dig lyster, dog, for Vokker ingen,
Som ham vanere kan; vogt Dig for dette!
Kun slige kaade, elsevitte Streger,
Som er' almindelige Selstabbsbrødre
Til Ungdom og til Frihed.

Reynaldo.

Som: Spis, min Herre!

Polonius.

Ja, Drik og Slagsmaal, Vandten, Klammeri
Og Loser. — Seer Du, saavist maa Du gaae.

Reynaldo.

Det er jo, at vanere ham, min Herre!

Polonius.

Vist ei,

Naar Du blot krydrer lidt Beskyldningen;
Du maa ei bringe ham i Folkemunde,
Som var han til Losagtighed forfalden —
Det vil jeg ei. Omtal hans Feil saa fint,
At de see ud, som Stenk af Ungdomsfridet,
Den Rue, der af ildsuld Sjæl udbryder,
Den Bildhed i det rasse Unglingsblod,
Der brænder i Enhver —

Reynaldo.

Men, gode Herre! —

Polonius.

Hvi Du saalunde handle skalst? —

Reynaldo.

Ja, Herre!

Ieg gad vide det.

Polonius.

Her Planen er, min Ven!

Dg jeg anseer den for et heldigt Krigspuds:
Naar Du min Son tillægger disse Smaafeil,
Som Fødselspletter, bragte med til Verden,
Giv Agt!

Saa vil den Selstabbsbroder, Du vilst speide,
Hvis nogen Sinde i de nævnte Lyder
Han saae den Yngling, Du omtaler, styrdig,
Saalunde sikkert slutte da sin Tale:
"Min gode Herre!" "Ven!" "min ødle Herre!"
Som Talebrugen og Titulaturen
I Landet og hos Manden er —

Reynaldo.

Net vel, min Herre!

Polonius.

Dg derpaa gjør han dette da — han gjør —
Hvad vilde jeg dog sige? — Ved Guds Moder!
Jeg vilde sige Noget — hvorved slap jeg?

Reynaldo.

Ved: "slutte da sin Tale."

Polonius.

Ved: "slutte da sin Tale?" — Saa han slutter
Sin Tale da: "Ved Gud! jeg kender Herren;
"I Gaar jeg saae ham, eller Forgaars, eller
"Forgangen Dag, med den og den, og rigtigt!
"Der spiste han; der sandt jeg ham beruset;
"Der kiv han oppede ved Boldspil;" eller:
"Jeg saae, han gik til et berygtet Huns;
Videlicet, et Dømfruhuus — med Mere,
Seer I:

En Logn af Løkkemad en Sandhedskarpe sang.
Saa veed vi Mand med Klogstab og med Snitde,
Ved Løstens Bradspil og dens Prævestene
En rigtig Ven at naae just ad en Omvej.
Saa ester min Formauning og mit Raad

Du gjøre ved min Son! Jeg tænker dog,
At Du forstaaer mig? Gjør Du?

Reynaldo.

Heelt vel, min Herre!

Polonius.

Saa reis med Gud! Lev vel!

Reynaldo.

Men, gode Herre! —

Polonius.

Og speid hans Lyster med Dit eget Digt

Reynaldo.

Det skal jeg, Herre!

Polonius.

Og hold ham til at dyrke sin Musik!

Reynaldo.

Heelt vel, min Herre!

Ophelia træder ind.

Polonius.

Lev vel! — Ophelia, hvad er paa Færde?

Ophelia.

O, Fader, Fader! Jeg er saa forstrellet!

Polonius.

Hvorfor, i Himmelens Navn?

Ophelia.

Som nys, min Fa'er! jeg sad,
Og syede i mit Kammer, staaer med Det
Prince Hamlet der; hans Bamis var heel opreven,
Hans Hoved blottet, Stromper smundslige,
Som hang ubundne til hans Aender ned;
Bleg, som sin Skjorte; Knærne slog sammen,
Og med et Blik, saa fuldt af Dunk og Jammer,
Som var han sluppen løs fra Helvede,
For at bebude Nædsler — staaer han for mig.

Polonius.

Af Kærlighed til Dig vanvittig?

Ophelia.

Min Fader! det veed jeg ei;
Men jeg, i Sandhed! frygter det.

Polonius.

Hvad sagde han?

Ophelia.

Han tog mit Haandeded, og holdt det fast;
Saa gik han en Arms Længde fra mig,
Og, med den anden Haand saa over Panden,
Saa noie gennemlæste han mit Ansigt,
Som vilde han det tegne. Saa han stod
I lang Tid; nu min Arme han rysted' lidet,
Og, da tre Gange han saalunde bøjed'
Sit Hoved op og ned, han drog et Suk,
Saa dybt og saa venodigt, at det syntes
At splitte ab hans Legems hele Bygning,
Og ende rent hans Liv. — Saa slap han mig,
Og, med sit Hoved, over Skuldrerne bøjet,
Det lod, som fandt han uden Mine Bei;
Thi Doren fandt han uden deres Hjælp,
Og deres Lys var stedse paa mig fæstet.

Polonius.

Kom; gaa med mig! Jeg vil vor Kongning sige.
Det er det sande Eftersværmeri,
Hvis sterke Kraft tilintetgør sig selv,
Og leder Billien til fortvivlet Daad
Saa tidt, som nogen jordist Lidenstab,
Der plager vor Natur. — Det gjør mig ondt —
Hør! har Du sagt ham haarde Ord for nyligt?

Ophelia.

Nei, gode Fader! men, som Du mig bød,
Afslag jeg baade hans Besøg og Breve.

Polonius.

Det har gjort ham affindig. Det mig angrer,
At jeg ei brugte mere Estertanke,
Men misforstod ham saa. Jeg tænkte, at
Han fjased' Kun, og vilds Dig forsøge,

Men Pøkker tæ' den Mistro! — Ja, jeg troer,
 Det hører Alderdommen til, at gjøre
 Et feilt Bestik, som det er Ungdom egent,
 At manglē Overløg. — Kom med til Kongen!
 Lagt Skjul derpaa, det kan os volde mere Plage,
 End Had det stæsse kan, hans Elskov at opdage.
 Kom!

(de gaae).

Anden Scene.

En Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og
 Gildenstern træde ind med Folge.

Kongen.

Velkommen, Rosenkrantz og Gildenstern!
 Foruden, at vi længtes høit, at see Jer,
 Drev Træn til Eders Hjælp os til, saa hastigt
 At kalde Jer. I have Noget hørt om
 Vor Sons Forvandling; saa jeg kalder det,
 Da han, saa vel hvad Aland, som Legem angaaer,
 Ei ligner, hvad han var. Jeg kan ei gette,
 Hvad Andet, end hans Faders Dod det er,
 Som har saa ganste bragt ham fra ham selv.
 Jer Begge beder jeg, da I opdroges
 Fra Barndoms Aar med ham, og er' ham nu,
 Saavel i Tønkemaade, som i Alder,
 At I vil gunstigst doøle ved vort hof
 En stakket Lid, for her ved Eders Selskab
 At drage ham igjen til Livets Glæder,
 Og speide, om ved Leilighed I kunne
 Opdage, hvad saalunde ham bedrøver;
 Om det er Noget, vi ei vide, som vi
 Bod kunnen raade paa, naar vi det vide.

Dronningen.

Han sidt har talt om Eder, gode Herrer!
 Og sandeligt! der lever ei to Mænd,

Som meer han hænger ved. Hvis gunstigst I
 Slig Førlighed og Artighed vil vise,
 At skenke os en Del af Eders Tid,
 For alt vort Haab at styrke og oplive,
 Skal Eders Ophold her en Tak modtage,
 Der sommer sig for en erkendlig Konning.

Rosenkrantz.

Meer egned' det sig Eders Majestæter,
 I Kraft af Eders Engherstemaat,
 At ytre Eders høje Belbehag
 Som Bud, end Bon.

Gildenstern.

Men vi adlyde Begge,
 Vi fremstaae freidigen, at lægge ned
 Vor Tjeneste for Eders God,
 Vi vente Eders Bud.

Kongen.

Tak, ædle Rosenkrantz og Gildenstern!

Dronningen.

Tak, ædle Gildenstern og Rosenkrantz!
 Da beder jeg, at I vil strax besøge
 Min Søn, som nu er heelt ukendelig. —

Gaaer! fører disse Herrer ind ill Hamlet! (til Nogle af Folget)

Gildenstern.

Gud lønne vor Nærvarrelse og Daad
 Med Hjælp og Glæde for ham!

Dronningen.

Ja, Amen!

(Rosenkrantz og Gildenstern gaae med Nogle af Folget),

Poloniuss træder ind.

Poloniuss.

Statsbudene fra Norrig, gode Konning!
 Ere lykkesigen vendte hjem.

Kongen.

Du altid varst en Fader til godt Nyt.

Polonius.

Var jeg, min Konning? Tro mig, gobe Herre!
 Min Pligt jeg vaager over, som min Sjæl,
 Saavel mod Gud, som mod min hulde Konning.
 Og nu jeg mener — eller og min Hjerne
 Gi støver meer saa snildt i Klogstabs Spor,
 Som før den plejed', at jeg har udfundet
 Den egenlige Grund til Hamlets Barvid.

Kongen.

O, næv mig den! Den længes jeg at høre.

Polonius.

Først modtag Eders Statsbud! da min Nyhed
 Skal til hin store Fest Deserten være.

Kongen.

Du selv da hædre dem, og før dem ind!

(Polonius gaaer).

Han slger, kære Gertrud! han har fundet
 Den sande Kilde til Din Hamlets Svaghed.

Dronningen.

Jeg troer, hans Faders Død er Hovedgrundten,
 Og saa vor hastige Formæling bag efter den.

Polonius træder ind igjen med Voltimand og Cornelius.

Kongen.

Vi vil udfritte ham. — Welkommen, Venner!
 Hvad bringer Voltimand os fra Bro'er Norrig?

Voltimand.

De bedste Hilsener og Venstabsønster.
 Strax, da vi kom, befaled' han at standse
 Sin Brodersens Krigerrustninger og Hærvring,
 Som syntes ham at gjælde Polens Konning;
 Men, noiere betragtet, saae han vel,
 At det Din Hoihed gjaldt; forbittret over,
 At hans kraftløse, høie Alderdom
 Blev fort bag Lyset, sender han en Stevning
 Til Fortinbras, som snix indfunder sig,

William Shakspeares
samtlige
dramatiske Verker.

Oversatte
af
H. C. WOSEMOSE-

2.

Köbenhabn, 1834.

Trykt hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

Mo
Af
Ei
Hv
Gr
Sa
Ha
Nu

At
Eu
Ma
Ha

D
Dg
Vi
Nu
Hv
Be

D
M
Hv
Hv
Gr
D
Dg
Te
Go
Fu
Gr
M

Li

אָתָּה תְּבִרְכֵנִי מֶלֶךְ

אָתָּה תְּבִרְכֵנִי מֶלֶךְ

מֶלֶךְ

מֶלֶךְ

מֶלֶךְ

מֶלֶךְ

מֶלֶךְ

Modtager en Trettesættelse
 Af Norrig, og til sidst tilsværger ham,
 Ci Avindssjold mod Eder meer at føre;
 Hvorpaa den gamle Norrig, fuld af Glæde,
 Gi'er ham tretusind' Kroner aarlig, —
 Samt Guldmagt til at bringe denne Hær,
 Han havde hvertet, imod Polens Konning;
 Nu beder han — som Du vilst heraf see —

(Trækker ham et Papir)

At gunstigt Du tilsteder denne Krigshær
 En sikker Marche igennem Dine Stater,
 Mod den Indrømmelse og Sikkerhed,
 Han deri giver Dig.

Kongen.

Det er os kert,
 Og, naar os Tid og No forundes, ville
 Vi løse, overveie og besvare. —
 Nu Tak for Eders vel anvendte Moje!
 Hvil nu! I Aften er' I mine Gæster;
 Velkommen hjem!

(Boltimand og Cornelius gaae.)

Polonius.

Den Sag er godt til Ende.
 Min Konning og min Dronning! at forklare,
 Hvad Majestæt betyder, og hvad Pligt er,
 Hvi Dag er Dag, Nat Nat, og Tid er Tid,
 Er kun, at spilde Nat og Dag og Tid.
 Dersor, da Korheds er Forstandens Sjæl,
 Og Omsvob Krop og ydre Stads, saa vælger
 Jeg Korheds. Eders ædle Son er gal.
 Gal kalder jeg det; thi sand Galenkab,
 Fortklaret noiere, er intet Andet,
 End, at man intet Andet er, end gal.
 Men Nok herom.

Dronningen.

Til Sagen! mindre Kunst!

Polonius.

Jeg sværger, Dronning! ingen Kunst jeg bruger;
 At han er gal, er sandt; sandt er det, det er Skade,
 Og Skade, det er sandt — dog den Figur er fjanter!
 Men lad den gaae! thi Kunst jeg vil ei bruge. —
 For gal antage vi ham da; nu rester,
 At vi udfinde Grund til hin effectus,
 Eller — at jeg skal tale ret, defectus;
 Thi hin effectus defectivus har
 Sin Grund. Det rester nu; nu rester det.
 Betank!

Jeg har en Datter; har; thi hun er min,
 Der som et fromt og lydigt Barn, mærk dette!
 Har dette flyet mig. Samler nu og slutter!

"Til den himmelske og min Sjæls Afgud, den
 ynde rigeste Ophelia,

Det er et slet Uetryk et lart Udryk; underigeste
 er et lart Udryk; men I skal høre Mere. Som folger:

"Til hendes ypperlige, hvide Barm digtedes
 disse v. s. v.

Dronningen.

Fra Hamlet dette kom til hende?

Polonius.

Min gode Dronning, tav lidt! Jeg er sandbru.

(læser):

"Twirl fun, om Stjerner glode,

"Om Solen rører sig!

"Ja twirl, om Dyd er Brode,

"Men tro, jeg elsker Dig!"

"O kære Ophelia! Jeg er misfornøjet med disse
 Vers. Jeg forstaaer ej den Kunst, at tælle mine

"Suk efter Metrum; men, at jeg elsker Dig høiest/
 "o høist Bedste! tro det! Lev vel!"

"Din evigen, dyrebareste Dame!

"saa længe denne Machine

"tilhører ham,

Samlet.

Høist lydig har min Datter vlist mig dette,
 Og ydermere har hun mig betroet

Hans Elskovsbønner, samt fortalt mig, naar,
Hvor og hvorledes de mon lyde.

Kongen.

Men hvorlunde tog hun
Da mod hans Kærlighed?

Polonius.

Hvad troer Du om mig?

Kongen.

At Du est en trofast, ørlig Ejener.

Polonius.

Det ønsker jeg at vise. Men hvad maatte
J tanke om mig, hvis jeg havde seet
Hin Elskovsfugl paa Flugt — og jeg maa sige,
Saaledes saae jeg den ott, for min Datter
Fortalte mig derom — hvad maaatte Du,
Og Hendes Mæjestat, min kære Dronning,
Tro, hvis jeg havde spillet Skriveryule
Og Legnebog, og standet sum eg deo,
Og seet paa denne Fugi? Hvad maaatte I
Bel troe? Nei, jeg til Sagen lige git,
Og til min unge Frøken sagde jeg:
"Viid, at Hamlet er en Prince, og over Din

Stand;

"Sligt maa e i skee!" og saa besol jeg hende,
At indelukke sig for hans Besøg,
Usslaae hvort Budskab og hvort Elskovstegn.
Derpaa hun forte sig mit Raad til Nutte;
Og han — kort sagt — da hun afviste ham,
Faldt først til Tunglind, saa til Faste, derpaa
Lil Sovnlosshed, og derpaa i en Svaghed,
Saa til Afsindighed, og gradeviis
Lit Galenkabet, som ham nu forstyrrer,
Og som vi Alle sørge over.

Kongen.

Troer Du,
At det er Grunden?

Dronningen.

Det saare muligt er.

Polonius.

Var der en Tid — det gad jeg gerne vide —
Da jeg med Bisched sagde: "det er saa,"
Naar det var anderledes?

Kongen.

Ei det jeg mindes.

Polonius (peger paa sit Hoved
og sin Hals).

Tag dette derfro, hvis det er ei saa!

Naar jeg er først paa Spor, saa skal jeg finde,
Hvor Sandhed ligger, om den end var skjult
I Jordens Midpunkt.

Kongen.

Hvad Mere skulle vi
I denne Sag forsøge?

Polonius.

Du veedst, at tidi han gager tre, fire Timer
I Galeriet.

Dronningen.

Det gjør han rigtigt nok.

Polonius.

Naar Stigt nu steer,
Saa slipper jeg min Datter ud til ham;
Da være Du og jeg bag et Tapet,
Og mørke Ord! hvis han ei elster hende,
Og ei derved er gangen fra sin Samling,
Saa gid jeg ei maa hjælpe Stat at styre,
Men pløie Jord og holde Møgkust!

Kongen.

Vi ville prøve.

Hamlet træder ind, løsende.

Dronningen.

Men see, hvor sorgfuld den Ulykkelige
Der kommer løsende!

Polonius.

Jeg beder, gaaer til side Begge!

Jeg strax ham entrer! Ach, tillad mig det!

(Kongen, Dronningen og Folget gaae).

Hvorlunde lever min Prince Hamlet?

Hamlet.

Godt, Gud være lovet!

Polonius.

Render Du mig, Prince!

Hamlet.

Udmærket godt. — Du est en Fiskehandler.

Nei, ædle Herre!

Hamlet.

Saa vilde jeg da ønske, Du varst saa ærlig en Mand.

Polonius.

Erlig, min Prince!

Hamlet.

Ja, min Ven! at være ærlig, som Verdens Lob er, det er, at være een Mand, sagt ud blandt ti Tusinde.

Polonius.

Det er meget sandt, min Prince!

Hamlet.

Chi, dersom Solen avler Orme i en ded Hund, siden kysser et Aadsel, stendt den er en Gud — Har Du en Datter?

Ja, min Prince!

Polonius.

Hamlet.

Lad hende ikke gaae i Solen! Frugtbarhed er en Velsignelse; men, da Din Datter kan bære Fruge — min Ven, hav Die med hende!

Polonius.

Hvad vilst Du sige dermed? (afsides). Altid er min Datter den Streng, han slaaer paa — dog kendte han mig ikke i Forstningens; han sagde, jeg var en Fiskehandler. Det er kommet vidt med ham, saare vidt; va-dog i min Ungdom har jeg virkelig luft megen Glendished

for Eskovs Skyld — omtrent ligesaa meget, som han nu. Jeg vil tale til ham igjen. — Hvad læser Du der, min Prince!

Hamlet.

Ord, Ord, Ord!

Polonius.

Hvad handle de om?

Hamlet.

Handel? mellem hvem?

Polonius.

Jeg mener hvad det, som Du læser, indholder, min Prince!

Hamlet.

Bagsværtelse, min Ven! thi den satyriske Skelm siger her, at gamle Mænd have graat Skov; at deres Unsigter ere rynkede; af deres Nine strømmier Bernsteen og Blommetraes: Gummi; og at de have stort Forraad af Mangel paa Forstand, tilligemed høist svage Haser. Skøndt jeg nu troer alt Dette, som et; Evangelium, Herre! anseer jeg det dog slet ikke for anständigt, at faae det saalunde prentet for sig; thi Du selv, min gode Herre! vilde blive ligesaa gammel, som jeg, isald Du kunde gaae bagteus, som en Krebs.

Polonius.

Ejendt dette Galstab er, det har Methode.

Min Prince! Vilst Du ei gaae lidt ud i fri Luft?

Hamlet.

Ind i min Grav?

Polonius.

Nei, det er rigtigen nok ude af fri Luft (afsides). Hvor betydningsfulde stundom hans Svar ere! Det er en Lykke, som tidt træffer Galskaben, men som Fornuft og sund Forstand ikke saa heldigen forløses med. Jeg vil forlade ham og flugs tænke paa et Middel til at bringe et Mede i Stand imellem ham og min Datter. — Noedige Prince! jeg tager underdanigst Afsked.

Hamlet.

Du kanst ikke tage Noget fra mig, min Ven! som jeg hellere vil silles ved, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv!

Polonius.

Lev vel, min ædle Herre!

Hamlet.

De led sommelige, gamle Narre!

*Rosenkranz og Gildenstern
træde ind.*

Polonius.

I gaaer og søger om Prince Hamlet; der er han.

Rosenkranz (til Polonius).

Guds Fred, min Herre!

(*Polonius gaaer.*)
Gildenstern.

Min ædle Herre! —

Rosenkranz.
Min dyrebare Herre! —

Hamlet.

Mine gode Hjertevenner! Hvortunde lever Du Gildenstern? Ah, Rosenkranz! I gode Knusse! hvortunde gaaer det Eder Begge?

Rosenkranz.
Som Jordens ubetydelige Born.

Gildenstern.
Ci alt for megen Lykke er vor Lykke;
Vi ere paa Fortunas Hat ei Knappen.

Hamlet.

Dog heller ikke hendes Skosaaler?

Rosenkranz.
Heller ikke det, ædle Herre!

Hamlet.

Alt saa hoer I i Nærheden af hendes Midie, eller i Midpunktet af hendes Undest.

Gildenstern.

Ta vist, vi ligge i hendes Skød.

Hamlet.

I Fortunas Hemmelighed! Ja, ganste rigtigen; hun er en Skege. — Hvad Not?

Rosenfrans.

Ingen, min Prince! uden, at Verden er bleven ørlig.

Hamlet.

Saa er Dommekdag nær. Men Eders Nyhed er ikke sand. Lad mig spørge Eder om Noget, som ongaaer Eder ikke! Hvor i have I, mine gode Venner! forsvundet Eder mod Fortuna, siden hun sender Eder her hid i Fængsel?

Gildenstern.

Fængsel, Herre?

Hamlet.

Danmark er et Fængsel.

Rosenfrans.

Saa er Verden det ogsaa.

Hamlet.

Et smukt et, hvori der er mange Fangebure, Fangeskuer og Huller; Danmark er et af de Værste.

Rosenfrans.

Det er ikke vor Mening, min Prince!

Hamlet.

Nu vel, saa er det ikke noget Fængsel for Eder; thi der er intet Ondt eller Godt, uden, at Meningen gør det dertil. For mig er det et Fængsel.

Rosenfrans.

Nu vel, saa gør Eders Ærgærrighed det dertil; det er for suævert for Eders Aand.

Hamlet.

O Gud! jeg kunde være indespærret i en Nøddestal, da ansee mig selv som Konge over et uendeligt Rige, naar jeg blot ikke havde Drømme.

Gildenstern.

Og, i Sandhed! disse Drømme ere Ærgærrighed; thi selve den Ærgæriges Grundvæsen er blot Skyggen af en Drom.

Hamlet.

En Drom selv er kun en Skygge.

Rosenfrans.

Rigtigen; og jeg anseer Ærgærrighedens Vensteb for
saa lustagtig og let, at den kun er en Skygges Skygge.

Hamlet.

Saaledes ere vore Tiggere da Legemer, og vore bredsut-
drede Helte Tiggernes Skygger? Skulle vi nu ikke gaae til
Hosset? thi jeg kan, min Tro! ikke raisommere.

Gildenstern og Rosenfrans.
Vi ville opvarte Dig.

Hamlet.

Det er ikke min Mening. Jeg vil ikke regne Eder
iblandt mine øvrige Djener; thi — for at tale, som ørlig
Maud, med Eder — jeg bliver høist frækkeligen opvartet.
Men, for at blive paa Venstabs slague Bei — hvad gjøre
I i Helsingør?

Rosenfrans.

Vi ville besøge Dig, min Prince! Det er vort hele
Anliggende.

Hamlet.

Jeg er saa tiggefærdig, at jeg er endog fattig paa Tak;
men jeg talker Eder, og, i Sandhed, føre Venner!
min Tak er endog for dyrt betalt med en Skilling. Har
man ikke sendt Bud efter Eder? Eller, ere I komme af egen
tilbøjelighed? Er det et frivilligt Besøg? Velan, velan!
Handler ørligen med mig! Velan, velan! Ja, tater nu!

Gildenstern.
Hvad skulle vi sige, min Prince?

Hamlet.

Alt, hvad I ville — men det maa vedkomme Sagen.
Man har faldet Eder hid; og der er en Slags Bekendelse i
Eders Alsyn, som Eders Bestedenhed ikke har List nok til
at sætte Sminke paa. Jeg veed, at den gode Konning og
Dronning have sendt Bud efter Eder.

Rosenfrans.
I hvad Niemeed, min Prince?

Hamlet.

Det maae I lære mig. Men lad mig besværgte Eder
ved vort Broderskabs Nettigheder, ved vor Ungdoms Sam-

drægtighed, ved vort evigen bevarede Venstabs Forpligtelse,
og ved Alt, hvad Dyrebarere en bedre Taler kunde lægge
Eder paa Hjertet, værer ørlige og ligesremme imod mig!
Har man hidkaldet Eder, eller ikke?

Rosenfrank (til Guildenstern).

Hvad siger Du?

Hamlet.

Nei, nu har jeg Die med Eder. — Hvis I elste mig,
saa holder Intet tilbage for mig!

Guildenstern.

Min Prince! man har hidkaldt os.

Hamlet.

Jeg vil sige Eder, hvorfor; saaledes skal jeg, ved at
komme Eder i Fortabet, befrie Eder for at robe Hemmelig-
heden, og Eders Læshed mod Konningen og Dronningen
Skal ikke følde en eneste Fjeder. Jeg har i den senere Tid,
— men hvorfor, veed jeg ikke, — tabt al min Munterhed,
og givet Slip paa alle mine Legemsøvelser; og, i Sand-
hed! det gaaer saa vidt med mit Lungind, at denne her-
lige Bygning, Jorden, synes mig et ufrugtbart Forbjerg;
denne ypperlige Thronhimmel, Lusten, seer I! denne kælle
Befæstning, som hænger over os, dette majestætiske Loft,
indlagt med gylden Tid — nu, det synes mig ikke at være
Undet, end en ful og vestagtig Klyngel af Dunster. Hvil-
ket Stykke Arbeid er ikke Mennesket! hvor ødel ved For-
stand, hvor uendelig i Evner! i Skikkelse og Bevægelse,
hvor udtryksfuld og beundringsværdig! I Handling, hvor
lig en Engel! i Tanke, hvor lig en Gud! det Skønneste
i Verden; et Münster blandt Dyrene! Og dog — hvad
er denne Qvintessents af Støvet for mig? Mand behager
mig ikke, — ei heller Qvinde; — skændt Eders Smit sy-
nes at sige det.

Rosenfrank.

Min Prince! der var ei saadant Qmne i mine Tanker.

Hamlet.

Hvi lo Du da, da jeg sagde: "Mand behager mis-
ikke"?

Rosenkranz.

Jeg tænkte paa, min Prince! hvis Manden ikke behager Dig, hvilket Fasteaaltid Skuespillerne da ville faae hos Dig. Vi indhentede dem underveis, og de komme hid, for at tilbyde Dig sin Tjeneste.

Hamlet.

Han, som spiller Rougen, skal være velkommen; Hans Majestæt skal faae Skat af mig; den kælke Ridder skal bruge sit Sværd og Skjold; Elsteren skal ei sukke gratis; den lystige Mand skal ende sin Rolle i Fred; den vittige Lømmel skal faae dem til at lee, hvis Lunger ere ligesaaildne, som den Bryllsyges, og den unge Pige skal tolke sig Hjerte frit, eller ogsaa det rimfrie Vers skal halte afsted for det. Hvad er det for Skuespillerne?

Rosenkranz.

Netop de, Du pleiede at finde saadan Fornspilse ved; Tragoedie-Spillerne fra Staden.

Hamlet.

Hvorlunde gaaer det til, at de reise? Deres faste Opholdssted var jo bedre i begge Henseender, haade hvad Anseelse og Fordel angaaer.

Rosenkranz.

Jeg formoder, at deres Aftakkelse reiser sig af den nye Forandring.

Hamlet.

Myde de den samme Agtelse, som de ogde, da jeg var i Staden? Blive de ligesaa meget søgte?

Rosenkranz.

Nei, det blive de, i Sandhed! ikke.

Hamlet.

Hvoraf kommer det? Blive de dogne?

Rosenkranz.

Nei, deres Anstrengelse holder samme Skridt, som sædvanlig; men, min Prince! der er kommen en Rede af Børn, smaae Falkeunger, som overstige Dialog-Skuespiller, og beklappes grueligen for det. Disse ere nu i Meden, og overgave ved sin Stoi saaledes de almindelige Skuepladse, (saalunde falde de dem), at maugen Mand som væ-

rer Sværd, er bange for Gaæsfjedrene, og før næppe gaae derhen.

Hamlet.

Hvad! ere de Born? Hvo underholder dem? Hvorlunde betales de? Ville de ikke blive længere i dette Fag, end deres Syngestemme vil holde sig? Ville de ikke siden sige, dersom de selv vore op og blive almindelige Skuespillerne (hvilket er høist sandsynligt, naar deres Sager ikke staae sig bedre), at deres Komöediestrivere stade dem, ved at staae dem til at strige mod deres eget tilkommende Samfund.

Rosenfrans.

Der har, min Tro! været Noet at gjøre paa begge Sider, og Folket holder det ikke for Synd, at tirre dem til Strid. Man vilde en lang Tid ikke give Penge for at se et Skuespil, med mindre at Digteren og Skuespillerne sikrte sine Modstandere ved Haaret deri.

Hamlet.

Er det muligt?

Gildenstern.

O, der er blevet spildt megen Hjerne i disse Krigs.

Hamlet.

Løbe Drengene af med Seieren?

Rosenfrans.

Ja, det gjøre de, min Prince! Herkules selv med Atlas glemmes derover.

Hamlet.

Det er ikke saa selvomt endda; thi min Fader er nu Konge i Danmark, og de, som pleiede at vrænge Mund ad ham, medens min Fader levede, give im 20, 40, 50, 100 Ducater for et lille Billed af ham. — Guds Blod! Der stikker Noget meer, end Naturligt, deri, dersom Philosophien blot kunde opdage det.

(Klang af Trompeter indenfor).

Gildenstern.

Der komme Skuespillerne.

Hamlet.

Mine Herrer! I ere velkomne i Helsingør. Giver mig Eders Hænder! Velan da! Complimenter og Cereemonier ere Velkomstens Tilbehør. Lad min Maneer finde Behag for Eders Nine, paa det at ikke Skuespillerernes Modtagelse, der, som jeg siger Eder, skal see smuk ud, skal synes at ligne meer en høitidelig Velkomst, end Eder. I ere velkomne; men min Farbroder-Fader og Faster-Moder have bedraget sig.

Guilderstern.

Hvori, min kære Prince?

Hamlet.

Jeg er kun gal ved Nord-Nordvest-Bind. Naar den er sydlig, kender jeg en Falk fra en Haandsang.

Polonius træder ind.

Polonius.

Guds Fred, mine Herrer!

Hamlet.

Hør Du, Guilderstern! — og Du ogsaa! — en Hær ved hvært Øre: det store Pattebarn, som I see der, er endnu ikke ude af sit Svøb.

Rosenkrantz.

Maaske han er anden Gang kommen i det; thi man siger: "Gammel Mand er anden Gang Barn."

Hamlet.

Jeg vil spaae, at han kommer, for at fortælle mig Noget om Skuespillerne. — I har Ret, min Herre! I Mandags Morges; da var det, rigtigen!

Polonius.

Min Prince! Jeg har Nyt at fortælle Dig.

Hamlet.

Min Prince! Jeg har Nyt at fortælle Dig. Da Roscius var Skuespiller i Rom—

Polonius.

Skuespillerne ere hidkomne, min Prince!

Hamlet.

Vrr! Vrr!

Polonius.

Paa min Ære, —

Hamlet.

"Da reed hver Gøgler paa sit Æsil" —

Polonius.

De bedste Skuespillere af Verden, saavel for Tragoedie, Komödie, Historie, Pastorale, Pastoral-Komödie, Historico-Pastorale, Tragico-Historie, Tragico-Komödie, og regelmæssige Skuespil, som for uregelmæssige Dramer. Seneca kan ikke være for sorgelig, eller Plautus for munter. Saavel for strevne som improviserte Skuespil ere disse Folk de Enest, man har.

Hamlet.

"O Jephtha, Israels Dommer!" — hvilken Skat havde Du!

Polonius.

Hvilken Skat havde han, min Prince?

Hamlet.

Ih nu! — "En yndig Datter, ingen flere,

"Dg. som han elsked' saare høit."

Polonius (assides).

Altid tænker han paa min Datter.

Hamlet.

Har jeg ikke Ret, gamle Jephtha?

Polonius.

Dersom Du kalder mig Jephtha, min Prince! da har jeg en Datter, som jeg elsker saare høit.

Hamlet.

Nei, det følger ikke.

Polonius.

Hvad følger da, min Prince?

Hamlet.

Ih nu!

"Som Loddet faldt, det gjaldt,"
og saa veed Du:

"Hvad skulde see, da lod sig see" —

Det første Vers af den aandelige Sang vil sige Dig Mere; thi see! der kommer min Tankestreg.

(Gjere eller fem Skuespillere træde ind.)

I ere velkomne, mine Herrer! velkomne Alle! — Det glæder mig, at see Dig vel! — velkomne, mine gode Venner! — O, gamle Ven! Ih nu! Dit Ansigt er blevet Skægsrydset, siden jeg sidst saae Dig! Kommer Du, for at tage mig ved Skæget i Danmark? — Hvad! min unge Dame og Herresterinde! Ved vor Hrue! Deres Naade er kommen Himmelten en heel Hæl nærmere, siden jeg saae Dem sidst. Gid Deres Stemme ikke maa være bleven for-slidt, som en Guldmunt, der ikke længere er gangbar! — Mine Herrer! I ere Alle velkomne. Vi vilte slugs i Hærd med det, ligesom de fraaste Falconerere, og syv efter Alt, hvad vi see. Vi ville strax have en Tale. Kom! giv os en Prøve paa Eders Kunst! kom! en lidenskabelig Tale.

Første Skuespiller.
Hvilken Tale, min Prince!

Hamlet.

Jeg hørte Dig engang fremstige en Tale for mig; men Stykket blev aldrig spillet, eller, om det blev det, ikke over een Gang; thi jeg husker, at det ikke behagede den store Hob; det var Caviar for Mængden; men det var (saadan som jeg hørte det, og Andre, hvis Dom i saadanue Ting var meget ophojet over min) et hyperligt Skuespil, vel ordnet i Scener, og antaget med ligesaa megen Natur, som Kunst. Jeg mindes endnu, at En sagde, der var ingen skarpe Ting deri, for at gjøre Æmnet pirrende, ei heller Noget i Stilen, som robede tvungen Hirlighed hos Forfatteren; men han talde det en ørlig Methode, ligesaa sund, som behagelig, og meget meer ydlig, end pyntelig. En Tale i det undede jeg især meget; det var Æneasess Fortælling til Dido, og især det Sted i den, hvor han taler om Priamusses Mord. Hvis den endnu lever i Eders Grindring, saa begynd ved dette Vers! Lad mig see! lad mig see! —

"Den grumme Pyrrhus, lig hylkanist Love," —
det er ikke saaledes; det begynder med Pyrrhus.

"Den grumme Pyrrhus, — han, hvis mørke Rustning,

"Sort, som hans Forsøt, lignede hin Nat,

"Da sjult han laa i rødselsvængre Hest,

"Har nu sin vilde, sorte Krov besmort
 "Med rædsomt Blodskjold; nu fra Top til Taa
 "Han blusser gaanske rod, udsmykket rædsomt
 "Med Fædres, Modres, Døtres, Sonners Blod,
 "Indbrændt og torret i de hede Gader,
 "Som laane grueligt et Hælveds-Lys
 "Til deres Konges Mord; igennemgådet
 "Af Harm og Ild, indbagt i storknet Blod,
 "Med Nine, lig Carfuneler, søger nu
 "Den Djævel, Pyrrhus, Oldefaderen,
 "Den gamle Priamus." — Bliv Du nu ved!

Polonius.

For Gud! min Prince, godt fremsagt, med en god Tone
og god Anstand.

Første Skuespiller.

"Flugs seer han ham,
 "Aasmægtigt kæmpende mod Grækerne;
 "Det gamle Glavind, oprørst mod hans Arm,
 "Ci lystrer Bud, men ligger, hvor det falder;
 "Ham overlegen, Pyrrhus skyter mod ham,
 "Og rasende han slaaer ham;
 "Men ved hans Mårdsværds Wind og Vandepust
 "Den svage Fader faldt. Da Ilium, stundt livløst,
 "Lod til at sole Slaget; thi dets Ildtop
 "Sig hvied til dets Fod, og med et rædsomt Brag
 "Det fængsled' Pyrrhi Dre; thi, o! see hans Sværd,
 "Som daled' ned paa Priams melkehvide Hoved,
 "Stod ret, som var det naglet fast i Lusten.
 "Nu, som en malet Tiger, Pyrrhus stod,
 "Og, raadvild mellem Villie og Daad,
 "Han Intet gjorde.
 "Men, som vi ofte see, imod et Uveir
 "Stilhed i Himmelten; Skyhøren slaaer,
 "Den bolde Wind er taus; den dybe Jord
 "Er tynt, som Doden; Augs en rædsom Torden
 "Igennem Lusten gaaer; saa Hævnen Pyrrhus
 "Op af hans Hvide til nu Bloodaad vækker.
 "Og aldri faldt Cyclorens Hammer slag

"Paa Mørkes Skjold, for Evigheden smeddet,
 "Med mindre Harm, end Pyrrhi røde Sværd
 "Nu faldt paa Priamus.
 "Bort, bort, Fortuna, Skøge! Alle Guder!
 "Ved sældehs Raad berover hende Vælden!
 "Bræk Eger, Felger ud af hendes Hjul,
 "Dg rul det runde Nav'r fra Him'lens Bjerg
 "Til Djævles Asgrund ned!"

Polonius.

Det er alt for langt!

Hamlet.

Det skal til Barbereren tillige med Dit Skæg. — Jeg
 beder Dig, bliv ved! Han vil have noget Lystigt, eller
 noget Delslystigt; ellers sover han. — Videre! lad os
 komme til Hecuba!

Første Skuespiller.

"Men Bee Enhver,
 "Som havde seet den slukkevorne Dronning hist —

Hamlet.

Den slukkevorne Dronning?

Polonius.

Det er godt; slukkevorne Dronning, er godt.

Første Skuespiller.

"Barsodet løbende at true Flammer
 "Med svage Taarer; med et Klæde om hint Hoved,
 "Hvor Diademet nyligt stod; i Stedet for
 "En Høitidsklædning om de magre Lænder,
 "Af Jordums Barnefodster svækkede,
 "Et Lagen, grebet midt i Kryptens Uro,
 "Hvo dette havde seet, han vilde med
 "En Tunge, gennemblødt i Grot, raabt Oprør
 "Mod Lykvens Nige; men, hvis Guderne
 "Selv havde skuet hende, da hun saae, at Pyrrhus
 "Kor Ondskabs Moro sonderhugged' hendes
 "Hoitelste Huusbonds Lemmer med sit Sværd,
 "Det pludselige Skrig, hvori hun da brast ud,
 "(Med mindre dødelige Ting dem ei kan røre)
 "Det varde udsult Himmeløines Jid
 "I Taarens Mælkedug, og smelte Guders Hjerter."

Polonius.

See, om han ikke har skiftet Farve, og har Taarer i sine
Hine! —

Lad os ikke faae Mere, min Kære!

Hamlet.

Det er godt. Jeg vil snart have Dig til at fremstige
wig det Vorlige deraf. Min gode Herre! Vilst Du sørge
for, at Skuespillerne bevertes godt? Hører Du? Lad dem
blive godt behandlede! Thi de ere Tidens Indbegreb og
korte Kronikter. Det vilde være bedre for Dig, at have en
slet Gravskrift efter Din Død, end deres onde Omtale, mens
Du lever.

Polonius.

Min Herre! jeg vil behandle dem, som de fortjene.

Hamlet.

Ih, for Pokker, Menneske! meget bedre. Behandl ets-
hvert Menneske, som han fortjener! og hvo slipper da for
Vissen? Behandl dem efter Din egen Ære og Verdighed!
Jo mindre de fortjene, jo mere Fortjeneste er der i Din
Godhed. — For dem ind!

Polonius.

Kommer, mine Herrrer!

Hamlet.

Følger ham, Venner! I Morgen ville vi høre et Skuespil. —
Hør, min gamle Ven! kanst Du spille Gonzagos Mord?

Første Skuespiller.

Ja, min Prince!

Hamlet.

Vi ville have det i Morgen Aften. Du kunde vel til
Mød lære udenad en Tale paa en 12 à 16 Linier, som
jeg vil nedstrive og sætte ind deri? Kunde Du ikke?

Første Skuespiller.

Ja, min Prince!

Hamlet.

Meget vel. — Følger med denne Herre der, og lader
mig see, at I ikke gjøre Mar ad ham! (Polonius og
Skuespillerne gaae). Mine gode Venner! (til Ro-

senkrans og Guildenstern). — Jeg vil forlade Eder
til i Aften; I ere velkomne i Helsingør.

Rosenkrantz.

Vel, min Prince!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Hamlet.

Saa! Gud med Eder være! — Nu er jeg
Alene da.

O, hvilken ussel Træl og Niding er ei jeg!
Er det ei magelost, hin Skuespiller kunde,
Blot i et Digt, en Lidenstabens Drøm,
Sin Sjæl saa tvinge efter eget Indfald,
At alt hans Alsyn blegned' ved dens Gøren?
Graad var i Diet, Vanvid i hans Ansigt,
Hans Stemme brudt, hans hele Afsærd læmpet.
Med Minespil til Tankerne? Alt det for Intet?
For Hecuba!

Hvad er ham Hecuba, og han for hende,
At Taarer han for hende skulde følde?
Hvad vilde han vel gjøre, hvis han havde
Min Grund og min Oxfordring til Sindssoprer?
I Graad han vilde Skuepladsen drukne,
Med rødsom Tale kløve Folkets Øre,
Afsindig gjøre Sonden, bleg af Angest Uskyld,
Korsærde den Uvidende, og, ja, i Sandhed!
Forbanse Øren, Hine! —

Nu jeg,
En dorst og sovnig Slyngel, kryber om,
Som Drømmer, svangres ikke af min Sag,
Kan Intet sige, Intet for en Konge,
Hvis Ejendom, hvis dyrebare Liv
Blev støndigt ødelagt! Er jeg en Feig?
Hvo kalder Niding mig? Hvo kløver vel min Skal?
Afstrøster Skæget mit, og kaster i mit Ansigt?
Hvo kniber mig i Næsen? Hwo ter vove
At stelde mig med al sin Lungekraft en Løgnhals?
Hwo tør vel det?
Ha!

Id nu, jeg taaste det! thi jeg, i Sandhed!
 Maa have Duens Sind, og vel paa Galde Mangel
 Til at forbires over Bold! thi ellers
 Jeg havde sedet alle Landets Navne
 Alt med hin Nidings Vadsel. Grumme, geile Skurk!
 Du ynk- og samvidslose, trædste, lystne Skurk!
 O, hvilken Æsel er jeg! Det er herligt,
 At jeg, Son af en elset, myrdet Fader,
 Til Havn af Himmel og af Helvede opeget,
 Skal, Skogen lig, med Ord mit Hjerte lette,
 Og falde til at bande, lig en Koffetos,
 En Hvermandshore!
 Hy! Hy! Vær virksom, Hjerne! Hm! man siger,
 At Skuldige, imēns de sadde ved
 Et Skuespil, saalunde før blev' trusne
 I Sjølens Indreste af selve Scenens Kunst,
 At moren de sin Nidingsdaad bekendte;
 Thi Mord, stundt det ei Tunge har, vil tale
 Med hoist vidunderligt Organ. — Ja, de
 Skal spille Noget, ligt min Faders Mord,
 For Konningen. Jeg paa hans Blik vil agte,
 Ransage ham i Hjertet; hvis han blinker,
 Saa veed jeg Bei. Den Mand, som jeg har seet,
 Kan være Djævelen, og Djævelen har Magt
 Til at formumme sig i yndig Stikkelse;
 Maaske han og min Svaghed og mit Tungind
 (Da han har stor Magt over slige Sjæle)
 Til min Fordommelse vil bruge; ja
 En bedre Grund behover. Dette Skuespil
 Er det, hvori min Konnings Samvid jeg
 Vil fange.

(han gaaer).

Tredie Act.

Förste Scene.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Polonius, Ophelia, Rosenkrantz og Guildenstern
træde ind.

Kongen.

Øs nū I ved Samtalens Vending ei
Ud af ham, hvil han tyer til sligt et Vanvid,
Og grusomt al sin Kønne Tid forbitrer
Beg stormende og frugtelig Afsindighed?

Rosenkrantz.

Han tilstaaer, han vanvittig føler sig;
Men ingenlunde vil han nægne Grunden.

Guildenstern.

Ei heller var han villig til at speides;
Hau stræ med lilstigt Vanvid dreied' af
Hver Gang, vi vilde faae ham til at skrifte
Sin sande Tilstand.

Dronningen.

Modtog han Eder godt?

Rosenkrantz.

Ret, som en venlig Herre.

Guildenstern.

Dog paa sit Sind han gjorde megen Bold.

Rosenkrantz.

Med Spørgsmaal var han karrig; naar vi spørgete ham,
Høist gavmild med at svare.

Dronningen.

Har I ei fristet ham til nogen Tidsfordriv?

Rosenkrantz.

Det træf sig netop, Dronning! at vi mødte
Et Skuespillerselskab paa vor Bei;

Om det vi tales' til ham, og der saaes
 Et Glint af Fryd hos ham ved dette Budstab.
 De ere her ved Høfset, og jeg troer,
 De have alt Besaling til at spille
 I Asten for ham.

Polonius.

Det er ganske sandt;
 Han bad mig bede Eders Majestæter,
 At see og høre denne Ting.

Kongen.

Ja, meget gerne; det fornøier mig,
 At see ham stemt saalunde.
 I gode Herrer! stærper endnu een Gang
 Hans Forsæt, og forsøger ret hans Smag
 Paa disse Glæder!

Rosenkranz.

Det skulle vi, min Konning!

(Rosenkranz og Guildenstern gaae).

Kongen.

Elske Gertrud, ogsaa Du forlade os!
 Thi vi har hemmeligen faldet Hamlet hid,
 Paa det han her, soni af en Hendelse,
 Ophelia kan møde.
 Jeg selv og hendes Fader, lovlige
 Spioner, ville kaare os en Plads,
 Hoor vi, usete, see, og frit kan dømme
 Om deres Mode, og da slutte af hans Afsord,
 Om han af Elsøvs Kummer eller ikke
 Saalunde lider.

Dronningen.

Jeg Dig adlyde skal.
 Hvad angaaer Dig, Ophelia! jeg ønsker,
 Din yndesfulde Skønhed maatte være
 Den lykkelige Grund til Hamlets Vanvid;
 Saa haaber jeg, at Dine Dyder ville
 Paa rigtig Bei tilbage spre ham
 Til Begges Ære.

Ophelia.

Gid de maae, min Dronning!

(Dronningen gaaer).

Polonius.

Gaa diid, Ophelia! — Vil Eders Maade nu,
 Gaae vi paa Viads — (til Ophelia) Læs Du i denne Bøg!
 Sligt Skin af Syssel skal en Skingrund være for,
 At Du est ene. — Tidt vi synde heri, —
 Det see vi alt for tidt — med Andagts Anslgt
 Og med Gudsfrygts Mine Djævelen masqueres.

Kongen (afslades).

O, alt for sandt! Hvor hvas
 En Snart hans Ord mit Samvid give!
 Ei Stogens Kind, ved Malerkunst forskønnet,
 Er under Sminken, som den synker, syngegere,
 End mix Daad under mine Sminke-Ord;
 O svare Byrde!

Polonius.

Jeg hører ham; til Side, Herre Konning!

(Kongen og Polonius gaae).

Hamlet træder ind.

At være, eller ei, Spørgsmålet er; —
 Om det er Sjælen værdigst, at den taaler
 Den vilde Skæbnes Slyngefæst og Pilestud,
 End heller væbner sig mod Sorgers Hav,
 Og ved en Modstand ender dem? — At døe, — at sove, —
 Ei Mere; — og ved Sovn, at troe, vi ende
 Den Hjerteqval, de tusind' Lidelser,
 Som Kød er Arving til — det er et Maal,
 Vi maae andægtigt ønske os. — Døe; — sove, —
 At sove! — muligt drømme; — ja, det Kunnen er;
 Chi Drømme, som i Dødens Sovn tor komme,
 Naar vi vort Ankertoung afrystet have,
 De maae os standse; det er Tanken just,
 Som Sorgens Liv saa langt forlænger;
 Chi hvo bar Tidens Piskeslag og Spot,
 En Undertykkers Hevn og Hovmøds Haan,

Foragket Elstevs Kvide, Lovens Nølen,
 Stolthed af Embedsmænd, og Spark, som stille
 Fortjeneste af Ufortjente tager,
 Naar selv han Nolighed sig kunde skaffe
 Blok med en Sy? Hvo vilde Byrder slæbe,
 Og sonne, svede under Livets Tyngde,
 Naar ei en Gru for Noget efter Doden, —
 Det ei opdag'de Nige, fra hvis Grænse
 Ci Bondrer vandrer hjem, forvirred' Billien,
 Saa at vi taale for den Oval, vi have,
 End flye til andre, som vi ikke kende?
 Saa gjor Samvittighed os Alle feige,
 Og saa Beslutningens medfodte Rødme
 Henstranter i det blege Overleg;
 Og Foretagender af Marv og Begt
 Ved denne Tanke vende sine Stromme,
 Og tage Navn af Handling. — Stille Du! —
 Ophelia, den Fagre! — Ungnø, indslut
 I Dine Bonner alle mine Synder!

Ophelia.

Min ødle Prince! hvorlunde har Du levet
 I disse mange Dage?

Hamlet.

Jeg vdmøgst takker Dig; ret godt.

Ophelia.

Min Prince! Jeg har Grindringstegn fra Dig.
 Jeg længe ønsked' at tilhagegive Dig.
 Jeg beder, tag dem nu!

Hamlet.

Nei, nei;

Jeg gav Dig aldrig Noget.

Ophelia.

Min høie Prince! Du veedst ret vel, Du gavst dem,
 Og med dem Ord, som aandede saa sdt,
 At Tingene blev' derved rigere;
 Tag dem igjen, da hines Dust er svunden!
 For ødel Sjæl rig Gave fattig vorder,

Naar Giveren uvenlig bliver. Der,
Min ædle Prince!

Hamlet.

Ha! ha! est Du dydig?

Ophelia.

Min Prince!

Hamlet.

Est fager Du?

Ophelia.

Hvad mener vel Din Høihed?

Hamlet.

At, hvis Du est dydig og fager, fulde Du ei tillade
Din Dyb at have nogen Omgang med Din Fagerhed.

Ophelia.

Kan Fagerhed, min Prince! have bedre Omgang, end
med Dyden?

Hamlet.

Ia, i Sandhed; thi Fagerhedens Magt vil snarere for-
vandle Dyden fra, hvad den er, til en Kobleske, end Dy-
dens Kraft kan omstabe Fagerheden til sit Billed; dette
var en Gang et Paradox; men nu sladfæster Tiden det.
Jeg elskede Dig en Gang.

Ophelia.

I Sandhed, min Prince! Du bragte mig til at troe det.

Hamlet.

Du fulde ikke have troet mig; thi Dyden kan ikke ind-
vades i vor gamle Stamme saalunde, at vi jo beholde en
Smag deraf; jeg elskede Dig ikke.

Ophelia.

Des meer knusedes jeg.

Hamlet.

Gaa i et Nonnekloster! Hvi vilst Du være Moder til
Syndere? Jeg er selv en Smule dydig, og dog kunde jeg
anklage mig selv for saadanne Ting, at det var bedre, min
Moder ikke havde født mig; jeg er meget stolt, henvær-
rig, æresyd; jeg har flere Forbrydelser rede paa mit Vink,
end jeg har Tanker til at ispre dem, Indbildningskraft til

at give dem Skikkelse, eller Lid til at udsøre dem i. Hvad
sulle saadanne Karle, som jeg, travle her mellem Jord og
Himmel for? Vi ere Ørkesturke Alle. Tro Ingen af os!
Gaa Din Bei til et Nonnekloster! Hvor er Din Fader?

Ophelia.

Hjemme, min Prince!

Hamlet.

Lad Dørene lukkes i Laas for ham, for at han ikke skal
spille Nar, uden i sit eget Huns! Farvel!

Ophelia.

O naaderige Himle, hjælper ham!

Hamlet.

Dersom Du givter Dig, saa vil jeg give Dig denne
Forbandelse til Medgivt: Vær saa kyss, som Is, saa ren,
som Sne! Du skal dog ikke undgaae Bagvæltelse. Pak
Dig i et Nonnekloster! Farvel! Eller, hvis Du endeligen
vil givtes, saa egt en Daore! thi kloge Mænd vide ret
godt, hvilke Uhyrer I gjøre dem til. Gaa i et Nonnes-
kloster, og det hurtigen! Farvel!

Ophelia.

Himmelste Magter, bringer ham igjen til sig selv!

Hamlet.

Jeg har ogsaa hert tale Nok om Eders Malerier; Gud
har givet Jer eet Ansigt, og I gjøre Eder selv et Undset.
I hoppe, I trippe, I løsve, I forsvalte Guds Skabninger,
og kalde Eders Letfærdighed Uvidenhed. Væk med det!
jeg vil ikke vide Mere af det; det har gjort mig gal. Jeg
siger, vi ville ikke have flere Egtestaber; de, som ere alles
rede givte, skulle Alle leve — En undtagen; de Øvrige
sulle forblive, som de ere. I et Nonnekloster! Gaa!

(Hamlet gaaet).

Ophelia.

O! hvilken ødel Sjøl er her omstyrket!

Hofmandens Øie, og den Lærdes Tunge,

Og Hestens Sværd!

Det fagre Riges Haab og Rosenknop,

Hint Høflighedens Speil, en dannet Absærds Mynster,

Als hver Bestuer den Bestuede!

Akt — Alt er sjunket nu! og jeg blandt Kvinder
 Den mest Nedslagne og Ulykkelige,
 Som fagede hans Lovters honningsfode Vellyd,
 Seer nu hin ødle, mægtige Fornuft
 Forstennit, lig brustne Søverklokters Tonner,
 Hint mageløse Billed, Ungdoms-Blomsten,
 Ved Sværmeri henvistet. Bee mig! Bee!
 Som saar, hvad jeg har seet, og seer, hvad jeg maa see!
 Kongen og Polonius komme tilbage.

Kongen.

Elskov! — Nej, dinhen pege ei hans Gøleser;
 Ei heller var hans Tale, stoudt lidt vild,
 Lig Galstab. — Der er Noget i hans Sjæl,
 Hans Lungslud ruger over, og jeg frygter,
 At farligt vil dets Fosters Udbrud vorde.
 At forebygge Sligt, jeg har i Hast
 Besluttet, han skal ile slugs til England,
 At øste vor tilbageholdne Skat.
 Maastee vil' Havet og de fjerne Lande
 Ved stedse nye Oprin heelt oprykke
 Det, som har staet Nodder i hans Hjerte,
 Hvorover ideligt hans Hjerne grubler,
 Og som ham ganste staber om. Hvad troer Du?

Polonius.

Det vil nok lykkes. Men jeg troer alligevel,
 At Kilden til hans Kummer udsprang fra
 Foragtet Elskov. — Nu, Ophelia?
 Du har ei nødigt, at fortælle os,
 Hvad Princen Hamlet sagde; vi Alt hørte. —
 Gjør, som bedst Dig tykkes, Herre Koning!
 Men, synes Dig, saa efter Skuespillet
 Lad Dronningen, hans Moder, ene med ham,
 Formaae ham til sin Kimmers Grund at sige!
 Lad hende snakke ud af Posen rent!
 Og jeg vil tage Plads, hvis Du tillader,
 Saaledes, at jeg høre kan hvert Ord.

at give dem Skikkelse, eller Lid til at udssore dem i. Hvad
kunne saadanne Karle, som jeg, travle her mellem Jord og
Himmel for? Vi ere Ærkekirke Alle. Tro Ingen af os!
Gaa Din Wei til et Nonnekloster! Hvor er Din Fader?

Ophelia.

Hjemme, min Prince!

Hamlet.

Lad Dørene lukkes i Laas for ham, for at han ikke skal
spille Mar, uden i sit eget Huns! Farvel!

Ophelia.

O naaderige Himle, hjælper ham!

Hamlet.

Dersom Du givter Dig, saa vil jeg give Dig denne
Forbandelse til Medgivt: Vær saa lyk, som Is, saa ren,
som Sne! Du skal dog ikke undgaae Bagvæltelse. Pak
Dig i et Nonnekloster! Farvel! Eller, hvis Du endeligen
vil givtes, saa egt en Daare! thi kloge Mænd vide ret
godt, hvilke Uhyror I gjøre dem til. Gaa i et Nonnes-
kloster, og det hurtigen! Farvel!

Ophelia.

Himmelste Magter, bringer ham igjen til sig selv!

Hamlet.

Jeg har ogsaa hert tale Nok om Eders Malerier; Gud
har givet Jer eet Ansigt, og I gjore Eder selv et Andet.
I hoppe, I trippe, I læsve, I forsvalte Guds Skabninger,
og kalde Eders Letfærdighed Uvidenhed. Væk med det!
jeg vil ikke vide Mere af det; det har gjort mig gal. Jeg
siger, vi ville ikke have flere Egteskaber; de, som ere alles
rede givte, skulle Alle leve — En undtagen; de Øvrige
skulle forblive, som de ere. I et Nonnekloster! Gaa!

(Hamlet gaaer).

Ophelia.

O! hvilken ædel Sjæl er her omstyrket!

Hofmandens Die, og den Lærdes Tunge,

Og Heltens Sværd!

Det sagre Riges Haab og Rosenknop,

Hint Høflighedens Speil, en dannet Absærds Myster,

Af hver Bestuer den Bestuede!

Akt — Alt er sjunket nu! og jeg blandt Dvinder
 Den mest Nedslagne og Ulykkelige,
 Som fugede hans Lovters honningsode Vellyd,
 Seer nu hin ødle, mægtige Hornust
 Forstent, lig brustne Spiverklokkers Toner,
 Hint mageløse Billed, Ungdoms-Blomsten,
 Ved Sværmeri henvistnet. Vee mig! Vee!
 Som saae, hvad jeg har seet, og seer, hvad jeg maa see!

Kongen og Polonius komme tilbage.

Kongen.

Elskov! — Nei, bidhen pege ei hans Følelser;
 Ei heller var hans Tale, stoudt lidt vild,
 Lig Galstab. — Der er Noget i-hans Sjæl,
 Hans Lungslund ruger over, og jeg frygter,
 At farligt vil dets Fosters Udbrud vorde.
 At forebygge Sligt, jeg har i Hast
 Besluttet, han skal ile slugs til England,
 At øste vor tilbageholdne Skat.
 Maastee vil' Havet og de fjerne Lande
 Ved stedse nye Oprin heelt oprykke
 Det, som har staet Nodder i hans Hjerte,
 Hvorover ideligt hans Hjerne grubler,
 Og som ham ganke skaber om. Hvad troer Du?

Polonius.

Det vil nok lykkes. Men jeg troer altigeværl
 Alt Kilden til hans Kummer udsprang fra
 Foragtet Elskov. — Nu, Ophelia?
 Du har ei nødigt, at fortælle os,
 Hvad Princen Hamlet sagde; vi Alt hørte. —
 Gør, som bedst Dig tykkes, Herre Koning!
 Men, synes Dig, saa efter Skuespillet
 Lad Dronningen, hans Moder, ene med ham,
 Formaae ham til sin Kimmers Grund at sige!
 Lad hende suakke ud af Posen rent!
 Og jeg vil tage Plads, hvis Du tillader,
 Saaledes, at jeg høre kan hvert Ord.

Udsørser hun ham ei, saa send til England ham,
Efter indspør ham, hvor det Din Viisdom
Bedst tykkes!

Kongen.

Velan! det see da saa!
Vanvid hos Store bør ei ubevogtet gaae.

(de gaae).

Anden Scene.

En Sal i Kongeborgen.

Hamlet og nogle Skuespillere træde ind.

Hamlet.

Teg beder Dig, at Du lader Talen flyde let hen ad
Tungen saaledes, som jeg har fremsagt den for dig; thi,
dersom Du støder den ud af Munden, som mange af vore
Skuespillere gjøre, saa vilde jeg ligesaa gerne have, at
Dægteren skulde udraabe mine Vers. Saug heller ikke
Lusten for meget med Din Haand! saaledes! men behandl
al Ting paa en sindig Maade! thi i selve Strommen,
Stormen, og (saa at sige) Hvirvelvinden af Din Lidenskab
maa Du søge og finde et vist Maadehold, som kan forskone
den. O, det skurer mig lige ind i Sjolen, at høre en
bredskuldret Karl med en Perruque paa Hovedet rive en
Lidenskab i Stumper, ja! i litter Psalter, for at slytte
de simple Parterristers Øren, som for største Delen ikke
have Sans for Undet, end sansesløse Pantomimer og Spec-
tacle-Stykker. Jeg kunde lade saadan en Karl stryges til
Kagen, fordi han overstraaler en Jesabelle. Det er at
herodiser værre, end den bistræ Herodes. Jeg beder Dig,
undgaa det!

Første Skuespiller.

Før det indestaar jeg Din Høihed.

Hamlet.

Vær ikke heller alt for spagsærdig, men lad Din egen
Forstand være Din Læremæster! Indret Spillet efter Ordet,
og Ordet efter Spillet, og pas ngie paa, at Du ikke overs-

Frider den maadeholdne Natur! thi al saadan Overdrivelse er imod Skuespilkunstens Hensigt, hvis Formaal, baade i sin Begyndelse og nu, var og er: at holde, saa at sige, Speilet op for Naturen, at vase Dyden dens egne Ansigtstræk, Læsten dens eget Billed, og selve Tidsalderen og Tie dens Legem dens Stikkelse og Aftryk. Nu kan dette over-drevne eller matte Spil, stundt det bringer den Ukyndige til at lee, ikke Andet, end saae den Fornuftige til at ørgres sig, og een saadan Mands Dom hør, i Dine Tanker, veie meer, end et heelt Skuespilhus af hine Andre. O! der er Skuespillere, som jeg har seet spille, — og hørt Andre rose, og det hoitigen, som — for ikke at sige noget Haarsdere — hverken talede, som Christine, gik som Christine, Hedninger eller Mennesker, og som saaledes bløste sig op og brolede, at jeg tænkte, nogle af Naturens Banhaser havde gjort Mennesker, og gjort dem paa Gusterviis; saa assyresigen esterlignede de det Menneskelige.

Første Skuespiller.

Jeg haaber, vi have ændret det temmeligen godt hos os.

Hamlet.

O, I maae aldeles ændre det. Og lad dem, som spille Eders Bajazzer, ikke sige Mere, end der staer strevet for dem. Thi der er dem iblandt dem, som pleie selv at lee, for at saae en Klyuge af tomhovedede Diskuerne til at lee med, stundt netop paa den Lid en væsentlig Del af Skue spillet gjer Kraa paa vor Estertanke! det er nederdrægtigt og vidner om den yukeligste Lust til at gjøre Opsigt hos den Mar, som bruger det. Gaaer, gjører Eder færdige!

(Skuespillerne gaae).

Polonius, Mosenfranz og Guildensteru træde ind.

Nu, min ædle Herre? Vil Kongen høre dette Stykke Arbeit?

Polonius.

Ta, og Dronningen med, og det strax.

Hamlet.

Beed Skuespillerne skynde sig!

Wille I To hjælpe til at skynde paa dem? (Polonius gaaer).

Rosenkrantz og Guildenstern.

Ja, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Hamlet.

Holla, Horatio!

Horatio træder ind.

Horatio.

Her til Din Tjeneste, min gode Prince!

Hamlet.

Du est den ædleste af alle Mænd,
Mit Samkvem parred' med mig, min Horatio!

Horatio.

O, min kære Prince! —

Hamlet.

Nei, tro ei, at jeg smigrer!

Thi hvad Besordring kan af Dig jeg haabe,

Hvis hele Rigdom er Din lyse Aand,

Eller at bespise og at klæde Dig?

Hvi sulde vi vel smigre Armod? — Nei,

Lad sledste Tunger sikkre Dumheds Pragt,

Og boie ydmygen det myge Knæled,

Hvor Fordel folger Kryberi! — O, hør mig!

Fra den Tid, da min dyrekoble Sjæl sik Ret

At kaare, og var mægtig mellem Mænd

At sjelne, kaared' den Dig for sig selv;

Thi Du varst, meuns Du al Ting leedst, som Ea,

Der lider ingen Ting; en Mand, som tog

Mod Skæbnens Puf og Gaver lige glad;

Og salig den, hvis Blod og Dommekraft

Er saa vel blanded', at han tjener ei

Fortunas Finger, som en Fløjte, til

At trykke paa hvad Klap, det hende lyster!

Giv mig den Mand, som er ei Lidenskabens Drøll

Og jeg ham bærer i mit Hjertekammer,

Ja! i mit Hjertes Hjerte, hvor jeg hør' Dig. —

Men alt for Meget herom! Kongen seer

Et Skuespil i Aften; eet Sted deri

Stor Lighed har med hin Omstændighed.

Jeg har fortalt Dig ved min Faders Døb;
 Jeg beder, naar Du seer hint Optrin gaae,
 Da agt paa Kongen med Din hele Sjæls
 Skarpsindighed! I Falb, hans Londoms-Brode
 Gi kryber frem af Hulen ved en Dale.
 Er det en Aland fra Hel, som vi har stuet,
 Og min Indbildungskraft er da saa ful,
 Som Vulcans Ambolt. Agt kun noie paa ham!
 Jeg nagler til hans Ansigt mine Pine;
 Derpaa vil' vi forene vore tanker,
 Og om hans Adfærd dømme.

Horatio.

Bel, min Prince!
 I Falb, han under Skuespillet stjæler,
 Og, robes ei, jeg vil betale Skaden.

Hamlet.

Der komme de til Skuespillet alt;
 Nu maa jeg være yrkeslös. — Tag Plads!
 Den danske Marche Trompetklang. Kongen, Oron-
 ning, Polonius, Ophelia, Rosencrantz,
 Guildenstern og Andre træde ind.

Kongen.

Hvorlunde lever vor Frænde, Hamlet?

Hamlet.

Opprørt, min Tro! af Camelions-Netten; jeg spiser
 Lust; jeg stoppes med Lyster. Du kanst ei saalunde mæd-
 se Capuer.

Kongen.

Jeg har Intet at gjøre med dette Svar; disse Ord ere
 ei mine.

Hamlet.

Rei, heller ikke mine nu. Min ødle Herre! (til Po-
 lonius) Du spillede jo cu Gang paa Hoischofen, siger Du?
 Polonius.

Det gjorde jeg, min Prince! og blev anseet for en god
 Skuespiller.

Hamlet.

Og hvad spillede Du da?

Polonius.

Jeg spillede Julius Cæsar; jeg blev dræbt paa Capitolum; Brutus dræbte mig.

Hamlet.

Det var brukt af ham, at dræbe saadan en capital Kalender. — Ere Skuespillerne færdige?

Rosencrantz.

Ja, min Prince! de vente paa Dit Bud.

Dronningen.

Kom hid, min kære Hamlet! sid hos mig!

Hamlet.

Nei, gode Moder! her er stærkere trækkende Metal.

Polonius (til Kongen).

Aha! mærker Du det?

Hamlet.

Fryden! maa jeg ligge i Dit Skød?

(Han lægger sig ved Ophelias Fodder).

Ophelia.

Nei, min Prince!

Hamlet.

Jeg mener, mit Hoved paa Dit Skød.

Ophelia.

Ja, min Prince!

Hamlet.

Tankte Du, jeg forstod noget Utugtigt derved?

Ophelia.

Jeg tanker ingen Ting, min Prince!

Hamlet.

Det er en sør Tanke, at ligge mellem en Ungnipes Laar.

Ophelia.

Hvad er Sørt, min Prince?

Hamlet.

Ingen Ting.

Ophelia.

Eu est lysig, min Prince!

Hamlet.

O, den eneste lyttige Fyr! Hvad Undet skulde man vel
gøre, end være lyttig? thi seer Du hvor munter min Moder
seer ud! og det er endnu ikke to Timer, siden min Fader
døede.

Ophelia.

Jo, det er to Gange to Maaneder siden, min Prince!

Hamlet.

Saa længe? Nu, saa lad Djævelen bære Sort; for jeg
vil have mig en Bobeldragt. — O Jæmle! at døe for to
Maaneder siden, og ikke være glemt endnu; saa kan man
jo have Haab om, at en stor Monds Grindring kan over-
leve hans Liv et halvt Aar. Men, ved vor hellige Tom-
sru! saa maa han bygge Kirker; ellers maa han finde sig
i, at man tænker ligesaa lidt paa ham, som paa den stak-
kels Kæphest, hvis Gravstift lyder saalunde:

"O vee! O vee!

"Den stakkels Kæphest er nu glemt."

Trompetklang. Deryaa en Pantomime.

En Konge og en Dronning træde ind meget kærligt; Dron-
ningen omfavner ham, og han hende. Hun knæler, og
gjør ham højtidelige Forsikringer. Han løfter hende op,
og boier sit Hoved ned paa hendes Hals; han lægger
sig dervaa ned paa en Blomsterhei; da hun seer, at han
er falden i Sovn, forlader hun ham. Strax kommer
en Karl ind, tager hans Krone af, kysser den, gyder
Givt i Kongens Øre, og gaaer. Dronningen kommer
igjen, finder Kongen død, og udtrykker bestig Sorg ved
sit Minespil. Givtblanderen kommer ind igjen med to
å tre stumme Personer, og synes at sørge med hende.
Biget høres bort. Givtblanderen beiler til Dronningen
med Gaver. Hun synes at rive Afsky og Uvillighed en lang
Tid; men endeligen tager hun imod hans Kærlighed.
(De gaae).

Ophelia.

Hvad betyder dette, min Prince?

Hamlet.

Før Vorher! Det er Ugudelighed i Landom; det betyder
Ulykke.

Ophelia.

Maaſſee denne Pantomime udtrykker Skuespilletts Indhold?

Prologus træder frem.

Hamlet.

Det ville vi erfare af denne Karl; Skuespillerne kunne ikke bevare Hemmeligheder; de maae fortælle al Tint.

Ophelia.

Vil han sige os, hvad dette Minespil betydede!

Hamlet.

Ja, og ethvert Minespil, som Du vil spille med ham. Skam Dig ikke ved at gjøre Miner ad ham! han vil ikke stamme sig ved at sige Dig, hvad de betyde.

Prologus.

Før os og for vort Sørgespil

Vi om Jer Undest bede vil';

Med Taalmod hører og seer til!

Hamlet.

Er dette en Prolog, eller et Tankeim til at sætte i en Ring?

Ophelia.

Den er fort, min Prince!

Hamlet.

Som Qvinde-Eſtov.

En Konge og en Dronning træde frem.

Kongen i Skuespillet.

Aft tred've Gange Phoebi Solvogn føer

Omkring det salte Hav og runde Jord;

Kolv Gange tred've Maaner ny' opstode,

Dg straaled' horget Glons omkring vor Klode,

Fra første Dag, vort skjone Eſtovs-Baand

Samlnytted' Sjæl med Sjæl, og Haand med Haand.

Dronningen i Skuespillet.

Saa tidt gid Sol og Maane end omvende,

Dg see vor Sjæl af samme Lue brænde!

Men, Bee mig! Bee! i sidst henrundne Aar

En mægtig Sygdom Eders Kraft nedſlaer!

Det øngster mig. Dog, lad end Angst mig plage,
 Min Konning dersor ikke maa forsage:
 Thi Øvindens Angst er Øvindens Elskov lig;
 Hun elster sterk, og sterkt hun øngster sig;
 Hun saare frygter, eller Frygt ei fejder;
 Hun elster ikke, eller og hun brænder.
 Jeg har min Elskov viist i Daad og Ord,
 Og, som min Elskov, saa min Frygt er stor.
 Er Elskov stor, ved mindste Øvivl vi grue,
 Og mægtig Angst jo røber mægtig Lue.

Kongen i Skuespillet.
 Snart, Elske! snart min Helsots-Time staaer;
 Min Aands, mit Legems Styrke brat forgaær;
 Du i den skonne Verden staaer tilbage,
 Lyksalig, agtet; og maaskee en Mage,
 Saa hvid, som jeg —

Dronningen i Skuespillet.

O ti, min Elske! ti!

Slig Elskov er et fult Forræderi;
 Den anden Egtemands jeg aldrig vorber;
 Hvo Anden egted', var sin Førstes Morder!

Hamlet.

Det er Malurt.

Dronningen i Skuespillet.

Hvo anden Gang betræder denne Bei,
 Den driver lav Bevæggrund, Elskov ei.
 Jeg anden Gang min første Mage dræber,
 Naar anden Mage kysser mine Løber.

Kongen i Skuespillet.

Era Hjertet — troer jeg — strømme Din Ord;
 Men tids vi bryde, hvad vi nyligt sov.
 Forsættet vor Grindrings Træl kun bliver,
 Dets Fødsel Ild, ei Varighed det giver.
 Det ligner Frugt, som, unod, sidder fast,
 Men, naor den modnes, falder af i Hass.
 Det er nødvendigt, at vi maae forgette,
 Os at betale, hvad vi os forjette.
 Hvert Forsæt, som i Lidenslab er spid,

Dør bort, saa snart hin Lidenstab er døb.
 Hver Sorg og Fryd, som blussende vi stue,
 UDSLukker sin Beslutning med sin Rue.
 Hvor Fryd mest jubler, Sorg har sharpest Braab,
 Smaating gjør' Graad til Smil, og Smil til Graad.
 Alt vexler her, og Selvsomt ei mig tykkes,
 Om Elskovs Sol gaaer ned just, som vor Lykkes.
 Om Lykken Elskov leder, det er end.
 Ubist; maastee den er dens Leidesvend.
 Naar Stormand falder, Venners Flok forsvinde,
 Naar Fattig stiger, gjør han Ven af Fjende.
 Saavidt i Lykkens Godspor Elskov gaaer;
 Ehi hvo ei Ven behöver, Vennen faaer;
 Og hvo i Nod sin salste Ven vil friste,
 Faær ham strax med paa sine Fjenders Liste;
 Men, for at ende, hvor jeg har begyndt,
 Krig Skæbnen har vor Villie forkyndt;
 Hver Plan, vi bygge op, den snart nedbryder;
 Vor Tanke os, dens Udsald den adlyder;
 Saa tank da kun, Dig ei at givte meer!
 Men ds Din Tanke, naar min Dod Du seer!

Dronningen i Skuespillet.
 Giv mig ei Lys, o Sol! Jord, negt mig Fede!
 Ei Fryd, ei Sovn min Dag og Nat forsyde!
 Bend til Fortvivelse mit Haab, min Tro!
 I Hænglets Mørke lad mig ensomt boe!
 Al Modgang, som kan slukke Glædens Flamme,
 Gid mig i mine bedste Glæder ramme!
 Her, hisset, evig Vinsel mig paafør,
 Hvis meer jeg givter mig, i Hald Du bør?

Hamlet (til Ophelia).
 Dersom hun nu skulde bryde det, —

Kongen i Skuespillet.
 hei var Din Ed! — Nu, Elske, gaa til Side!
 Tungt er mit Legem; lad en Stund bortglide
 I quægsmot Blund!

(han falder i Sovn).

Dronningen i Skuespillet.

Sov trygt! Vaagn kærst og glad,
Og aldrig stille Twist os Twende ad!

(Hun gæter).

Hamlet.

Hvad tykkes Din Majestæt om dette Skuespil?

Dronningen.

Mig tykkes, denne Dame lover for Meget.

Hamlet.

O, hun vil nok holde Ord!

Kongen.

Har Du hørt Indholdet? Er der intet Stødende deri?

Hamlet.

Nei, nei, de syge kuu, forgive blot for Spøg; der er ikke det Mindste af Verden, som kan støde,

Kongen.

Hvad hedder Skuespillet?

Hamlet.

Musefølden. Og, for Volk, hvorfor? Det er lignelsesvis. Stykket er en Forestilling af et Mord, begaægt i Wien. Gonzago er Hertugens Navn; hans Vib er Baptista; nu skal Du strax faae at see; det er et Keldringes stykke af et Arbeid. Men hvad gjør det til Sagen? Din Majestæt og os, som have en ren Samvitthed, os rører det ikke. Lad det saarede Og kuu sparke bag ud! vort Kryds har ingen Skade lidt. —

Lucianus træder frem.

Det er en vis Lucianus, Kongens Brodersøn.

Ophelia.

Du est ligesaa god, som et Chor, min Prince!

Hamlet.

O, jeg kunde være Volk mellem Dig og Din Elstov, naar jeg kunde see Dukkerne lege bag Forhænget.

Ophelia.

Du est spids min Prince! Du est spids!

Hamlet.

Det vilde koste Dig et Suk, naar Du vilde flyve min Spids.

Ophelia.

Det Sidste er værre, end det Første.

Hamlet.

Saaledes tager I feil i Valget af Ebers Månd. — Besynd, Morder! — Lad Dine djævelske Brængerier fare, og begynd! Nu velan! Den strigende Ravn straaler høit om Havn.

Lucianus.

Sort Plan, røst Haand, skarp Givt og gunstig Lid
I forbund gaae; ei Skabning seer min Id.

Kom, sule Givt, af Midnats Ukrud suet,
Af Herbesværgelsen igennemluet!

Kom Trolddoms-Sast, i Mulmets Huler sydet!

Nas i det Blod, hvori Du nu est gydet!

(Han holder Givten i den Sovendes Øre).

Hamlet.

Han forgiver ham i hans Hauge, for at rane hans Hær
kugdsamme. Hans Navn er Gonzago; Historien er til, og
strenen paa hyperligt Italienskt. Du skalst strax see, hvore
lunde Morderen vinder Gonzagos Bivs Kærlighed.

Ophelia.

Konningen reiser sig!

Hamlet.

Hvad! Skrakket ved falst Brandalarm?

Dronningen.

Hvad flettes min Herre Konning?

Polonius.

Holder op med Skuespillet!

Kongen.

Bring mig Lys! — Afsted!

Polonius.

Lys! Lys! Lys!

(Alle gaae, unbtagen Hamlet og Horatio).

Hamlet.

"Ha! græd, Du Dyr, som saaret er!

"Fri Hjort, gaa røst Din Gang!

"En græder, me'ns en' Anden leær,

"Saadant er Verdens Hang." —

Min Ven! Skulde ikke dette og en voldsig Fjederbusk (i
Gald Resten af min Lykke behandler mig paa Tyrkemaneer),
og saa to Provence-Roser paa mine udtrungede Sko —
Skulde det ikke kunne stasse mig en Plads i en Skuespiller-
Troupe? Hvad, min Ven?

Horatio.

En halv Part.

Hamlet.

En heel, mener jeg!

"At her en herlig Konge var;

"Det veedst Du, Damon! bedst,

"Ham Ieus jo tog; den, nu vi har,

"Er ret — en ægte Paafugl."

Horatio.

Du kunde have rimet.

Hamlet.

O, kære Horatio! jeg holder et tusinde Hund paa Yands-
dens Ord. Mørkede Du?

Horatio.

Meget godt, min Prince!

Hamlet.

Saa snart der blev talt om Givtblanderiet. —

Horatio.

Jeg lagde meget nolie Marke til ham.

Hamlet.

Ha! ha! — Kom med Musik! kom med Fløjterne! —

"Ehi, lidet vor Konning ei vor Komödie,

"Belan! — saa lidet han ei den, maaskee." —

Rosenfrans og Guildenstern træde ind.
Kom med Musik!

Guildenstern.

Min gode Prince! tillad mig, at sige Dig et Ord!

Hamlet.

En heel Historie, Herre!

Guildenstern.

Vor Konning, min Prince! —

Hamlet.

Sa, Herre! Hvad er der om ham?

G u i l d e n s t e r n.

Han er i sit Løn kammer, og er ubegribeligen syg.

H a m l e t.

Af Drik, Herre?

G u i l d e n s t e r n.

Nei, min Prince! af Galde.

H a m l e t.

Du vilde vise Dig rigere paa Viisdom, dersom Du besydede Lægen dette; thi, dersom jeg vilde give ham et Renselses-Middel, vilde det maaske paasøre ham mere Galde.

G u i l d e n s t e r n.

Min gode Prince! læg dog Tomme paa Din Tale, og svær ikke saa vildt ud fra Emmet!

H a m l e t.

Jeg er tom, Herre! — Siig kun frem!

G u i l d e n s t e r n.

Dronningen, Din Moder, som har den største Bedrøvelse i sin Sjæl, har sendt mig til Dig.

H a m l e t.

Du est velkommen.

G u i l d e n s t e r n.

Nei, min gode Prince! denne Høflighed er ikke af øgte Fødsel. Dersom det skal behage Dig, at give mig et sundt Svar, vil jeg udføre Din Moders Besaling; hvis ikke, beder jeg Dig om Tilgivelse, og forlader Dig, og hermed er mit Erende til Ende.

H a m l e t.

Min Herre! jeg kan ikke.

G u i l d e n s t e r n.

Hvilket, min Prince?

H a m l e t.

Give Dig et sundt Svar; min Forstand er syg. Men, min Herre! saadant et Svar, som jeg kan give, er til Din, eller suarere, som Du siger, til min Moders Tjeneste; derfor ingen Snak meer, men til Sagen! Min Moder, siger Du, —

Rosenfrank.

Hun siger, at Din Afsærd har staaet hende med For-
sædelse og Forundring.

Hamlet.

O forunderlige Son, som kan saalunde forbause en Mo-
der! — Men, er der ikke Noget, der løber i Hælens paa
denne modertige Forundring? Kom ud med det!

Rosenfrank.

Hun ønsker, at tale med Dig i sit Løn kammer, førend
Du gaaer til Sengs.

Hamlet.

Vi ville adlyde, om hun end ti Gange var vor Moders.
Har Du intet Andet at afhandle med os?

Rosenfrank.

Min Prince! Du elskede mig en Gang.

Hamlet.

Og gjør det endnu; ved disse mine Rapses og Tyvesin-
gre sværger jeg det!

Rosenfrank.

Min gode Prince! hvad er Grunden til Din Sjælesyg-
dom? Du tillaafer, i Sandhed! selv Døren til Din egen
Frihed, hvis Du dølger Din Sorg for Din Ven.

Hamlet.

Min Herre! mig mangler Besordring.

Rosenfrank.

Hvorlunde kan det være, da Du har selv vor Konnings
Love om Thronsgangen i Danmark?

Hamlet.

Ja, min Herre! men, "Me'ns Græsset groer" — Ord-
sproget er temmeligen muggent.

Skuespillerne træde ind med Flotter.

O, der er Flotterne! — Lad mig see een! — For at
tale med Dig i en Krog (han fører Gildenstern os-
sides), hvil giver Du Dig af med, at faae Binden af mig,
som vilde Du jage mig ind i en Snare?

Gildenstern.

O, min Prince! dersom min Hengivenhed er for dristig,
saal er min Kærlighed for fri.

Hamlet.

Det forstaaer jeg ikke ret. Vilst Du spille paa denne
Fløjte?

Guildenstern.

Min Prince! jeg kan ikke.

Hamlet.

Jeg beder Dig!

Guildenstern.

Tro mig! jeg kan ikke.

Hamlet.

Jeg besvørger Dig!

Guildenstern.

Jeg kender ikke et Greb paa den, min Prince!

Hamlet.

Det er saa let, som at lyve. Styr disse Husler med
Dine Finger og Din Tommeltot! giv dem Manden med Din
Mund! og den vil udgyde det mest veltalende Tonevald.
Seer Du? det er Tonestigen.

Guildenstern.

Men af den kan jeg ikke fremkalde nogen Bellklang; jeg
forstaaer ikke den Kunst.

Hamlet.

Naa, seer Du nu da, hvad for en ussel Ting Du vilst
gjøre mig til? Du vilde spille paa mig; Du vilde have
Unseelse af at kende Grebene paa mig; Du vilde rive Hjers-
tet ud af min Hemmelighed; Du vilde prøve mig fra min
dybeste Tone til den høieste i mit Omfang; og der er me-
gen Musik, en ypperlig Tone i dette lille Instrument; og
dog kan Du ikke saae det til at tale. Guds Blod! troer
Du, at jeg er lettere at spille paa, end en Fløjte? Kald
 mig, hvad Instrument Du vilst! Om Du ogsaa kanst blæse
saafst paa mig, spille paa mig kanst Du dog ikke.

Polonius træder ind.

Guds Fred, min Herre!

Polonius.

Min Prince! Dronningen vil gerne tale med Dig, og
det strax.

Hamlet.

Seer Du den Sky hist henne, som har næsten en Kas-
mels Skikkelse?

Polonius.

Ta, ved den hellige Tomfru! den ligner, i Sandhed! en
Kames.

Hamlet.

Mig tykkes, den ligner en Bæsel.

Polonius.

Den har en Ryg, som en Bæsel.

Hamlet.

Eller, som en Hval.

Polonius.

Ta, aldeles som en Hval.

Hamlet.

Saa vil jeg da gaae til min Moder om lidt. — De
holde mig for Nar, saa min Taalsmodighed bliver spændt
til at briste. — Jeg vil komme om lidt.

Polonius.

Det skal ses sige.

(Polonius gaaer.)

Hamlet.

Om lidt, det er let sagt. — Lader mig elene, mine
Venner!

(Rosenkrantz, Guildenstern, Horatio, o. s. v.
gaae).

Nu er den Nattens Tid, da Hexer kogle,
Da Grave gabe, og selv Helved' aander
Pest pag vor Kiode. Nu var jeg i Stand til
Hedt Blod at drikke, og at gjøre King,
Den bitre Dag med Skælven vilde stue.

Men stille! — Til min Moder! — O mit Hjerte!

Kornegt ei Din Natur! lad Neros Sjæl

Ei træde ind i denne faste Barm!

Lad grum mig være, ikke inaturalig!

Jeg Dorke tale vil, men ingen bruge;

Min Tunge og min Sjæl maae heri hykke.

Hvor strængt i Ord mod hende end jeg ganger frem,
Saa vogn Dig dog, min Sjæl! at sætte Segl paa dem!
(gaaer).

Tredie Scene.

Et andet Værelse i Borgen.

Kongen, Rosenkrantz og Guildenstern
træde ind.

Kongen.

Jeg mistroer ham; desuden staae vi Fare,
Naar vi vil' give denne Galstab Spillerum.
Thi gjør' Jer rede! Eders Fuldmagt vil
Jeg strax udfordrige, og han til England
Med Jer skal drage. Thi vor høie Post
Lållader ei, saa nær slig Fare er,
Som os hans vilde Luner true med
Hver Time.

Guildenstern.

Vi vil' os gjøre rede;
Hoist samvidsfuld og hellig Frygt det er,
De mange Legemer trygt at bevare,
Som Liv og Kraft modtage af Din Hoihed.

Rosenkrantz.

Et enkelt, sørligt Liv paaligger det,
Med Sjælens hele Kraft og Kriger-Rustning
At værge sig mod Skade; men langt meer
Den Aand, hvis Vel saa mange Liv beroe paa.
Alene dør ei Konge-Majestæt;
Men, lig en Malstrom, Alt, hvad der er nærf,
Den drager med; den er et vældigt Hjul,
Oppeist paa Tuppen af det største Bjerg,
Til hvis uhyre Eger tusind' smaae Ting
Er bundne og gjort' fast; og, naar det falder,
Da dele mindste Lillebhør og Bedhæng
Det svare Fal'd. Ei Kongens Suk opstiger
Alene. Med ham sulke helse Niser.

Kongen,

Nu! Eder, Venner! flugs til denne Reise!
 Thi Lønker vil' vi lægge paa den Fare,
 Hvis Gud er nu for fri.

Rosenkrantz og Guildenstern.

Vi ville ile.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).
 Polonius træder ind.

Polonius.

Nu gaaer han til sin Moders Sovekammer,
 Herre Konning!
 Der staer jeg bag Tapeket, og skal høre
 Den hele Sag. Tro mig! hun læser Lexten ham;
 Og, som Du sagde, viseligt Du sagde,
 At det er godt, at Eu foruden Moderen,
 Da hun er af Natur partist, i Stithed
 Kan høre paa sig høist betyd'lig Tale.
 Lev vel, min Herre Konning!
 Jeg kommer til Dig, for Du gaaer i Seng,
 Og melder, hvad jeg veed.

Kongen.

Tak, kære Herre!

(Polonius gaaer).

Kul er min Synd, den stinker op mod himlen;
 Den har den tidligste Forbandelse paa sig,
 Et Brodermord! — Jeg kan ei bede,
 Er end min Villie nægtig, som min Trang;
 Min større Brøde quæler stærke Forsæt;
 Og, lig en Månd, til to Slags Shøsel sat,
 Jeg raadvild er, hvad jeg skal først begynde,
 Og glemmer Begge. Hvad, om denne Helvede-Haand
 Var end en Gang saa tyk af Broderblod?
 Er der ei Regn nok i den milde Himmel,
 Til hvid, som Sne, at toe den? Er ei Maaden til,
 For Brødens Masyn blid at gaae imøde?
 Og yder Bonnen ei en tosold Virkning —
 Advarsel for os, førend Faldet steer,
 Og Faldu Naade? Hør Dig da, mit Gie?

Min Synd er stæet. Men, o! hvad Form af Van
 Kan tjene til mit Dørv? Tilgiv mit fulle Mord! —
 Det tjener ei, da jeg endnu besidder
 De Skatte, for hvis Skyld jeg øved' Mordet:
 Min Krone, Hærkysyge og min Dronning.
 Kan den saae Raade, som beholder Ranet?
 I denne Verdens fulle Stromme kan
 Forbrydelsens forhylde Haand til Side
 Rettsordigheden skyde, og tidt sees det,
 At Ranet selv afskaber Loren Sværdet;
 Men hisset oppe er det ei saaledes;
 Der er ei Lovkneb; der ligger Sagen i
 Sin sande Skikkelse; og selv vi nødes,
 For selve Dønene af vore Synder,
 At give Bidnesbyrd. — Nu da! Hvad skal jeg?
 Hvad Anger kan, forsøge; hvad kan ikke den?
 Men hvad kan den, naar man ei angre kan?
 O Hammars-tilstand! Barm, saa fort, som Døden!
 O sangue Sjæl, som flagrer ester Frihed,
 Og hildes meer! Hjælp!, Engle, staer mig bi!
 O, bei Dig, stive Knæ! Staalhaarde Hjerte,
 Vor blodt, som Sener i nyt søgte Baru!
 Mit godt endnu kan blive!

(Gaaer tilbage, og knæler).
 Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu gad jeg gjøre det, nu netop, meus,
 Han beder;
 Nu vil jeg det; — og saa gaaer han til Him'len;
 Saa hevnes jeg? — Det saa fortolkes maa:
 En Skurk min Fader myrder; dersor sender
 Jeg, hans eenbaarne Søn, den samme Skurk
 Til Him'len.
 Nu, det er Sold og Løn, ei Hevn. Han tog
 Min Fader pludseligt, strax ester Maaltidet,
 Og i hans Synders fulde Blomstervaar;
 Hvorlunde nu hans Retssag staer, veed Him'len kuen.
 Men, ester vort Begreb og Tænkeevne,

Det staer svart ilde med ham; er jeg hevnet da,
Om jeg ham følder, me'ns sin Sjæl han renser,
Og naar han til sin Hedenfart er stikket?
Nei.

Før ind i Skeden, Sværd! og vælg Dig
En Lime, mere rødsom!
Naar han er drukken, sover, eller raser,
End heller i hans Leies Blodstams-Glæde,
I Spil, ved Banden, eller ved en Handling,
Som har ei Glint af Haab om Salighed;
Svark da til ham, saa at hans Høle fare
Mod Him'lens Dørtrin, og hans Sjæl saa sort
Og saa fordømt maa vorde, som det Herved,
Hvortil den gaaer! — Min Moder venter inde;
Det Middel ikun skal Dit Sygdoms-Liv udspinde.

Kongen reiser sig, og gaaer frem. (gaae.)

Kongen.
Op flyve mine Ord, min Dank bliver nebe;
Ord uden Danker naae ei Maadens Sæde.

(gaaer).

Fjerde Scene.

Et andet Værelse i Borg'en.

Dronningen og Polonius træde ind.

Polonius.

Han kommer strax. Tag dygtigt ham i Schole!
Siig ham, hans gale Streger have trættet
Alt Overbærelse, og at Din Maade
Har staet, som en Skerm, imellem ham
Og hans saa vrede Konning! — Jeg vil staer
I Stilhed her. Jeg beder, tugt ham djærv!

Dronningen.

Det staer jeg inde for;
Frugt Du kun ei sor mig! — Assed! Han kommer,

(Polonius skuler sig).
Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu, Moder! hvad har Du at sige mig?

Dronningen.

Du har Din Fader heit fornærmet, Hamlet!

Hamlet.

Du har min Fader heit fornærmet, Moder?

Dronningen.

Kom! kom! Du svarer med vanartig Tunge.

Hamlet.

Gaa! gaa! Du spørger med en nedrig Tunge.

Dronningen.

Hvorlunde, Hamlet? Hvad?

Hamlet.

Nu, hvad vilst Du mig?

Dronningen.

Har Du forglemt mig?

Hamlet.

Nei, ved Korset, nei!

Du Dronning est, og saa Din Svogers Vib,
Dg — gid, det var ei saa! — Du est min Moder.

Dronningen.

Belan! Da skal jeg støsse Mænd til Dig,

Som, jeg dog troer, skal tale. Dig til Rette.

Hamlet.

Kom, kom, og sæt Dig ned, og rør Dig ei!

Du gaaer ei, for jeg har et Speil holdt for Dig,
Som stat Dit Hjertes Inderste Dig vise.

Dronningen.

Hvad vilst Du? Du vilst dog ei myrde mig?

Hjælp! Hjælp! Holla!

Polonius

(bag ved Tapetet).

Holla! Hjælp! Hjælp!

Hamlet.

Hvad nu? — En Notte!

(trækker Kaarden).

Den dse! — det gjælder en Ducat! — den dse!

(Hamlet gjor et Stod gennem Tapetet).

William Shakspeares
samtlige
dramatiske Verker.

Oversatte
af
H. C. WOSEMOSE.

3.

Köbenhabn 1834.
Udgivet hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

DEUTSCHE LITERATUR

DRILLING

DEUTSCHE LITERATUR

DRILLING

EDOLINOW O. A.

Polonius (bag ved Tapetet).

D, jeg er slagen! (han falder og dører).

Dronningen.

O Vee! Hvad har Du gjort?

Hamlet.

Jeg veed det ei!

Er det vor Konning?

(Han løfter Tapetet op, og trækker Polonius frem)

Dronningen.

O, hvilken vovsom, blodig Daad!

Hamlet.

En blodig Daad; — hartad saa stem, min Moder!

Som myrde Konning, egte saa hans Broder.

Dronningen.

Som myrde Konning?

Hamlet.

Ja, det var, Dronning! mine Ord. —

(til Polonius) Vovsomme, overstte, stakkels Nar! Lev vel!

Jeg tog Dig for Din Herre; tog Din Lod!

Du seer, for megen Dravlhed farlig er. —

Brid ikke Dine Hænder! sæt Dig ned,

Og lad mig derpaa vribe ret Dit Hjerte!

Thi det jeg skal, hvis dets Materie

Kan gennemtrønges;

Hvis djævelst Bane ei har smeddet om det

Et ertshaardt Bolverk mod al Følelse.

Dronningen.

Hvad har jeg gjort, at Du tor slippe los

Din Lunge i saa vilde Ord imod mig?

Hamlet.

Saadan en Handling,

Som sætter Plet paa Usylds sonne Nødme,

Og falder Dyden Hyklerste; som river

Fra shylfri Elskovs sagre Pande Rosen,

Og sætter Bylder der; gjor Ed for Alt'ret

Til false Spilleris Sværgen — o, flig Daad,

Som river Sjælen ud af Lovtets Legem.

Og gjør Religionens blide Lære
 Til Skvalder. Himmelens Asyn luer rødt,
 Ja! hin grundfaste, vældige Befæstning
 Seer ned med Beemods Ansigt, som mod Dommen,
 Syg, blot ved Tanken om hin Handling!

Dronningen.

O, Bee mig, hvilken Handling,
 Som striger holt, og varslas mig i Torden!

Hamlet.

See her paa dette Billed, og paa hint,
 Hoist lige Billeder af tvende Brodre!
 See, hvilken Hoihed sad paa dette Asyn!
 Apollos Lokker, selve Deuses Pande,
 Et Die, Martis ligt, til Bud og Trusel;
 En Stilling, lig hin Gudernes Herolds,
 Nys stegen ned paa himmelkysset Bjerg;
 Ja! sandeligt, et Billed og et Astryk,
 Hverpaa hver Gud lod til sit Segl at sætte,
 For at forsikre Verden om en Mand.

Saadan Din Herre var! — Og see nu denne!
 Saadan Din Herre er! — Ret lig et Brondar,
 Forgivted' han sin Broder! — Har Du Dine?
 Hvor kunde On gaae fra den fagre Grøsgang
 Paa dette Bjerg, for ret at mædse Dig
 Paa denne Mosejord? Ha! har Du Dine?
 Du kalde det ei Elskov! I Din Alder
 Er Blodets Middagsol alt kold, og lyder
 Kornustens Herredom, og hvad Kornuft
 Steg ned fra hin til denne? Sans Du har;
 Thi fristes kanst Du. — Men, sande'igt! hin Sands
 Af Slag er rørt; thi saa feilt tog ei Vanvid,
 Og Sans var aldrig saadan Træl af Brynden,
 At den jo nogen Valgret forbeholdt sig
 Vaa slig en Korsvei. Hvilken Djævel var det,
 Der leded' Dig saalunde om i Blinde?
 Syn'inden Folelse, og Folelse
 Horuden Dine; Øren uden Hænder
 Og Dine; Lugt, for alle Sanger blottet,

Ja! kun en svg Rest af en ægte Sans
Saalnude ei i Blinde kunde samle.

O Skam! hvor er Din Rødme? — Vilde Hælved'!
Gør Du i en Matrones Been slig Opstand?
Lad Dyd da være Vox for ildsuld Ungdom,
Og smelte i sin egen Jld! Ring ei
Med Skændsels-Klokken, naar en mægtig Brynde
Forlanger Læstelse, da Frosten selv
Mon brænde af den samme Jld, og da
Tornusten Villiens Kobler er.

Dronningen.

O Hamlet, tal ei meer!
Mod Dybet af min Sjæl mit Blik Du styret,
Og der jeg sorte, skygge Pletter seer,
Hvis Farve ei gaaer ud.

Hamlet.

Ja, men at leve
I Blodskams-Leiets geile Sved, der ryger
Af Raadenhed, imens man over Svinestien
Smukt næbbes, parres —

Dronningen.

O, tal ei meer til mig!
De Ord, som Dolke, trænge i mit Øre;
Ei meer, min sode Hamlet!

Hamlet.

En Morder, Niding, Træl,
Ei verd en Dyvend'del af Tiens' parken.
Af første Herre Din — en Harlequin
Blandt Konger, og en Lommetyv, som snappet
Til sig et Scepter og en Kongemagt;
Som stjal et herligt Diadem,
Og stak det i sin Komme!

Dronningen.

Ei dog!

Uanden træder ind.

Hamlet.

En Konning,

Af Klude og Psalter; —

O, frelser mig, og svæver over mig

Med Eders Vinger, Him'lens Skarer! Hrab vil

Det naadesfulde Asyon?

Dronningen.

Vee mig! han raser.

Hamlet.

Kommer Du ei, for

At stende paa Din dørste Son, som dybt

I Lidelse og Tid nedsjunken, rent

Det store Bud at rogte glemmer? O,

Siiig frem!

Aanden.

Forget det ei! — Jeg kommer nu, kun for

At stærke Dit alt næsten slove Forsæt.

Men see! Skæk paa Din Moder sidder. O!

Kræd mellem hendes Sjælekamp og hende!

Indbildningskraft er mægtigst hos den Svage.

O, tal til hende, Hamlet!

Hamlet.

Hvorlunde er det med Dig, Frue?

Dronningen.

Ach, Hamlet! hvordan er det vel med Dig?

Hvi stirrer Du saa paa det tomme Rum?

Og taler med den øde Lust omkring Dig?

Bild tager Sjælen ud af Dine Fine. —

Lig sovende So-dater, Storm-Marche vækker,

Saa fare Dine faste Løkker op,

Og reise sig, som døde Ting i Gøring.

O, bedste Son, stank klog Taalmod vaa

Din Bildheds Jid og Hede! — Hvo paa seer Du?

Hamlet.

Paa ham! paa ham! — Seer Du, hvor hvid han stirrer!

Hans Ydre og hans Sag forened', naar de raabte

Til Stene, rørte de dem. — See ei paa mig,

At ei Dit Beemods-Aason rent omvender

Min Utvors-Daad! — Mit Forsæts sande Farve

Wil salme; Graad maastee for Blod vil strømme,

Dronningen.

Hvem siger Du det til?

Hamlet.

Seer Du da Intet der?

Dronningen.

Slet Intet; og dog seer jeg Alt herinde.

Hamlet.

Og hørte Intet?

Dronningen.

Nei, kun os Evende.

Hamlet.

Saa, see da der! See, hvor det langsomt gaaer!

Mijn Fader i sin Dragt, som her i Liver!

See, hvor han gaaer, just nu ud af Portalen!

(Aanden gaaer).

Dronningen.

Det er et Opspind af Din egen Hjerne;

I sige Drommebilleder at stabe

Er Sværmeri heelt klogtigt.

Hamlet.

Sværmeri!

Mijn Puls slaer i den samme faste Tact

Og sunde Klang, som Din. — Ei var det Vanvid,

Hvad jeg har talt; bring mig paa Provestenen!

Og Tingen jeg gjentage skal i ordret Orden,

Som Vanvid springer fra. For Him'lens Naade, Moder,

Læg ei den Smiger-Salve paa Din Sjæl,

At ei Din Synd, men kun mit Vanvid taler!

Det drager kun en Hindre over Saaret,

Wiens Gedder undergraver alt det Indre,

Og æder sjult. Skift nu Din Synd for Him'len!

Hvad stæt er, angre Tu! Fly, hvad skal stee!

Og god ej Syndens Ustrud, at det vorder

Oud mere frødigt! Tilaiv mig min Tyd!

Thi i en fed, trængbræstig Tid, som dømme,

Maa Døden selv af Lasten tigge Naade,

Ja! krybe, krumme sig for den, at den

Lillardes maa, godt at bevise den.

Dronningen.

O Hamlet! Du mit Hjerte Klover har.

Hamlet.

O, kast da bort den slette Del deraf,

Dg med den anden Halvdel lev des renere!

God Nat! men gaa ei til min Uncles Seng!

Vaataag en Dyd, i Fald Du har den ei!

Uhyret, Vanen, som al Folke

Dysluger, er i Skikkelse en Djævel,

Men heri dog en Engel, at den giver

Vaa samme Maade gode, edle Handlinger

En Frak, et Liberi, som let kan tages paa.

Ashold Dig nu i Nat! og det vil laane

Dig Lethed til Asholdenhed i Morgen,

Dg saa fremdeles stedse mere Lethed;

Thi Vanens Magt omstæmple kan Naturen,

Dg enten boie Djæv'len, eller drive

Ham mægtigt ud. En Gang endnu god Nat!

Dg, naar Du føler Krang til at velsignes,

Saa vil jeg om Velsignelse Dig bede. —

Hvad denne Herre angaaer (peger paa Polonius), ons
grer jeg,

Men det var Him'ens Willie, ved ham

At straffe mig, og ham ved mig; thi jeg

Er sendt med Riset, som en Bredens-Engel.

Ham jeg begrave vil, og staae til Regnstab

Før Døden, jeg har voldt. En Gang endnu god Nat! —

Min Kærlighed skal af min Grumhed kændes;

Skemt er begyndt, og værre skal der endes. —

Get Ord endnu, min gode Frue!

Dronningen.

Hvad skal jeg gibe til?

Hamlet.

Før al Ting, Intet, hvad jeg bed Dig! Lad den

Mærklose Kenning atter til sit Leie

Dig løkke hen; i Kinden kaad Dig knive;

Sit Puttelaar Dig kalde, og for et

Par Dampe-Kys, og krammende med de

Kordomte Kingre paa Din Hals, saae Dig
 Til hele denne Ting at aabenbare:
 At jeg i Grunden ei vanvittig er,
 Men kun af List! — Bedst, at Du Alt ham siger;
 Thi hvo, som blot er Dronning, ston, from, viis,
 Vil for slig Endse, Flagremuns og gammel Kat
 Saa dyrebare Ting forfolge vel? Hvo vil det?
 Nei, trods Forstand og Laushed, opluk Kurven
 Paa husets Top; lad Fuglene kun flyve;
 Derpaa, lig Aben, der anstalte Prover,
 Kryb selv i Kurven, flyv og brok saa Halsen!

Dronningen.

Tro mig, hvis Ord er' gjort af Aandedrag,
 Og Aandedrag af Liv, har jeg ei Liv til
 At aande, hvad Du har sagt til mig!

Hamlet.

Jeg skal til England. Beedst Du det?

Dronningen.

O Bee!

Det glemte jeg; det er bestemt saalunde.

Hamlet.

Man har forseglet Breve; og de Twende,
 Som ere mine Scholcomarader, —
 Og som jeg troer saa godt, som fangne Snoge, —
 De bære Ordren. De min Bei skal bane,
 Og festligt føre mig til Skurkevøsen.
 Lad gaae! thi det er herligt Spog, at lade
 Kartoven med dens Styrer; og det skal
 Gaae haardt til, hvis jeg graver i en Aaben
 Dybt under deres Miner, og saa blæser
 Lil Maanen dem. O, det er herlig Færd,
 Naar List saalunde gaaer mod List, som her! —
 See, denne Mand vil vorde mig en Byrde.
 Jeg Liget bære vil til næste Sal; —
 God Mat, min Moder! — See, hvor stille, taus
 Og hoist olvorlig han nu just er blevet,
 Der stedse, som en snaksom Nar, har levet!

Kom Herre! Lad mig bringe Dig til Hvile!

God Nat, min Moder!

(De gaae ud af forskjellige Sider. Hamlet bærer
Yolonius ind.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og
Gildenstern træde ind.

Kongen.

I disse kunde Hjertesuk er Indhold;

Hortok os disse dybe Vandedrag!

Det er nødvendigt, at vi dem forstaae;

Hvor er Din Sen?

Dronningen

(til Rosenkrantz og Gildenstern, som gaae ud efter
de første Ord af Dronningen).

Vig dette Sted for os en lidet Stund!

Ach, gode Konning! hvad har jeg ei seet i Nat!

Kongen.

Hvad da? Hvorsunde gaaer det Hamlet?

Dronningen.

Nasende,

Som Hav og Storm, naar Begge stride om,

Hvo magtigst er; da i sit vilde Ansaid

Han bag Tapetet hører Noget røre sig,

Han trækker flugs, og raaber: "Hvad! en Rotte?"

Og i sit vilde Naseri han dræber

Den skjulte, gode Olding.

Kongen.

O, svare Udaad!

Det Samme havde truffet os, i Fal

Vi havde været der. Hans Frihed truer Hver,
 Dig selv, og os, og Alle. Ach! hvorlunde
 Skal vi retfærdiggjøre denne Bloddaad?
 Os vil man lægge den til Last, hvis Forsorg
 Det tilkom først, at ave, lægge Baand paa,
 Og holde denne gale, unge Mand
 Fra slette Samkvem; men vi elsked' ham
 Saa høit, at vi ei vilde see, hvad bedst
 Os tjente,
 Men ligned' En, med hæslig Sot besængt,
 Som, for at hjule den, lod den fortære
 Sin selve Livsmarv. Hvorhen er han gangen?

Dronningen.

Han bærer Liget, han har dræbt, til Side,
 Hvorved hans Vanvid, ligt det øgte Guld,
 Imellem urent Ert's sig viser recht;
 Han græder over, hvad er skeet.

Kongen.

O, Gertrud, følg mig!
 Gi for skal Solen etter Bjerg berøre,
 For' vi vil' sende ham om Bord, og Mordet
 Maae vi med al vor Majestæt og Klegt
 Paa een Gang baade strafse og uudskyldte.
 Ha, Guildenstern!

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Gaaer, begge mine Venner!
 Og tager Folk til Hjælp! i sin Afständighed
 Har Hamlet dræbt Polonius, og baaret
 Ham fra sin Moders Kammer. Gaa', og sog' ham!
 Sal' høfligt til ham, og bring' Liget til
 Capellet! Mine Venner, synder Eder!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Kom, Gertrud! vi vil' sammenkalde strax
 De Biseste af vore Mænd, og melde dem,
 Hvad vi at gjøre agte, og hvad nys
 Uheldigviis er skeet; og derved skal
 Maaske Bagværslen — hvis Hvislen faste

Sin Givtpiil over Verdens Diamanter —

Saa sikkert, som Kanonen Malet rammer,

Førseile vore Navne, og kun træffe

Den usorkrænkelige Lust. — Kom med!

Min Sjæl er Strids og Kimmers Opholdssted!

(de gaae).

Anden Scene.

En anden Sal i Borgen.

Hamlet træder ind.

— Erygt begravet!

Rosenkranz og Andre udenfor.

Hamlet! Prince Hamlet!

Hamlet.

Men, tys! hvilken Stø! Hvo kalder vel paa Hamlet? —
O, her komme de.

Rosenkranz og Guildenstern træde ind.

Rosenkranz.

Hvor har Du gjort af Liget, min Prince?

Hamlet.

Lagt det i Støvet, som det er beslægtet med.

Rosenkranz.

Siiig, hvor det er, at vi det kunne flytte

Hen i Capellet!

Hamlet.

Tro ikke det!

Rosenkranz.

Tro? Hvillet?

Hamlet.

At jeg kan gemme Eders Hemmelighed og ikke min egen.
Desuden, naar en Svamp spørger, hvad Svar skal saa en
Kongesøn give?

Rosenkranz.

Antager Du mig for en Svamp, min Prince?

Hamlet.

Ta, min Herre! som indsuger Konningen, hans Be-
lonninger, hans Embeder. Men saadan Embedsmænd

tjene en Konning bedst i Enden; ligesom Aben, holder han dem først i en Krog af sit Svælg, først for at have dem i Munden, og til sidst for at sluge dem. Maar han behøver det, Du har samlet, har han blot nødigt, at give Dig et Dryk, og saa est Du ter igjen, Swamp!

Rosenfrantz.

Jeg forstaaer Dig ikke, min Prince!

Hamlet.

Det glæder mig. En skalkagtig Dale sover i en Daares Gren.

Rosenfrantz.

Min Prince! Du maa sige os, hvor Legemet er, og gaae med os til vor Konning.

Hamlet.

Legemet er hos Konningen; men Konningen er ikke hos Legemet. Konningen er en Ting —

Gildenstern.

En Ting, min Prince?

Hamlet.

Af ingen Ting; følg mig til ham! Skjul Dig, Rav! Alle Mand ester Dig!

(de gaae).

Tredie Scene.

En anden Sal i Borgen.

Kongen træder ind med Følge.

Kongen.

Jeg Nogle har sendt ud, at søge ham
Dg finde Liget. Hvor farligt er det ei,
At denne Mand gaaer los! Dog tør vi ei
Med Lovens hele Strenghed straffe ham;
Han elses af den taabelige Mængde,
Som ei Forstanden, men kun Diet leder;
Hvor saa det er, fun Strafferiset veies,
Men Broden ei. At slugs han sendes bort,
Seer ud, som vi et varsomt Ophold gjøre,
For upartisist og holdt at demme Lingen.

Kun en fortvivlet Gur formaaer at læge
Fortvivlet Sygdom.

Rosenkranz træder ind.

Hvad nu? Hvad er der stæet?

Rosenkranz.

Vi kunne ei saae ud af ham, min Konning!
Hvor Liget er lagt hen.

Kongen.

Men hvor er han?

Rosenkranz.

Her udenfor, min Konning! under Vagt,
Din Villie at høre.

Kongen.

Bring ham for os!

Rosenkranz.

Guildenstern, før Princen ind!

Hamlet og Guildenstern træde iud.

Kongen.

Nu, Hamlet! hvor er Polonius?

Hamlet.

Bed Astenmaaltidet.

Kongen.

Bed Astenmaaltidet? Hvor?

Hamlet.

Ikke hvor han spiser, men hvor han spises; en vis Forsamling af politiske Orme er just i Færd med ham. Paa denne Rigedag spiller Ormen ene og alene en Kaisers Rosse. Vi hæde alle øvrige Dyr, for al seude os selv for Madiker. Den seude Konning og den magre Tiggere er kun en forandret Unretning; to Rletter, men paa samme Bord; det er Enden paa det Hele.

Kongen.

Ach! Ach!

Hamlet.

* Et Menneske kan ikke med den Orm, som har ædt af en Konning, og spise af den Fis, som har ædt af denne Orm.

Kongen.

Hvad mener Du med det?

Hamlet.

Tuet; jeg vil blot vise Dig, hvorlunde en Konning kan gjøre en Reise gennem en Tiggers Tarme.

Kongen.

Hvor er Polonius?

Hamlet.

I himmelen. Sejd Du derhen, for at see ad! Dersom Dit Bud ikke finder ham der, saa søger ham paa det andet Sted selv! Men, alvorligen talt, dersom Du ikke finder ham der inden denne Maaneds Ende, saa vilst Du lugte ham, naar Du gaaer op ad Trappen til Galeriet.

Gaaer! søger ham der!

Hamlet.

Han bier, til I komme.

(Mogle af Folget gaae).

Kongen.

Hamlet! for Din særdeles Sikkerhed,
Som om vi vaage over, maa den Daad,
Du ovet har os til stor Hjertesorg,
Hersra i muligst Hui og Hast Dig sende;
Thi gør Dig rede! Skibet ligaer klart,
En gunstig Medbor bøsser, og Dit Folge
Alt fordigts er; hver Mand til England stunder.

Til England?

Hamlet.

Ta, til England.

Kongen.

Det er godt.

Hamlet.

Kongen.
Det er det, hvis Du sender vort Niemeed.

Hamlet.

Jeg seer en Cherub, som seer det. — Men assled! til England! — Lev vel, kære Moder!

Kongen.

Din kærlige Fader, Hamlet!

Hamlet.

Min Moder; Fader og Moder ere Mand og Dív;
Mand og Dív ere et Kød; og altsaa, min Moder. Ufsted
til England!

(gaaer).

Kongen.

Følg' ham paa Stand, og løp' ham strax om Bord!
Nol' ei! i Aften vil jeg bort ham have.

Ufsted! Thi Alt forseglet er og rede,
Som ellers hør' til Tinget. — Iler, Kære!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Og England! agter Du mit Venstab noget,

(Som dog min store Magt Dig vel har lært,

Da end Din Stramme af det danske Sværd

Er rød og blodig, og Din frie Erefrygt

Og hylder) da betragt med Kulde ei

Bort høie Hersterbud, vi har forkynnt Dig

I Breve, som befale Hamlets Død,

Og det paa Stand! Opfyld det, England! thi

Han raser, lig en Tæring, i mit Blod,

Og Du skalst læge mig. For' jeg det fuldbragt veed,

Hvorlunde det mig gaaer, faaer jeg ei Fred.

(gaaer).

Fjerde Scene.

En Slette i Danmark.

Fortinbras træder ind i Spidsen for sin Hær.

Fortinbras.

Gak, Høvding! Hils fra mig den danske Konning,

Og siig, at Fortinbras forlanger nu,

I Kraft ud af hans Lovter, Lov at drage

Igennem Riget! Samlingspladsen veedst Du.

I Hald Hans Majestæt os Noget vil,

Skal vi udtrykke vor Hengivenhed

For Sammes Uasyn; lad ham vide dette!

Hovdingen.

Ta, ædle Prince!

Fortinbras.

Drager langsomt frem!

(Fortinbras og hans Hær gaae ud).

Hamlet, Rosenkrantz, Guildenstern og Flere
træde ind.

Hamlet.

Hvis ere disse Tropper, gode Herre?

Hovdingen.

De ere Norrigs, Herre!

Hamlet.

Maa jeg spørge Dig, hvoril bestemte?

Hovdingen.

Mod en Del af Polen.

Hamlet.

Hvo, Herre! fører dem?

Hovdingen.

Fortinbras,

Bor gamle Konnings Brodersøn.

Hamlet.

Gaaer Eders Tog mod selve Hjertet af

Det polske Rige eller mod et Grænsested?

Hovdingen.

At jeg skal tale Sandhed, usorandret,

Vi drage bid, et Stykke Jord at vinde,

Hvis Navn er alt det Fortrin, som det eier.

Fem Gange sem Ducater gav jeg ei,

For at forpagte det, ei heller vil

Det yde Norrig eller Polen Mere,

I Fald det til Erstatning skulde følges.

Hamlet.

Ei! saa vil Polen ei forsvare det.

Hovdingen.

To, det har bid alt stærk Besætning sendt.

Hamlet.

To tusind' Sjæle, tyve tusinde

Ducater vil' gaae med til denne Strid

Om dette Halmstraa. Dette er lang Freds
 Og megen Velstands dræbende Blodbyld,
 Som brister indentil, og udenfra
 Gi viser nogen Grund, hvi Manden dør. —
 Jeg talker ydmygst, Herre!

Hovdingen.

Gud være med Dig, Herre!

(Hovdingen gaaer).

Rosenkrantz.

Vilst Du gaae, min Prince?

Hamlet.

Jeg strax vil være hos Jer; gaaer lidt forud!

(Rosenkrantz, Guildenstern og de Andre gaae).
 Hvor al Ting vidner mod mig og fremsporer
 Min dorste Hevn! Hvad er et Menneske,
 Naar Tidens største Gode og Udbytte
 Kun Sovn og Æde er? Et Dyr, ei Mere.
 O! han, som gav os dette vide Blik
 I Fortid og i Fremtid, gav os ei
 Hin Kraft og himmelstke Fornuft, for ubrugt
 At skimle i os. Enten det nu er
 En dyrisk Glemshed, hvad heller er det
 Kvindagtig Scruple, ved for smaaligt at
 Betraue Sagens Udfald — hvilken Tanke,
 Naar man den sonderlemmer, altid har
 Kun een Del Viisdom, og tre Dele Feighed, —
 Saa veed jeg ei, hvorfor endnu jeg lever,
 Og siger: "Den Ting staer endnu tilbage",
 Da jeg har Grund, og Willie, og Kraft og Midler
 At gjøre det. — Erempler, følelige
 Som Jorden, falde mig; see denne Hær kun,
 See hvilken Masse, hvilken mægtig Skare,
 Fort af en sin, spørlemmet Kongeson,
 Hvis Land, af ødel Guddoms-Stolthed opblæst,
 Seer trodsigt op til et usynligt Udfald,
 Og sætter det Usikre, Ødelige
 Paa Spil mod Skabne, Fare, Død, og det
 Blot for en Æggesal! Sandt stor at være,

Er, at bevæges ikke uden vigtig Grund,
 Men om et Straa med Storhed nype Riv,
 Naar Gren er paa Spil. Hvi staær da jeg,
 Som har eu myrdet Fader og en stændet Moder,
 Opsordringer til min Fornuft, mit Blod,
 Og la'er dem sove, me'ns til min Skam jeg seer
 Død svæve over tyve tusind' Mand,
 Som, drevne af Verømmets Phantassipil,
 Til sine Grave, som til Senge, gaae;
 Som krigs om en Jordplet, hvorpaa Skaren
 Ei Kampen føre kan; som ei har Gravsted
 Og Muld nok til de Slagnes Lig at skjule?
 Fra denne Tid, o Tanke! blodig vær!
 Hvis ei, da lad mig ikke tenke meer!

(gaaer).

Femte Scene.

Helsingør. En Gal i Kongeborgen.

Dronningen og Horatio træde ind.

Dronningen.
Ieg ei med hende tale vis.

Horatio.

Hun fordrer at indslades.
Vanvittig er hun; hendes Stemning Medvink
Auspressoer.Dronningen.
Hoad vil hun da?

Horatio.

Hun taler meget om sin Fader; siger,
 Hun hører, der er List i Verden; sukker,
 Og staær sit Bryst; hun sparker harmfuld til
 Øvert Straa, og taler dunkle Ord, som har
 Halv Menning. Hendes Tale Intet er;
 Dog vækker let dens Bildhed Estertanke
 Hos dem, som høre den; de frem sig gette,
 Og tolke efter eget Tykke Ord;
 Og som med Vink og Nik og Miner hun

Ledsager dem, kan man snart fristes til
At tænke, om ei nogen Ting med Bisched —
Saa dog til meget Uraad at befrygte.

Dronningen.

Det er vel bedst da, at hun vorder indsladt;
Thi hun i ildestevne Sindelag
Kan farlige Hormodninger set udslrge.
Vad hende komme!

(Horatio gaaer).

Saadan er Syndens sande Egenstab;
Mit syge Sjæl hver Smaating tolke vil,
Som Forqvad til et blodigt Sørgesyl;
I saa eensoldig Frygt sig Synden sørber,
At Frygten for at røbes den just røber.

Horatio kommer tilbage med Ophelia.

Ophelia.

Hvor er da Danmarks sagre Majestæt?

Dronningen.

Hoorlunde er det, min Ophelia?

Ophelia

(lynger):

"Hvor stål jeg kende Hjertekær Din
"Fra Ungersvende flere?
"Muslingestal paa Hat og Stav
"Mit hjertes Ven mon' bære."

Dronningen.

Ach, føde Pige! hvad vilst Du vel sige
Med denne Sang?

Ophelia.

Saa? Nei, giv Agt, jeg beder Dig!

(lynger):

"Skøn Jomfru! Din Ven er i sorte Muld,
"Han er i sorte Muld,
"En Due grøn ved hans Hoved staar,
"Dg en Sten ved hans Fod."

Ah ha!

Dronningen.

Men, min Ophelia! —

Ophelia.

Jeg beder Dig, giv Agt!

(sanger):

"Hvid var hans Ligdragt, som Vjergets Snee,
Kongen træder ind.

Dronningen.

Ach, see her, min Konning!

Ophelia.

"Prydet med Blomster saare;

"De sørktes i Graven vandede

"Af mangen Elskovs-Taare.

Kongen.

Hvorlunde er det med Dig, fagre Ungmø?

Ophelia.

Godt. Gud bevare Dig! Man siger, Uglen var en
Bagerdatter. O Gud! vi vide, hvad vi ere, men ikke, hvad
vi kunne blive. Gud velsigne Dig ved Spisebordet!

Kongen.

Hendes Fader sværver for hendes Indbildung.

Ophelia.

Jeg beder Dig, lad os ikke tale derom! men, naar man
spørger Dig, hvad det betyder, skalst Du sige dette:

"God Morgen! det er Sanct Valentins Dag!

"Stat op! jeg, Ungmø sin,

"Alt udensor Dit Bindue staaer,

"Og vil være Din Valentin."

"Saa stod han op, tog Klæder paa,

"Fra Doren Skorden slog;

"Da traad der ind en Mo saa væn,

"Men aldrig Mo bortdrog."

Kongen.

Fagre Ophelia!

Ophelia.

Ta, sandeligt! jeg vil ei svørge paa det;

Men jeg paa det skal gjøre Ende.

"Bed Sonet Cecilia og Caritas,
"Kv, det er Spot og Skam!
"Hvis Du vilst lække, vil Ungkarl hoppe,
"Saasuart han seer sit Nam."

"Hun svad: "Før Du mig vendte nu,
"Du Bryllup jo mig loved."

Han svarer:
"Ja, ved hin Stjerne! jeg holdt det gerue,
"Hvis Du ei i min Seng havde sovet."

Kongen.

Hvor længe har hun været saa?

Ophelia.

Ieg haaber, Alt vil blive godt. Vi maae være taals
modige; men jeg kan ikke Andet, end græde, naar jeg tæn-
ker paa, de skulde lægge ham i den kolde Jord. Min
Broder skal saae det at vide, og saa takker jeg Dig for
Dit gode Raad. Velan, min Wogn frem! God Mat, mine
Fruer! god Mat, mine sode Fruer! god Mat! god Mat!

(zaer).

Kongen.

Følg med! og hør! vaag nje over hende!

(Horatis zaer).

O, det er dyb Sorgs Givt; det Hele rinder
Fra hendes Faders Død; og see nu her!
O Gertrud, Gertrud! Sorger komme ei,
Som enkelte Spioner, men i Hære!
Forst hendes Fader dræbt; og saa Din Son
Sendt bort; og voldsom Ophavsmænd han selv
Var til sin Bortgang; Mytteri er udsaet
I Folkets Sind; sort, sygdomssvanger er det,
Og hvister om Poloniusses Død;
Og vi har handlet uviist, ved at jorde ham
I Smug. Ophelia, den Ulykkelige,
Skilt fra sig selv og fra sin lyse Land,
Foruden hvilken vi ei ere Andet,
End Billeder, ja! Dyr. Og nu til sidst,
Som sor at kcone Alt, er hendes Broder

I Stilhed kommen hjem fra Frankerige,
 Han grubler over dette Underverk,
 Han skjuler sig i Skyer, og flettes ei
 Paa Øretudere til at besmitte
 Hans Øre med vestagtig Tale om
 Hans Faders Død, som man, af Trang paa Grunde,
 Gi vil undlade at tillægge os
 I Løndom. O, min kære Gertrud! dette,
 Lig mange Morderdolke, dræber mig
 Med mangefoldig Død!

(Der høres Larm udenfor).

Dronningen.

Ach! hvad er det for Larm?

En herre træder ind.

Kongen.

Kom hid!
 Hvor er' Drabanterne? De vogte Øren!
 Hvad er paa Færde?

Herren.

Krels Dig, min Konung!
 Et Havet, over sine Skrænker steget,
 Vortskyller Stetten med meer Fl og Bold,
 End ung Laertes med en oprorst Skare
 Nedskyller Dine Mænd. Almuen kalder
 Ham Herre; og, som Verden skulde nu
 Begynde først; som Oldtid var rent glemt;
 Og Skif og Brug ei kendt, saa for hvært Ord
 At styrke og stadsæste, naar de raabe:
 "Kom', vælger! vor Laertes vorde Konning!"
 Et Bisalds Tordenstrald af Hænder, Tunger,
 Me'ns huer flagre, op til Him'len naaer!
 "Laertes Konning vorde, Konning Laertes!"

Dronningen.

Hvor glade paa det feile Spor de juble!
 O, det er Wildspor, falske danske Hunde!

Kongen.

Man sprænger Ørene.

(Larm udenfor).

Laertes træder ind bevæbnet, fulgt af Danske.

Laertes.

Hvor er da denne Konning? — Mine Venner,
I stande udenfor!

Danske.

Nei, lad os komme ind!

Laertes.

Audslyder mig, jeg beder!

Danske.

Vi lyde! vi lyde!

(De gaae udenfor).

Laertes.

Tak! — Vogter Døren! — Niding af en Konning!
Giv mig min Fader!

Dronningen.

Rolig, min Laertes!

Laertes.

Hver rolig Draabe Blod mig Slegfred skelder,
Den til min Fader raaber: "Hanerei!"
Og brænder Horemærket her, ja! netop her
Paa min tro Moders rene, kyse Pande.

Kongen.

Laertes! hvad er Grunden, hvi Din Opstand
Har sligt et Jette-Wasyn? — Lad ham tale,
Min Gertrud! og frygt ei for vor Person!
Slig Guddomis-Hoihed gørder om en Konning,
At til sit Meed Forræderiet kan
Kun pege, ei udføre det. — Laertes,
Siig, hvi Du est saa optændt! — Kære Gertrud,
Lad ham kun tale! — Nu, siig frem!

Laertes.

Hvor er min Fader?

Kongen.

Døb.

Dronningen (i det hun peger paa
Kongen).

Men ikke ved hans Haand.

Kongen.

Lad ham blot spørge saa meget, som han vil!

Laertes.

Hvorlunde døede han?

Bedrag mig ei! til Helled', Borgerpligt!

Eil sortest Djævel med al Trostabs-Ed!

Samvid og Dyd, syrt' Jer i dybest Afgrund!

Fordommelsen jeg trodser; som jeg stander nu, —

Jeg ændser ikke begge Verdn'ers Niger,

Lad skee, hvad skee vil, naar jeg kun saaer henvet

Min Fader fuldeligt!

Kongen.

Hvo skal Dig hjælpe?

Laertes.

Min Villie, og ei den hele Verdens;

Og mine Hjælpemidler vil jeg holde

Saa godt Huus med, at langt de skulle række

Med Lider.

Kongen.

I Fald Du, min Laertes! ønsker,

At faae om Din Dig kære Faders Død

Sand Kundstab, vil Din Havn da vel sin Ørst

I Flæng i Veus og Fjendes Blodstrøm slukke?

Laertes.

Run i hans Fjenders.

Kongen.

Vilst Du dem kende?

Laertes.

Saa vidt hans Venner jeg mit Havn vil aabne,

Og lig den omme Pelican, som ofrer

Sit Liv til sine Unger, vederqvæze

Dem med mit Blod.

Kongen.

Nu taler Du, som det sig

Den gode Søn og Adelsmanden egnar;

Og jeg er skyldsti i Din Faders Død,

Og at den svart hedrøver dette Hjerte,

Ekst vise sig saa klartigt for Din Aund,
Som for Dit Øie Dagens Lys.

Danske.

(udenfor)

Bad hende ind!

Laertes.

Hvad nu! hvad er det for en Larm?

Ophelia træder ind, vildt pyntet med Straa og Blomster.

O Jæld, udtor min Hjerne! syrfold solt Graad!

Udbrænd al Sans og Kraft af mine Nine!

Bed Himle! ja, Dit Vanvid skal batales

Med sovar Begt, til vor tunge Skaal nedsynker.

O Majens Rose, dyrebare Mo,

Ophelia, min søde, gode Søster!

O Himle! er den unge Moes Forstand

Saa dedelig da, som en Oldings Liv?

O, aandrig er Naturen i sin Elstov,

Og, hvor den aandrig er, der sender den

Et Slags hoist kostbart Billed af sig selv

Tilbage til det Væsen, som den elster.

Ophelia.

"Med blottet Ansigt han laa paa sorte Vaare;

"Ding Dang! Ding Dang! Ding Dang!

"I Graven nedregned' saa mangen en Taare;" —

Far vel, min Due!

Laertes.

Vorst Du ved Sans, og maned' mig til Hevn,

Det kunde ei saalunde mig opnue.

Ophelia.

Du skalst synge: "Nede, dernede, kald paa ham deruede!"

O, hvor Omkoedet klinger godt! Det er den utro Hunse
hofmæster, som stjal sin Herrés Datter.

Laertes.

Dette Intet er Mere, end Meget.

Ophelia.

Det er Rosmarin, det er for Grindringen; jeg beder
Dig, min Elstede, hust paa det! og der er Kerminder, det
er for Lanken.

Laertes. — Og viden omvæl altså :

Værdom i Vanvid; Tanke og Grindring, parrede.

Ophelia.

Der er Fennikel til Dig, og Akeleier; — der er Nube til Dig; — og her er Noget til mig; — vi kunne kalde den Saligheds-Blomst med dens Søndags-Navn; Du kan bære Din Nude forskjelligen fra mig. — Der er en Tusindsten; — jeg vilde give Dig nogle Violer; men de visnede alle, da min Fader dødede; — man siger, han fik en god Ende, —

(sanger):

"Thi gode, sion Robin er al min Fryd," —

Laertes.

Sorg, Tanke, Lidelse, ja! Helled' selv
Omstaber hun til Stenhed og til Unde.

Ophelia.

(sanger):

"Kommer han da ei igjen?

"Kommer han da ei igjen?

"Nei, nei, død han er,

"Læg Dig hos ham der!

"Han kommer aldrig igjen."

"Hvid, som Sneen, var hans Skæg,

"Og gult, som Hør, hans Haar,

"Bort med Sorgens Klagelyd!

"Han er nu i him'lens Fryd,

"Hans Sjæl i Guds Haand staaer."

Og alle christne Sjæle! Det beder jeg om til Gud.

Gud være med Jer!

(gaar).

Laertes.

Seer Du dette? — O, min Gud!

Kongen.

Laertes! Jeg Din Kummer dele maa,

Hvortil jeg Adkomst har. Gaa og udvælg

De Biseste blandt Dine Venners Tal!

De skulle domme mellem Dig og mig.

Om middel-, eller og umiddelbart

Bor Haand er skydig, vil' vi til Erstatning

Vort Rige, Krone, Liv, Alt, hvad vi eie,

Dig give; men, hvis ei, saa laan Du os

Kaalmodigt Øre; og da skulle vi

I Fælledskab arbeide med Æ in Sæl,

Før den tilbørligen tilfreds at stille.

Lærtes.

Lad det saa være! Maaden, han er død paa;

Hans Løndoms-Jordefærd, — som intet Hæderstegn,

Ei Sværd, og ei Skjoldmærke over Graven,

Ei ødel Højtid, eller festlig Søgepragt

Hærhertiged', — Alt raaber for at høres,

Som var det ned fra Himmelens til Jorden,

Alt jeg mistroest det i Trivit bør kalde.

Kongen.

Gier det! Hvor Broden er, den svare Øre salde!

Jeg beder Dig, gaa med!

(de gaaer).

Sjette Scene.

En anden Sal i Kongens Borg.

Horatio og en Tjener træde ind.

Horatio.

Hvo ere de, som ville tale med mig?

Tjeneren.

Somend, Herre!

De sige, at de bringe Breve til Dig.

Horatio.

Lad dem da komme ind! —

(Tjeneren gaaer).

Jeg kan ei vide,

Fra hvilken Del af Verden jeg kan saae

En Hilsen, kommer den ei fra Prince Hamlet.

Nogle Smænd træde ind.

Første Sømand.

Gud signe Dig, min Herre!

Horatio.

Han signe ogsaa Dig!

Første Sømand.

Det vil han min Herre! hvis ham saa tykkes. Der er et Brev til Dig, Herre! Det kommer fra det Statsbud, som drog til England, i Fald Dit Navn ellers er Horatio, som man har sagt mig, det er.

Horatio (læser).

"Horatio! naar Du har gennemlaest dette, giv saa disse Folk Lejlighed til at komme for Konningen! de have Breve til ham. Forend vi havde været to Dage paa Søen, gjorde en Fribrytter af et saare krigerst Udsende Jagt paa os. Da vi fandt, at vi seilede for langsomt, paatogte vi os en nødtrungen Tapperhed, og i Haandmenget entredé jeg den; i samme Stund holdt de af fra vort Skib, saa jeg alene blev deres Fange. De have handlet mod mig, som barmhjertige Dyre; men de vidste, hvad de gjorde; jeg skal gjøre dem god Tjeneste. Lad Konningen faae de Breve, jeg har sendt, og begiv Du Dig hid til mig med saa megen Hast, som visste Du flye for Døden! Deg har Ord at hvile Dig i Højet, som ville gjøre Dig stum; og dog ere de meget lette for Sageus Vigtsighed. Disse gode Folk ville bringe Dig hid, hvor jeg er. Rosenkrantz og Gildenstern shre sin Kaas til England. Om dem har jeg Meget at fortælle Dig. Lev vel!"

Din, som Du veerdst, trofaste Hamlet."

Kom med! Jeg skal befodre disse Breve,
Og med des større Il, at Du kanst føre
Mig hen til ham, fra hvem Du bragte dem.

(de gaae).

Syvende Scene.

En anden Sal i Borgen.

Kongen og Laertes træde ind.

Kongen.

Dit Samvid nu min Upfyld maa besegle,

Og lad mig i Dit Hjerte boe, som Ven,
 Da Du har hørt, og med opmærksomt Øre,
 At han, som har Din ødele Fader dræbt,
 Mig efter Livet stod!

Vaertes.

Det synes klart;
 Men sfig, hvil Du ei revsed' sfig en Udaad,
 Som af Natur saa syndig er og Døden værdig,
 Og hvortil Du saa mægtigt blevst opfordret
 Af Tryghed, Høihed, Viisdom, ja! af Alt?

Kongen.

O, af tvende store Grunde,
 Som Dig maaſee vil' synes kraftesløse,
 Men mig er' stærke. Dronningen, hans Modter,
 Haær Liv alene af hans Blif, og hun —
 Det være Dyd, det være Svaghed hos mig! —
 Saa noie med mit Liv, min Sjæl, foreuet er,
 At ret, som Stjernen ikun i sin Kreds
 Bevæger sig, saa kan tun jeg ved hende.
 Den anden Grund, hvil jeg ei gik til Landets Ret,
 Er Almu'folkets store Kærlighed til ham.
 Naar det hans Lyder i sin Undest dypper,
 Det virker, Kilden lig, som Dræ forstener,
 Og staber om til Prædeler hans Leuker;
 Saa at min Pil, for sfig en voldsom Wind
 For let bevinget, havde vendt sig hjem
 Til Buen, og ei rammet, hvor den sfigted.

Vaertes.

Og saa har jeg da tabt en ødel Fader;
 Min Søster til Fortvivelse er drevet,
 Hvis Verd, om Priis igjen tor gaae tilbage,
 Sted paa vort Tidsolts Bjerg, og øfslede til Kamp
 I sin Guldkommenhed; — men Henvnen kommer.

Kongen.

Lad det Din Søn ei styre! Si Du tanke,
 At vi er' gjort af Stof sag sløvt og dødt,
 At vi kan lade Faren ruske os
 I Skæget, og det blot for Morskab ansee;

Om syie Tid Du skalst faae Mere høre.
Jeg elskede Din Fader, og vi elste
Øs selv; og dette, haaber jeg, vil lære
Dig at formode — Nu? Hvad Nytt?

Et Bud træder ind.

Budet.

Breve, Herre Konning!
Fra Hamlet; dette til Din Majestæt,
Og det til Dronningen.

Kongen.

Fra Hamlet? Hvo bragte dem?

Budet.

Man sagde, nogle Temænd, Herre Konning!
Jeg har ei seet dem. Claudio mig disse gav,
Som han modtog af Overbringeren.

Kongen.

Laertes! Du skalst høre dem. — Forlad os!

(Læser): "Høie og magtige Herre! Du skalst det vide, at
jeg er sat nogen i Land i Dit Kongerige. I Morgen skal
jeg bede om Lov til at fremstaae for Dit kongelige Aasen;
da skal jeg, naar jeg først har øvet af Dig Lov dertil,
melde Dig Aarsagen til min pludselige og høist selvomme
Tilbagekomst.

Hamlet."

Hvorlunde er det vel? Er hele Nesten
Hjemkommen? Eller er det blot en Række,
Et Digt?

Laertes.

Du lender Haanden?

Kongen.

Det er Hamlets. Nogen, —
Og i et Ester skrivt han siger: Ene;
Kanst Du oplyse dette?

Laertes.

Jeg kan deri ei finde Nede, Konning!

Men lad ham komme kun! Mit syge Hjerte

Det varmer, at jeg leve skal, og ham
I Dinene fortælle: "Det Du gjorde!"

Kongen.

Hvis det saalunde er, Laertes! —
Og hvilken vel skulde det saalunde være? —
Hvi skulde det vel være anderledes?
Vilst Du da lyde mig?

Laertes.

Ta, Herre! hvis Du ei paabyder Fred mig.
Kongen.

Jo, til Din Fred; hvis nu han kommer, —
Og, opbragt over denne Reise, afslaaer
Igjen at prøve den, — saa vil jeg friste
Ham til et Verk, som nu min List har modnet,
Bud hvilket han ei Andet kan, end salde;
Gi Wind af Dadel for hans Dod skal aande;
Men selv hans Moder Mænken skal fritende,
Og Vanheld salde den.

Laertes.

Nu, Herre! jeg vil lyde Dig;
Og helst, i Fald Du lægger saadan Plan,
At jeg et Nedstab vorde kan.

Kongen.

Rigtigt!
Tidt, siden Du drogst bort, man har Dig rost,
Og det i Hamlets Paahør, for en Færdighed,
Hvori Du siges som en Sol at stinne;
Den hele Sum af Dine Færdigheder
Utvang ham ei saa stor Misundelse,
Som denne En, hvilken jeg dog regner
Ubrandt de Ringeste.

Laertes.

Hvad Færdighed er det, min Herre Koning?

Kongen.

Ikkun et Baand i sagre Ungdoms Hat;
Men dog nødvendigt; thi en Yngling pryder
Den lyse, sorgfri' Dragt, han bei', ei mindre,
End Oldingen hans Dobelpels og Kappe,

Som Kraft og hei Alvorlighed betegne. —
For trende Maaned var her en Herre
Fra Normandie; —

Ieg selv har seet og tjent
Imod de Franske, og de ride godt;
Men denne Herre harde Trolddomskraft;
Han sad, som groet til Sadelen, og tvang
Sin Ganger til saa underfulde Kunster,
Som var hans Legem sammenvoret med
Det ødle Dyr. Han var saa kunstig Mæster,
At min Indbildungskraft knap tænke kan
Den Hændighed og Tryllekunst, han viste.

Laertes.

Han var Normanner, siger Du.

Kongen.

Normanner.

Laertes.

Lamord, saa sandt, jeg lever.

Kongen.

Netop han.

Laertes.

Jeg kender ham; han er blandt sine Landsmænd,
I Sandhed! ret en Ædelsten, et Smykke.

Kongen.

Om Dig han tales' meget,
Dg gav saa høligt Skudsmaal Dig
For Hændighed i alt Slags Forsvarskunst,
Især med Klingen, saa han høit udraabte:
"Det sandeligt et stolt Son vilde være,
"Om Nogen vorede en Dost med ham!"
Han svor paa, at, naar Du stod lige for dem,
Da tabte deres største Fægtemæst're
Kunst, Hændighed og Dje; dette Skudsmaal
Oppusted' sig en Avinds-Givi hos Hamlet,
At han ei ønskede og bad om Undet,
End, at Du snarligt maatte komme hjem,
Paa det med Dig han funde maale sig.
Dg nu, paa Grund af dette—

Laertes.

Hvad, paa Grund af dette, Herre?

Kongen.

Laertes! elsted' Du Din Fader?

Hvad? Eller est Du kun et Sorgens Billed?

Et Ansigt uden Hjerne?

Laertes.

Hvi spørger Du om dette?

Kongen.

Ei, fordi jeg visstnok veed,

Du elstede Din Fader; men jeg veed og,

At Kærlighed et Barn af Tiden er,

Og af Erfaring har jeg lært, at Tiden

Dens Id og Lne lømper; thi der er

I Kærlighedens Flamme et Slags Væge eller Taande,

Som den at quale stedse stræber; Intet

Beholder stedse lige Kraft; thi Kraft,

Naar til et Overmaal den vorer, dør

Af overvættet Blodrighed. Hvad vi

Vil' gjøre, skal vi gjøre, me'ns vi ville;

Thi dette ville ståt, andres, sinkes

Saa mange Gange, som der gives Tunger,

Samt Hænder, Hændelser; og dette skalde

Er da ligt Øde'andens Suk, som vi

Gjor' Skade ved at hindre. — Men lad os

Kun aabne Bolden! Hamlet kommer hjem;

Hvad vilst Du gjøre, for i Handling meer,

End Ord, at vise som Din Faders Son Dig?

Laertes.

Ieg vil i Kirken dræbe ham.

Kongen.

Ja! intet Fristed Mord bør hellige,

Og Hævnen ingen Grænser kende bør.

Men, min Laertes! vilst Du gjøre dette,

Da maa Du paa Dit Kammer holde Dig;

Naar Hamlet vender hjem, vil' vi ham sige,

At Du est kommen, og faae Mogle til

Gor ham Din Masterkunst atprise høit,

Og sætte doppelt Glans paa det Bergm,
 Lamord Dig gav; og dervaa bringe Jer
 Til sammen, og paa Eders Klinge vedde.
 Da han er umistænsom, ødel, fri for List,
 Vil han Napirerne ei undersøge,
 Saal Du i Mag — hvis ei, da ved lidt Kneb —
 Kan vælge Dig en skarpt tilspidset Klinge,
 Og for Din Fader med et hændigt Stød
 Gjengjælde ham.

Laertes.

Det vil jeg gjøre,
 Og først mit Sværd til dette Meed indvie.
 En Markedstriger folgte mig en Salve,
 Saal givtig, at, naar Blodet ikkun sees efter
 En Kniv, som deri dyppedes, formaaer ei
 Forenet Kraft af alle Læge-Urter,
 Som under Maanen vore, i et Omslag,
 At frelse den, som fik den mindste Riot
 Deraf, fra Doden. Jeg med denne Givt
 Min Klinge væde vil, at mindste Saar selv
 Hans Død maa vorde.

Kongen.

Lad os det overvænke noiere,
 Og see, naar Lid og Midler for vor Plan
 Er' gunstigst! Hvis den skulde os slaae feil,
 Og, slet udsort, vort Diemeed affløre,
 Det bedre var, den ei i Verk at sætte;
 Derfor bor denne Plan et Baghold have,
 Som holde kan, naar hin i Prøven brister. Ejj
 Eys! — lad mig see en Gang! — Vi vil' anstille
 Et festligt Beddemaal paa Eders Flinkhed. —
 Jeg har det;
 Naar Kampen gjør Jer førstige og hede,
 (Forstærk Dit Anfauld da!) ; og, naar han saa
 Forlanger Drikke, vil jeg række ham
 Et hensigtsmæssigt Bøgger; naar han nipper
 En Draabe blot, hvis da Din Givt han undgaer,
 Min skal staae Prøve. Men, hvad Larm er dette?

Dronningen træder ind.

Hvad nu, min vane Dronning?

Dronningen.

Een Sorg den anden ei kan oppebie,
Saa snare komme de. O, min Laertes!

Din Søster druknet er.

Laertes.

Druknet! Hvor?

Dronningen.

Vaa Skraaningen af Balken groer en Piił,
Hvis solvgroa Lov i Strommens Glor sig speiler;
Der bandt hun Phantasiens vilde Kranse
Af Hanefod, af Nelder, Tusindskon,
Og af de lange purpurrode Blomster,
Som kaade Hyrder give grove Navne,
Men kyse Moer kalde ød Mands Fingre;
Me'ns nu hun klavred', for at hænge op
Markblomster-Kranse vaa de fjerne Grene,
Brast den misundelige Kvist, og hun
Med sine vilde Sørgeminder falde
I Daarebækken ned.

Widt spredtes hendes Klæder, og en Lid
Hun sovved' over Vandet, som en Havsrn';
Ime'ns hun Stykker sang af gamle Road,
Lig En, der soler ei sit Vanheld, eller
En Skabning lig, der er beslagtet med,
Og stakt for dette Element; men længe
Det vared' ei, for' hendes Klæder, tunge
Og gennemdrukne, trak den stakkels Pige
Fra Sangens Lonevald til Dod i Dybet.

Laertes.

Ach! er hun druknet da?

Dronningen.

Ta, druknet, druknet!

Laertes.

Din Grav har alt for meget Vand, Ophelia!
Og dersor standser jeg min Daarestrom;
Men det er dog vor Drift; Naturen folger,

Sin gamle Stik, Undseelsen maa sige,
 Hvad helst den vil; n ar denne Graad er runden,
 Har Kvinden mig fo:ladt. — Lev vel, min Konning!
 Der i mit Indre er af Sid en Tale,
 Der slog i Luer op, hvis denne Svaghed
 Gi slukked' den.

(gaaer).

Kongen.

Kom, Gertrud! Lad os følge ham!
 Med Nod og Nappe stilled' jeg hans Harme!
 Nu frygter jeg, den herved atter vækkes;
 Dersor lad os ham følge!

(de gaae).

Femte Act.

Første Scene.

En Kirkegaard.

To Graverkarle træde ind med Spader v. f. v.

Første Graverkarl.

Skal hun begraves i christen Jord, som forsættigen søger sin egen Frelse?

Anden Graverkarl.

Ta, hun skal, siger jeg Dig; fast dersor strar en Grav til hende! Kongens Foged har holdt en Synsforretning over hende, og tilkender hende christen Jord.

Første Graverkarl.

Hvorlunde kan det være, med mindre hun har druknet sig af Nædværge?

Anden Graverkarl.

Ta, saalunde er det befundet.

Første Graverkarl.

Det maa være se offendendo; det kan ikke være anderles ved, For det er Knuden: Naar jeg drukner mig selv med

Bidende, saa beviser det en Handling; og en Handling har tre Grens, nemlig: at handle, at gjøre, at udhøre: ergol: druknede hun sig med Bidende.

Anden Graverfarsl.

Men hør nu blot, Graver-Camarade!

Første Graverfarsl.

Lad mig føre Ordet! Her ligger Vandet; godt. Her staaer Mennesket; godt. Dersom Mennesket gaaer hen til dette Vand, og drukner sig selv, saa, enten han vil, eller han ikke vil, saa gaaer han. Mærk Dig dette! Men, dersom Vandet kommer til ham, og drukner ham, saa drukner han ikke selv. Ergol: Den, som ikke er Skyld i sin egen Død, forkorter ikke sit eget Liv.

Anden Graverfarsl.

Men siger Loven det?

Første Graverfarsl.

Jo, min Santen! gjor det; det er Kongens Fogeds Lov.

Anden Graverfarsl.

Vil Du vide Sandheden? Dersom denne her ikke havde været en adelig Frøken, var hun bleven begravet udenfor den christne Kirkegaard.

Første Graverfarsl.

Rigtigen, der træf Du det! Og det er saa meget mere Skade, at store Folk i denne Verden skulle have meer Lov til at drukne eller hænge sig selv, end deres christne Camarader. — Kom, min gode Spade! Der er ingen gamle Adelsmænd, undtagen Urtegaardsmænd, Grøftekastere og Gravere; de vedligeholde Adams Haandverk.

Anden Graverfarsl.

Var han en Adelsmand?

Første Graverfarsl.

Han var den Første, som bar Vaaben.

Anden Graverfarsl.

Oh! han havde jo ingen.

Første Graverfarsl.

Hvad! Est Du en Hedning? Hvortunde forstaaer Du Skrivten? Skrivten siger: "Adam grov." Kunde han grave uden vore Vaaben? Jeg vil gjøre Dig et Syppges-

maal til; hvis Du ikke besvarer mig det til Punet og
Priske, saa skalst Du betænde, at Du est en—

Anden Graverfarl.

Naa, spørz da!

Første Graverfarl.

Hvo er det, som bygger sterkere, end Murmæsteren,
Stibbyggeren, eller Sommermanden?

Anden Graverfarl.

Det er Galgemageren; for den Bygning overlever tusinde
Beboere.

Første Graverfarl.

Teg kan godt lide Dit vittige Indfald, ja, min Tro!
Galgen teer sig godt. Men, hvorlunde teer den sig godt?
Den teer sig godt for dem, som tee sig ilde; nu teer Du
Dig ilde, ved at sige, at Galgen er bygt sterkere, end Kir-
ken, ergol, kan Galgen tee sig godt for Dig. Tag sat
igjen! Trist!

Anden Graverfarl.

Hvo der bygger sterkere, end en Murmæster, en Stib-
bygger, eller en Sommermand?

Første Graverfarl.

Ja, siiig mig det! saa skalst Du have Triasten.

Anden Graverfarl.

Hilte den! nu kan jeg sige det.

Første Graverfarl.

Naa, ud med det da!

Anden Graverfarl.

Skamfærd! jeg kan ikke sige det.

Hamlet og Horatio træde ind i nogen Afstand.

Første Graverfarl.

Bank ikke meer Din hjerne for det! for det dorsle
Aseen vil ikke tage sterkere Skridt, fordi Du banker det;
og, naar man næste Gang gjør Dig dette Spørgsmaal, saa
svar: "En Graver"! de Huse, han gjør, væere til Dom-
medag. Spring hen i Kroen, og hent mig en Stob af
det Klare!

(*Anden Graverfarl gaaer*).

(Han graver og synger):
 "Me'us jeg var ung Svend, højsa! L
 "Af Elskovs-Løjer fuld,
 "En Pigelil mig tyktes da
 "Meer værd, end Solv og Guld."

Hamlet.

Har denne Karl ingen Hølelse af sit Arbeid? Han syns
ger, me'us han faste Grave.

Horatio.

Vanen har gjort det til et let Arbeid for ham.

Hamlet.

Saalunde er det netop. Den Haand, der kun arbeider
lidt, er mest kilden.

Første Graverkarl

(synger):

"Men Alderdom, jeg siger for sand,
 "Har lagt sin Haand paa mig,
 "Dg ført mig til et fremmedt Land,
 "Saa jeg er mig ei lig."

(han faste et Dødningehoved op).

Hamlet.

Dette Hoved havde en Gang en Tunge, og kunde synge.
 Hvor den Knegt slænger det til Jorden, som var det Kind-
 benet af Cain, der begik det første Mord! Det kan maa-
 stee være Hjernestallen af en Statsmand, som denne Esel
 nu slænger langt bort; en, som vilde stusse Gud selv; kan
 det ikke?

Horatio.

Det kan vel være, min Prince!

Hamlet.

Eller af en Hosmand, som kunde sige: "God Morgen,
 min milde Prince! Hvorlunde lever Du, min gode Prince?"
 Den kan maaстee have tilhørt den eller den høie Herre,
 som roste den eller den høie Herres Hest, naar han havde
 i Sinde, at tigge ham om den; kan den ikke?

Horatio.

To, min Prince!

Hamlet.

Ta vist! og nu er han formælet med den naadige Fru' Orm; uden Kod paa Kæverne; og Graverkarlen giver ham Kindhesten paa Kævebenene med sin Spade. Her er en smuk Statsomvæltning, naar vi havde det rigtige Greb paa at see den. Have disse Knokier kostet saa mange Fødselssmærter, blot for at Drengene nu skulle kaste til Maals med dem? Det værker i mine, naar jeg tanker paa det.

Første Graverkarl

(Synge):

"Paa Spade og paa Dre spids,

"Dertil en Jordsæk hvid,

"Og paa en Grav af Muld Du vis

"Est, naar Du ganger hid."

(Kaster et Døbningehoved op).

Hamlet.

Der er et Undet. Mon det ikke er Hjernestallen af en Lovkyndig? Hvor ere nu hans spidsfindige Spørgsmaal, hans Chicauer, hans casus, hans Adkomster, hans Kneb? Hvi taaler han, at denne grove Knegt nu staaer ham i Hovedet med en Skovl, og mæler ikke et Ord til ham om Voldsbøder? Hm! denne Karl har maastee i sin Tid været en stor Jordegodspranger med alle sine Landbolove, sine Domme, sine Pengebøder, sine doppelte Sikkerheder, sine Pantebreve. Hvad hjælpe ham hans Skøder i det Skød, han nu ligger i? Kunne hans doppelte Sikkerheder ikke sikre hans fine Hoved for, her at syldes med fint Muld? Ville de, som sagde god for ham, da han købte store Jordegods, nu ikke sige god for ham for et Num, der ikke er langere og bredere, end et Par af hans Contracter? Knap Skøderne paa hans Godser kunne ligge i denne Tasse; og maa nu Eieren selv ikke faae Mere? Hvad?

Horatio.

Ikke et Haars Bredt Mere, min Prince!

Hamlet.

Gjøres ikke Pergament af Haarestind?

Horatio.

To, min Prince! og af Kalveskind ogsaa.

Hamlet.

De, som søger nogen Sikkerhed deri, ere Faar og Kalve.
Jeg vil tale til denne Karl — Hvis er denne Grav, go'e
Karl?

Første Graverfarsl.

Min —

(synger)

"Og paa en Grav af Muld Du vis

"Est, naar Du ganger hid."

Hamlet.

Er den Din, saa lyver Du paa Din egen Grund.

Første Graverfarsl.

Det er Mere, end Du gjor, og dersor er den ikke Din.
Hvad mig angaaer, da lyver jeg ikke; den er min.

Hamlet.

Du lyver, naar Du staer i den, og siger, det er Din;
den er for de Døde, og ikke for de Levende; dersor ly-
ver Du.

Første Graverfarsl.

Der er Liv i den Logn, Herre! den vil aafsted igjen, fra
mig til Dig.

Hamlet.

Før hvilken Mand graver Du den Grav?

Første Graverfarsl.

Før ingen Mand, Herre!

Hamlet.

Før hvilken Qvinde da?

Første Graverfarsl.

Heller ikke for nogen Qvinde.

Hamlet.

Hvo skal begraves i den?

Første Graverfarsl.

En, som var en Qvinde, Herre! men, Gud give hendes
Sjæl No! nu er hun død.

Hamlet.

Hvor den Knegt er en Haarklöver! Vi maae tale, som en
Bog, til ham, ellers vil hans Ordkløgt slae os ihjel. —
Ved Gud, Horatio! jeg har lagt Marke til det i de tre

fldste Aar; Tidsalderen er blevet saa tilspidset, at Bondens
Taa er saa nær ved Hofmandens Høl, at den støder hui
paa hans Frostbyld. — Hvor længe har Du været Graver?

Første Graverkarl.

Af alle Dage i Aaret kom jeg til det den Dag, da salig
Kong Hamlet overvandt Fortinbras.

Hamlet.

Hvor længe er det siden?

Første Graverkarl.

Weedst Du ei det? Det veed jo enhver Tosse. Det var
den samme Dag, da den unge Hamlet blev fød; han, som
er gal, og sendt til England.

Hamlet.

Ei, for Pokker! hvil blev han sendt til England?

Første Graverkarl.

Ei! fordi han var gal; der skal han have sit Bid igjen;
og hvis han ikke gjør det, saa gjør det ikke stort til Sa-
gen der.

Hamlet.

Hvi saa?

Første Graverkarl.

Det vil ikke falde Nogen i Vinene der; der ere alle Folk
ligesaa gale, som han.

Hamlet.

Hvorlunde blev han gal?

Første Graverkarl.

Paa en meget selvom Maade, siger man.

Hamlet.

Hvorsunde? selvom?

Første Graverkarl.

Ja, min Tro! han blev gal af, at han tabte sin Forstand.

Hamlet.

Paa hvad Grund da?

Første Graverkarl.

Ei! her paa dans Grund; jeg har været Graverkarl, som
Mand og Dreng, her i 30 Aar.

Hamlet.

Hvor lange kan et Menneste ligge i Jorden, inden det
raaduer?

Forste Graverkarl.

Ja, dersom det ikke er raadent, førend det doer (som vi
have mange veneriske Lig nu til Dags, som næppe kunne
holde sig, til de lægges i Kiste), saa kan det, min Sæn-
ten! nok holde sig saadan en 8 eller 9 Aars Tid. En
Garver kan holde sig en 9 Aar.

Hamlet.

Hvi han meer, end en Aanden?

Forste Graverkarl.

Jo, Herre! hans Hud er saa garvet af hans Haandwerk, at
han kan holde Vandet ude en rum Tid, og Vandet hol-
der svar nemt Huns med de Kropper, som døe af Hor.
Her er et Hoved, som nu har ligget i Jorden i 23 Aar.

Hamlet.

Hvis var det?

Forste Graverkarl.

Det var en ravnkende splittergal Karls; hvis, troer Du,
det var?

Ja, det veed jeg ikke.

Hamlet.

Forste Graverkarl.
Gid ham times al Landsens Ulykker, for gal Skelm han
var! Han øede en Gang en Flaske rhinst Vin ned paa
mit Hoved. Denne selvomme Hjernestal, Herre! var
Yoricks Hjernestal, Kongens Hosnar.

Hamlet.

Denne?

(tager Hjernestallen i Haanden).

Forste Graverkarl.

Just denne.

Hamlet.

Ach, stakkels Yorick! — Jeg kendte ham, Horatio. En
Kar af uendelig Lystighed, og de ypperligste Indsald; han
har baaret mig paa sin Ryg tusinde Gange; og hvor stræk-
keligt er dette ikke nu for min Indbildungskraft! Mit

Hjerte vender sig i mig ved det. Her hang hine Læber,
 som jeg har kysset, jeg veed ei, hvor ofte. Hvor ere nu
 Dine Skosør? Dine Untspring? Dine Sange? Dine Mun-
 kerheds-Lyn, som altid pleiede at vække Tasselets Lattertor-
 den? Har Du slet Intet af det nu tilbage, hvormed Du
 kan gøtte Dig over Dit eget Dødninge-Grin? Ere Dine
 Kæver rent faldne ind? Saa gak da ind nu i hendes
 Heiheds Kammer, og sig hende, at, naar hun lader sig
 sminkes en Tomme tyk, maa hun saae saadant et Ansigt!
 Haa hende til at lee ad dette! — Hor, Horatio! Sig mig
 een Ding!

Horatio.

Hvad er det, min Prince?

Hamlet.

Troer Du, Alexander saae saalunde ud i Jorden?

Horatio.

Netop saalunde.

Hamlet.

Og lugtede saalunde? Puh!

(laster Hjernesfallen ned).

Horatio.

Netop saalunde, min Prince!

Hamlet.

Til hvilken lav Bestemmelse kunne vi synke ned, Horatio! Hvi kan Indbildningskraften ei gaae paa Spor efter Alexander's øde Stov, til den finder, at man stopper et Spundshul med det?

Horatio.

Det var, at betragte Dingen alt for spidsindigen, at be-
 tragte den saalunde.

Hamlet.

Nei, paa min Tro, ikke det Allermindste; det er jo
 blot, at følge ham tid med tilstrækkelig Bestedenhed, mes-
 dens Sandsynligheden er Beviser. Saalunde gaaer det til.
 Alexander døede, Alexander blev begravet, Alexander vender
 tilbage til Stov: Stovet er Jord; af Jord gjøre vi Leir; og hvi
 kunde man ei med det Leir, hvortil han blev forvandlet
 tilstoppe en Bispude?

Den høie Cæsar, død, oplest til Muld,
Et Hul kan stoppe til for Windens Kuld;
O, at den Jord, for hvem al Verden bukked',
Tilsidst en Væg for Vint'rens Storme lukked'!
Men tys! men tys! til Side! — Der er Konningen,

Vræster o. s. v. træde ind i Sorgeoptog. Opbelias
Lig bæres ind. Laertes og en Sorgeskare følge efter;
Kongen, Dronningen, deres Folge, o. s. v.

Dronningen, Høfset. Hvo er det, de følge?
Og med saa knapt tilmaalte Kirkestille!
Det er et Tegn, at Liget, som de følge,
Har med fortviolet Haand selv endt sit Liv.
Det var af Stand. Kom, lad os gaae til Side
Et Dicblit, og høre til!

(Gaaer til Side med Horatio).

Laertes.

Hvad andre Kirkestille?
Hamlet.

Det er Laertes, en høist ødelugning.

Giv Agt!

Laertes.

Hvad andre Kirkestille?

Første Præst.

Saavidt er hendes Jordeford udstrakt,
Som vi har Fullmagt. Hendes Ød var twilsum,
Og, havde mægtigt Bud ei Loven kuet,
Hun i viet Jord var vorden nedslagt
Til Domsbøunens Gjald. For milde Bonner
Var' Skaar og Sten og Grus paa hende fasted';
Men her tilstedes hende Ustyldskrans
Og den jomfruelige Blomsterstrøning,
Samt Klang af Klokker, me'ns hun vorder til
Sit Hjem i viet Jord henbragt.

Laertes.

Tor her ei Mere see?

Første Præst.

Ei Mere tor der see;

Jordfærdens Høiid vi vanhelliged',

Hvis vi et requiem og Fred for hende sang,
Som for de Salige, der døe i Fred.

Laertes.

Saa lægger hende da i Jordens Skød,
Og af det fagre, ubesmitten' Kod
Violer groe! — Hør mig, Du grumme Præst!
Min Søster stal i Himmel' Engel være,
Naar Du i Helled' ligger hylende.

Hamlet.

Hvad, den ydige Ophelia!

Dronningen

(Frører Biomster).

Sødt til den Sode! — Nu lev vel! Jeg haabede',
I Dig at have seet min Hamlets Bis;
Din Brudeseng at smykke, tankte jeg,
O væne Mø! og ei at sive Din Grav.

Laertes.

O trefold Bee ti Gange trefold falde
Paa den Forbandede, hvis Helled's-Udaab
Verøved' Dig i din ædle Saus! — Hold Jordens
En Stund tilbage, indtil jeg end eeu Gang
I mine Arme hende savnet har!

(springer i Graven).

Dyng Støv nu paa den Levende og Døde,
Til Sletten vorer til et Bjerg, som seer
Heit over gamle Pelion og det blaa
Olympos' højt i him'len skjulte Hoved!

Hamlet.

(træder frem).

Hvo er det,
Hvis Kummer taler med sligt Esttertrøf?
Hvis Sorrigs Ord Planeterne fremmiane,
Saa, lig forbansede Tilhører-Skærer,
I Skyerne de staac? See, her er jeg,
Hamlet af Danmark!

(han springer i Graven).

Laertes.

Djævesen Din Sjæl annamme!

(han brydes med ham).

Hamlet.

Du beder ikke godt!
 Hør! bort med dine Fingre fra min Strøbe!
 Thi, stundt jeg er ei heed og hastigt sindet,
 Har jeg dog noget Farligt inden i mig;
 Frygt det, hvis Du est viis! Tag bort Din Haand!

Kongen.

Gå hen, og riv dem fra hinanden!

Dronningen.

Hamlet! Hamlet!

Alle.

I ædle Herrer! —

Horatio.

Min gode Prince, vær rolig!

(Folget adskiller dem, og de stige op af Graven).

Hamlet.

Ja, den Sag vil jeg fægte med ham om,
 Til mine Dienlæge meer ei blinke.

Dronningen.

O, hvilken Sag, min Son?

Hamlet.

Jeg elskede
 Ophelia; ja! færti tusinde af Brødre,
 Om deres Kærlighed tilsammen lagdes,
 Udgjorde ei min Sum. Hvad vilst Du gjøre
 For hende?

Kongen.

O, han er rasende, Laertes!

Dronningen.

For Herrens Kærlighed, bær over med ham!

Hamlet.

Guds Bunder! viis mig, hvad Du vilde gjøre!
 Mon græde, kæmpe, faste, rive sønder
 Dig selv, uddrikke Weichselen, opsluge
 En Erecodil! Jeg vil det. — Komst Du hid,
 Blot for at høle? for at trodse mig
 Med dette Spring i hendes Grav? — Kom an!
 Lad Dig begraves levende med hende!

Det vil jeg med; og, præter Du om Bjerge,
 Saa dyng Den Millioner Lønder Land paa os,
 Indtil vor Gravhøj, svidende sin Vandet
 I Zenens Brand, gjør Øssa til en Borte!
 Ja! har Du Lust at prale, vil jeg broute
 Saa godt, som Du.

Dronningen.

Det er det pure Vanvid;
 Ansædet varer kun et Sieblik;
 Taalmodig derpaa, som den smme Due,
 Her' den sit gyldne Ungepar udklækket har,
 Han sidder taus med sorgnedbojet Hoved.

Hamlet.

Hør, Herre! hvi behandler Du mig saa?
 Jeg altid elsked' Dig; men lige Meget!
 Lad Hercules selv gjøre, hvad han kan!
 Kat mijne vil, og Hund vil gaae i Vand.

(gaaer).

Kongen.

Deg beder Dig, følg med ham, min Horatio! —
 (Horatio gaaer).
 (til Laertes). Taalmodia! husk vor Tale i Gaar Aftes!
 I Færd med Verket! — Gode Gertrud, sorg for,
 At Nogle troligen Din Son bevogte!
 Paa denne Grav et sjeldent Minde ligge stal;
 En rolig Time suart os forestaaer!
 Vi Taalmod øve vil, indtil den slaer.

(de gaae).

Anden Scene.

En Sal i Kongeborgen.

Hamlet.

Nu Nok om dette. Hør nu her det Andet! —
 Du mindes vel endnu den hele Ting?

Horatio.

Mindes den, min Prince?

Hamlet.

Der var en Art af Kamp her i mit Hjerte,
 Der Sovn mig negted'; værre, tyktes mig,
 Jeg laa, end Oprørsmænd i Boierne.
 Jeg hovedkuls foer op, og priset være
 Min Hovedkulshed—, ja! vi maae erkende,
 Vor Ubesindighed tidt godt os tjener;
 Naar alle vores dybe Planer blegne,
 Og det skal lære os: der er en Guddom,
 Som lægger ned sin Skaberhaand paa al
 Vor Id, hvorlunde vi den end tilshugge.

Horatio.

Det vist not er.

Hamlet.

Op af mit Rum jeg foer,
 Mit Skars omkring min Sømandskjole bandt jeg,
 I Mørket famled' jeg at finde dem;
 Jeg fandt min Skat, sit sat paa deres Pakke,
 Og gik saa ned i mit Lukaf igjen,
 Hvor jeg, da Frygten glemte Hostighed,
 Saa dristig var, at bryde Seglet for
 Den heie Fuldmagt, hvor jeg fandt, Horatio!
 En Konge-Niddingsstreg, en streng Besaling, —
 Med mange alstons Grunde spækket ud,
 Som Danmarks Held, ja! Englands med angik,
 Samt Syndens Bussemænd og Nisser i mit Liv, —
 Saa, naar den forevises, skulde moren,
 Og uden mindste Gran af Lid at spilde,
 Ja! ei en Gang til Boddelsøens Stibning,
 Mit Hoved hugges af.

Horatio.

Er det mnuigt?

Hamlet.

Her Ordren er; los den, naar Du faaer Lid!
 Men vilst Du høre, hvad jeg gjorde saa?

Horatio.

Ja! det er just min Øyn.

Hamlet.

I sligt et Garn af Nidingsstreger hildet,
 At, forend jeg var nægtig til at gjøre.
 Et Forspil til en Tanke, havde man
 Begyndt paa Stykket selv, jeg satte mig,
 Opdigted' en ny Fuldmaast, strev den smukt;
 En Gang, lig vore Statsmænd, jeg det holdt
 For Skam, at skrive smukt, og stræbte saare
 At glemme denne Kunst; men, Ven! nu tjente
 Den mig, som Lirdrabant. Her! vilst Du vide
 Indholdet af mit Skrivo?

Horatio.

Ja, min gode Prince!

Hamlet.

Deri vor Konning hoit besværger Englands Fyrste:
 Saa sandt, han er ham trofast Skattekoning,
 Saa sandt, som Venstab mellem dem skal groe
 Med Palmers Flor; saa sandt, som Fred fremdeles
 Skal bære trygt sin Ure-Krans, og stande,
 Som Bindetegn imellem dem — og mangt et
 Saa sandt som end af lige vugtigt Indhold, —
 Da slugs, naar han har seet og leder Ordren,
 Soruden alstens Undersogelse,
 Hon later Overbringeren henrettes,
 Da ei en Gang tilsteder Lid dem til
 At friste.

Horatio.

Hvorlunde har Du det forseglet, Prince?

Hamlet.

O, ogsaa heri spored' Himlens Magt jeg;
 Thi i min Pung jeg havde det Signet,
 Som var min Faders, og som var Model
 For dette Danmarks Segl. Nu lagde jeg
 Mit Brev i Form, som hint, strev uden paas,
 Forsegled' det, og lagde det saa hen.
 Min Skifting ei man kendte; næste Dag
 Wort Soslag stod, og hvad saa derpaa fulgte,
 Det veedst Du alt.

Horatio.

Saa altsaa Guildenstern
Og Rosenkrantz gaae nu sin Døb imphæ.

Hamlet.

Ta, Ven! de heiled' jo til denne Post.
De rere ei mit Samvid;
De selv fremledte Døden; farligt er det,
Saamart en lavere Natur gaaer mellem
To stærke Fjenders Stød og viide Klinger.

Horatio.

O, hvilken Konning er dog denne?

Hamlet.

Kroer Du
Ei, at mig Tiden nu til Daad fremskynder?
Han, som min Konning slog, min Moder stænded',
Han, som sig stod frem mellem min Forhaabning
Og mine Fædres Krone; han, som angled'
Med egne Hænder efter dette Liv,
Og med sligt blændende Bedrageri;
Kan jeg ei for mit Samvid det forsvare,
At jeg betaler ham med denne Arm?
Og er det ei en Helsveds-Synd, at lade
Slig Kraft i vor Natur aarsage end
Meer Skade?

Horatio.

Om soie Lid fra England han det veed,
Hvorlunde Sagen der er endt.

Hamlet.

Kun soie Lid; min Mellemtiden er;
Og en Mand's Liv er, som til En at følle. —
Men tro, Horatio! jeg er høist bedrøvet,
At jeg forglemte mig imod Laertes;
Thi i min egen Sag, som i et Speil,
Jeg hans Sags Billed seer; jeg vil beströbe
Mig for hans Gunst at vinde; ja, i Sandhed!
Hans Kimmers høie Tone rev mig hen
I Lidenstabens Himmelsglugt.

Horatio.

Tyst! Stille!

Hvo kommer der?

O'srick træder ind.

O'srick.

Heist velkommen tilbage til Danmark, naadige Prince!

Hamlet.

Jeg takker Dig ydmygen, Herre! — Kender Du denne
Mig?

Horatio.

Nei, min gode Prince!

Hamlet.

Din Stilling er des hæder igere; thi det er en Last, at
kende ham. Han har meget Vand, og det frugtbart. Vand
et Dør blive Dørenes Herre! hans Krybbe vil være, som
Konungens Tallerken. Det er en Krage; men, som jeg
siger, han har rige Besiddelser af Skarn.

O'srick.

Sode Prince! dersom det var Din Høihed becifligt, skulle
jeg meddele Dig Noget fra Hans Majestæt.

Hamlet.

Jeg vil laane Øre til det, Herre! med Vandens hele Op-
marksomhed. Sæt Din Hue paa det rigtige Sted! det er
Hovedet.

O'srick.

Jeg takker Dig, naadige Herre! det er meget heft.

Hamlet.

Nei, tro mig! det er meget koldt; Vinden er nordlig,

O'srick.

Ta, det er rigtigen uok temmeligen koldt, naadige Herre!

Hamlet.

Men dog synes mig, det er meget lummert og heft; eller
ogsaa mit Temperament —

O'srick.

Overordenligen, min Prince! det er meget lummert, som
om det var, — jeg veed ikke, hvorde. — Min Prince!
Hans Majestæt bød mig sige Dig, at han har indzaaret

et flort Beddemaal paa Din haand; Sagen er denne, min Herre! —

Hamlet

(noder ham til at sætte Harken paa):
Deg besværger Dig, høst paa —

O'srick.

Nei, min gode Prince? blot for min Mageligheds Skyld,
det forsikrer jeg. Min Herre! Laertes er nyligen kommen
her til Hosset; tro mig! han er en fuldkommen Cavalier,
fuld af de forskelligste Øppertigheder, meget blid i Om-
gang, og stor i Anstand; i Sandhed! for at jeg skal tale
ret følelsen om ham, da er han Adelstandens Sokort eller
Almanok; thi Du vilst finde, at han indeholder enhver
Fuldkommehed, som en Cavalier børster at see.

Hamlet.

Min Herre! denne Bestivelse lader intet Tab i Din
Mund — koudt jeg veed, at give et fuldstændigt Invento-
rium paa hans Dyder, vilde dog forstørre selv en dyr-
ket Hukommelses Regne Kunst; saa rap ey Seiler er han.
Men, sal jeg holde en sandru Lovtale over ham, da an-
seer jeg ham for en Sjæl af stort Omfang; og hans In-
gredierter ere saa dørebare og sjeldne, at, for at bruge et
rigtigt Udtryk om ham, kan hans Ligemaud er hans Speil,
og enhver Aanden, som vil male ham, kan hans Skygge, ins-
tet Mere.

O'srick.

Min naadige Prince taler høist ufeilbarlig om ham.

Hamlet.

Til Sagen, Herre! Hvi indhylle vi Herren i en Taage
af vort raa Aandedræt?

O'srick.

Hvad besaler?

Horatio.

Er det Dig ikke muligt, at forstaae dette Sprog i en
Andens Mund? Det maa Du, i Sandhed! kunne gjøre,
Herre!

Hamlet.

Hvi nærner Du denne ødte Herre for mig?

Ōrrick.

Laertes?

Horatio.

(afsides)

Hans Pung er alderede tom; alle sine gyldne Ord har han givet ud.

Hamlet (til Ōrrick).

Gist ham, Herre!

Ōrrick.

Jeg veed, Du est ei uvindende —

Hamlet.

Jeg ønskede, at Du vidste det, Herre! dog, paa min Ære!
om Du end gjorde det, vilde det ikke meget anbefale mig.
— Nu vel, Herre?

Ōrrick.

Du est ei uvindende om, hvilken Ýpperlighed Laertes besidder —

Hamlet.

Det tor jeg ei tilstaae, for at jeg ei skal sammenligne mig med ham i Ýpperlighed; thi, at kende et Menneske upie, er, at kende sig selv.

Ōrrick.

Jeg mener, Herre! i hans Vaaben; thi i den Ros, de have lagt paa ham til hans Belønning, er han mageløs.

Hamlet.

Hvad er hans Vaaben?

Ōrrick.

Rapir og Daggert.

Hamlet.

Det er to Vaaben. Nu videre!

Ōrrick.

Konningen, min Herre! har vedbet med ham om sex barbariske Heste, imod hvilke han har stillet til Pantz, som jeg hører, sex franske Rapirer og Daggerter, med deres Tilbehør, saasom: Vælte, Gehæng, o. s. v. Tre af Væretøierne ere, paa min Tro! meget dyrebare for Phantasien, meget godt svarende til Kaardefæsterne, og haist delicate Væretgier og af en meget ødel Opsindelse.

Hamlet.

Hvad kalder Du Børetsø?

Horatio (afslades).

Ieg vidste nok, Du maatte opbygge Dig ved Randglosserne, inden Du blevst færdig.

Ørstick.

Børetsøet, min Herre! det er Gehængerne.

Hamlet.

Nu da: ser barbariske Heste imod ser franske Raorder, deres Tilbehør og tre Børetsøer af en ødel Øpfindelse; det er det franske Beddemaal imod det Danse. Hvi er dette sillet til Paat, som Du kalder det?

Ørstick.

Vor Kræning har veddet, at i et Douzin Sted mellem Dig, min Prince! og ham skal han ikke give tre Sted forud for Dig; han har veddet paa tolv mod ni, og det vilde bringes til giebliflig Afgjørelse, dersom Du, min naadige Prince! ri de være saa naadig at svare til det.

Hamlet.

Hverlunde da, om jeg svarer Nei?

Ørstick.

Ieg mener, min Prince! Din Persons Fremstilling til Beddemaalets Afgjørelse.

Hamlet.

Min Herre! jeg vil spadserere her i Hallen. Hvis det behager Hans Majestæt, er det nu den Lid paa Dagen, da jeg tager friß Lust. Lad Rapierne bringes hid, den øde Herre være villig til det, og Kongen sit Forsæt tro, saa vil jeg vinde for ham, om jeg kan; hvis ikke, vil jeg ikke vinde Andet, end min Skam, og overtaglige Stød.

Ørstick.

Skal jeg melde det saatlunde?

Hamlet.

Det maa være Meningen; baldyr det med hvad Bloms
st., Dit Bid har Lyst til!

Ørstick.

Ieg anbefaaser mig til min naadige Princes Ejendom,

(gæter).

Hamlet.

Din Tjener, Din Tjener! — han gjør vel i, selv at anbefale sig; der er ellers ingen Tunger, der ville tale for ham.

Horatio.

Denne Vibes løber bort med Eggeskallen paa Hovedet.

Hamlet.

Han gjorde Complimenter for sin Moders Brosvorte, førend han diede den. Saatunde har han (og mange flere af samme Dugel, som jeg veed, vort Aftums=Old er forgæbet i) blot lært Eideus Melodi og Klangen af Selskabstonen; et Slags gærende Sammensurium, som udaander de flaueste og mest gennemvistede tanker; og, puster Du blot til dem, for at prove dem, saa briste Boblerne.

En Herre træder ind.

Herren.

Min Prince! Hans Majestæt anbefalede sig til Dig ved den unge Ørnick, som melder ham, at Du veuler ham her i Hallen. Han sender mig, for at erfare, om Din Hu staaer til at segte med Laertes, eller om Du vilst udsette det.

Hamlet.

Jeg er mit Forsøgt tro, og det følger Konningens Billie. Er det ham beleidigt, saa er jeg rede, nu eller naarsomhest, forudsat, jeg er saa vel oplagt, som nu.

Herren.

Bor Konning og Dronning og Alle komme hid.

Hamlet.

I en lykkelig Tid.

Herren.

Dronningen beder Dig tale venstabeligen til Laertes, førend I begynde at segte.

Hamlet.

Hun giver mig en god Lærdom.

(Herren gaaer).

Horatio.

Du vilst tage dette Beddemaal, min Prince!

Hamlet.

Jeg troer det ikke; siden han drog til Frankerige, har jeg været i idelig Øvelse; jeg vil nok vinde i Kampen. Men Du kanst aldrig troe, hvor ilde Alt staarer til her omkring mit Hjerte; men det har Intet at betyde.

Horatio.

Jo, min gode Prince! —

Hamlet.

Det er kun Narreri; men det er saabont et Slags Ahnelse, som viide maaskee forurolige en Drinde.

Horatio.

Dersom Dit Sind har Ahnelse om Noget, saa adlyd det! Jeg vil forebygge, at de komme hid, og sige, at Du est ei oplagt.

Hamlet.

Ikke et Ord! Vi forøgte Barsler; paa Forsynets Villie beroer Spurvens Hold; hvis det skal være nu, skal det ikke komme; hvis det ikke skal komme, skal det være nu; hvis det ikke skal være nu, vil det dog komme; at være rede, det er Alt. Siden intet Menneske veed, hvad han forlader, hvad siger det ham, at han forlader det tidligen? Lad gaae!

Kongen, Dronningen, Laertes, Hofmænd,
Ørstick, og Folge med Kapiter o. s. v. træde ind.

Kongen.

Kom, Hamlet, kom, tag denne Haand af mig!

(han lægger Laertesses haand i Hamlets).

Hamlet.

Tilgiv mig, Herre! jeg har feilet mod Dig;
Tilgiv, saa sandt Du est en Adelsmand!

Hver Mand her veed, og Du har vistnok hørt,
At jeg er straffet med et magtigt Vanvid.

Hvad jeg har gjort,

Som kunde Hjerte, Ære, Havn hos Dig
Ophidse, det, titstaarer jeg her, var Vanvid.

Var det da Hamlet, som forærmed' Dig?

Nei, Hamlet ei; hvis Hamlet er berøvet

Eig selv, og fra sig selv, og han forærmer

Laertes, gjør ei Hamlet det; nei, Hamlet
 Det negter; hvo fornærmer da? — Hans Vanvid.
 Hvis saa, er Hamlet blandt dem, som fornærmes.
 Den arme Hamlets Vanvid er hans Fjende.

I dette Selskabs Paahør
 Jeg fragaer, at jeg tænkte Ondt mod Dig.
 Undskyld mig da i Dine ødle Tanker,
 At jeg har over Huset stadt min Piil,
 Og saarede min Broder!

Laertes.

Mit Hjerte har Du sydsegjort, som mægtigst
 I denne Sag til Havn mig skulde drive;
 Men, hvad min Ære angaaer, træder jeg
 Tilbage, og vil ei Forlig indgaae,
 For' ældre Mænd, af en navnkundig Hæder,
 Fredsvilkaar har ved sine Udsagn fastsat,
 Som mig mit Navn bevare ubesmittet.
 Til den Tid tager jeg imod Dit Vensteb
 Med Vensteb, og vil ei det bryde.

Hamlet.

Jeg fro modtager det, og freidigt med Dig
 Jeg kæmper denne Broder-Beddekamp.
 Giv os Røpirerne! Kom hid!

Laertes.

Kom, een til mig!

Hamlet.

Laertes! jeg skal værge om Din Hæder;
 I min Uvidenhed Din Dygtighed,
 En Stjerne lig, i tykkest Mattemulm,
 Skal straale doppelt klart.

Laertes.

Du stemter, Prince!

Hamlet.

Nei, ved min Haand!

Kongen.

Ung Ørlic, giv dem Værge! — Frænde Hamlet!
 Du veedst jo Beddemaalet?

Hamlet.

Ja, Konning! meget vel;
For Meget paa min svage Haand Du vedder,

Kongen.

Jeg frygter ei; jeg har jo seet Der Begge; —
Men, siden han hor taget til i Kunsten,
Vi har saalunde Beddemalet astalt.

Laertes.

Nei, denne er for tung, giv mig en anden!

Hamlet.

Jeg denne ret godt lidet. Disse Klinger
Er' dog vel lige lange?

O'srick.

Ja, min Prince!

(de lave sig til at fegte).

Kongen.

Wat Bøgrene paa dette Bord? — Hvis Hamlet
Det første eller andet Stod mon' give,
Saa og, naar han det Tredie gjengjælder,
Lad alle Skansernes Kartover fordne!
Vaa Hamlets bedre Aandedrag vor Konning
En Skoal stal drikke, og i Bøg'ret lække
En Perle, rigere, end nogen, fire
Samfusle Konger bar' i Danmarks Krone.
Giv Driskebøg're hid, og lad Hærpanken
Saa til Trompeten tale, og Trompeten
Til ham, som udensor Kanonen skyrer,
Kanonen saa til Him'len høit, og Him'len
Til Jorden, Konningen for Hamlet drikker! —
Velan, begynd'! — ej, Demmere, giv' Ugt!

(de fegte).

Hamlet.

Kem an!

Laertes.

Visan, min Prince?

Hamlet.

Eet?

Laertes.

Nei!

Hamlet.

Fælder Dom!

Ostrik.

Et Sted, og det et Sted hoist rent.

Laertes.

Nu vel da! — om igjen!

Kongen.

Hold! giv mig Vin! Hamlet, denne Perle

Er Din; det er Din Skaal. — Giv ham hans Bæger.

(Trompeterne lyde, og Kanonerne losnes udenfor).

Hamlet.

Først vil jeg fegte denne Dyst til Ende.

Sæt det til Side lidt! Kom! — Nok et Sted.

Hvad siger Du?

(de fegte).

Laertes.

Et Sted, et Sted, det tilstaaer jeg.

Kongen.

Bor Son vil vinde Scier.

Dronningen.

Han er fed,

Øg lidt stakaandet. — Hamlet! Dronningen

Et Bæger tømmer paa Dit held.

Hamlet.

Min ædle Dronning —

Kongen.

Gertrud, drif det ei!

Dronningen.

Jeg vil, min Koning! jeg beder; lad mig!

Kongen.

(affides).

Det er Civihægeret; det er for sildigt.

Hamlet.

Jeg tor endnu ei driske, Dronning! — fra!

Dronningen.

Kem, lad mig seire Steden af i dit Huset!

Laertes.

Nu skal jeg ramme ham, min Kouning!
Kongen.

Jeg troer det ej.

Laertes

(afsidis).

Dg dog mit Samvids Stemme taler næsten
Imod det.

Hamlet.

Kom tredie Gang,
Laertes! Hidindit har Du lun spaset;
Jeg beder, sted nu med Din bedste Kraft!
Jeg frygter, for en Dag Du anseer mig.

Laertes.

Det mener Du? — Kom an!

(de føgte).

O'srick.

Intet paa nogen af Siderne.

Laertes.

Nu vegg Dig!

(Laertes saarer Hamlet; derpaa i haandmenget
ombytte de Diapirerne, og Hamlet saarer Laertes).

Kongen.

Slit dem ad! De er' i Hede.

Hamlet.

Nej, kom igjen!

(Dronningen falder).

O'srick.

Ha, sorg for Dronningen!

Horatio.

De blode Begge. — Prince! hvorlunde er det?

O'srick.

Hvorlunde er det sat med Dig, Laertes?

Laertes.

Kosseppen i sin egen Suare fangen blev;
Min egne Rænke mig ved Livet stiller.

Hamlet.

Hedad sattes Dronningen?

Kongen.

Da hun saae Blod, hun faldt i Aasmagt.

Dronningen.

O nei, nei, Drikken! — Elste Hamlet!

O Drikken, Drikken! — Jeg forgivet er!

(dør).

Hamlet.

O Ridingsstreg! — Ha! lad nu Døren lukkes!

Torræderi! Opспор det!

(Laertes falder).

Laertes.

Her er det, Hamlet! — Hamlet! Du est Dødsens;

Alt Verdens Løgkunst kan Dig ei følelse;

En Times Liv Du har ei i Dit Bryst;

Torræder-Vaabnenet er i Din Haand,

Med blottet Spids, forgivtet; Rænken vendte

Sig mod mig selv. See mig! jeg ligger her,

Jeg skal ei meer opstande; Givt Din Moder drat;

Jeg kan ei meer; vor Konning, Konning ene

Alt døde er.

Hamlet.

Hvad! Klingespidsen med forgiftet! — Givt,

Saa gjor Dit Werk!

(stikker Kongen).

Østrick og Herrerne.

Torræderi! Torræderi!

Kongen.

O Venner, hjælper mig! jeg er fun saaret.

Hamlet.

Her, Du Blodkænder! Du mordtørstige,

Tordomte Danelønning! Tom Dit Væger ud! —

Er Perlen her endnu? Følg med min Moder!

(Kongen dør).

Laertes.

Ham stær hans Net; han selv har blandet Givten. —

Byt Din Tilgivelse med min, o Hamlet!

Mit og min Faders Blod paa Dig ei komme,

Ei heller Dit paa mig!

(han dør).

Hamlet.

Det fri Dig him'len fra! Jeg følger Dig.
 Jeg øver, Horatio! — O, arme Dronning,
 Farvel! — I, som ved dette Sørgsepil
 Staae blege, sjælvende, og er' kun slumme
 Personer og tilhørere ved Sagen!
 Hvis Lid mig undtes; — men streng Stærning lyder
 Fra Dødens skækelige Retsberjent —
 O da — da kunde jeg kundgøre Eder —
 Men lad det være! — See! jeg deer, Horatio!
 Du lever; o, forklar mig og min Sag
 For dem, som den ei kende!

Horatio.

Tro ei dette!
 Jeg er meer Oldtids-Romer, end en Dansk;
 End er her Givt.

Hamlet.

Saa sandt Du est en Mand,
 Saa rækker Du mig Vægeret. — O, slip!
 Ved Himlene! Nei, jeg vil have det. —
 O Gud, Horatio! hvilket saaret Mavn
 Vil leve efter mig, naar Tingene
 I Malm og Mørke saa nedgravne ligge!
 Vor Du mig nogen Einde i Dit hjerte,
 Da fjern Dig end en Stund fra Saligheden,
 Og aand med Oval i denne bitre Verden,
 For at fortælle min Historie! —

(Krigsmarche langt borte høres, og Kanonerne løsnes
 udenfor).

Hvorfra hin Krigslarm?

Ostick.

Ung Fortinbras, som kommer
 Med Seir fra Polen, hisser med Krigstorden
 Statsbudene fra England, som nu lande.

Hamlet.

O, jeg deer Horatio!
 Din stærke Girt min Virgaand overrinder;
 Jeg ei optræde dette Bud fra England;

Men Valget træffer Fortinbras, det spaaer jeg;
 Og, døende, min Stemme lyder for ham.
 Forkynd ham dette! Siig ham Skæbnens Gavn; —
 Det Mindste med det Største, som har virket —
 Det Øvrige er Lænshed.

(Han dør).

Horatio.

Ach! nu brister
 Et ødelt Hjerte. — Vakre Prince, god Nat!
 Og Engle-Skarer synge Dig til Hvile! —
 Hvi drager Trommen hid?

Fortinbras træder ind med de engelske Statsbud. (Krigsmarche udenfor).
 Andre.

Horatio.

Hvor sees det Syn?
 Hvad vilst Du see?
 Hvis Sergeant og hvis Under-Syn Du mener,
 Da ses ei længere!

Fortinbras.
 Sligt B'ordbad skrige Mord! — O stolte Død!
 Hvad Høitid holdes i Din evig' Celle,
 At Du med et Skud har saa blodigt fældet
 Saa mange Fyrster?

Horatio.

Det er et Jammer-Syn.
 Vor Bud fra England kommer nu for silde;
 Dørt er det Dre, som vi skulde me'de,
 Af trostigen hans høje Bud er opfyldt,
 At Rosenkranz og Guildenstorn er' døde.
 Hoo siger os nu Tak?

Horatio.

Hans Laaber ei,
 Om de end havde Liv og kunde talke;
 Han aldrig Ordre gav til deres Død.
 Men, da I samles her, da Teppet just
 For dette blodig' Sørgesplil er fældet,
 I fra den po'le Krig, og I fra England,

Saa bød', at disse Legemer fremstilles
 Heit paa en Skueborg for Alles Øine,
 Og lad mig derfra aabenbare Verden,
 Som veed det ei, hvorlunde det gik til?
 Saa sat I høre mig forkynede Eder
 Om Blodstam, blodig unaturlig Daad;
 Ulfældig Straf og Drab ved Baadesgjerning;
 Om Mord, saavel ved Svig, som Bold; og nu
 Til Slutning her fejslagne Planer, faldne
 Paa Døphavsmandens Hoved. Alt det kan jeg
 Sandtru forkynude.

Fortinbras.

Lad os det høre snart,
 Og kald de Ædleste dertil! — Hvad mig
 Angauer, med Sorg modtager jeg min Lykke.
 Jeg har en gammel Net til Dauerriget;
 Min Fordel byder mig, at fordre det.

Horatio.

Derom at tale, har en Most paalagt mig,
 Som vel vil drage flere efter sig;
 Men lad det ske paa Stand, i denne Stund,
 Me'n Folke's Sind endnu er vildt og oprørt,
 At Rønker og Bildfarelser ei skulle
 Varsage sler' Ulykker!

Fortinbras.

Lad fire Høvdinge da bære Hamlet
 Med krigerst Hoitidspragt til Skueborgen!
 Thi, sandeligt, var han paa Thronen kommen,
 Hoist kongelig og herlig var han vorden.
 Vorau hans Vandring Krigerens Musik
 Og Sorghoittids-Skit, som over Helte,
 I heie Tonen tale! —
 Frem! tager disse Lig! thi disse Steder
 Sligt Thu ei passer for; det Leiren eguer.
 Gaaer, byder Krigerne at syde!

(Sergemærche. De gaae ud, hørende de døde Legemer,
 hvorpaa Kanonerne løsner)

William Shakspeares
samtlige
dramatiske Verker.

Oversatte
af
H. C. WOSEMOSE.

4.

Røbenhabn, 1834.
Trykt hos Jacobsen Spr. ngsade Nr. 14.

Digitized by Google

Digitized by Google

Julius Cæsar.

Sørgespil

af

William Shakspeare.

Oversat

af

M. C. Mosemose.

København, 1834.

Trykt hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

Personer.

Julius Cæsar.
Octavius Cæsar.
Marcus Antonius. }
M. Aemil. Lepidus } Triumviret ester Julius Cæsars Døb.
Cicero,
Publius, } Senatorer.
Popilius Lena.
Marcus Brutus, }
Cassius, }
Casca, }
Trebonius, }
Ligarius, } Sammensvorne imod Julius Cæsar.
Decius Brutus, }
Metellus Cimber, }
Cinna.
Flavins, }
Marullus. } Tribuner.
Artemidorus, en Sophist fra Knidos.
En Sandliger.
Cinna, en Poet.
En anden Poet.
Lucilius, }
Titinius, }
Messala, } Venner af Brutus og Cassius.
Cato, den Yngre, }
Volumnius.
Varro, }
Clitus, }
Claudius, } Brutusses Tjenere.
Strato, }
Lucius, }
Dardanius.
Pindarus, Cassiusses Tjenere.
Calpurnia, Cæsars Hunstrue.
Portia, Brutusses Hunstrue.
Senatorer, Vægere, Vægt, Folge o. s. v.

Scenen er for storste Delen i Nom; siden i Sardis, og
i Mærheden af Philippi.

Julius Cœsar.

Første Act.

Første Scene.

Nom. En Gade.

Flavius og Marullus træde ind med en Sværme
af Borgere.

Flavius.

Bort, hjem, I donne Kræ! pak' Eder hjem!
Er det en Helligdag? Hvad! vide I
Da ei, som Haandverksfolk, I maa ei gaae
Omkring paa sogene Dage, uden Tegn
Paa Eders Dont? — Tal, hvad er Din Haandtering?

Første Borger.

Nu, Herre! jeg er Sommermand.

Marullus.

Hvor er Dit Skodskind og Dit Vinkelmaal?
Hvad gjørst Du med Din bedste Klaening paa? —
Du, hvad er Din Haandtering?

Anden Borger.

Ta, Herre! dersom Du vil tigge mig med en fin Kunstrebeider, da er jeg virkelig ikke Andet, end hvad man
kader en Fisker.

Marullus.

Men, hvilket er Dit Haandverk? Svar mig flugt!

Anden Borger.

Et Haandverk, min Herre! som jeg haaber, jeg kan
drive med en frelst Samvittighed; for jeg slykker rigtig
nok, min Herre! slette Hæle, ikke Sjæle.

Marullus.

Hvad Haandverk, Knegt? Du grove Knegt! hvad Haandverk!

Anden Borger.

Nei, jeg beder Dig, Herre! brist ikke af Harme mod
mig; dog, hvis Du biister, Herre! saa kan jeg slykke Dig.

Marullus.

Hvad mener Du med det? Slykke mig, Du uforstammmede
Karl?

Anden Borger.

Ja, Herre! slykke paa Dig.

Flavius.

Du est altsaa Skoflykker, est Du?

Anden Borger.

Sandsærdigen, Herre! Alt, hvad jeg lever af, er Sylen.
Jeg bryder mig ikke om Kobmands-Sager, og heller ikke
om Kvinde-Sager, men blot om min Syl. Jeg er, i
Sandhed, min Herre! en Saarläge for gamle Sko; naar
de ere i stor Fare, helbreder jeg dem. Saa vane Føl,
som nogen Sunde have traadt paa Ørelæder, have ganget
paa mit Haandverk.

Flavius.

Hvi stander Du i Dag ei i Dit Verksted?

Hvi fører disse Mænd Du om i Staden?

Anden Borger.

Det gjør jeg sandsærdigen, Herre! for at de kunne faae
fine Sko opslidte, og jeg faae mere Arbeid. Men, sandt at
sige, Herre! gjøre vi Helligdag i Dag, for at see Cæsar
og fryde os ved hans Seiers-Judtog.

Marullus.

Hvi frydes? Hvad Grobring bringer han?

Hvad Statteførster følge ham til Roma,
For, bundne, hans Triumphvogns Hjul at pryde?
I Blanke, Stene, sansestøse Bos'ner!

O haarde Hjerter, grumme Mænd af Roma!

Har I ei kendt Pompeiu's? Mangen Stund
 I have klavret op til Mure, Tinder,
 Til Taarne, vinduer, ja, Skorstensspidsen,
 Med Eders spede Barn i Arm; der sad I
 Den lange Dag langmodigt, for at see
 Pompeii Tog igjennem Romas Gader;
 Og, sined' I blot Glint af hans Triumphvogn,
 Islemte I da ei et Jubelraab,
 Saa Tiber nede under sine Brædder sjalv,
 I det den herte Eders Stemmers Gjengjald
 Hoit i sin krumme Strandbred?
 Og nu isore I Jer Høitidsslæder?
 Og nu udkaare I en Helligdag,
 Og nu udstroe I Blomster paa hans Vei,
 Som feirstolt fra Pompeii Blod hidkommer?
 Vort!

Flyer til Eders Huse, knuser, beder,
 At Gaderne avende vil' de Straffe,
 Som vist slig Uerkendlighed maa ramme!

Flavius.

Gaaer, gaaer, Medborgere! For denne Brost
 Horsamler alle Eders ringe Brædre,
 Gaaer saa til Tibers Bred, og græder i
 Dens Dyb, til Strommen, hvor den lavest er,
 De høieste af Flodens Bredder kysser!

(Borgerne gaae).

See kuu! alt smelter den urene Verds;
 De gaae, og Broden binder deres Tunger.
 Gak hin Vei op til Capitolium!
 Ad denne ganger jeg; klad Du de Stykker af,
 Du finder prangende med Hæderstegn!

Marullus.

Tør vi Slicht foretage os?
 Du veed jo, det er Lupercaalia!

Flavius.

Hvad siger det? Lad ingen Stykker prange
 Med Cæsars Seierstegn! Jeg vil omkring,
 At drive Pæblen bort af Gaderne;

Saa gjør og Du, hvor thk den staer!
 Naar disse Gjer af Cæsars Vinge rives,
 Da hverdagsgagtig vorder Fuglens Flugt,
 Den ellers svang sig over Jordbens Synskreds,
 Og holdt os Alle i en Trøllesrygt.

(de gaae).

Anden Scene.

Nom. En offenslig Plads.

Cæsar, Antonius, klæd til Beddeløb. Calpurnia, Portia, Decius, Cicero, Brutus, Caſſius og Casca komme i et høitideligt Optog med Musik; en stor Skare følger efter dem; i de er en Sandſiger.

Cæſar.

Calpurnia!

Casca.

Cæſar taler. Tyst!

Cæſar.

(Musslen tict.)

Calpurnia!

Calpurnia.

Het, ødle Herre!

Cæſar.

Staa lige for Antonius, naar han render
 I Beddeløbet! — Min Antonius!

Antonius.

Ta, Cæſar, ødle Herre!

Cæſar.

Forget ei, me'ns Du løber, at børgre
 Calpurnia; thi vore Fædre sige:
 "Ufrugtbar Bir, i helligt Løb børgst,
 "Ufrugtbarheds-Forbandelsen afryster."

Antonius.

Jeg skal det mindes.

Naar Cæſar siger: "Gjør det!" er det sat i Werk.

Cæsar.

Gæer, og forgetter ingen hellig Skit!

(Musik).

Sandsigeren.

Cæsar!

Cæsar.

Hæ! Hvo falder?

Cæsca.

Bjø Larmen tie! Stille end en Gang!

(Musiken til r).

Cæsar.

Hoo est Du, som i Skaren falder mig?
En Stemme overslinger Glædens Toner,
Dg raaber! "Cæsar!" Tal! Cæsar høre vil.

Sandsigeren.

Vogt Dig for idus Martii!

Cæsar.

Hwo er den Mand?

Brutus.

En Spaamand varer Dig for idus Martii.

Cæsar.

Fremstil ham for mig! lad mig see hans Ansigt!

Cæsarius.

Tred ud af Skaren, Mand! og see paa Cæsar!

Cæsar.

Hvad siger Du mig nu? Tal end en Gang!

Sandsigeren.

Vogt Dig for idus Martii!

Cæsar.

Han er en Drømmer; kommer, følger mig!

(Kriasmusik. Alle gaae, undtagen Brutus og
Cæsarius.)

Cæsarius.

Vilst Du gaae op og stue Beddeløbet?

Brutus.

Nei!

Cæsarius.

Ojss det, jeg beder Dig!

Brutus.

Min Hu til Leg ei stander; saare flettes mig
Hin quike Aond, Antonius besidder.
Lad mig ei hindre, Cassius, Dit Ønsle!
Jeg vil forlade Dig.

Cassius.

En Stund jeg har lagt Mørke til Dig, Brutus!
Jeg seer i Dine Øyne ei hin Blidhed,
Hind Præg af Vensteb, som jeg ellers saae,
Du est for kold, for fremmed mod en Ven,
Som elsker Dig.

Brutus.

Bedrag Dig ei, o Cassius!
Laa der end Mørke over disse Øyne,
Saa var mit Nashys Vrede dog kun vendt
Imod mig selv. — I lang Tid plages jeg
Af Lidenstaber høist forstjellige,
Og Tanker, som kun gjølde ene mig,
Og muligen min Adfærds Mørke volde;
Men Sligt maa ei bedrove mine Venner,
Blandt hvis Tal, Cassius, Du være Een!
Og slut da af min Kunde kun som saa:
"Den stakkels Brutus, med sig selv i Strid,
"Mod Andre ventlig Adfard glemmer!"

Cassius.

Brutus!
Saa har jeg misforstaet Din Lidenstab,
For hvis Skyld dette Bryst begravet har
Helt høie Tanker, dyrebare Planer. —
Siig mig, min Brutus! kanst Du see Dit Ansigt?

Brutus.

Nei, Cassius! thi Diet seer sig selv
Kun ved et Gjenstiu af en anden Ting.

Cassius.

Ket saa;
Og man belsager saare, Brutus! at
Du har ei sligt et Speil, som Dig vil holde
Din Æjnste Herlighed for Die,

At Du Din egen Skygge kunde see,
 Ditt hørte jeg de Gæveste i Roma
 — Undtagen Cæsar, den Uddødelige —
 De talede om Brutus, og de sukked'
 Ved disse Tiders Aag, og ønsked', at
 Den øde Brutus havde Cæsars Nine.

Brutus.

I hvilke Farer vilst Du lede mig?
 Du vilst, at jeg skal høge i mig selv,
 Hvad der er ei i mig.

Cassius.

Dersor, min Brutus, las Dig til at høre!
 Og, da Du veedst, Du bedst kan see Dig selv
 Ved Gjenstkin, saa vil jeg, ret som Dit Speil,
 Beskedenst for Dit Syn fremstille
 Det af Dig selv, som Du endnu ei kender.
 Og hør, mistænk mig ikke, vafre Brutus!
 Er jeg en Dagens Gek, som har for Skit,
 Med tonne Eder at falbyde hver
 My Beilende mit Venstab: har Du hørt,
 Jeg er en Mundven, som bagvæster den,
 Jeg fanned' nys, og har Du seet, at jeg
 Ved Gilde giver mig til Priis vor Længst,
 Da tro, at jeg er farlig!

(Tompæt klang og Fryderaab).

Brutus.

Hvad varslør dette Fryderaab? Jeg frygter,
 At Folket Cæsar til Komming faarer.

Cassius.

Saa! Det frygter Du?
 Saa maa jeg troe, Du saae det just ei gerne.

Brutus.

Nei, ikke gerne, sondt jeg høit ham eiller; —
 Men hvorfor holder Du mig her saa længe?
 Hvad er det vel, Du vilst meddele mig?
 Er det til alment Vel, velau! stil æren,
 For dette Øie, Øyden for det andet!

Og jeg vil see paa Døden ligegyldigt;
 Thi Guderne saa høit mig elsker, som
 Jeg elsker Æren meer, end frygter Døden!

Cassius.

Jeg kender denne Dyd hos Dig, min Brutus!
 Saa godt, som jeg Dit sagre Alsyn kender.
 Vel! Æren, den er Æmnet for min Tale. —
 Ei gront jeg veed, hvad Du og Andre tænke
 Om dette Liv; men, hvad mig selv angaaer,
 Da vil jeg heller' dee, end leve, for
 At øngstes af et Væsen, som mig selv.
 Kriboerne ere vi saa vel, som Cæsar;
 Vor Føde var, som hans; vi kunne Begge
 Udholde Vint'rens Frost saa godt, som han;
 Thi en Gang paa en raa og studfuld Dag,
 Me'n s Tiber oprørt fnoes mod sine Bredder,
 Da sagde Cæsar; "Cassius! tør Du nu
 "Vel springe med mig i den vrede Flod,
 "Og svømme til hint Maal?" — Ved disse Ord,
 Fuldt paaklæd, som jeg var, jeg sprang i Vandet,
 Og bed ham følge; dette gjorde han.
 Stromgangen broled', og vi sloge den
 Med stærke Sener, stodte den til Side,
 Og kæmpede mod den med stridbart Bryst;
 Men iser vi naaede det bestemte Maal,
 Ekreg Cæsar: "Hjælp mig, Cassius! Hjælp! Jeg synker!"
 Ret, som Aeneas, hin vor store Stammefader,
 Paa sine Skuldre Ódingen Anchises bar
 Fra Troje Brond, saalunde bar og jeg
 Den trætte Cæsar gennem Tibers Bolger;
 Og denne Mand er vorden nu en Gud,
 Og Cassius en Uøling, som maa krumme
 Sin Ryg, naar Cæsar koldt et Nit ham stenker.
 Han havde Feber i Hispania,
 Og, naar da Kulden greb ham, saae jeg, hvor
 Han zitred', ja, i Sandhed, Guden zitred'!
 Fra feige Læbe flygted' Purpursarven;
 Det Wie, for hvis Bryn al Verden sjælver,

Forslod dets Glans; jeg hørte, hvor han stønede;
 Sa, selv den Æunge, som bod Romæ Mænd
 At give Aft, og regne op hans Taler
 I deres Boger, ach! hvor klynek'd den
 Paa syge Vigers Biis: "Titinius,
 "Giv mig en Læstendrik!" I Guder! det
 Forsørder mig, at denne svage Mand
 Vandt Forspring for den hele stolte Verden,
 Og bærer Palmen ene.

(Jubel. Trompetklang).

Brutus.

Igjen en almen Jublen!
 Jeg troer, hint Bisald gjælder en ny Hæder,
 Som dynges over Cæsar.

Cassius.

Ta, Ven! han træder paa den svære Verden,
 Som en Coloss; vor Ørverge-Agt
 Gaaer mellem dens uhre Been, og seer
 Sig frugtsomt om, en Skandels-Grav at finde.
 Et Menneske er øste Fatum's Herre;
 I vore Stjerner ligger Skylden ei,
 Men i os selv, at vi er Undermænd.
 Brutus og Cæsar; hvad er i detz Cæsar?
 Hvi skulde hint Navn nævnes meer, end Dit?
 Optegn dem sammen! Er hint smukkere?
 Udtal dem! lyder Dit ei lig'saa godt?
 Bei dem! Gens Tyngden er. Besværg med dem!
 Og Brutus maner Mand frem saa flugs,
 Som Cæsar. (Jubelraab). Nu, i alle Guders Navn ve,
 Hvad Fode nærer denne vores Cæsar,
 At han er voren saa? Skam Dig, vort Old!
 Rom, Du har tabt Din ødle Helte-Ungel!
 Naar røndt et Segle fra den store Vandstod,
 Som Fler', end een Mand, gjorde ei berømt?
 Naar kunde de, som nævned' Roma, sige,
 For nu, at disse vide Mure rummed'
 Kun een Mand? Nu, i Sandhed, er der Num not

I Rom, da nu det rummer iskun een Mand,
 O! Du og jeg, vi hørte vore Fædre sige:
 "Der var en Brutus, En, som havde tilladt,
 "At Djæv'len holdt et evigt Hof i Roma,
 "Saa gerne, som en Konning."

Brutus.

Jeg twivler ei, at Du jo elster mig;
 Det varsses mig, hvortil Du vilst mig drive;
 Hvad jeg har tænkt om det og disse Tider,
 Skal jeg Dig tolke; nu for denne Sinde
 — Saa sandt, jeg elster Dig — jeg beder Dig:
 Driv mig ei videre! Hvad Du har sagt,
 Jeg overveie vil; hvad Du vilst sige,
 Med Taalmod høre, og en Lid mig vælge,
 Om høie Ting til Raadslag heelt heleitig.
 Til den Lid, ødle Ven! læg det paa Hjerte;
 Brutus vil heller plwie Jordens Furer,
 End kældes Romæ Son paa flige Kaar,
 Som denne haarde Lid gjør Mine til
 At lægge paa vor Abyg.

Cassius.

Det glæder mig, at mine svage Ord
 Slog' dog saa mange Gnister Ild af Brutus.
 (Cæsar kommer tilbage med sit Folge).

Brutus.

Forbi er' Legene, og Cæsar kommer.

Cassius.

Træk Casca, me'ns de gaae forbi, i Værmek!
 Saa vil han paa sin Sharpe Biis fortælle
 Os, hvad Mærkværdigt der er skeet i Dag.

Brutus.

Det stol jeg nol. — Men, seer Du, Cassius!
 Den vrede Plet paa Cæsars Pandे gløder,
 Og Folget seer jo ud, som steldte Trælle;
 Calpurnia Kind er bleg; og Cicero —
 Giv Agt! hans Blik er glødende, som Ild'rens,
 Just saa, som tide vi saae paa Capitolium,
 Naar Senatorerne stred' mod hans Taler.

Cassius.

Hvad det betyder, vil os Cæsars sige.

Cæsar.

Antonius!

Antonius.

Cæsar!

Cæsar.

Jeg i mit Folge føde Mand vil have,
Med tykke Kinder, og som sove haardt;
Hin Cassius har et magert, sultent Ansigt;
Han tænker alt for meget; han er farlig.

Antonius.

Frygt ham ei, Cæsar! han ei farlig er;
Han er en ødel Rømer, Dig hengiven.

Cæsar.

Var han kun fed! Vel frygter jeg ham ei;
Men, hvis mit Navn var underkastet Frygt,
Da veed jeg ei den Mand, ja blide sky
Saa flugs, som denne tynde Cassius.
Han løser meget, prøver meget, nuer
Igennem Menneskernes Daad; han ynder
Ei Skuespil, som Du, Antonius!
Han hører ei Musik; han smiler sjeldent,
Og smiler da, som om han vilde spotte
Sin Mand, at den tor lade sig bevæges
Til Smil ved Noget. Slige Mennesker
Er' aldrig rolige i Hjertet, medens
De see en Overmand; desaarsag ere
De saare farlige. Jeg siger nu,
Hvad frygtes kan, og ei hvad jeg frygter;
Thi sledse er jeg Cæsar. — Kom og gal ved
Min høire Haand! thi døvt er dette Øre,
Og stig mig saa Din Hjertens-Mening om ham!

(Cæsar og hans Folge gaae. Cæsa bliver tilbage).

Cæsa.

Du trak mig i min Koppe! vilst Du Noget?

Brutus.

Ta, Cæsa! siig os, hvad er stæt i Dag,
Hvi Cesars Nasyn var saa mørkt?

Cæsa.

Uh! Du varst med ham; varst Du ei?

Brutus.

Da svorgte jeg ei Cæsa, hvad der skede.

Cæsa.

Uh nu, der blev budet ham en Krone; og, da den blev
buden ham, stodte han den fra sig med Bagen af Haanden
faaundt; og saa istemmede Folket et Frydeskrig.

Brutus.

Hvad var det andet Skraal for?

Cæsa.

Uh! for det Samme.

Cassius.

Tre Gange streg man; hvi den tredie Gang?

Cæsa.

Uh! for det Samme.

Brutus.

Blev Kronen buden ham tredende Gang?

Cæsa.

To, min Tro! blev den saa, og han stodte den tredende
Gange tilbage, den ene Gang sagtere, end den anden; og
hver Gang, han stod den fra sig, istemmede mine Naboer
et Frydeskrig.

Cassius.

Hvo bød ham Kronen?

Cæsa.

Uh! Antonius.

Brutus.

Fortæl os, paa hvad Maade, vakte Cæsa!

Cæsa.

Om jeg fulde hænges, kan jeg ikke fortælle Jer Maaden;
det var ikke Andet end Narrefjas, jeg lagde ikke Mærke
til det. Jeg saae Marcus Antonius byde ham en Krone;
— daa var det heller ingen rigtig Krone, det var en af
diese Smækroner; — og, som jeg sagde Jer, han stodte

den een Gang tilbage; men desvagtet troer jeg, at han gerne vilde have haft den. Derpaa bod han ham den anden Gang; men det synes mig, at han saare nodigen trak sine Hingre fra den. Og nu tilbod han ham den tredie Gang; han stod den tredie Gang tilbage; og hvor Gang, hon afslog den, huiede Pøbelrakket, og klappede med sine grove Hænder, og fastede sine sværtige Nathuer i Beiret, og udbredte saadan en stinkende Mænde omkring sig, fordi Cæsar afslog Kronen, at den nær havde givit Cæsar; thi han besvimedede og faldt om ved den. Og jeg for min Deel, torde ikke lee, af Frygt for at gægne Munnen og indaande den StemmeLust.

Cæsarius.

Men stands, min Cæsarius! hvad? besvimed? Cæsar?

Cæsarius.

Han faldt om paa Torvet; Fraaden stod ham om Munden, og hau var maallos.

Brutus.

Ta, det er rimeligt; thi han har Ligfald.

Cæsarius.

Nei, Cæsar har ei Ligfald; Du og jeg
Og brave Cæsarius, vi har Ligfald!

Cæsarius.

Jeg veed ei, hvad Du mener med det; men det veed jeg vist, at Cæsar faldt om. Hvis den pjalltede Almoe ikke klappede og peb ad ham, eftersom han behagede eller mishagede dem, som de pleie at gjøre ved Skuespillerue paa Skuepladsen, saa er jeg ingen ærlig Mand.

Brutus.

Hvad sagde han, da han kom til sig selv?

Cæsarius.

Ta, førend han faldt om, da han mørkede, at Almoe Hjorden var saa glad ved, at han afslog Kronen, rev han, min Tro! sin Brystdug op, og tilbod den sin Hals at stjære af. — Dersom jeg havde været en Mand, der drev noget Haandverk, saa gid jeg maa fare ad Helvede til med alle Skurkerne, om jeg ikke vilde have taget ham

paa Ordet! — Nu saldt han da. Da han kom til sig selv igjen, sagde han, at, om han havde gjort eller sagt noget Upassende, bad han, den høistorede Forsamling vilde troe, det reiste sig af hans Sygdom. Tre eller fire Tøser raabte der, hvor jeg stod: "O, den gode Sjæl!" — og tilgave ham af gauste Hjerte. Men dem skal man ikke regne; dersom Cæsar havde myrdet deres Mødre, havde de gjort det Samme.

Brutus.

Dg verpaa gik han da saa vred i Hu?

Cæsa.

Ia.

Cæsarius.

Sagde Cicero Noget?

Cæsa.

To, han talte Græst.

Cæsarius.

Hvi saa?

Cæsa.

Ia, gid jeg aldrig maa see Dit Ansigt meer, om jes kan Æge Dig dette! Men de, som forstode ham, smilte til hinanden, og rystede paa Hovederne; men, hvad mis ongaarer, for mig var det Græst. Jeg kunde fortælle Dig endnu flere Nyheder. Marullus og Flavius have mistet sine Tribunambeder, fordi de have revet Diademetet af Cæsars Billedstykker. Lev vel! Der foregik endnu mere Nærerfjas, naar jeg kunde mindes det.

Cæsarius.

Wilst Du spise hos mig i Aften, Cæsa?

Cæsa.

Nei, jeg har lovet mig ud.

Cæsarius.

Wilst Du spise til Middag hos mig i Morgen?

Cæsa.

Ia, hvis jeg er i Live, og Du ikke syster Sind, og Dil Maaltid er værde at spise.

Cæsarius.

Godt; jeg vil vente Dig.

Casca.

Gjør det! Lever vel begge To!

(gaaer).

Brutus.

Hvor dorst har denne Karl ei voret sig?
I Scholen var han lutter Ild og Kvickhed.

Cassius.

Saa er han end, naar han i Verk skal sætte
En bold og ædel Daad,
Skøndt han paatager denne Slovhed-Masque.
Hin Haardhed er en Sauce paa Mandens Bid;
Den gjør, at Folk med bedre Appetit
Førsie Mandens Ord.

Brutus.

Saa er det. Nu jeg gaaer for denne Sinde;
I Morgen, dersom Du med mig vilst tale,
Til Dig jeg kommer; eller, om Du vilst,
Saa kom til mig! og jeg vil vente paa Dig.

Cassius.

Det vil jeg; — tank imidlertid paa Verden!

(Brutus gaaer).

Ja, Brutus! Du est ædel; men dog seer jeg,
Dit herlige Metal forvanskes kan
Fra sin Natur; desaarsag er det godt,
At Ædle holde sig til Ædle kun;
Thi hvo er vel saa fast, at han ei lokkes? —
Mig hader Cæsar; men han elster Brutus;
Dog, var jeg Brutus nu, og han var Cassius,
Da stemmed' han ei mig. Jeg vil i Nat
I Bruti Binduer kaste Sedler, strevne
Med flere Hænder, som de rørte hid
Fra flere Borgere, hvori skal tales
Om Romæ store Haab til Bruti Navn;
Liltige skal i disse dunkelt peges
Paa Cæsars Hærskeshyg;

Dg lad da Cæsar see, om fast han staar!
Han skytes, eller vi skal dyse værre Kaaz!

Tredie Scene.

Nom. En Gade. Torden og Lynild.

Casca, med droget Sværd, og Cicero komme ind
fra modsatte Sider.

Cicero.

God Aften, Ven! Har Du fulgt Cæsar hjem?
Hvi est Du aandeløs? Hvi stirrer Du?

Casca.

Bevæges Du ei, naar al Jordens Begt,
Som Siv i Winden, sjælv? Cicero!
Jeg har seet Uveir, da de Keldende
Stormvinde spalted' knudred' Egestammer;
Seet herkesyge Hav opsvolne, fraade,
For at ophøies blandt de vrede Skyer;
Men aldrig før i Aften, ei før nu
Gik jeg igennem Ildregn. Enten er
Der Borgerkrig i Himmel, eller Jorden,
For overmodig imod Guderne,
Dihidser dem til Undergang at sende.

Cicero.

Saa Du nogen Sinde slige Tertegn?

Casca.

En Slave, som Du kender, naar Du seer ham,
Holdt op sin venstre Haand, der suede,
Som tyve Folkers Brand forenet; dog
Hans Haand ei folte Ild, men blev usveden.
Saa kom (fra den Stund blotted' jeg mit Sværd)
Ved Capitolium en Løve mod mig,
Som stirred' paa mig, og gik glubende
Forbi, men stødede mig ei; og paa
En Dynge Gruus sad' hundred' føle Kvinder,
Som Angest havde vanstalt, og som svore,
At de saae Ild-Mænd op og ned ad Gaden gaae;
Og Nattens Fugl sad hylende i Gaar
Bred Middagstid, og skreg paa Torvet.
Naar slige Tertegn saa hinanden møde,

Lad Mennesker da ikke sige: "Dette
"Er deres Grund; — de stee naturligen";
Thi fast jeg troer, de ere Varselstegn
For hvert et Jordstrøg, som de pege paa.

Ciceron.

Heelt selvomt er, i Sandhed, Tiden stemt;
Men tids kan Mennesker fortolke Ting
Paa egen Viis, og være fjernet fra
Det Niemeed, som er i Tingene.
Gaaer Cæsar op paa Capitolium
I Morgen?

Cæsa.

Ta; thi han hed Antonius, Dig Bud
At sende, at han møde vil i Morgen.

Ciceron.

God Nat da, Cæsa! denne vrede Himmel
Er ikke gunstig at spadse under.

Lev vel!

Cæsa.

(Ciceron gaaer).

Cassius kommer ind.

Hvo der?

Cassius.

En Rømer!

Cæsa.

Cæsas Stemme!

Cassius.

Du hører godt. O Cassius, hvilken Nat!

Cassius.

En saare herlig Nat for brave Mænd!

Cæsa.

Hvo hørte Him'len før saalunde true?

Cassius.

De, der saae Jorden vrimle saa af Feil.

Hvad mig angaaer, da har jeg vandret on
Paa Gaderne, utsat for Nattens Farer;

Da saa set rustet, som Du seer mig, Casca!
 Jeg blottede min Barm for Tordenstilen;
 Og, naar den krumme, blaa Lynstraale, syntes
 Ataabne han leis, Barm, jeg stilled' mig
 Frem ret i Sigtet og i Glimter af den.

Casca.

Hvi fristed' Him'len Du saa svart?
 Den Dødeiges Pligt er Frygt og Skjælven,
 Maar Guderne ved Tegen nedsende slige
 Herolder, for at sydde os med Rabs l.

Cassius.

Dorst est Du, Casca! og de Enister Liv,
 Som i en Romer skulle være, savner
 Du, eller bruger ei; Du blegner, stirrer,
 Du redes og fornudres ved at see
 Hvit selvsomt stærke Buedes-Blus i Him'len;
 Men, hvis Du retteligen vilst udgrunde,
 Hvi disse Blus; de Mand, som omsnige;
 Hvi fugle, Dyr fornegte Art og Væsen; ;
 Hvi Gabber fjante, Børn og Narre spaar;
 Hvi disse Ting Naturlov og Natur
 Og Væsen nu til Vanart siste; ha!
 Da skalst Du see, at Him'len selv indgød
 Dem disse Krøster, for at bruge dem
 Som Rødsels- og som Barsels-Rødsfab for en
 Vanartet Stat. — Nu kunde jeg Dig nævne
 En Mand, som ligner denne Rødsels-Nat;
 Der tordner lyner, aabner Grave, brøler
 Som Løven hist paa Capitolium;
 En Mand, ei sterkere, end Du og jeg,
 I Legemekraft, men dog uhyre voxen,
 Og frugielig, som disse Jærtagns-Udbrud.

Casca.

Du mener Casar; gjør Du ikke, Cassius?

Cassius.

Det gjælde, hvo det er! Thi Romerne
 Har uomstunder Ledemod og Museler,
 Sem Fædrenes; men vee os! Fædres Aand

Er udded; Møbres Sind regerer os;
Vort Uag og Taalmod vise, vi er' Lvinder.

Cæsca.

Folk sige, Cæssins! at Raadet agter,
At give Cæsar Konnings-Navn i Morgen,
Og han skal bære Kronen overalt,
Paa Hav og Land, kun i Italia ei.

Cæsarius.

Da veed jeg, hvor jeg denne Dagget bære vil;
Cæsarius skal udsæt' Cæsium af Lønker;
Deri, o Guder! gjør' I svag Mand sterkest;
Deri, o Guder! kan I Tyranner;
Gi Taare af Sten, et Mur af hamret Malm,
Gi lufttomt Fængsel, stærke Baand af Jern
Kan spørre Vandens Kraft; men Livet, kedd
Af Jordens Skræller, mangler aldrig Evnen
Eil selv at fri' sig. Da jeg veed det, vide
Al Verden, at den Del af Tyraniet,
Jeg bærer, kan jeg kaste, nuar mig lyster!

Cæsca.

Jeg ligesaa;
Saa bører hver en Træl i egen Haand
Kraft til at bryde Trældomsaaget sønder.

Cæsarius.

Og hvi skal Cæsar være da Tyran?
Den stakels Mand! Jeg veed, han var ei Usv,
Hvis han ei saae, at Romerne er' Faar;
Han var ei Lov, vare de ei Hind.
De, som i Hast et mægtigt Baal vil' reise,
Begynde det med Straa; o, hvilken Straavist,
Og hvilket Snaws og Ufskrob er ei Roma,
Nuar den vil tjene til det Niemeed,
Slig usel Ting, som Cæsar, Glans at yde!
Men, o, min Harme! hoorhen har Du ledt mig?
Maaskee jeg taler med en villig Træl,
Saa veed jeg, at til Ansvaar jeg maa stande;
Men jeg er væbuet, og ad Farer leer jeg.

Casca.

Med Casca taler Du, og med en Mand,
Som ei er Dretuder og ei Smigrer.
Tag Du min Haand! Hvero Brodre til at ende
Vor Nød! og jeg skal gaae saa vidt, som Nogen.

Cassius.

Det er et Ord! — Nu, Casca! maa Du vide,
At jeg har alt bevæget Bisæ af
De Gæveste i Roma, til at vove
Med mig et Ærens og et Faren's Verk.
De vente i Pompeii Porticiens
Mit Komme; thi i denne Rædsels-Nat
Kan man ei færdes trygt paa Gaderne;
Og Elementets Uasyn seer ret ud
Just som det Verk, vi have nu i Hænde,
Saa blodigt, glødende og rædselstift.

Cinna træder ind.

Casca.

Dvæl lidt! hilst kommer En i største Hast.

Cassius.

Det Cinna er, jeg kender ham paa Gangen;
Det er en Ven. — Hvi haster Du saa, Cinna?

Cinna.

Jeg søger Dig; hvo der? Metellus Cimber?

Cassius.

Nei, det er Casca, underrettet om
Vort Anslag. — Venter man ei paa mig, Cinna?

Cinna.

Det glæder mig. — O, hrilken rædsom Nat!
Selvhomme Syner saae To eller Tre blandt os.

Cassius.

Siig, Cinna! venter man ei paa mig?

Cinna.

To, man venter Dig.

O Cassius! hvis blot Du kunde drage
Den gave Brutus med ind i vort Forbund —

Cassius.

Vær rolig! Cinna, her tag denne Seddel!
 Læg den paa Proctor-Stolen, saa at Brutus
 Maa finde den! kast denne i hans vindu!
 Segl denne fast paa gamle Bruti Statua,
 Og med os i Pompeii Porticus,
 Naar dette er fuldbragt! Et Decius Brutus
 Tilligemed Trebonius alt der?

Cinna.

Ta Alle der, kun ei Metellus Gimber,
 Som hjemme søger Dig. Nu vil jeg ile,
 Og, som Du bød, anbringe Sedlerne.

Cassius.

Kom derpaa til Pompeii Skueplads!

(Cinna gaaer).

Kom, Casca! Du og jeg vil', før det dages,
 Gaae hjem til Brutus. Trende Detle af ham
 Tilhøre os: og i den næste Kamp
 Vil hele Manden overgive sig.

Casca.

O, han staer høit i hele Folkets Hjerte;
 Og, hvad hos os man vilde kalde Brøde,
 Hans Nasyn vil, som Alchomiens Rigdom,
 Til Dyds og Stordaads Guid omstabe.

Cassius.

Ham og hans Værd, og saa vor Trang til ham
 En udtrykt har ret godt. Kom, lad os gaae!
 Det over Midnat er; før Taggry ville
 Vi vække ham, og vorde visse paa ham.

(de gaae).

Anden Act.

Første Scene.

Nom. Bruti Hauge.

Brutus træder ind.

Hei, Lucius! holla! —
 Jeg kan ei gette grant af Stjernehøiden,

Hvor langt der er til Dag. — Nu, Lucius! —
 Gid sligt et Sovehjerte dog var min Fejl! —
 Naa, Lucius! kommer Du? Saa vaagn dog, Lucius!

Lucius kommer.

Lucius.

Du kaldte, Herre?

Brutus.

Bring mig en Lampe i min Bogsal, Lucius!
 Naar den er tændt, saa kom og meld mig det!

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(han gaaer.)

Brutus.

Det ved hans Død maa stee; og jeg, for min Del,
 Seer ingen Grund til ham at støde bort,
 Undtagen Folkets Sag. Han vilde krones; —
 Et Spørgsmaal er, hvorlunde dette kunde
 Forandre hans Natur. Den høie Sommer
 Udruger Snogen just; her maa gaaes værsomt.
 Ham krone? — Jo! — jeg tilstaer, saa bevæbne
 Vi Cæsar med en Braad, han, ester Lykke,
 Kan stade med. Det Høiheds Misbrug er,
 Naar den Samrittighed fra Magt adskiller;
 Dog, sandt at sige, saae jeg aldrig, at
 Hans Lidenskab tog hans Fornuft til Fange.
 Men det en Sandhed er, at Ædmyghed
 Den unge Herrestyges Stige er,
 Hvorpaa den i sin Opgang Die fæster;
 Men, naaer den da til sidst det sidste Trin,
 Da vender den sin Ryg til Stigen, seer
 Hvit op mod Skyerne, og lader haant om
 De lave Trin, ad hvilke den gik op;
 Og det kan Cæsar; derfor forebyg,
 At han det gør! og, da vel Striden et
 Kan hente Vaastud af, hvad nit han er,
 Udsmyk det saa, at, hvis han Mere blev,
 Da kunde hist og her indresse Misbrug?
 Derfor ansee ham for et Slange: Æg,

Der slade vil, i følge sin Natur,
Saasnart det ruges ud, og dræbe ham
I Skallen!

Lucius kommer tilbage.

Lucius.

Lampen brænder alt i Salen.
Da jeg i vinduet ledte efter Fyrtoi,
Fandt jeg et Brev, og jeg, i Sandhed! veed,
Det laa der ikke, da til Sengs jeg gik.

Brutus.

Gak Du i Seng igjen! det er jo Nat. —
Min Dreng! er idus Martii i Morgen?

Lucius.

Jeg veed ej, Herre!

Brutus.

See i Calenderen, og bring mig Svar!

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(han gaaer).

Brutus.

Løngslintene, som gennem Lusten fuse,
Udbrede Lys nok til at løse ved.

(han aabner Brevet, og læser):

"Du sover, Brutus! vaagn, og see Dig selv!

"Skal Roma — Tal og slaa og frels!

"Du sover, Brutus! vaagn —

Deslige Opraab har man ofte kastet,

Hvor jeg har fundet dem.

"Skal Roma" — Dette maa udskydes saa:

Skal Roma sjælve under een Mand's Bælde?

Hvad? Roma? Mine Fædre jog' fra Roma

Tarquinius, da han blev kaldet Konge.

"Tal, slaa og frels!" — Opfordrer man mig til

At tale og at slaae? Jeg sover, Roma! :

Vil deraf følge Frelse, saa modtag

Din Vens Opfyldelse af Bruti Haand!

Lucius kommer.

Lucius.

I Morgen, Herre! er det idus Martii.

(... høres Slag paa Porten).

Brutus.

Godt! — Gal til Porten! Der er En, som banker.
(Lucius gaaer).

Fra Cæsars først opegged' mig mod Cæsar,
 Har jeg ei sovet.

Den hele Mellemtid fra første Tanke
 Og til et rædsomt Verks Udførelse
 Er lig et Nattesyn, en hæstig Drom,
 Vor Skytsaand og det dodelige Nedstab,
 De ho'de Raad; og Menneskers Forfatning
 Er ligt en lidet Stats, som Opstand ryster.

Lucius kommer tilbage.

Lucius.

Din Broder, Cæsarius, ved Porten venter;
 Han ønsker at besøge Dig.

Brutus.

Er han ene?

Lucius.

Nei, Herre! der er flere med ham.

Brutus.

Render Du dem?

Lucius.

Nei, Hatten sidder dybt i deres Hine,
 Og Kappen skjuler deres halve Ansigt,
 Saa jeg kan ingenlunde kende dem
 Af noget Dræf.

Brutus.

Luk op!

(Lucius gaaer).

De ere vort Parti. O Sammenværgelse!
 Du blives ved at vise Vandens Skummelhed
 I selve Nattens Tid, da Nudt er friest?
 Hvor vilst Du da ved Dagen finde Hulders Muim
 Til Skjul for Dit uhyre Yasyn?
 O Sammensværgelse!
 Søg ingen! hyll det ind i Smil og Blidhed!
 Thi, hvis Du i Lit hande Billed fremtraadst,

Var selve Trebus ei bælgmerk nok,
Ei til for Opdagelse at skjule Dig.

Cassius, Casca, Decius, Cinna, Metellus Cimber og Trebonius træde ind.

Cassius.

Jeg frygter, vi Din Hvitte, Brutus! større;
God Morgen! Komme vi Dig ubereitigt?

Brutus.

En Time har jeg været oppe; væagen
Den hele Nat. Kender jeg Dit Folge?

Cassius.

Ja, hver Mand her; og her er ingen Mand,
Som jo Dig agter høit; og Alle ønske,
Du havde samme Mening om Dig selv,
Som hver en ødel Rømer om Dig har.

Det er Trebonius.

Brutus.

Han er velkommen.

Cassius.

Det Decius Brutus.

Brutus.

Han og velkommen er.

Cassius.

Det Casca, dette Cinna,

Og det Metellus Cimber.

Brutus.

Velkomne Alle!

Hvad væagen Sorg har stilt sig mellem Natten

Og Eders Dine?

Cassius.

Brutus, hør et Ord!

(De tale sagte).

Decius.

Her ligger Østen; gryer ei Dagen her?

Nei!

Cinna.

No; tilgiv mig! de lyse Striber,
Som kante Skyerne, er' Dagens Forbud.

Casca.

I skulle tilstaae, at I feile Begge;
 Her, hvor med Sværd jeg peger, stander Sølen op;
 Og, overveie I den unge Aarstid,
 Er det et mægtigt Stykke ned mod Syden.
 Om tvende Magneder den høiere
 Mod Nord sin Ild vil vise; netop her
 Bag Capitolium det høie Østen stander.

Brutus.

Hver række mig sin Haand, En efter Anden!

Cassius.

Og lad en Ed stadfeste vor Beslutning!

Brutus.

Nei, ingen Ed. Hvis Menneskernes Aasyn,
 Vort Hjertes Oval, vort Olds Vanstægtelse
 Gi ere stærke Grunde nok, da bryder
 Detids, og Hver gak til sit dogne Leie!
 Saa lad det frække Tyrani da rase frem,
 Til hver Mand falder, naar hans Lod ham træffer;
 Men, eie disse Grunde — som jeg veed —
 Ild nok i sig til at opnue Feige,
 Og Drindlers blode Land med Mandsmod hærde;
 Da Landsmand! hvilken anden Spore, end
 Vor gode Sag, er nødig for at egge
 Til Frelse? Hvilken anden Borgen vel,
 End tause Romere, som gave Lovtet,
 Og kusse ei? Og hvilken anden Ed,
 End Erlighed, som lover Erlighed:
 "At see det stal; hvis ei, vi falde for det?"
 Lad Præster, Nidinge og Skalke sværge,
 Marvlose Gubber og de knuste Sjæ'e,
 Som byde Voldsmænd Velkomst! lad kun sværge
 Vaa stette Ting de Skabninger, man mistroer,
 Men svækker ei vort Korsæts stille Kraft,
 Vor Livsaands ubetydelige Ild,
 I det I troe vor Sag, vort Verk at trænge
 Til nogen Ed, naar hver en Draabe Blod,
 Hver Rømer arved', og af Edle arved',

Hør Hør hans Moders Egteseng anklager,
Hvis mindste Del han sveg af givne Lovter!

Cæsarius.

Men nu om Cicero? — Skal han ei prøves?
Jeg tænker, han vil mægtigt staae os bi.

Cæsara.

Lad os ei glemme ham!

Cinna.

Nei, ingenlunde.

Metellus.

O, lad os faae ham med! hans sovgraa Haar
Vil kæbe os en fordelagtig Mening,
Og hverve Stemmer til vor Daad at prise.
Hans modne Raad har styret vore Hænder —
Man sige vil. — Vor Ungdom og dens Bildhed
Er sees, men skjules af hans Nasyns Alvor.

Brutus.

O, nærv' ham ikke! taler ikke med ham!
Thi han vil aldrig tage Del i Ting,
En Anden har behyndt.

Cæsarius.

Gaaer ham forbi da!

Cæsara.

Ja, han, i Sandhed! ei sor os sig egner.

Decius.

Skal Ingen røres ved, undtagen Cæsar?

Cæsarius.

Vel spørgt, min Decius! — Er det er godt,
Saa synes mig, at Cæsars Ven, Antonius,
Skal overleve Cæsar; vi vil' finde
En sun Modstander her; og, bruger han
Sin Styrke, vide I, den kan forstaae til
At stade os, saa Mange, som vi ere;
For nu at forebygge dette, lad
Antonius og Cæsar ikkun
Paa een Gang falde!

Brutus.

Bor Gang vil synes, Cæsarius! da for blodig.
 Forst hugge Hov'det, saa Lemmerne,
 Det ligner Harm' i Tøden, Nag derefter;
 Thi kun et Lem af Cæsar er Antonius.
 Lad os ei slagte, lad os øfre, Cænus!
 Vi alle reise os mod Cæsars Land,
 Og Menneskernes Land har intet Blod;
 O, at vi kunde naae til Cæsars Land,
 Og dog ei sonderlemme Cæsar! Men,
 Ach, Cæsar blode maa for den! O, lad
 Øs, valre Venner, dræbe ham med Kælhed,
 Ei med Harme!
 Han vorde øret, som en Net for Guder,
 Ei hugget sonder, som et Lig for Hunde!
 Og vore Hjerter lignede snilde Herrer,
 Som egge sine Trælle til en Udaad,
 Og siden, for et Syns Skyld fælte dem!
 Nødvendig, ei forhardt, vor Id da vorde,
 Da, seete i sligt Lys af Folkets Øine,
 Ei Mordere, Besriere, vi faldes;
 Og, hvad Antonius angaaer, da tanker
 Ei meer paa ham! thi han formaaer ei meer,
 End Cæsars Arm, naar Cæsars Hoved falder.

Cæsarius.

Jeg frugter ham; hans Kærlighed til Cæsar
 Er dybt rodæstet.

Brutus.

O, gode Cæsarius,
 Tænker paa ham! I Fald han elsker Cæsar,
 Er Alt, hvad han formaaer, kun mod ham selv,
 At græmme sig til Dode for ham;
 Og det var Meget, hvis han gjorde dette;
 Thi han er Ven af Lege, Svir og Gilder.

Trebonius.

Han er ei farlig; lader ham ei doe!
 Han leve! og han siden leev ad Tingen.

(En Klokke sloaer).

Brutus.

Dyst! tæller Slagene!

Cassius.

Nu slog den tre.

Trebonius.

Saa er det Tid at gaae.

Cassius.

Men det er tvivsløst.

Endnu, om Cæsar vil gaae ud i Dag;
 Thi han er nyligt vorden overtroist,
 Heest tvertimod den Tro, han en Gang harde
 Om Drømme, Ahnelser og Ørings-Varsler;
 Maastee kan disse aabenbare Tertegn,
 Og denne Mads uvante Rædselspsyner,
 Og hans Anguvers Overtalelse
 I Dag fra Capitolium ham holde.

Decius.

Kryat ei! Jeg kan beherke ham, hvis saa
 Han er til Sines; thi gerne vorer han,
 Hovertunde man med Dræ'e Enbjocnet sanger,
 Mid Speile Bjorne, Elephanterne
 I Gruber, Loverne i Garn, og Mand
 Ved Smigrere; men, naar jeg staer ham,
 Han hader Smigrere, han siger: "Ja!"
 Og smigrer da just mest. Lad mig kun raade!
 Thi jeg ham lede kan did, hvor han stal,
 Og jeg vil bringe ham til Capitolium.

Cassius.

Nei, Alle vil' vi møde, ham at hente.

Brutus.

Mod Klokk'en otte da, som senest?

Cassius.

Det seneste; og værer da paa Stedet!

Metellus.

Vigarius er Cæsar fjendt, fordi
 Han dadled', at han rosedede Pompeius;
 Det undrer mig, I ei har tænkt paa ham.

Brutus.

Nu, gode Cimber! gå da til hans Huns!
Han elsker mig, og jeg har vel forskjadt det;
Send ham blot hid! saa vil jeg stemme ham.

Cassius.

See! Dagen kommer paa os. Vi vil' gaae. —
Brutus, lev vel! — Nu, Venner, stilles ad,
Men mindes Alle, hvad I have sagt,
Og viser Jer, som øgte Romere!

Brutus.

Seer muntre ud, I ødle Herrer! lad
Port Asyn ei vor Hensigt sig isøre!
Adbærer Jer, som Skuespillerne,
Med freidigt Mod, med ydre Fasthed!
Og nu, god Morgen Alle, hvor isør!

(Alle gaae, undtagen Brutus).

Hei, Dreng! — Hvad! sover Du? — Det siger intet.
Nyd Du kyn Søvnens honningtunge Dug!
Du seer ei Skikkelse, og Søuer, som
Den travle Sorg i Mandens Hjerne maler;
Thi sover Du saa sædt!

Portia træder ind.

Portia.

Brutus, min Herre!

Brutus.

Hvad vilst Du, Portia? Hvi staar Du op?
Gi baader det Dig, at Du saa betroer
En raakold Morgen Din svage Helsen.

Portia.

Gi heller Dig. Uvenligt har Du listet
Dig fra min Seng; i Gaor fra Nadveren
Du brat foer op, gik tankefuld omkring
Og sukkede, med sammenlyngte Arme;
Og, naar jeg sporgte, hvad der stodte Dig,
Du stirred' paa mig med ublids Fine;
Jeg trængte i Dig; og da gned Du Vandens,
Og stamped' utsalmodigen med Hoden;

William Shakspeares
samtlige
dramatiske Verker.

Oversatte
af
H. C. WOESMOE.

5.

Köbenhabn, 1834.
Trykt hos Jacobsen Springgade Nr. 14.

2
2
2
2
2
2
6
C

• 1836-07-20 10:00 AM

• 1836-07-20

• 1836-07-20 10:00 AM

• 1836-07-20

• 1836-07-20 10:00 AM

• 1836-07-20

• 1836-07-20 10:00 AM

• 1836-07-20 10:00 AM

Dog bad jeg Dig, og dog Du svarte ei,
 Men bod med et fortredent Bink mig gaae;
 Det gjorde jeg, af Frygt for at forsøge
 Hin Hestighed, der syntes alt for optændt;
 Kille haabed' jeg, det var kum Lune,
 Der stundom finder Indpas hos Enhver.
 Det under Dig ei Spise, Tale, Sovn,
 Og, virked' vaa Dit Ndre det saa sterklt,
 Som med Dit Sind det Magt har faaet,
 Gjenkendte jeg Dig ei. Min ødle Hnusbond',
 Gjør mig bekendt med Grunden til Din Knammer!

Brutus.

Jeg er ei ganste frist; og det er Alt.

Portia.

Brutus er viis; og, var han ei ved Helsen,
 Han brugte Midler til at vinde den.

Brutus.

Saa gjør jeg. — Gode Portia, gal i Seng!

Portia.

Er Brutus sog? og er det sundt at gaae
 Upaaklædt, og den vaade Morgens Dunster
 Indsuge? Hvad! er Brutus sva? og lister
 Sig fra sin sunde Seng, for Naitens Smitte
 At trodse? Frister han den rheumasvangre,
 Urene Lust, for sygere at vorde!
 Min Brutus! nei; thi i Dit Sind Du har
 En Sygdom, som jeg kende bør, i Kraft
 Og Ret udaf min Hnustru'-Værdighed;
 Og knelende besværger jeg Dig ved
 Min engang priste Skønhed, alle Dine
 Forsikringer om Elstov, og ved hin
 Den store Ed, som sammensmeltek' os
 Og gjorde os til Eet: Du ikke dølge.
 For mig, Dit andet Jeg, Dit Væsens Halvdel,
 Hvi Du est mod i Hu! Hvo var' de Mænd,
 Som mødtes her i Nat? Thi her har været

Ser eller Sys, som skjulte sine Nasyn
For selve Mørket.

Brutus.

Kual ei, min omme Portia!

Portia.

Bat Brutus om, behøred' jeg ei Knæsald.
Blev det betinget ved vort Egteskab,
Min Brutus! at jeg aldrig maatte vide
En Hemmelighed, som Dig angik? Er jeg,
Kun paa en Maade, med Indstærkninger,
Min Brutt andet Jeg, kun for Dit Bord
At dele med Dig, og Din Seng forstonne,
Og stundom tale med Dig? Voer jeg kun
Fjernt i Forladten til Din Kærlighed?
Er det ei Mere, da er Portia
Kun Bruti Frille, ei hans Hunstru'.

Brutus.

Du est min ægte, hædervarde Hunstru',
Saa her mig, som de rode Draaber, der
Besøge mit sorgfulde Hjerte.

Portia.

Hvis saa, da vidste jeg Dit Konraad.
Vel sandt, jeg er en Qvinde; men tissige
En Qvinde, Brutus kaared' til sin Bro;
Vel sandt, jeg er en Qvinde; jeg er Catos Datter.
Troer Du mig svag, som Qvindekonuet, da
Slig Fader avled' mig, slig Mand mig egted'?
Nævn mig Din Plan! jeg skal ei robe den;
Jeg har viist sterke Prover paa min Fasthed
Den Gang, jeg gav mig en frivillig Bunde
I Laaret. Kan jeg bære hin med Taalmob,
Og ei min Huusbonds Konraad?

Brutus.

O, J Guder!

O, giv' mig denne ædle Hunstru' værdig!
(Der banker).

Tys! Der er En, som banker. Portia, gaa!
Dit Bryst sat om et Sieblik destage

I dette Hjertes Lønraab.
 Jeg vil forklare Dig mit helse Forbund,
 De dunkle Tegn paa denne mørke Vandet; —
 Fortlad mig hastigt!

(Portia gaaer).

Lucius og Ligarius komme.

Lucius! hvæ banker?

Lucius.

Her er en Syg, som vilde tale med Dig.

Brutus.

Cajus Ligarius, som Metellus nævned! —

Gat, Dreng! — Ligarius! Hvorlunde gaaer hat?

Ligarius.

Tog et god Morgen! af en svag Mandes Tunge!

Brutus.

O, hvilken Lid har Du valgt, brave Cajus!

Til Sygdom nu? Gid Du varst ikke syg?

Ligarius.

Jeg er ei syg, hvis Brutus har i Hænde
 En Daad, som Drenz Navn er værdig.

Brutus.

Slig Daad jeg har i Hænde, havde Du
 Kun sunde Dren til at høre den.

Ligarius.

Bed alle Guder, Rom sig boier for,
 Her laster jeg min Sygdom. Romæ Sjæl!
 Du brave Son, af ødle Lænder spiret!
 Lig en Besværger har Du manet op
 Min alt uddøde Land. Nu, hyd mig lybe!
 Og jeg vil kæmpe med Umnigheder,
 Ja, overmande dem. — Siig, hvad skal ske!

Brutus.

Et Arbeid, som vil gjøre Syge farste.

Ligarius.

Er Ingen farst, som vi skal gjøre syg?

Brutus.

Det skal vi ogsaa. Hvad det er, min Cæsus!
Skal jeg betroe Dig, underveis til ham,
Som det skal gjælde.

Cæsarius.

Gak Du da forau!
Jeg følger med et nyt opluet Hjerte,
I Berk at sætte, hvad jeg ikke veed!
Nek: Brutus leder mig.

Brutus.

Saa følg mig da!

(de gaaer).

Anden Scene.

Nom. Værelse i Cæsars Palads. Torden og Luvild.

Cæsar træder ind i sin Ratskortet.

Cæsar.

I Nat har Jord og Himmel ei havt No;
Tre Gange har Calpurnia raabt i Sovne:
"Ha! Hjælp! man myrder Cæsar!" — Er der Nogen?

En Djener kommer.

Djeneren.

Herre!

Cæsar.

Gak, hyd, at Præsterne strax gjere Østring,
Og bring mig deres Udsagn med om Head!

Djeneren.

Det skal jeg, herre!

(gaaer).

Calpurnia træder ind.

Calpurnia.

Hvad vilst Du, Cæsar? Agter Du Dig ud?
Du skalst i Dag ei ud af Huset gaae.

Cæsar.

Cæsar stal ud; de Ting, som trued' mig,
De saae mig aldrig uden paa min Rovg;
Men, se de Cæsars Ansigt, de forsvinde.

Calpurnia.

Cæsar! jeg a'drig Lid til Tertegn fasted';
Nu strække de mig. Inde er en Mand;
Foruden hvad vi hørte selv og saae,
Fortæller han de strækkeligste Syner,
Af Nattevagten seete. En Lovinde
Har fastet Unger midt paa Gaderne,
Og Grave gaped' og opkasted' Lig,
Jidrøde, vilde Krigsmænd slæbes i Lusten
I Turmø, Ordines, og efter Krigs-Skit,
Saa blodig Regn faldt paa Capitolium;
Krigsraabet hujede i Skyerne,
Og Heste vrinskede, og Haldue ralled',
Og Aander hylde i Gaderne.
O Cæsar! disse Ting uhørte ere;
Jeg frygter dem.

Cæsar.

Hvad kan undslyes,
Som heie Guder satte sig til Maal?
Dog, Cæsar stal gaae ud; thi disse Barøler
Angaae den hele Jord saa vel, som Cæsar.

Calpurnia.

Ei sees Kometer, naar en Digger deer;
Selv Himlene fremblusse Fyrsters Død.

Cæsar.

En Feig deer mange Gange, før' han deer;
Den Tapre smager ikun een Gang Døden.
Af alle Undere, jeg end har hort,
Det Setsomste er, at man frygte kan,
Da man veed Døden, Alles Endemaal,
Vil komme, naar den somme vil.

Tjeneren kommer tilbage.

Hvad sige mig Augurerne?

Tjeneren.

De ville, at Du ei gaer ud i Dag;
 Da de udtog Offerdyrets Indvold,
 De funde intet Hjerte upi Dyret.

Cæsar.

Eligt gjøre Guderne til Skam for Feighed;
 Ja, Cæsar var et Dyr forinden Hjerte,
 Hvis Frygten holdt i Dag ham hjemme.
 Det er han ikke; Faren veed heelt vel,
 At Cæsar mere farlig er, end den.
 To Løver ere vi, paa een Dag kasted,
 Og jeg den ældste og den Rædsomste;
 Og Cæsar skal gaar ud.

Calpurnia.

Ach, ødle Herre!

Din Viisdom gvoles af en dristig Tillid,
 Gak ikke ud i Dag! kald min Frygt det,
 Som hjemme holder Dig, og ei Din egen!
 Vi sende vil' Antonius til Raadet,
 At sige, Du est ikke vel i Dag;
 O, lad mig knælende udbede dette!

Cæsar.

Antonius sige da, jeg er ei vel!
 Og, for at seie Dig, jeg bliver hjemme.

Decius kommer ind.

Her kommer Decius; han skal sige det.

Decius.

Hil Dig! God Morgen, ødle Cæsar!
 Jeg kommer, for at hente Dig til Raadet.

Cæsar.

Og kommer heelt beleiligt, for at bringe
 Min Hjælp til det samlede Senat,
 Da sige det: jeg vil i Dag ei komme;
 Kan ei, er falst; og, tor ei, falstere;
 Jeg vil i Dag ei komme; siig det saa!

Calpurnia.

Sig, han er syg!

Cæsar.

Skal Cæsar sende Løgnbud?
 Udspraktes denne Aar til Seir saa vide,
 Vaa det at Cæsar skulle frygte for,
 At tolle Sandhed disse Oldinzer?
 Gak, Decius! sig dem: Cæsar vil ei komme.

Decius.

O, store Cæsar, næn mig da en Grund,
 At man mig udleer ei, naor jeg det siger!

Cæsar.

Min Villie er min Grund; jeg vil ei komme;
 Det er Senatet Nok, at vide dette.
 Men, for at tilfredsstille Dig især,
 Fordi jeg elster Dig, saa viid: min Vib,
 Calpurnia, i Dag mig holder hj.mme!
 I Nat hun drømte, hun min Stora saae,
 Et Springvand lig, af hundred' Nor udgåd
 Det pure Blod; og mnaatre Romerstarer
 Kom smilende, og baded sine Hænder
 Deri. Slight tyder hun, som Barsler, Jerlegu,
 Og nær Ulykke; og har knælende
 Anraabt mig om, i Dag at blive hjemme.

Decius.

Men denne Drøm er heelt urigtigt udlagt;
 Det var et stont og heldigt Son. Den Status,
 Der sprang med Blod af mange Nor, i hvilket
 Saa mange glade Romere sig baded',
 Betyder, at af Dig det store Roma
 Oplivende Blodstromme skal indsuge;
 Og store Mand omkring Dig skulle simle,
 At vinde Haderstegn, som om en Fyrste,
 At vinde Helligdomme, som om Helg'ner.
 Saalunde bør Calpurnia Drøm fortolkes.

Cæsar.

Saalunde har Du godt fortolket den.

Decius.

Det har jeg, naor Du hører, hvad jeg melder;
 Viid, Raadet har besluttet, store Cæsar!

Vaa benne Dag at give Dig en Krone!
 Hvis nu Du sender Bud, Du vilst ei komme,
 Kan Raadets Sind forandres. Ogsaa kunde
 En Spottesugl saae Marsag til at sige:
 "Afbryder Raadets Samling til en Lid,
 "Da Cæsars Huustru' bedre Drømme faaer!"
 Hvis Cæsar skjuler sig, mon' de ei hvilte?
 "See, Cæsar frygter!?"
 Tilgiv mig, at min varme Kærlighed
 Til Dit Gavn bød mig sige dette!
 Og kold Foruufst for Kærlighed bør vige.

Cæsar.

Hvor taabelig var nu Din Frygt, Calpurnia!
 Jeg blues ved, at jeg gav efter for den. —
 Giv mig min Kappe! jeg vil gaae; —
 Publius, Brutus, Ligarius, Metellus, Cæsar,
 Trebonius og Cinna træde ind.
 Publius.

God Morgen, Cæsar!

Cæsar.

Velkommen, Publius! —
 Hvad, Brutus! ogsaa Du saa aarle oppe? —
 God Morgen, Cæsar! — Gaius Ligarius!
 Cæsar har aldrig været Dig saa gram,
 Som denne Feber, der har gjort Dig mager. —
 Hvad er nu Klokk'en?

Brutus.

Otte slagen, Cæsar!

Cæsar.

Hav Tak for Eders Høflighed og Umag! —
 Antonius træder ind.
 See der! Antonius, som foermer langt
 Paa Natten ud, er alt paa Venene; —
 Antonius, god Morgen!

Antonius.

God Morgen, ødse Cæsar!

Cæsar.

See til, Alt er paa rede Haand derinde! —
 Det er ei suulst, at man skal vente paa mig. —

Nu, Cimna! — Nu, Metellus! — Ah, Trebonius!
 Jeg har ret Meget at fortælle Dig;
 Hush paa, at Du besøger mig i Dag,
 Og vær mig nær, at jeg kan mindes Dig!

Trebonius.

Det vil jeg, Cæsar! — (afslades) jeg saa nær vil være,
 At Dine bedste Venner skulle ønske,
 Jeg havde været fjernere.

Cæsar.

Gaaer ind, og smager først et Bæger Vin med mig!
 Og derpaa vil vi folges ad, lig Venner.

Brutus.

At Eigt ei altid er det Samme, Cæsar!
 Mit Hjerte lidet ved at tænke paa det.

(de gaae).

Tredie Scene.

Nom. En Gade i Nørheden af Civitolum.

Artemidorus, kommer ind, læsende
 et Papir.

Artemidorus.

"Cæsar, vogt Dig for Brutus! tog Dig dare soz
 Cassius! kom ei Cæsa nær! hav et Øje med
 Cimna! tro ei Trebonius! giv vel Agt paa Me-
 tellus Cimber! De eins Brutus elster Dig ei;
 Du har fornærmet Caius Ligarius. Der er kun
 eet Sind i alle disse Mænd, og det er vendt mod Cæ-
 sar. Est Du ei uodelig, see Dig for! Sorglosshed ha-
 ner Sammenrottelse Bei. De mægtige Guder besarme
 Dig! Din Ven,

Artemidorus.

Her vil jeg staae, til Cæsar gaaer forbi.

Dg dette, som en ydmva Bon, ham række.

Mit Hjerte bloder over, at ei Tyden

Kan leve tryg for Avinds Land.

O Cæsar! læser Du, er Frelse for Dig funden;

Hvis ei, er Parcen med Forrædere forbundne.

(gaae).

Fjerde Scene.

Nom. En anden Del af samme Gade foran.

Brutus' s Huns.

Portia og Lucius træde ind.

Portia.

Zeg beder Dig, il til Raadhuset, Dreng!
Lev ikke sor at svare mig, men yak Dig!
Hvi tøver Du?

Lucius.

Hvad er mit Grinde?

Portia.

Du maatte være der og her igjen,
For jeg kan sige, hvad Du skulle der. —
O, stand mig mægtigt bi, Standhaftighed!
Stil Bjerge mellem hjertet og min Tunge!
Zeg har en Mands Sind, men en Kvindes Styrke.
Hvor tungt er det for Kvinder, at fortie
Et tentigt Raad? — Hvad, est Du her endnu?

Lucius.

Hvad skal jeg, ødle Frue? Lebe op
Til Capitolum, og intet Andet?
Og derpaa hæste hid, og intet Andet?

Portia.

Zo, bring mig Budskab, om Din Herre, Brutus,
Seer frist ud! han var syg, da han gik ud;
Og lag vel Mærke til, hvad Cæsar gjør,
Og hvilke Sægende der om ham stimle!
En, Dreng! hvad er det for en Larm?

Lucius.

Zeg hører Intet, Frue!

Portia.

Nei, hør Du! lot dog noie til! jeg hørte
En Larm, en Tummel, som et Vaabenauj.
Og Binden bør' det hid fra Capitolum.

Lucius.

I Sandhed, Frue! jeg kan Intet høre..

Sandsigeren træder ind.

Portia.

Kom hid, Mand! Hveden est Du kommen?

Sandsigeren.

Jeg kommer, ærte Frue! fra mit eget Huse.

Portia.

Hvad er nu Klokkens?

Sandsigeren.

Den er næsten Ni, min Frue!

Portia.

Er Cæsar gangen op til Capitolium?

Sandsigeren.

Endnu ei; jeg en Plads vil søge mig,

Hvor jeg hans Gang til Capitolium vil see.

Portia.

Du har en Bon til Cæsar; har Du ei?

Sandsigeren.

Den har jeg. Dersom Cæsar er saa god

Med Cæsar, at han hører mine Ord,

Da vil jeg bede ham, at høre vel

Imod sig selv.

Portia.

Hvorlunde? Beedst Du, Nogen

Har imod Cæsar noget Ondt i Sindet?

Sandsigeren.

Hvad See skal, veed jeg ei! hvad See kan, frygter jeg.

God Morgen! Her er Gaden træng; og Skaren,

Som stimler efter ham, af Senatorer,

Prætorer, Søgende, kan søndertræde

Saa svag en Mand, som mig. Ja vil nye til

Den store Cæsar, naar han gaaer forbi.

(gaae).

Portia.

Jeg moa gaae ind. Bee mig, hvor svag en Ding

Er Kvindens Hjerte! O, min Brutus!

Gid Himlene begunstige Dit Verk! —

Ha! Drengen har vist hørt mig; — Brutus har

En Bon, som Cæsar ikke vil opspylde. —

Ach! jeg faaer Ondt; — Isb, Læcius; hilb min Huusbond!
 Siig ham, at Portia er vel tilmoder,
 Og bring mig Budstab, hvad han svarer Dig!

(de gaae).

Tredie Act.

Første Scene.

Nom. Capitolium. Raadet paa sit Sæde.

En Sværme af Folk i Gaden, som fører til Capitolium; blant dem er Artemidorus og Sandsigeren. Trompetklang. Cæsar træder ind med Brutus, Cassius, Casca, Decius, Metellus, Trebonius, Cinna, Antonius, Lepidus, Popilius, Publius, og Andre.

Cæsar.

Wus Martii kom.

Sandsigeren.

Ja, Cæsar! men den er ei endt.

Artemidorus.

Hil Cæsar! Læs det Brev, jeg røkker Dig!

Decius.

Trebonius beder Dig, ved Leilighed

At læse hans ydmygetige Bøn.

Artemidorus.

O, Cæsar, løs først min! min angaaer

Dig nærmere; o, løs den, store Cæsar!

Cæsar.

Allt, hvad os selv angaaer, skal røgtes sidst.

Artemidorus.

Dysat det ei, o Cæsar! løs det strax!

Cæsar.

Hvad! er det Menneske affindigt?

Publius.

Ef Beien, Karl!

Cæsarius.

Hvad, trænger Du Dig frem med Dine Bonner
Paa Gaden? Gå til Capitolium!

(Cæsar træder ind i Capitolium; de Øvrige følge
ham. Alle Senatorene reise sig).

Popilius.

Jeg ønsker Held til Eders Verk i Dag.

Cæsarius.

Til hvilket Verk, Popilius?

Popilius.

Lev vel!

(Inerner sig Cæsar).

Brutus.

Hvad var det, som Popilius sagde til Dig?

Cæsarius.

Han ønskede Held os til vort Verk i Dag.

Jeg frygter, at vor Plan er aabenbaret.

Brutus.

See, hvor han gæter til Cæsar! agt paa ham!

Cæsarius.

Cæsara, var suar, før man os forekommer! —

Brutus, hvad gjøre vi? Er Sagen røbet,

Skal Cæsars eller Cæsar ej gaae herfra;

Eller jeg vil dræbe mig.

Brutus.

Cæsars, vær fast!

Popilius ej om vort Anslag taler;

Eller see, han smiler! Cæsar selv er rolig.

Cæsarius.

Trebonius passer Tiden; seer Du, Brutus!

Nu løkker han Antonius af Beien.

(Antonius og Trebonius aare ud. Cæsar ej
Maadshvererne indtage sine Sæder).

Decius.

Hvor er Metellus Cimber? Lod ham gaae,

Dg overrække Cæsar strax sin Bon!

Brutus.

Han rede staer; træng did ej staa ham bi!

Cinna.

Du, Cæsa, løfter Haand imod ham først!

Cæsar.

Er Alt i Orden? Hvo har nogen Klage,
Som Cæsar og hans Raad ahhædre funne?

Metellus.

Høie, stormægtige og vældig' Cæsar!
Metellus Cimber kaster for Dit Sæde
Et vdmigt Hjerte.

(Enalet).

Cæsar.

Cimber, hold! Slig Kryben
Og dobe Knæfald kunde vel optænde
De frage og ødelægtes Brod, og ajøre
Den faste Lov og Raadsbeslutninger
Til Vorneverk. Men tro et dagrlige,
At Cæsars Blod saa let oprøres kan,
Og at dets ørte Kraft: Is tørs af det,
Som smelter Daarer, nemtig', sagre Ord,
Og dybe Knæfald, nedrig Hunde: Logren! —
En Raadsbeslutning har Din Broder landlyst;
Og, knæger, tiager, legrer Du for ham,
Ieg sparker Dig af Beien, som en Hund.
Vid, Cæsar gør et Uret; heller ikke
Littreds han uden Grunde sistes!

Metellus.

Er ingen Stemme ædlere, end min,
Som lader sedere i Cæsars Øren
Om Raade for min landsforviste Broder?

Brutus.

Din Haand jeg fræser, Cæsar! ei, som Smigrer;
Og beder Dia, at Publius Cimber maa
Litbagekaldes strax fra sin Forviisning.

Cæsar.

Hvad, Brutus!

Cassius.

Raade, Cæsar! Cæsar, Raade!
See, Cassius knæter ved Din Hod, og beder
Om Raade for den landsforviste Cimber!

Cæsar.

Jeg kunde røres, hvæs jeg var, som I;
 Hvis jeg bad for at røre, rørte Bon mig;
 Men, som Nordstjernen, jeg standhaftig er,
 Der i grundfæstet og urokkel Kraft
 Ei Mage har paa Himmelens Besætning.
 Utalte Gnister prydte Himmelne,
 De ere Alle Jæd, og Alle skinne;
 Men Gud af Alle ikkun holder Stand;
 Saa og i Verden; den er rigt befolket,
 Og Mennesterne ere Rød og Blod,
 Og Lidenstaber underkastede;
 Men blandt dem alle kender jeg kun Gud,
 Sem fast, uryggelig sin Plads bevarer,
 Urokkel af Bevægelse; at Jeg
 Er denne Mand, tillader min at vise
 En Smule ogsaa her! Jeg host vaisted,
 At Publius forvisles Land og Nige;
 Jeg paastaaer fast, han vorder saa endnu.

Cinna.

O, Cæsar! —

Cæsar.

Vort! Wilst Du Olympus leste?

Decius.

Store Cæsar! —

Cæsar.

Knæler Brutus et forgæves?

Cæsar.

Sal, Haand for mig!

(Cæsa giver Cæsar et Dolkestik i Halsen. Cæsar
 griber sat i hans Arm. Han gennembores derved
 af adskillige andre Sammensvorne, og til sidst af
 Marcus Brutus).

Cæsar.

Min Brutus! ogsaa Du? — Saa fald da, Cæsar!

(Pan doer. Raadsgerret og Folket gaae mod Ardede
 ber.).

Cinna.

Frihed og Frelse! Tyraniet faldt!

Læb, raab, forlynd det høit i Romæ Gader!

Cassius.

Afsted til Talerstolene, og raaber:

"Trælbaandets Løsning, Frelse, Frihed!"

Brutus.

Folk og Senat! forfærdes ej! flyer ej!

Stat stille! — Herkessygen har sin Gjeld bestatt.

Casca.

Lil Talerstolen, Brutus!

Decius.

Cassius ogsaa!

Brutus.

Hvad blev af Publius?

Cinna.

Forfærdet ved vor Opstand staarer han her.

Metellus.

Staarer fast til sammen, at ej Cesars Venner —

Brutus.

Tol ej om at staae fast! — frikt, Publius!

Mod Dia vi har saa lidet Ondt i Sinde,

Som med hver Rømer ellers; tilg dem dette!

Cassius.

Og Publius, for'ad os, at ej Folket,
Sont sterreer mod os, Fine graae Haar glemmer!

Brutus.

Gør det! — Lad Ingen være for vor Daab,
Undtagen vi, som ere Gjerningsmænd!

Trebonius kommer tilbage.

Brutus.

Hvor er Antonius?

Trebonius.

Flygter hjem forfærdet;

Mænd, Born va Kvinder stirre, strige, lebe,

Som var det Dommedag.

Brutus.

Paa Eders Villie ventte vi, o Parcer! —

Vi skulle doe, det vide vi; men Frist,

Og Dagene at spinde ud, kun dette

Er, hvad de Dødelige træte efter.

Cassius.

Ei! den, som stærer tyve Aar af Livet,
Han stærer tyve Aar bort af sin Dødsangst.

Brutus.

Indrom mig det! og da er Død Velgjerning.
Saa er' vi Cæsars Venner, som forkorted'
Hans Dødsangst. — Romere, nedboier Eder,
Dg bader Eders Arme i hans Blod
Op til Albuerne!

Det farve vore Sværde! derpaa træde
Vi ud paa Torvet selv, og soingende
De røde Vaaben over vore Hov'der,
Vi Alle raabe: Frihed, Frelse, Fred!

Cassius.

Nedboier Eder da, og bader Eder! —
I hvilke fjerne Secler skal ei dette
Vort høie Skuespil gientages i
Ukendte Tungemaal, usøgte Stater?

Brutus.

Hvor ofte skal til Lyst ei Cæsar bløde,
Som ligger paa Pompeii Statuas Fod,
Med Støv nu lige agtet?

Cassius.

Saa ofte dette Steer,
Saa ofte skal vort Forbund vorde faldet
De Mænd, som gave Fædrelandet Frihed.

Decius.

Ha! Gaae vi ud?

Cassius.

Ja, hver Mand frem!
Brutus i Spidsen; og hans Spor vi hædre
Med Romæ holdeste og bedste Hjertter.

En Ejener kommer.

Brutus.

Eos!

Hvo kommer der? En af Antonii Venner.

Tjeneren.

Saa, Brutus! hed min Herre mig at knæle;
 Saa hed Antonius mig falde ned;
 Og dybt nedkastet mig han hed at sige:
 "Brutus er ødel, tapper, viis og ørlig;
 "Cæsar var stor, bold, kongelig og vennesæt.
 "Jeg elster Brutus, og jeg ører ham;
 "Jeg frygted', ørede og elsted' Cæsar.
 "Tillader Brutus, at Antonius
 "Maa tryg gaae hid, og høre af Din Mund,
 "Hvi Cæsar har sit Drab forstyldt, da skal
 "Antonius ei elste Cæsar død
 "Saa heit, som Brutus levende, men vil
 "Med ørlig og oprigtig Trostlab følge
 "Den ødle Brus Sog og Skæbue gennem
 "Det vildt opreste Statshavs Stør." Saa hyd
 Antonius, min Herre, mig at tale.

Brutus.

Din Herre er en viis og tapper Romer;
 For Mindre har jeg aldrig agtet ham.
 Siig ham, hvis han vil komme hid, da skal
 Han vorde sy deslgjort; og, ved min Ære!
 Gaae urørt bort!

Tjeneren.

Jeg strax vil hente ham.

Brutus.

Jeg veed, i ham vi ville faae en Ven.

Cassius.

Det ønsker jeg; men i mit Underste
 En Tanke frygter ham; og sjeldent sluffes
 Mit Hjertes Varsel om det Onde.

Antonius træder ind.

Brutus.

Der er Antonius! —

Marcus Antonius, vær os velkommen!

Antonius.

O, hoie Cæsar! ligger Du saa lavt?

Er' alle Dine Seire, Herligheder,

Triumpher, Bytte, sammenfunkne nu
 I dette suære Rum? — Lev vel! — Jeg veed ei,
 I ædle Herrer! hvad I monne tænke,
 Hvo ellers bløde stal, og hvo der ellers
 Er moden; er det mig, er ingen Stund
 Saa passende, som Cæsars Dødsskund er,
 Og intet Verktøj halvt saa dyrebart,
 Som disse Sværde, I beriged' med
 Hans Blod, det ædlest i hele Verden.
 Jeg beder, hvis I bære Had til mig,
 Da møtter det, me'ns Eders Purpurhænder
 End ryge! Lever jeg i tusind' Aar,
 Jeg vorder ei saa stikket til at døe;
 Et noget Sted og Død mig er' saa lære,
 Som her ved Cæsar, naar af Jer jeg fældes,
 I, dette Olds udvalgte Heltesjæle!

Brutus.

O, bed os ikke om Din Død, Antonius!
 Skøndt vi maae synes blodige og grumme,
 Naar vore Hænder og vor Daad Du seer,
 Du seer dog ikun' vore Hænder, og
 Den blodig' Daad, de gved';
 Du seer ei vore Hjerter; der er Medynt;
 Og Medynt med den Uret, Roma leed,
 (Ild slukker Ild, og Medynt Medynt slukker)
 Har øvet denne Daad mod Julins Cæsar. —
 Marcens Antonius! hvad Dig ongaaer,
 Da have vore Sværde ikun' Bly. Od
 Mod Dig, og vore Arme, som hin Daad
 Forsøgt Styrke-givet har,
 Og vore Broder-Hjerter Dig modtage
 Med gode Tanker, vensel Ha og Agtelse.

Cassius.

Naar nye Æresposter stal uddeles,
 Din Stemme, som den Bedstis, gjælde stal.

Brutus.

Vær blot taalmodig, til vi sille Mængden,
 Som Skræk endnu bergver Sans og Samling!

Da ville vi Dig Rede gjøre,
Hvi jeg, som elsked' Cæsar, da jeg slog ham,
Har handlet saa.

Antonius.

Jeg troer paa Eders Visdom.

Lad hver Mand række mig sin blodig' Haand!
Forst, Marcus Brutus! vil jeg ryste Din; —
Deruærest jeg tager, Cæsus Cæsarius! Din; —
Nu Decias Brutus! Din; — Din, Ember!
Saa Cinna! saa, min tapre Cæsar! Din;
Saa Din, Trebonius! stonde sidst,
Dog ikke mindre elsket, end de Andre. —
Jædle Herrer! — Ach! hvad skal jeg sige?
Nu staær jeg paa saa flibrig Grund, at een
Af twende slette King jeg synes maa
I Eders Nine, Nidning eller Smigrer.
At jeg Dia elsked' Cæsar, det er Sandhed!
Hvis da Din Vand paa os nedskuer nu,
Mon' det ei smærter Dig meer, end Din Ød,
At see Din Ben, Antonius, slutte Fred,
Og ryste Dine Fjenders røde Hænder,
Du Edlest! ved Siden af Dit Lig?
Var mine Nines Tal, som Nine Bunders,
Og græd de fast, som disses Blodstrøm rinder,
Stigt bedre sommed' mig, end un at knytte
Et Venneforbund her med Nine Fjender. —
Kilgiv mig, Julius! — Her reistes Du,
Du sagre Hjort! her saldt Du; og her staae
De Jagtens herrer, smykled' med Dit Bytte,
Og purpurfarved' i Dit Blod.
O, Jord! Du Skoven varst for denne Hjort,
Og, sandelig', o Jord! han var Dit Hjerte!
Hvor lig et Bildt, af mange Fyrster slaget, Du ligger der!

Cæsarius.

Marcus Antonius! —

Antonius.

Kilgiv mig, Cæsus Cæsarius!

Selv Cæsars Fjender skulle sige dette;
Thi er det Lidet, sagt af Bennelæber.

Cæsarius.

Jeg badler ei, Du priser Cæsar saa;
Men i hvad Forbund vilst Du med os stande?
Vilst Du blandt vore Venner stande, eller
Skal vi gaae videre; vi lide paa Dig?

Antonius.

Dersor gav jeg Jer Haand; men, sandelig,
Jeg glemtte mig, da jeg saa ned paa Cæsar.
Jeg elsker Jer, er Ben af Eder Alle,
I Haab af Eder at erfare Grunde,
Hvi og hvori vor Cæsar farlig var.

Brutus.

Og grueligt var ellers dette Optain;
Saa stor er vere Grundes Begt,
Antonius! at, varst Du Cæsars Son,
De vilde syldestigjøre Dig.

Antonius.

Jeg ikke Mere onster;
Nu beder jeg, det maa forundes mig,
Paa Torvet at fremstille Cæsars Lig,
Og der fra Talerstolen tale ved
Hans Ligstærd, som det sommer sig en Ben.

Brutus.

Marcus Antonius! det er Dig tilladt.

Cæsarius

(afsides).

Brutus, et Ord! —

Du veedst ei, hvad Du gør. Tillad dog ei
Antonius, at tale ved hans Ligstærd!
Veedst Du, hvor heftigt Folket kan bevæges
Af hvad han ytre vil?

Brutus.

Tilgiv mig, Cæsarius! —
Forst vil jeg selv betræde Talerstolen,
Og vise Grunden til vor Cæsars Død;
Alt, hvad Antonius taler," vil jeg sige,

"Det taler han med vor Fortov og Villie,"
 Og at vi ønske, Cæsar maa tilstedes
 Al Hæder og hver lovtig Høitids-Skit.
 Det os langt mere garne vil, end skade.

Cæsarius.

Jeg veed ei, hvad kan skee, det mig ei huer.

Brutus.

Marcus Antonius, tag Cæsars Lig!
 Du skalst ei i Din Tale dadle os;
 Men tal kun Alt, hvad Godt Du kanst, om Cæsar!
 Og stig, at Du med vor Fortov det gjør!
 I Øvrigt skalst Du ingen Omsorg bære
 For Cæsars Ligfærd; Du skalst tale fra
 Den samme Talerstol, som jeg bestiger,
 Naar jeg har endt min Tale.

Antonius.

Velan! Det skee!

Jeg ønsker intet Mere.

Brutus.

Saa gjør da Liget rede, og folg efter!

(Alle gaae. Antonius undtagen)

Antonius.

Tilgiv, o Blod, som raaber her fra Jorden,
 At mildt til disse Slagtere jeg tater!
 Du est Ruiner af den Ædleste,
 Som levet har i Tidens Kredslosh.
 Bee Haanden, som udgod det dyre Blod!
 Nu over Dine Saar jeg propheteerer, —
 Som stummeaabne sine Purpurlæber,
 Auraabende min Mund om Lyd og Tale; —
 Forbandelse skal ramme Folkets Lemmer.
 Indvortes Raseri, vild Borgersplid,
 Skal trykke alle Dele af Italia;
 Hærverk og Blod i Skit saa skulle komme,
 Og rødselsfulde Ting saa hverdags vorde,
 At Modre skal kun smile, naar de see
 De Spæde knusede af Krigens Hænder,
 Al Ynk af Øvelse i Udaad quæles,

Og Cæsars Land, med Afe ved sin Side,
 Som glødende fra Helvede opsliger,
 Med Kongerøst, hevnsyfende, i Landet
 Skal raabe: "Mord!" og Krigens Hunde løse,
 Og denne Udaad stinke over Jorden
 Af Lig, som sukke om Begravelse!

En Tjener træder ind.

Eg Du er blandt Octavii Cæsars Mænd?

Tjeneren.

Marcus Antonius! jo.

Antonius.

Cæsar har ham til Roma frivilligt kaldet.

Tjeneren.

Han modtog Brevet, og er underveis;

Og mundligt bod han mig at melde Dig, —

(han seer Liget).

O Cæsar! —

Antonius.

Dit Hjerte soolmer; vend Dig bort, og græd!

Sorg smitter, seer jeg her; thi mine Dine

Begyndte nu at vædes, da de saae

De Sorgens Perler, som i Dine hang.

Siiig, er Din Herre alt paa Beien?

Tjeneren.

Sov Mile vel fra Roma ligger han i Nat.

Antonius.

Rid rastt tilbage! siiig, hvad her er skeet!

Siiig: "Roma har endnu kun Svrg og Farer,

"Men ingen Tryghed for Octavius"!

Il! siiig ham det! Dog, tog en siden Stund!

Gak ei, for' jeg har baaret dette Lig

Til Torvet, hvor min Tale prove skal,

Hvad Folket synes om de Blodmænds Daad!

I Folge dette skalst Du da berette

Octavius, hoorlunde Sagen staer.

Tag Haand i med!

(De gaae med Cæsars Lig).

Anden Scene.

Rom. Torvet.

Brutus og Cassius komme ind med en Slave
af Borgere.

Borgerne.

Vi fordre Regnstab; astæg Regnstab, Brutus!

Brutus.

Saa, Venner, folger da, og hører mig! —
Du gaaer til næste Gade, Cassius!
Og spreder Folkestaren ad. —
Hoo, som vil høre mig, han blive her!
Hoo, som vil følge Cassius, gak med ham!
Og da skal offensligen gjøres Nede
Før Cæsars Død.

Første Borger.

Jeg hører Bruti Tale.

Anden Borger.

Jeg Cassii; naar vi har hørt dem Begge,
Da vil' vi sammenligne Begges Grunde.

(Cassius gaaer ned Nogle af Borgerne. Brutus
bistiger Talertølen).

Tredie Borger.

Den ødle Brutus staar alt oppe. Stille!

Brutus.

Tanshed, til jeg ender!

Romere, Landsmænd og Venner! Hører mig tale mia
Sag, og værer stille, paa det, at I kunne høre! Erver mig
for min Eres Skyld, og haver Agtelse for min Ere, paa
det, at I kunne troe! Dommer mig efter Eders Viiidom,
og vækker Eders Sanser, paa det, at I des bedre kunne
domme! Er der i denne Forsamling nogen inderligere Ven
af Cæsar, ham siger jeg, at Bruti Kærlighed til Cæsar var
ikke mindre, end hans. Spørger da denne Ven, hvil Brutus
reiste sig mod Cæsar, er dette mit Svar: "Ei, fordi
jeg elskede Cæsar mindre, men, fordi jeg elskede Roma meer." Vilde I hellere, at Cæsar skulle leve, og I Alle dge, som

Trælle, end, at Cæsar skulde døe, paa det, at I Alle kunde leve, som frie Mænd? Cæsar elskede mig; jeg begrænker ham; han var lykkelig; jeg fryder mig; han var tapper; jeg ører ham; men han var hersklig, og jeg føldede ham. Her ere Daarer for hans Hærlighed; Fryd over hans Lykke; Ære for hans Tapperhed, og Død for hans Herskelsyge. — Hvo er her saa nedrig, at han vilde være Drøl? Er her Nogen, tal! thi ham har jeg fornærmet. Hvo er her saa raa, at han ei vilde være Romer? Er her Nogen, tal! thi ham har jeg fornærmet. Hvo er her saa usæl, at han ei elsker sit Fædreland? Er her Nogen, tal! thi ham har jeg fornærmet. Jeg tøver efter Svar.

Borgerne.

Bugen, Brutus! Ingen.

Brutus.

Saa har jeg Ingen fornærmet, jeg har ei gjort Mere mod Cæsar, end I ville gjøre mod Brutus. Undersøgelsen over hans Død er optegnet paa Capitolium; hans Hæder er forringet, hvor han fortjente Pris; hans Brøde, for hvilken han led Doden, er forstyrret.

(Antonius og Andre komme ind med Cæsars lig).

Her kommer hans Lig, sorghædret af Marcus Antonius, som, skont han ingen Haand havde i hans Drab, stal nyde Hærdelen af hans Død, en Hæderspost i Staten; og hvo af Eder stal ikke dette? Jeg stiger ned med disse Ord: "Som jeg føldede min bedste Ven for Romæ Wel, saa har jeg end samme Daggert for mig selv, naar mit Fædreland finder, at det trænger til min Død."

Borgerne.

Lev, Brutus, lev, lev!

Første Borger.

Ledsager Brutus hjem i Seiersoptog!

Anden Borger.

Giv ham en Statua iblandt hans Hæderes!

Tredie Borger.

Han verde Cæsar!

Fjerde Borger.

Cæsars bedre Gaver

I Marcus Brinius vorde kronede!

Første Borger.

Vi ham med høie Jubelraab hjemfølge.

Brutus.

Medborgere! —

Anden Borger.

Lyft, stille! Brutus taler.

Første Borger.

Lyft! Hør!

Brutus.

Medborgere; lad' mig gaae ene bort,
 Og lever her, for min Skyld, hos Antonius,
 Og hædrer Cæsars Lig, og hædrer Taleren,
 Som skal forhertige vor Cæsars Hæder,
 Og semi Antonius med vor Billie holder!
 Jeg beder Ier, lad' Ingen, uden mig,
 Gaae hersea, for' Antonius har udtoit.

(gaaer).

Første Borger.

Hør, bi, og lad os høre paa Antonius!

Tredie Borger.

Lad ham bestige Talerstolen! ædle Antonius, stig op!
 — Vi ville høre.

Antonius.

For Brutis Skyld jeg Eder er forbunden.

Fjerde Borger.

Hvad siger han om Brutus?

Tredie Borger.

Han siger,

At han; for Brutis Skyld, er os forbunden.

Fjerde Borger.

Bedst var, han faste ikke ilde her
 Om Brutus.

Første Borger.

Denne Cæsar var Tyran.

Tredie Borgter.

Sa, det er Sandhed; og det er vor Lykke,
At Roma blev ham givet.

Anden Borgter.

Tyst! lad os høre,
Hvad dog Antonius kan sige os!

Antonius.

I ædle Romere!

Borgere.

Tyst! hør! lad' os dog høre ham!

Antonius.

Romere, Venner, Landsmænd, laan' mig Øre
Eiprise, men begrave Cæsar vil jeg.
Hvad Ondt en Mand gør, overlever ham;
Det Gode jordes øste med haus Ven;
Saa stee det og med Cæsar! Edle Brutus
Har sagt Jer: Cæsar havde Herkeshyge;
Er dette sandt, var det en rædsom Heil;
Og rædsomt har og Cæsar bødet for den.
Her, med Fortov af Brutus og de Andre
(Thi Brutus er en Hæderemand; det er
De Alle, Alle ere Hæder mænd);
Jeg kommer, for ved Cæsars Lig at tale.
Han var min Ven; han var mit tro og ærlig;
Men Brutus siger, han var herkeshyg;
Og, Venner! Brutus er en Hæderemand.
Han har bragt mange Fanger hjem til Roma,
Hvis Løsepenge fyldte Statens Skat;
Saae dette ud som Herkeshygt af Cæsar?
Naar Armod kreg, græd Cæsar; Herkeshygens
Metal maa være haardere, end saa;
Dog Brutus siger, han var herkeshyg;
Og, Venner! Brutus er en Hædermand.
I Alle saae, ved Lupercalia bød
Jeg ham en Kongekrone trenede Gange;
Og trenede Gange, saae I, Cæsar afflog
At tage den. Var dette Herkeshyge?

I og Brutus liger, han var herlighyg,
 Og, sandelig, han er en haderemand.
 Jeg taler ei, for at gendrive Brutus;
 Men jeg skal tale her Alt, hvad jeg veed.
 En Gang I alle elsked' ham med Grund;
 Hrod Grund forbyder nu ham at begræde?
 O Sind og Sans, til Dor Du flygtet est,
 Da Folk har mistet Sans! Bar over med mig!
 Mit Hjerte er i Kisten der hos Cæsar,
 Og jeg maa tie, til det atter kommer.

Hørste Borger.

Mig synkes, der Fornuft er i hans Tale.

Anden Borger.

Maar rigtigen Du Sagen overveier,
 Har Cæsar lidt stor Uret.

Tredie Borger.

Har han, Venner? Jeg er banje,
 Vi saae en Barre i hans Sted.

Hjerde Borger.

I hørte vel hans Ord; han afslag Kronen;
 Nu see I, han var ikke herlighyg.

Hørste Borger.

Heis saa, vil' Somme bøde dyrt for det;

Anden Borger.

Den stokkels Sjæl! Hans Dine er' indrøde
 Af Graad.

Tredie Borger.

Der er ei bedre Mand i Roma,
 End vor Antonius.

Hjerde Borger.

Giver Agt! Nu vil han atter tale.

Antonius.

Men i Gaar
 Stod Cæsars Ord imod den hele Verden.

Her ligger han nu, og den Røggeste

For ham ei meer sig hvier. Borgere!

O, stod min Hu, til Eders Sind og Sans

Lil Nasert og Opstand at opvække.

Jeg Brudt da og Gossus foruretted,
 Der, som I alle veed, er Hædermænd,
 Jeg vil ei forurette dem; jeg heller
 Den Dode, Jer og mig vil forurette,
 End slige Hædermænd. Men her jeg har
 Et Pergament med Cæsars Segl, det er
 Hans Testament, i hans Venkammer fundet;
 O, herte Menigmænd det Testament,
 (Tilgiv! jeg agter ei at læse det)
 Da ginge de, og kyste Livets Wunder,
 Og Klæder dyrped' i hans Martyrbloed;
 Ja, bøde om et Haar af ham til Minde,
 Og nærvnede det paa sin Sotteseng
 I Testament, og stenkend' det
 Sin Stægt, som kostbar Arvelod.

Fjerde Borgere,
 Vi ville høre det; læs det, Antonius!

Borgernes.

Hans sidste Billie, hans Billie!

Vi ville høre Cæsars sidste Billie.

Antonius.

Taalmodighed! Jeg tor ei læse den;
 Det er ei raadeligt, I saae at vide,
 Hvor heiligen I elstedes af Cæsar.
 I er ei Træ, ei Sten, men Mennesker;
 Og, da I ere Mennesker, saa vilde
 Hans sidste Billie, naar I hørte den,
 Til Raseri optænde Eders Sind.
 Ja, det er godt, I vide ei, I ere
 Hans Urvinger; thi, hvis I dette vidste,
 O, hvilke Følger vilde deraf flyde!

Fjerde Borgere.

Læs Testamentet! vi vil' høre det;
 Læs Billien! læs Cæsars sidste Billie!

Antonius.

Taalmodighed, godt Folk, og torer lidet!
 Jeg gik for vidt, da jeg fortalte dette.
 Jeg frygter, at jeg forurettet

De Hædermænd, hvis Dolke dræbte Cæsar;
Jeg frygter det.

Fjerde Borger.
Førrede de vare! Hædermænd?!

Borgerne.
Hans Willie! Testamentet?

Anden Borger.
De vare Skurke, Mordere! Haas Willie!
Cæsars Willie!

Antonius.
I hvilge mig da til at læse den?
Saa slutter da om Cæsars Lig en Kreds,
Da lad' mig vise Eder ham, som skrev den!
Maa jeg gaae ned? Vil I tillade det?

Borgerne.
Kom ned!

Anden Borger.
Stig ned!

(Han stiger ned af Talerstolen).

Tredie Borger.
Det skal tillades Dig.

Fjerde Borger.
Stuk Kredsen!

Første Borger.
Vort fra Baaren, bort fra Liget!

Anden Borger.
Plads for Antonius, Plads for den Edle!

Antonius.
Ja, trænger ikke saa! staer meer tilbage!

Borgerne.
Tilbage! Plads! tilbage!

Antonius.
Saakomt I have Taarer, da bereder
Ier til at græde! Seer denne Kappe!
I alle kende den; mig mindes godt
Den første Gang, da Cæsar tog den paa;
Det var en Sommeraften i hans Leit
Den Dag, da Nerviernes Hær han slog; —

Seer! her foer Cæsari Dagært aennem den;
 Seer, hvilken Nirt den nistte Cæsca gjorde!
 Her rammed' den heiteste Brutus Dagært,
 Og, da han Morderstalet atter neddrog,
 Giv' Agt! hvor Cæsars Blod da fulgte efter,
 Som foer det ud af Døren, for at see,
 Om ogsaa Brutus banked' saa uventigt!
 Ebi Brutus, vide I, var Cæsars Engel.
 I Guder dommer, hvor Cæsar elsked' ham!
 Det Bitreste af alle Saar var dette;
 Thi, da den ædle Cæsar saae ham siede,
 Høi segned' for en Uerkentlighed,
 Langt hvædere, end alle Morderbaaben;
 Da bræst hans store Hjerte; han intyssled'
 Sit Ansigt i sin Toga,
 Og den store Cæsar faldt
 Ved Foden af Pompeii Statua,
 Som hele Tiden rante med Blod. — O, Landsmand,
 Hvad faldt ei da! Jeg, I, vi Alle fædt,
 Me'n's over os Forræderiet stod
 Blodstænkt og jubled. O, nu græde I;
 Nu seer jeg, at I sole Medynks Kraft;
 O, hvilke misde Taarer! — Gode Sjæle!
 I græde, da I her kun see vor Cæsars
 Igennemstungne Kæder! Seer da her!
 Her er han selv, af Morderdoile stendet.

Første Borger.

O, ynkelige Syn!

Anden Borger.

O, ædle Cæsar!

Tredie Borger.

Usæde Dag!

Firede Borger.

O Ridinger, Forrædere!

Første Borger.

Høist blodigt Syn!

Anden Borg er.

Ni ville hevnes! Havn! Alsted, sog, brænd,
Skænd, dræb og slaa! Døe, døe, Forræderne!

Antonius.

Mædborgere, ø, tøver!

Første Borg er.

Stille der! —

Og hører vor Antonius, den Ædle!

Anden Borg er.

Vi høre, følge, døe med vor Antonius!

Antonius.

O Venner, kære Venner, lader mig
Ei tænde Oprørsluen i blant Eder!
De ere Hædersmænd, som drabte Cæsar;
Da, hvad personligt Nag de bare til ham,
Hvorsor de handled', ach! det veed jeg ej.
De ere vise Mænd og Hædersmænd,
Og ville vist med Grunde svare Eder.
Ei kommer jeg, at sjæle Eders Hjerter,
Jeg er ei Taler, som en Brutus er;
Men, som I alle veed, en god, jern Mand,
Huld mod min Ven; og det veide godt,
Som gav' mig Lov at tale om ham her.
Dhi jeg har hverken Bid, ei heller Ord,
Ei værdigt Foredrag og Talegaver
Til at opnue Menneskernes Blod.
Jeg taler ligesrem; jeg siger kun,
Hvad I jo alle vide; viser Eder
Der Cæsars Sår, de arme, stumme Munde,
Og beder dem, for mig til Jer at tale.
Men, var jeg Brutus, og Brutus Antonius,
Og var der en Antonius, som vilde
Kremmone Eders Mand, og give hvert
Af Cæsars Sår en Tunge, som opvalte
Selv Stenene i Roma til en Opstand.

Tredie Borg er.

Til Opstand!

Første Borgter.

Vi vil' brænde Brutus' Hues.

Tredie Borgter.

Afsted da! Søger op de Sammensvorne!

Antonius.

Medbergere, o, hører mig! o, hører mig!

Borgernes.

Hei, stille! Hør' Antonius, den Edle!

Antonius.

Men, vide I da, Venner! hvad I gjøre?

Hvorved fortjente Cæsar slyg en Omhed?

Ach, Ingen veed det; — hører da: — I glemte

Hans sidste Villie, som jeg talte om.

Borgernes.

Ja, — Cæsars sidste Villie; lad' es here!

Antonius.

Her er den under Cæsars Segl. Til høre

Af Romæ Borgere, hver enkelt Mand

Gem og halejjerdindstyve Drachmer gives.

Anden Borgter.

Høist edle Cæsar! — Vi vil' høre ham.

Tredie Borgter.

O kongelige Cæsar!

Antonius.

Med Rolighed mig herer!

Borgernes.

Ha, stille!

Antonius.

Desuden alle hans Spadseregange,

Hans Lunde, og de nyt anlagte Hænger

Paa denne Side Tiber gives Eder

Og Eders Arvinger til evig Tid

Til følleds Lyst og Bedergrælse. —

Det var en Cæsar; saae vi meer hans Eige?

Første Borgter.

Nei, aldrig, aldrig meer; afsted, afsted!

Hans Baal skal lyse paa den heilig' Plads,

Og hver Førreders Huns skal tændes op
Med Brandene. Frem! tager Liget op!
Anden Borger.

Gaaer, henter Ild!

Dredie Borger.
Og rykker Bænke op!

Fjerde Borger.
Krus Bænke, Bindner, Alt!

(Borgerne gaae med Cæsars Sig).
Antonius.

Nu, lad det virke!

Mordængelen er udsendt; lad den tage
Hvad Kaas den vil!

En Tjener kommer,
Hvad vilst Du?

Tjeneren.
Octavius er alt til Roma kommen.

Antonius.
Hvor er han?

Tjeneren.
Han er med Lepidus i Cæsars Huns.

Antonius.
Jeg iser lid, at see ham. O, han kommer,
Som hon var kaldet. Nu Folken lydig er,
Og giver Alt i dette gode Lune.

Tjeneren.
Han sagde, Brutus og Cassius rede,
Som Rosende, igeunem Roma Porte.

Antonius.
Maastee de have faaet Nys om Folket,
Som jeg opegged'. Hør mig til Octavius!

(de gaae).

Tredie Scene.

Rom. En Gade.

Poeten Cinna kommer ind.

Cinna

I Nat jeg drømte, at jeg var til Gilde
hos Cæsar; og min Phantosi er oplyst

Af ikke Ding. Jeg vil ei ud af huset;
Men der er Noget, som mig droger ud.

Borgerne komme ind.

Første Borger.

Hvad hedder Du?

Anden Borger.

Hvor gaaer Du hen?

Tredie Borger.

Hvor boer Du?

Fjerde Borger.

Eft Tu givt eller Ungkarl?

Anden Borger.

Svar hver Mand strax!

Første Borger.

Ja, og fort!

Fjerde Borger.

Ja, og stegt!

Tredie Borger.

Ja, og oprigtigt, om Du vilst fare ret!

Cinna.

Hvad hedder jeg? Hvor gaaer jeg hen? Hvor boer jeg?
Er jeg girt eller Ungkarl? Jeg vil da svare hver Mand
strax, og fort, og stegt, og oprigtigt. Kloge igen siger jeg:
Jeg er Ungkarl.

Anden Borger.

Det er det Samme, som Du vilde sige: Du ere Narre,
som givte sig: — Iea er banae, Tu vilst a'e en Derat
for dette Ord. Bliv ved! Strax!

Cinna.

Nu strax gaaer jeg til Caesars Ligsfærd.

Første Borger.

Som Ven eller Fjende?

Cinna.

Som Ven.

Anden Borger.

Det besvarte Du strax.

Fjerde Borger.

Min Vopal, — svar fort!

Cinna.

Kort sagt, ved Capitolium voer jeg.

Tredie Borgere.

Et Navn — tal oprigtigen!

Cinna.

Oprigtigen tal, er mit Navn Cinna.

Første Borgere.

Sønderriver ham! han er en Sammensvoeren.

Cinna.

Jeg er Poeten Cinna; jeg er Poeten Cinna.

Fjerde Borgere.

Sønderriver ham for hans slette Vers! sønderriver ham
for hans slette Vers!

Cinna.

Jeg er ikke Cinna, den Sammensvoerne.

Fjerde Borgere.

Det er lige Meget; hans Navn er Cinna; river blot
hans Navn ud af hans Hjerte, og lader ham saa gaae!

Tredie Borgere.

Sønderriver ham! sønderriver ham! Kommer li Branded!
Heida! Branded! Afsted, til Brutus, til Cassius! brænder
mi! I til Decii Huus! I til Cascas! I Andre til Ligaz-
iii! Afsted! Gaaer!

(De gaaer).

Fjerde Act.

Første Scene.

Nom. Et Værelse i Antonii Huus.

Antonius, Octavius og Lepidus, sid-
dende ved Bordet.

Antonius.

Car mange mage da dø; de staar paa Listen.

Octavius.

Doe stal Din Broder ogsaa, Lepidus !
Samtykker Du deri ?

Lepidus.

Ja, jeg samtykker.

Octavius.

Antonius, sæt ham paa Listen med !

Lepidus.

Paa Vilkaaar, Publius, Din Søsterson,
Antonius ! skal ogsaa doe.

Antonius.

Det skal han !

Sej ! dette Pennestreg hans Dødsdom er.
Mien, gaf nu, Lepidus, til Cæsars Hånd !
Hent Testamentet ! vi vil' raadslaae om,
Hvad der afkortes kan i Cæsars Gaver.

Lepidus.

Hvor kan jeg finde Jer ?

Octavius.

Hvis ikke her, paa Capitolium.

(Lepidus gaar).

Antonius.

Det er et uønsket Bæsen, uden Verd,
Og sikkert kun til at gøe Grender ;
Hør' ber det sig, naar Verdens Kloverblad
Udstykkes, han slæger blandt de Tre, som deler ?

Octavius.

Det mente Du, og lod hans Stemme gjælde,
Naar i Proscriptionens sorte Net
Et Navn paa Opdelisen skulde fælles.

Antonius.

Jeg har seet flere Far, end Du, Octavius !
Og, stændt vi lægge Hæderposter paa ham,
For Byrden af Bagvæsken at lette,
Skal han kun bære dem, som Øslet Guld,
For under deres Vægt at stonne, svæde,

Dg enten trækkes eller drives frem,
Hvor vi ham vise Vei; har han da bragt
Vor Stat til det forænste Sted, nu vel!
Ta tages Verden af ham; og saa jages
Det frie Øsel ud i gaben Mark;
Der græsse det, og ryste sine Øren!

Octavius.

Gjør hvad Dig tykkes godt! men han er en
Forsaren, tapper Kriger,

Antonius.

Octavius! Det Samme er min Hest,
Dg derfor saaer den rigeligt sit Hoder.
Den er et Tyr, som jeg har lrt at stride,
At snoe sig, standse, løbe lige frem,
Hvis Legem af min Aand regeres.
Er Lepidus, i visse Maader, Mere?
Arettes, trækkes, drives maa han jo;
En Kart med en usrunderbar Aand; et Basen,
Som gøter sig med Videnslæber, Kunster
Dg Eiterligninger, der blive Møde
Hos ham, voar Brug og Øde har forsildt dem.
Tal fun om ham, som om en Ejendem!
Dg hør nu store Ting, Octavius!
Viid, Coessns og Bintus hverre Høre!
Vi maa ej töve med at møde dem;
Lod derfor vore Forbundsfæller samles,
Orfordre vore Venner og vor Magt!
Dg 'ader os nu raadslaae strax paa Stand,
Hver unde fløjste Planer bedst opdages,
Dg aabenbare Farer sikrest trodes!

Octavius.

Det ville vi; thi Farer os omringe,
Og mange glubste Fjender lule paa os;
Da mangen En, som smiser, frygter jeg,
Hør i sit Hjerte iustnd' ende Anslag.

(de gare).

Anden Scene.

Horan Brutus Telt i Leiren ved Sardis.

Krigsmusik. Brutus træder ind med Lucilius,
Lucius og Krigere; Titinius og Pindarus
møde dem.

Brutus.

Hold!

Lucilius.

Hold! giver Løsenet!

Brutus.

Hvad Nyt, Lucilius? Er Cassius nær?

Lucilius.

Han kommer strax; og her er Pindarus,
At bringe fra sin Herre Dig en Hilsen.

(Pindarus giver Brutus et Brev).

Brutus.

Han hilsner mig, som Ven. — Nu, Pindarus!
Maalee af egen Hu, maast'e besørt
Af slette Raad, Din Herre givet har
Mig skjellig Aursag til at ønske u gjort,
Hvad gjort er; men han er mig nær; jeg venter,
Han sydvestgjører mig.

Pindarus.

Jeg twivler ej,
Min ønde Herre jo vil vise sig
Den valre Hædersmand, han stedse er.

Brutus.

Jeg twivler ej — Et Ord, Lucilius!
Fortæl, hvortunde Cassius tog imod Dig!

Lucilius.

Med Nok af Høflighed og Agtelse,
Men ej med hine Tegn paa Venne sind,
Ej med den aabne, inderlige Tale,
Han fordum pleiede.

Brutus.

Du har bestrevet
En varm Ven, som er løstet. Mærk Dig dette;
Naar Venstab vorter sygt, og svinder hen,

Da bruger det en kvungen Høflighed.
 Den jevne Ærlighed foragter Kunstgreb;
 Men Skalken er som Hesten, der er syrig,
 Der pranger herligt, naar han ledes frem,
 Og lover Kraft; men, naar han døie skal
 Den blodig' Spore, falder Manken strax,
 Saa, lig den svigefulde Leichest,
 Han staer ei Prøve. — Nørmer sig hans Høe?

Lucilius.

Den haabede i Nat at staae i Sardis.
 Den største Del, det hele Rytteri,
 Gaaer hid med Cassius.

(En Marche høres).

Brutus.

Hør! han alt kommen er,
 Drag ham imøde vennesølt!

Cassius træder ind m.d. Krigere.

Cassius.

Hold!

Brutus.

Hold! Giver Ordet videre!

Stemmer bag Scenen.

Held! Hold! Hold!

Cassius.

Min ædle Broder! Du har gjort mig Uret.

Brutus.

I Guder, dommer! Gør jeg Fjender Uret?
 Hvis ei, hvorlunde da en Broder?

Cassius.

Ventus! Dit blide Nasyn skjuler Uret,
 Og, naar Du gjørst den —

Brutus.

Nødig, Cassius!

Før sagte Dine Karremaal! — Jeg lender
 Dig godt. — Før begge Hæres Dine her,
 Som ikun Vensteb mellem os bor see,
 Lad os ei kives; byd dem træde bort!

Udton saa Dine Klager i mit Telt!
Og jeg vil høre Dig.

Cæsius.

Byp, Pindarus!
At vore Hovedsmænd til Side gaar
Med sine Krigere!

Brutus.

Lucius, gjor det Samme! ingen Mand
Sig Teltet nærme, me'ns vi tale sammen!
Lad Lucius og Titinius Øpren vogte!

(be gaar).

Tredie Scene.

Det Indre af Brutus Telt.

(Lucius og Titinius sees i nogen Afstand fra Teltet).

Cæsius.

At Du har gjort mig Uret, sees af,
At Du har domt og straffet Lucius Pella,
For han af Sarderne lod sig bestikkes,
Og mine Breve, hvor jeg bad for Manden,
Hordi jeg lendte ham, har Du ei agtet.

Brutus.

Du selv har gjort Dig Uret, da Du strevst
I slig en Sag.

Cæsius.

Vaa slig en Tid, det duer ei,
At holde Bog med hver en lille Feil.

Brutus.

Hør, Cæsius! Du selv est udraadt for,
At Du en krum Haand gjørst, at Du for Guld
Bortsøger og udhøkrer Æresposter
Til slette Folk.

Cæsius.

Jeg følge Æresposter!
Du veedst, det Brutus er, som taler saa;
Bed Gud! sligt Ord Dit Sidste ellers var!

Brutus.

Besikkelsen bestærmer Cassier-Navnet,
Og dervor sjuler Tugtelsen sit Hoved.

Cassius.

Tugtelsen!

Brutus.

Husk Martins! husk idus Martii!
Hlod ei hans Blod, den store Julius,
For Nettards Sag? Siig, hvilken Ridning loisted?
Sin Dolk imod hans Bryst, og ei for Nettard?
Hvad, skal da En af os, som slog den Forste
Af Verdens Mænd, for han bestærmed' Rom,
Skal vi besudle vore Fingre nu
Med Skænkselsfuld Besikkelse? og skal
Vi satte for en Haandsuld uselt Guldstev
Den stolte Lon for vor saa høje Hæder?
For vil jeg være Hund, og gæe ad Maanen,
End slig en Rømer!

Cassius.

Brutus, tir mig ei!

Ieg vil ei taale det! Du glemmer Dig,
Naar Du indstrænker mig; jeg er Soldat, jeg,
Eldre i Djenesten, og bedre stillet,
End Du, til at indgaae Betingelser.

Brutus.

Jo rist! Nei, Cassius! det est Du ef.

Cassius.

Jeg er det.

Brutus.

Du est det ikke, siger jeg.

Cassius.

Tir mig ei meer, at jeg ei glemmer mig!
Husk Du Dit Vel, og frist mig ikke meer!

Brutus.

Bort, svage Mand!

Cassius.

Er det muligt?

Brutus.

Hør mig! jeg vil tale.

Skal jeg mig boie for Dit vilde Sind?
Troer Du, jeg kyses af en gal Mands Stirren?

Cassius.

O Guder, Guder! skal jeg taale dette?

Brutus.

Ja Meer. Brum, saa Dit stolte Hjerte brister!
Gak, viis Din Hestighed for Dine Trælle,
Dg saa dem til at sjælve! Skal jeg vige
Dg soie Dig? Skal jeg staae her og hvie
Mig under Dine Luners Arrighed?
Bud Guderne! Du skalst nedsvælge selv
Al Givten af Din Galde, selv om Du end brast;
Thi fra i Dag af bruger jeg Dig kun
Til Morskab, ja! til Latter, naar Du brummer,
Som en Hvespe:

Cassius.

Saa vidt er det da kommet?

Brutus.

Du har sagt,
Du varst en bedre Kriger; viis det da,
Dg gjor Din Bronten sand! mig skal det glæde;
Thi gerne lærer jeg af ædle Mænd.

Cassius.

Du gjørst mig Uret — ja! — Du gjørst mig Uret;
En ældre Kriger, sagde jeg, ei bedre;
Hør jeg sagt: bedre?

Brutus.

Det ligegyldigt er.

Cassius.

Da Cesar leved', havde han ei tordet
Saadan oppegge mig.

Brutus.

O, ti dog, ti!

Du torde ikke friste ham saalunde.

Cassius.

Jeg torde ikke?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Hvad? torde ikke friste ham?

Brutus.

Nei!

Saasandt, Du lever, om Du torde, Cassius!

Cassius.

Stol ei for meget paa min Kærlighed!
Jeg kunde gjøre det, jeg skulle angre.

Brutus.

Du har gjort, hvad Du skulle angre, Cassius!
Der er i Dine Trusler ingen Rødsel;
Thi jeg er væbnet saa med Ærlighed,
At de forbi mig glide, Binden sig,
Jeg endser ei. Jeg sendte Bud til Dig
Om noget Guld, Du negted' mig; thi jeg
Kan ei paa slette Maader stasse Penge!
Ved Hjelten! heller' mynted' jeg mit Hjerte,
Og gav mit Blod for Drachmer, end jeg vrissted'
Af Bondens haarde Haand hans Smule Armod
Ved noget Aneb. Om Penge bad jeg Dig
Til mine Legioners Sold, som Du
Afløbst mig. Ligned' dette Cassius?
Og mou jeg soared' Cajus Cassius saa?
Naar Marcus Brutus viser sig saa larrig,
At han for sine Venner indelsukker
Saa lumpne Stillinger, da værer rede.
Med alle Eders Tordenkiler, Guder,
Og slaaer ham sender!

Cassius.

Jeg afslag-det ei.

Brutus.

Det gjorde Du.

Cassius.

Nei! han var kun en Daare,
Som bragte Svar Dig. — Brutus spunderriver

Mit Hjerte. Vennen skulde høre over
Med Vennens Svaghed; Du forstørre mine.

Brutus.

Nei! ikke, før' Du pver dem mod mig.

Cæsius.

Du elsker ikke mig.

Brutus.

Ei Dine Feit.

Cæsius.

Ei Vennens Die slige Feit kan see.

Brutus.

Tn Smigrers Die vilde ikke see dem,

Om end uhyre, som Olymp, de vare.

Cæsius.

O, kom, Antonius og Octavius kommer,

Da bevner Jer paa Cæsius atene!

Thi Cæsius er mæt af Verden; hadet

Af den, han elsker, trodset af sin Broder,

Skeldt, som en Træl; hver af hans Feit udspæides,

Uptegnes smaaftigt, læres udenad,

Og fastes ham i Næsen. — O, jeg kunde

Udgrade Sjælen gennem mine Dine! —

Der er min Daggert, her mit nøgne Bryst;

Og indensor et Hjerte, dyrere,

End Pini Grube, rigere, end Guld;

Saa fremt Du est en Romer, tag det ud!

Jeg, som Dig negted' Guld, mit Hjerte giver;

Slaa, som Du Cæsar slogst! thi vet jeg veed,

At, da Du haddede ham mest, Du elsted'

Ham meer, end nogen Tid Du elsted' Cæsius.

Brutus.

Stik ind Din Daggert! vredes, naar Du vilst!

Giv Verden Mum! gier Alt, hvad Dig mon lytte!

Fornærmelse skal gjæide kun for Lune.

Bed Siden af et Lam Du stander, Cæsius!

Hvis Brede er, som Ild i Flintestene,

Der, heftigt slagen, viser snelle Guisler,

Og strax er hold igjen.

Cassius.

Har Cassius levet

Kun for at tjene Dig til Spøg og latter,
Maa Brutus! naar ham Sorg og tungsinde plage?

Brutus.

Da hint Ord saldt, var ogsaa jeg tungsindig.

Cassius.

Tilstaer Du det? Giv mig Din Haand!

Brutus.

Og Hjerte med!

Cassius.

D. Brutus! —

Brutus.

Sig, hvad vilst Du?

Cassius.

Har Du ei Venstab nok, at bære over,
Naar Hestighed, jeg af min Moder arved,
Gjer, at mig selv jeg glemmer?

Brutus.

Ib, Cassius! og nu fra denne Stund,
Naar Du est alt for streng imod Din Brutus,
Saa vil han tenke at Din Moder skender,
Og saa forlade Dig.

(Toi ubensfor).

En Poet (udenfor)

Lad mig dog ind til Generalerne!

De kives; det er ikke raadeligt,

De ere ene.

Lucius (udenfor).

Du maa ei komme ind til dem.

Poeten (udenfor).

Jeg vil; Kun Døden skal mig hindre..

Poeten kommer ind.

Cassius.

Hvad nu? Hvad er paa Førde?

Poeten.

Ei! Skammer Jer,

Hærforere! sig' mig, hvad træle J?

Bær' Venner, som det Eder sommer sig!
Jeg øldre er, end I; ja! troer kun mig!

Cassius.

Ha! Ha! Hvor uselt Knytteren rimer!

Brutus.

Karl, gaf Din Vei! gaf bort, Du Slyngel!

Cassius.

Tilgiv ham, Brutus! det er saa hans Skit.

Brutus.

Hans Nykke vil jeg bære over med,

Naar han forstaaer at passe Diden rigtigt;

Hvad stal i Leiren slige Rimesmede?

Bort med Dig, Camarade!

Cassius.

Visted med Dig! gak bort!

(Poeten gaae).

Lucilius og Titinius komme ind.

Brutus.

Gaaer, og besater alle Hovedemænd,

At stasse sine Skarer Ly i Nat!

Cassius.

Og kommer strax tilligemed Messala

Lilbage til os!

(Lucilius og Titinius gaae).

Brutus.

Lucius, et Bæger Vin!

Cassius.

Jeg tænkte ei, Du kunde vredes saa.

Brutus.

O Cassius! jeg er syg af mange Sorger.

Cassius.

Du gjør ei af Din Viisdomsløre Brug,

Saa fremt Du viger for tilfældigt Onde.

Brutus.

Hvo bærer Sorrig bedre? Portia

Er død.

Cassius.

Ha! Portia?

Brutus.

Hun er død.

Cassius.

Hvorlunde

Undgik jeg Døden, da jeg tvisted' med Dig? —
O hvilke og uådelige Tab! —
Af hvilken Sygdom? —

Brutus.

Af Længsel ester mig;

Af Sora, fordi Octavius og Antonius
I sine Hænder Magten sik — thi deyne
Bereitung kom med hendes Død — blev huu
Bauvittig, og, da Ternerne var' borte,
Nedsvælgede hun Ild.

Cassius.

Så døde saa?

Brutus.

Jist saa.

Cassius.

O, I uddelige Guder!

Lucius kommer med Vin og Lamper.

Brutus.

Kai ikke meer om hende! — Giv mig Vin! —

Heri begraver jeg alt Fjendstab, Cassius!
(kritter)

Mit hjerte forstør ester at besvare
Den øde Skaal, Du drakst. — Skenk, Lucius,
Til Vinen svolmer over Baug'rets Rand!
Jeg kan ei driske Nok af Brutus Venstab.

Titinius kommer med Messala.
(kritter).

Brutus.

Kom ind, Titinius! — Velkommen hid, Messala!
Nu ærte vi os trædt om Lampen her,
Og tolde Raad om vore Savers Farb.

Cassius.

O Portia! est Du heden?

William Shakspeares
samtlige
dramatiske Verker.

Oversatte

af

H. C. WOERMOSE.

6.

København, 1834.

Trykt hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

M e s s a l a.

Saa bær da, som en Nomer, denne Sandhed!
Chi hun er død, og paa en selvsom Maade.

B r u t u s .

Lev vel da, Portia! — Vi skal døe, Messala!
Bed tørt at tanke, "engang skal hun døe,"
Har jeg nu Taalmod til at bære Tabet.

M e s s a l a .

Saa bæres store Tab af store Mænd.

C a s s i u s .

Min Wiisdomskunst det Samme lærer mig;
Men ei saa godt mit Sind det bære kunde.

B r u t u s .

Friskt Haand paa Verket nu! Hvad tykkes Dig
Om strax at bryde op imod Philippi?

C a s s i u s .

Tes troer ei, det er godt.

B r u t u s .

Og hvorfor ei?

C a s s i u s .

Jeg mener,
Bedre er det, Hjenden søger os,
Saa spilder han sin Kraft, sin Hør han trætter,
Og stader sig, imens vi ligge stille,
Og os i No og Mag sinkt ruste.

B r u t u s .

Den gode Grund maa vige for den bedre;
Det hele Folk hersra og til Philippi
Gjer Noden kun til vore Forbundsfæller;
Chi knurrende har det betalt os Skat;
Naar nu vor Hjende drager geunem det,
Udsylder han sit Tal, og kommer hid
Korsriffet, doppelt stærk og doppelt modig;
Men nu asskare vi ham denne Gordel,
Hvis vi gaae ham imode ved Philippi,
Og have disse Folk i Nyggen.

C a s s i u s .

Er mig, min gode Brider!

Brutus.

Tillad mig! — Hush tillige,
 Vort Forbunds sidste Kraft har vi opbudet;
 Og vore Legioners Tal er fuldt,
 Vor Sag er moden; hver Dag sliger Fjenden,
 Vi staae paa Spidsen, rede til at dale.
 I Menneskernes Liv er Flod og Ebbe;
 Benyttes Floden, leder det til Lykke;
 Forsommes den, da endes Livets Reise
 Med latter Brag blandt Skær. — Nu gynges vi
 Paa sikt et Hjivand, og bør nytte Strymmen;
 Naar den er med; thi ellers miste vi
 Vort hele Gods.

Cassius.

Nu vel! Din Billie see!
 Vi selv gaae dem imøde ved Philippi.

Brutus.

See! Mattens Dyb er falden paa vor Tale;
 Naturen lyde maa Nødvendigheden;
 Vi sparsomt den et lidet Biun vil' senke.
 Har Nogen Meer at sige?

Cassius.

Nei. God Nat!
 I Morgen aarle vil' vi bryde op.

Brutus.

Min Kappe, Lucius! (Lucius gaar). Farvel Messala!
 God Nat, Titinius! — Edle, ødle Cassius!
 God Nat og quægsmøn Hvile!

Cassius.

O, eliste Broder!
 Hvor sorgeligt begyndte denne Nat!
 Stig Kvist ei meer adstille vore Hjerter!
 Nei, aldrig, Brutus!

Brutus.

Alt er godt isjen.

Cassius.

God Nat, min edle Herrel

Brutus.
Gud Nat, min gode Broder!

Cætinius og Messala.
God Nat, min ædle Brutus!

Brutus.
Hører vel!

(Cætinus, Cætinius og Messala gaae).

Lucius kommer tilbage med Kappen.

Brutus.
Giv Kappen hid! Hvor er Din Lyra?

Lucius.
Der i Teltet inde.

Brutus.
Hvad! Hvor Du taler sovnigt! Stakkels Skelm!
Dug det ei dadler; Du har vaaget over
Din Tid. Kald Claudius og En endnu
Af mine Mænd! de skulle sove her
Paa Hynder i mit Telt.

Varro! Claudius!

Lucius.
Varro og Claudius komme.

Varro.
Du kaldte, ædle Herre?

Brutus.
Lægger Jer
Til Hvile i mit Telt i Nat! maastee
Jeg snart kan komme til at vække Jer
I Grender til Cætins, min Broder.

Varro.
Besøger Du da ei, vi skulle vaage
Og oppebie Dit Bud?

Brutus.
Nei, gode Venner!

Læg' Jer til Ro! maastee jeg mig betenkter.
See, Lucius! her kommer jo min Dog,

Jeg ledte saadant om. Jeg selv har lagt den
I Kappen.

(Tjenerne lægge sig).
Lucius.

Ja, jeg vidste, ødle Herre!
Du gavst den ei til mig.

Brutus.

Bær over med mig,
Min gode Dreng! jeg er saa glemseom. Kanst Du
Vel holde disse Dine aabne end,
Og røre til en lidet Sang Din Lyra?

Lucius.

Ja, ødle Herre! hvis det glæder Dig,

Brutus.

Vist gjør det saa, min Dreng! — Jeg plager Dig
For meget; men Du est saa villig af Dig.

Lucius.

Det er min Pligt.

Brutus.

Jeg skulde ei påalægge
Dig Pligter, som Din Evne overgaae.
Jeg veed, det unge Blod er Sovnen sdb.

Lucius.

Jeg har alt sovet lidet, ødle Herre!

Brutus.

Nu, det var Ret; og Du skalst atter sove;
Jeg vil ei lange holde Dig. Saafremt
Jeg lever, vil jeg gjøre godt imod Dig.

(Sang til Syren).

Det er en sovnig Tone; —

O morderiske Slummer! lægger Du
Dit Vly-Spir paa min Dreng, som spiller for Dig? —
God Nat, Du gode Knøs! nu var det Synd,
At vække Dig. — Men, nikker Du, saa knuses
Din Lyra; det e bedst, jeg tager den.
Og nu, min gode Dreng! god Nat! — Lad see,
Lad see! — har jeg ei lagt et Mørke, hvor
Jeg sidst holdt op at læse? — Jo, her er det.

(han sætter sig).

Cæsars Mand kommer ind.

Hvor ilde Lampen brønder! — Ha! hvo der?
Jeg troer, at mine Dines Svaghed slaber
Hind strækkelige Syn. Det kommer mod mig; —
Hvad est Du? Tal! Est Du en Gud, en Engel,
En Djævel, Du, som gjør mit Blod til Is,
Og reiser Haaret paa mit Hoved? Tal!
Hvad est Du? Tal!

Mænden.

Din onde Engel, Brutus!

Brutus.

Hvad vilst Du?

Mænden.

Melde Dig, at Du skalst see
Mig ved Philippi.

Brutus.

Bal; jeg skal see Dig da igjen?

Mænden.

Ta, ved Philippi.

(Mænden forsvinder).

Brutus.

Godt, jeg vil see Dig ved Philippi da. —
Nu, jeg har satte Mod, forsvinder Du;
Du onde Mand! jeg havde gerne ønsket,
At tale længer' med Dig. — Heida, Dreng!
Lucius! — Barro! Claudius! Baagner, Mænd!
Ha, Claudius!

Lucius.

Min Lyra stemmer ei, min ødle Herre!

Brutus.

Han troer, han sidder ved sin Lyra end. —
Baagn, Lucius!

Lucius.

Min ødle Herre!

Brutus.

Var det i Drømme, at Du stregst saa høit?

Lucius.

Jeg veed ei af, at jeg har streget, Herrel

Brutus.

Se, Du har streget; saaest Du ikke Noget?

Lucius.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Sov igjen! — Hei, Claudius!

Saa vaagn dog, Menneske!

Varro.

Min ædle Herre!

Claudius.

Min ædle Herre!

Brutus.

Hvi streg' saalunde I i Sovne?

Varro og Claudius.

Vi, ædle Herre?

Brutus.

Ja; saae I ikke Noget?

Varro.

Nei, ædle Herre! jeg har Intet seet.

Claudius.

Jeg heller ei.

Brutus.

Gaaer hen, og hilser Cassius, min Broder,

Dg byder, at hans Hør strax bryder op!

Vi følge efter.

Varro og Claudius.

Ædle Herre! det skal skee.

Femte Act.**Første Scene.**

Sletterne ved Philippis.

Octavius og Antonius komme ind med sin Hær.

Octavius.

Antonius! nu er mit Haab stadsælet;

Du sagde, Fjenden kom ei ned paa Sletten,

Men holdt sig fast iblandt de høie Bjerge;
Det seer nu ej; hans Hære rykke frem;
Jau troer, at stræmme os her ved Philippi,
J det han svarer, før' vi spørge ham.

Antonius.

Ni! jeg seer i hans Hjerte, og jeg veed,
Hvorför han dette gør; han maaatte ønske,
At han var langt hersra; nu kommer han
Med frygtsom Trods, og troer, at dette Syn
Indbilder os, at han har Mod i Brystet;
Men det er ikke saa.

Et Bud kommer.

Budet.

Herrsvrere,

Bereder Ier! nu drager Fienden frem
Med Kriger-Pragt; til Kamp Blodsanen vaser,
Og noget Vigtigt Seer i denne Stund.

Antonius.

Octavius, før Din Hør i Stilhed
Til venstre Kant af Sletten!

Octavius.

Nei, jeg drager
Til høire Side; Du maa gaae til Venstre.

Antonius.

Hvi twister Du i denne store Time?

Octavius.

Jeg twister ej; men dette er min Villie.

(Marche).

Krigersk Musik. Brutus og Cassius træde ind med sin
Hær. Lucilius, Titinius, Messala og Flere.

Brutus.

De gjøre hold, og ville tale med os.

Cassius.

Titinius, hold! Vi maae gaae frem, og tale.

Octavius.

Marcus Antonius! Skal Kamp-Tegn gives?

Antonius.

Nei, Cæsar! vi vil' vente deres Angreb.
Træd frem! Hærførerne vil' tale med os.

Octavius.

Hold, til vi give Toga!

Brutus.

Først Ord, saa Kamp; Medborgere! ei saa?

Octavius.

Vi holde ikke meer af Ord, end Du.

Brutus.

Et godt Ord bedre er, end stemme Slag.

Antonius.

Du giver gode Ød ved stemme Slag;
Det vidner, Cæsars Varm Du genuembored,
Imens Du raabte; "Lange leve Cæsar!"

Cassius.

Antonius! hvor Dine Slag monn' falde,
Det vides ei endnu. Men Dine Ord
Berøve Bierne paa Hybla-Bjerg
Alt deres Honning.

Antonius.

Dog ei Brodden.

Brutus.

Jo,
Og Stemmen med; thi deres Brummen stjalst Du,
Og viseligt Du truer, for Du stikker.

Antonius.

I Aftum! Det var Mere, end I gjorde,
Da Eders lumpyne Morder-Doske stodte
I Cæsars Sider mod hinanden.
Som Åber, stode I, og viste Tænder,
I logrede, som Hunde, krob', som Trolle,
Og kyssed' Cæsars Hodder, medens Caica,
Den koster! bag fra slog sin knuste Tand
I Cæsars Hals. O Smigrere!

Cassius.

Hvad! Smigrere! — Nu, Brutus, tak Dig selv!
 Chi denne Tunge krønked' os ei saa
 I Dag, hvis Cassius maatte have raadet.

Octavius.

Belan, til Sagen! Koster Ordstrid Sved,
 Saa vil Beviset koste ro'd're Draaber.

Seer!

Jeg drager her et Sværd mod Sammensorne;
 Maar troe J, at det atter gaaer i Skeden? —
 Gi, förend Cæsars tre og tyve Wunder
 Det henvær; eller, før' endnu een Cæsar
 Formerer Blodet paa Forræder-Sværdet.

Brutus.

Du kanst ei salbe for Forrædere,
 O Cæsar! hvis Du ingen bringer med Dig.

Octavius.

Det haaber jeg; jeg fødtes ei til Død
 For Bruti Sværd.

Brutus.

O, unge Menneske!
 Varst Du den Ædleste af al Djæt
 Du kunde hæderligere ei dse.

Cassius.

En arrig Pebling, ikke vord flig Hæder,
 I Ledtog med en Gæbler og en Drunker.

Antonius.

Du est endnu den gamle Cassius.

Octavius.

Antonius, kom! — Forrædere! her stænge
 Vi Jer Udstillingen i Dinene;
 I Faid, I kæmpe før i Dag, da kommer
 I aaben Mark; hvis ei, naar det Jer smager?

(Octavius, Antonius og deres Hær gaae ud).

Cassius.

Saa, blæs nu, Wind! svæm, Volge! svæm, o Baad!
 Uveiret oppe er, og Alt poa Spil.

Brutus.

Lucilius, hør et Ord!

Lucilius.

Her, edle herre!

(Brutus og Lucilius tale sagte med hinanden).

Cassius.

Messala! —

Messala.

Ja, min General!

Cassius.

Messala!

Det er min Fødselsdag; den Dag i Dag
 Blev Cassius født. Gio mig Din Haand, Messala!
 Vær Du mit Vidne, at, imod min Villie,
 Jeg, som Pompeius, winger til at vore
 I et Slag al vor Frihed. Jeg holdt fast
 Ved Epikouros og hans Lære, vedst Du;
 Men nu jeg sletter Sind, og halvveis troer
 Paa Verdel. Paa vort Dag fra Sardis fulde
 To mægtig' Drue paa vort Hovedbanner;
 Der sadde de, og aade graadigen
 Af Hærens Hænder; de ledsgader' os
 Hid til Philippi, men fai bert i Morges;
 I deres Sted en Flod af Ravne, Krager
 Og Skader svæve over vore Hov'der,
 Og see vaa os, som paa det syge Nav.
 En Sorgehimmel ligner deres Skogge,
 Hvorunder Hæren ligger i sin Dødkamp.

Messala.

O, tro ei Slist!

Cassius.

Jeg troer det og kun halvveis;
 Thi jeg har freidigt Mod, og har besluttet,
 Standhaftigen at møde alle Farer.

Brutus.

Gjør saa, Lucilius!

Cassius.

Nu, edle Brutus!

Gid Guderne i Dag os ynde maae,
 At vi, som Venner, udi Fredens Skød
 Maae gaae den høie Alderdom imøde!
 Men, da nu Mennesternes Lod er uvis,
 Saa lad os forestille os det Værste!
 Saafremt vi tage dette Slag, er denne
 Den allersidste Gang, vi tale sammen;
 Hvad har Du foresat Dig da at gjøre?

Brutus.

I Kraft af hin Philosophi, hvorefter
 Jeg dadled' Cato for den Død, han gav sig; —
 Jeg veed ei selv, hvorfor; men seigt og nseft
 Det synes mig, af Frygt for, hvad kan skee,
 Saalunde at afslippe Livets Traad; —
 Vil jeg med Taalmod ruste mig, og vente
 Paa hine høie Magters Willie,
 Der os heruede styrte.

Cassius.

Altsaa, dersom
 Vi tage dette Slag, da gaaer Du taalig'
 Igennem Romæ Gader i Triumphen?

Brutus.

Nej, Cassius! nei; tænk ei, Du ødle Romer!
 At Brutus vil i Lænker gaae til Roma!
 Hauß Hjerte sidder alt for høit til Sligt.
 Men Berket, idus Martii begyndte,
 Maa denne Dag fuldende; og jeg veed ei,
 Om vi skal atter mødes. Dersor modtag,
 O Cassius! for evigt mit Farvel! —
 Farvel for evigt, evigt, Cassius!
 Hvis meer vi sees, da smile vi; hvis ei,
 Da skilles vi, som Mænd og Brødre egnar.

Cassius.

Farvel, farvel for evigt, evigt, Brutus!
 Gjensees vi, ja! da smile vi; hvis ei,
 Da skilles vi, som Mænd og Brødre egned.

Brutus.

Nu da, drag frem! — O, at vi kunde vide
Vort Dagverks Ende, før den viser sig!

Men det er Nok, at Dagen endes vil,
Dg da, da veed vi Enden. — Kom, assled!

(de gaae).

Anden Scene.

Valpladsen.

Krigsraab. Brutus og Messala komme ind.

Brutus.

Rid, rid, Messala, rid, giv disse Ordrer
Til hine Legioner! lad dem storme

(hoit Krigsraab)

Paa een Gang! thi jeg seer Octavii Fløj,

Den yakler alt! et modigt Anfaerd sloær den

Til Jorden. Rid, Messala! lad dem storme!

(de gaae).

Tredie Scene.

En anden Del af Valpladsen.

Krigsraab. Cassius og Titinius komme ind.

Cassius.

O see, Titinius, see, de Skurke flye!

Jeg selv blev Fjende mod mit eget Folk;

See! dette Banner vender Fjenden Ryggen;

Jeg slog den Feige, og jeg tog det fra ham.

Titinius.

O, Cassius! Brutus gav for tidligt Ordet;

Før ivrigt nytted' han sin Fordel over

Octavius. Hans Mænd alt gjorde Bytte,

Ime'ns vi af Antonius omring'des.

Pindarus kommer ind.

Pindarus.

Fly længer' bort, fly længer' bort, o Herre!

Alt faaer Antonius i Dine Teltte;
Fly dersor, adle Cassius, fly langt!

Cassius.

Jeg flyer til denne Høi; ei længere. —
See, see, Titinius! det brænder hist,
Er det i mine Teltte?

Titinius.

Ta, ødle Herre!

Cassius.

Titinius! elster Du mig, da bestig
Min hest, og skul Din Spore i dens Sibe,
Til den faaer bragt Dig op til hine Skærer,
Og efter hid, at jeg kan Wished faae,
Om Benner eller om de Fjender ere.

Titinius.

Jeg iste skal med Tankens Hæftighed.

(han gaaer).

Cassius.

Gak, Pindarus, siig bedre' op paa Høien!
Mit Syn var altid svagt; agt paa Titinius,
Og siig mig, hvad Du siner over Marken!

(Pindarus gaaey).

Paa denne Dag jeg aauded' første Gang.
Rundt Tiden løben er; hvor jeg begyndte,
Der skal jeg ende; Livets Kreds er fuldbragt. —
Hvad Nyt, min Ven?

Pindarus.

(paa Høien).

O, ødle Herre!

Cassius.

Hvad Nyt?

Pindarus.

Titinius omringes af en Hær
Af Ryttere, som jage hen imod ham; —
Ha, hvor han bruger Sporerne! — nu ere
De hartad ved ham; nu, Titinius! —
De stige af; — han med; — O, han er fangen;
Og hør! de jubler.

(Fryedraab.)

Cassius.

See ei meer! stig ned! —
 Hvor jeg er feig! saa loenge lever jeg,
 Til jeg skal see min allerbedste Ven
 Ut fanges for mit Ansigt.

Pindarus kommer tilbage.

Hør, kom hid!

I Partherlandet tog jeg Dig til Fange,
 Og lod Dig soværgé, da jeg gav Dig Livet,
 At gjøre, hvad som helst jeg nogen Lid
 Besaled' Dig. Kom nu, og hold Din Ed!
 Vær fri! og hjemmøg denne Barm med dette
 Mit gode Sværd, som rendte gennem Cæsar!
 Lov ei at soare mig! Her grib Du Hjællet,
 Og, naar mit Ansigt er bedækket — nu —
 Styr Sværdets Hart! — Nu, Cæsar! est Du hevnet,
 Og det med samme Sværd, som dræbte Dig.

(dør).

Pindarus.

Fri er jeg da; men, var min Villie opfylde,
 Jeg var det ei. O Cassius!
 Langt, langt over Pindarus fra dette Land,
 Hvor ingen Romer meer skal møde ham.

(han gaaer).

Titinius kommer tilbage med Messala.

Messala.

Det er kun Mageslætte; thi Octavius
 Er slagen af den edle Brutus Magt,
 Som Cassii Legioner af Antonius.

Titinius.

Den Edende vil troste Cassius.

Messala.

Hvor gikst Du fra ham?

Titinius.

Heelt mistroelig stod han
 Paas denne Høi med Pindarus, sin Slave.

Messala.

Er det ei ham, som ligger hist paa Jorden?

Titinius.

Han ligger, som en Døb. — O, mit Hjerte!

Messala.

Er det ei ham?

Titinius.

Messala! nei, det var ham;

Men Cassius er ei meer; — O Aftensol!

Som Du i Dine røde Straaler synker,

Sank Cassii Dag udi hans røde Blod;

Roms Sol er dalet! Dagen er til Ende,

Og Skyer, Dug og Farer os omspænde;

Bor Daad er endt! Kun Mistviol om mit Held
Har øvet denne Daad.

Messala.

Mistviol om Held

Har øvet denne Daad! O, Tungsinds Barn!

O stemme Feil! hvi vilst Du stille frem

Før Menneskerne's stærke tanker

Lina, som ei ere? Feil!

Et Dilekt undfand er Dig; men aldrig

Du noaer en heldig Gødsel; thi Du dræber

Den Moder, i hvis Sted Du avledes.

Titinius.

Ha, Pindarus! Hvor est Du, Pindarus?

Messala.

Søg ham, Titinius! imidlertid

Gaaer jeg, at gennembore Bruti Øre

Med denne Lidende; ja! gennembore;

Thi hvæsstest Staal og givtigst Piil vil' være

Velkommen i Bruti Øre, end

Beretringen om dette Syn!

Titinius.

Messala,

Il! midlertid jeg søger Pindarus.

(Messala gaar).

Hvi sendte Du mig bort, o, brave Cassius?
 Eraf jeg ei Din Venner? satte de
 Ei denne Seierskrans omkring min Linding,
 Og bød mig give Dig den? Hørte Du
 Ei deres Jubelraab? Ach! al Ting, al Ting
 Du misførtolket harz — Men, tys! modtag
 Omkring Din Pande denne Seierskrans!
 Din Brutus bød mig give den til Dig,
 Og jeg opfylder dette Bud. — Ja, Brutus!
 See, hvor høit jeg hædred' Cassius! — Guder,
 Tilgiver mig! — Det er en Romers Færd;
 Kom, find, mit Hjerte, Cassii Heltesværde!

(dør).

(Vaabenengn).

Messala kommer tilbage med Brutus, Cato den Yngre, Strato, Volumnius og Lucilius.

Brutus.

Hvor, hvor, Messala! ligger Liget?

Messala.

See hist! Titinius græder over det.

Brutus.

Titinius seer opad.

Cato.

Han er slagen.

Brutus.

O, Julius Cæsar, Du est mægtig end!
 Din Mand gaaer om, og vender vore Sværde
 Imod vor egen Barm.

(Høit Vaabenbrag).

Cato.

Vakre Titinius!

Seer, hvor den faldne Helt han seierkransed'!

Brutus.

Hvor leve levende Romere endnu,
 Som disse? — O, farvel, Du sidste Rømer!

Si er det muligt, Roma nogen Tid
 Din Lige føde skal. — O, mine Venner!
 Jes skyder dette Lig langt flere Taarer,
 End her I skulle see mig yde det. —
 Men Cassius! der kommer Tid dertil;
 Den kommer! — Sender da hans Lig til Thasos!
 Hans Ligfærd skal ei holdes her i Leiren,
 For ei at nedslaae os. — Nu, kom, Lucilius! —
 Kom, Ungre Cato! Frem paa Kampens Mark! —
 Labeo og Flavius, fører Hæren frem! —
 Den trebje Time slaaer; endnu i Dag
 Vi Lykken prøve maae i nok et Slag,

(de gaae).

Fjerde Scene.

En anden Del af Valpladsen.

Vaabebrag. Krigere af begge Hære træde kæmpende
ind. Derpaa Brutus, Cato, Lucilius og
Andre.

Brutus.
End, Landsmænd, holder Hovedet i Veiret!

Cato.

En Horeson, hvo flyer! Hvo gaaer med mig?
Mit Navn jeg raaber ud paa Kampens Mark; —
Jeg er en Son af Marcus Cato; hører!
Tyranners Fjende, Fodrelandets Ven;
Jeg er en Son af Marcus Cato; hører!
(han gaaer i Kamp mod Fjenden).

Brutus.

Og jeg er Brutus, Marcus Brutus er jeg;
En Ven af Fodrelandet, jeg er Brutus!

(gaaer ud, kæmpende mod Fjender. Cato overmandedes
og faaer.

Lucilius.

O, unge, ædte Cato, est Du salden?

Ta, tapperligt Du dør nu, som Titinius,
Dg man bør hædre Dig som Catos Søn.

Første Kriger.

Sæt Baaben, eller dø!

Lucilius.

Kun for at døe

Ieg strækker Baaben; dræb mig! her er Guldb.

(Han byder ham Penge).

Drab Brutus, og bliv øret for hans Drab!

Første Kriger.

Det maae vi ei. — En ødel Fange!

Anden Kriger.

Plads!

Hør! sig Antonius, Brutus er vor Fange!

Første Kriger.

Ieg melder det. — Her kommer Generalen,

Antonius træder ind.

Antonius.

Hvor er han da?

Lucilius.

I Sikkerhed, Antonius!

Brutus er sikker nok; jeg tor forsikre,

At aldrig nogen Fjende sangt skal

Den ødle Brutus levende! I Guder,

Afvarer sig en Skam! Maar I ham finde,

I Live, eller død, da vil han findes,

Etig Brutus, som han er!

Antonius.

Det er ei Brutus,

Men, sandelig', en Fangst af stor Værdi!

Bevar mig denne Mænd! beviis ham Godt!

Langt hellere jeg talte flige Mænd

Blandt mine Venner, end blandt mine Fjender.

Gaaer! seer, om Brutus lever eller faldt!

Dg bring os Budskab til Octavii Telt,

Hvorlunde Alt staer til!

(de gaae),

Femte Scene.

En anden Del af Valpladsen.

Brutus træder ind med Dardanius, Clitus,
Strato og Volumnius.

Brutus.

O, kom, Du arme Nest af mine Venner,
Dg hvil Dig ud paa denne Klippe!

Clitus.

Statilius viste Fakkelstinet, Herre!
Men kom ei meer; dræbt eller fangen er han.

Brutus.

Kom, sæt Dig, Clitus! — Drab er Løsenet
Dg Dagens Orden. — Hør, et Ord, min Clitus!
(han taler sagte).

Clitus.

Hvad! Jeg? — Nej, ei for alle Verdens Riger!

Brutus.

Tys! Gi et Ord da.

Clitus.

Hør dræber jeg mig selv.

Brutus.

Ei Ord, Dardanius!

(stater sagte med ham).

Dardanius.

Jeg øve sig en Daab!

Clitus.

O, Dardanius!

Dardanius.

O, Clitus!

Clitus.

Hvad sorgelig Besaing gav Dig Brutus?

Dardanius.

At dræbe sig. — See, hvor han staar i Tanker!

Clitus.

Mu er det ødle Kar saa fuldt af Kummer,
 At af hans Nine selv den flyder over.

Brutus.

Volumnius, min Ven, kom, her et Ord?

Volumnius.

Hvad vil min ødle Herre?

Brutus.

Her, Volumnius!

To Gange Cæsars Land i Nattens Tid
 Har viist sig for mig; første Gang ved Sardis,
 Og nu i Nat her paa Philippis Marker.
 Jeg veed, min Lime kommen er.

Volumnius.

D, nei, min ødle Herre!

Brutus.

Jo, jeg er vis paa det, Volumnius!
 Du seer, Volumnius! hvor Verden gaaer;
 Vor Fjende drev os hen paa Afgrundsbredten;
 Det bedre er, vi springe selv i Dybet,
 End uple, til han skyter os. Min Ven!
 Du veedst, at vi To gik i Schole sammen;
 For hint, vort gamle Venstab, beder jeg:
 Hold Hjælset paa mit Sværd, me'ns jeg' beri
 Mig skyter!

Volumnius.

Ei sommer denne Tjeneste en Ven!

(Bedholdende Baabongny).

Clitus.

Sly, Herre, sly! Her er ei Blivested.

Brutus.

Lev vel da Du! — og Du! — og Du, Volumnius!
 Du, Strato! sov i denne helle Stund!

Lev vel og Du, min Strato! — Mine Landsmænd!
 Mit Hjerte frydes over, at jeg fandt
 I hele Livet intet Menneste,
 Som jo blev trofast mod mig indtil Enden.
 Jeg skal faae Hæder af mit Dab i Dag,
 Meer, end Octavius og Antonius
 Ved denne usle Seier skulle vinde.
 Nu, lever Alle vel! thi Binti Tunge
 Har næsten endt hans Livs Historie;
 Mat hænger paa mit Øje; efter Hvile
 Nu længes mine Ben, som kun kan arbeided,
 For endelig' at opnaae denne Stund.

(Baabengny. Raab udenfor: Flyer! Flyer! Flyer!)

Elitus.

Fly, Herre, fly!

Brutus.

Gaaer! jeg vil føge Eder.

(Elitus, Dardanius og Volumnius gaaer).

Jeg beder Dig, bliv hos Din Herre, Strato!
 Du est et godt, et ørligt Menneste,
 En Gnist af Øre lyste i Din Vandel;
 Hold da mit Sværd, og vend Dit Unsigt bort,
 Imens jeg render i det! Vilst Du, Strato?

Strato.

Først giv mig Haand! Lev vel, min ødle Herre!

Brutus.

Lev vel, min Ven! — Vær rolig, Cesar! Dig

Ei halvt saa freidigt dræbte jeg, som mig!

(han render i Sværdet, og dør).

Baabengny. Flugt. Octavius, Antonius, Messala
 Lucilius og deres Hær komme ind.

Octavius.

Hvo er hin Mand?

Messala.

Min Herres Fjener. — Strato!

Hvor er Din Herre?

Strato.

Han er fri, Messala!
For Lænkerne, Du bører; Seierherren
Formaær nu kun at brenne ham paa Baaslet;
Chi Brutus ene overvandt sig selv,
Og ingen Aanden hædres ved hans Død.

Lucilius.

Saa borde Brutus findes. — Tak, o Brutus,
At Du har gjort Lucilii Spaadom sand!

Octavius.

Jeg vil forsøge alle Bruti Mænd.
Ven, vilst Du tjene mig?

Strato.

Ta, hvis Messala vil afstaae mig.

Octavius.

Gør det, Messala!

Messala.

Strato!

Hvorlunde faldt min Herre?

Strato.

Jeg Sværdet holdt, og Brutus løb deri.

Messala.

Octavius!

Saa tag da ham imellem Dine Mænd,
Som sidste Ejendom min Herre viste!

Antonius.

Han var den bedste Rømer af dem Alle.
Hver af de Sammensvorne, han undtagen,
Opføysted' Dolken kun af Mid mod Cesar;
Kun han i Testet stod af Kærlighed
Til Fædrelandet og det Heles Vel.
Hans Liv var blidt, og Clementerne
Saalunde blanded' i hans Sjæl,
At freidigen Naturen kunde fremstaae,
Og sige Verden! "Dette var en Mand!"

Octavius.

Thi dver Helten den høaglelse
Dg Jordesærd, som slig en Dyd tilkommer!
Hans Ven i Mat skal ligge i mit Telt;
Vaa falden Krigers Viis med Pragt omgivne. —
Saa kald' nu Hæren hjem fra vundet Slag,
Dg deler Gren for vor Seier i Dag!

(de gaae).

Rettelser.

I 1ste Heste, S. III, L. 8, Shakspeares, læs: Shakspeare. S. 9, L. 22, Sjærne, læs: Sjærne. S. 25, L. 8, Hamlet, læs: Laertes. S. 26, L. 19, Tisold, læs: Tesold. S. 29, tilføies efter L. 15 „(de gaae).“ S. 30, L. 20, uddannede, læs: uddannede. S. 31, L. 13, Hellige, læs: hellige. S. 43, L. 26, spilte, læs: spilte. S. 44 tilføies efter L. 16 „(Reynaldo gaae).“

I 2de Heste, S. 59, L. 3 fra neden, M den, læs: Moden. S. 60, L. 9 fra neden, Fader, læs: Farbroder. S. 67, L. 16, Intet? læs: Intet! S. 82 tilføies efter L. 13: „Ophelia. Du est uartig. Du est uartig; jeg vil give Agt paa Skuespillet.“ S. 88 L. 15, tom, læs: tam.

I 3die Heste, S. 98, L. 9 fra neden, Sands, læs: Sans. S. 104 L. 3, af, læs: ad. S. 106, L. 1, Diamanter, læs: Diameter L. 2, fra neden, Konningen, læs: Kongningens Majest. S. 108, L. 9, fra neden, bade, læs: fede. S. 110, L. 5, et, læs: eet. S. 124, L. 7 fra neden, Sted, læs: Stod. S. 128 sættes Ordene: „eller Taande“ i en værskilt Linie mellem L. 15 og 16. S. 141, L. 13, haabede, læs: haabed. S. 143 tilføies mellem L. 5 og 6 fra neden: „Hamlet og Horatio træde ind.“

I 4de Heste, S. 147, L. 2 fra neden, hvorlunde, læs: brorlunde. S. 148, L. 7, Prince? læs: Prince! L. 19, voer, læs: over. L. 21, Ingredierter, læs: Ingredientser. L. 1 fra neden, ødte, læs: ødle. S. 154, L. 3 fra neden, Prince, læs: Prince. S. 156, L. 4 fra neden, Skovseppen, læs: Skovsnyopen. L. 3. egnen, læs: egen. S. 158, L. 4, Sorgespil, læs: Sorgespil. L. 15, fra neden, Bør, læs: Bar. L. 2 Din, læs: Den.

William Shakespeares
samtlige
dramatiske Verker.

Over satte
af
H. C. WOSEMOSE.

7.

Köbenhavn, 1834.

Trykt hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

THEATRUM MUSICO-MATHEMATICUM

tomus I.

DE PRACTICIS ET THEORICIS
ARTIBUS ET SCIENTIIS

1710. G. C.

M. G. W.

Kong Lear.

Sørgespil

af

William Shakspeare.

Oversat

af

B. C. Woldemose.

København, 1834.

Egypt hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

Personer.

Lear, Konge i Bretland.
Kongen af Frankerige.
Hertugen af Burgundien.
Hertugen af Cornwall.
Hertugen af Albanien.
Jarlen af Kent.
Jarlen af Gloster.
Edgar, Glosters Son.
Edmund, Glosters uøgte Son.
Curan, Riddermand.
En Olding af Glosters Fæstebaner.
En Læge.
En hofnar.
Oswald, Gonerils Hunshofmester.
En Hovding, i Edmunds Tjeneste.
En Riddermand i Cordelias Folge.
En Herold.
Cornwalls Tjenere.
Goneril, }
Regan, } Lear's Døtre.
Cordelia, }

Riddere i Kongens Folge, Hovdinger, Sendebud, Krigsmænd,
og andet Folge.

Scenen, Bretland.

Kong Lear.

Første Act.

Første Scene.

Middersal i Lears Kongeborg.

Kent, Gloster og Edmund træde ind.

Kent.

Jeg tankte, Koningen elstede Hertugen af Albaniens høiere,
end Cornwall.

Gloster.

Saa synes det os stede; men i Delingen af Kongeriget
seer man ei, hvem af Hertugerne han øgter høiest; thi des-
res Lodder ere saa lige afveiede, at Ønsket om den Undens
Halvdel ikke kan opstaae hos Nogen af dem.

Kent.

Er det ille Din Søn, ædle Herre?

Gloster.

Hans Opdragelse er blevne besorget af mig; jeg har saa
viste rydmet ved at erkende ham, at jeg nu se hørbed
til det.

Kent.

Jeg kan ille forståe Dig.

Gloster.

Det kunde dette unge Menneskes Moder dog; min Herre! og saa blev hun trædtlivet; og, sandt at sige, min Herre! hun fik en Son i sin Bugge, førend hun fik en Egentemand i sin Seng — Mærker Du nu Feilen?

Kent.

Jeg kan ei ønske Feilen u gjort, siden Følgen er blevet
saal valker.

Gloster.

Men jeg har ellers, min Herre! — med Lovens Tilsættelse — en Son, der er et Var Åar ældre end denne, og som dog ikke er mig kørere; sandt denne Knus kom lidt nærværs til Verden, førend man havde sendt Bud efter ham, saa var hans Moder dog ston; der var hertlige Leier, da han blev forsørgelig, og Siegfredsdønnen maa erkendes for øgte. — Kender Du denne ødle Ridder, Edmund?

Edmund.

Nei, min ødle Herre!

Gloster.

Jarlen af Kent. Grindre Dig ham stedse som min højest hæderlige Ven!

Edmund.

Ødle Jarl! jeg er Din Djener.

Kent.

Jeg lider Dig godt, og ønsker at lende Dig nysere.

Edmund.

Jeg skal stræbe at fortjene det, min Herre!

Gloster.

Han har været vi Var i Udenlandet, og han skal ud igjen. — Komningen nærmer sig.

(Klang af Trompete).

Leor træder ind med Cornwall, Albanien, Goneril, Regan, Cordelia og Følge.

Leor.

Gak til Burgunds og Frankrigs Fyrster, Gloster!

Gloster.

Ja, Herre Konning!

(Gloster og Edmund gaae).

Lear.

Vi midlertid vor dunkle Plan forstare;
 Giv' Kaartet hid! Viid, vi har delt blandt Trende
 Vort Rige, og er' fast til Sinds, al Sorg
 Da Slid at ryste af voi hoie Alder,
 Og lægge den raa vugre Kraft, me'ns frie
 Vi krybe til vor Grav. — Vor Son af Cornwall
 Og Du, Albanien! ei mindre elset!
 I denne Stund vi vore Dottres Medgivt
 Kundgjøre ville, saa al Troist i Tid u
 Maa hindres. Frankrig og Burgund, lo heie
 Medbeilere om vores Yngstes Gunst,
 Har Eistov længe fænglet til vort Hof;
 Nu skal dem soares. — Siger, mine Dottre! —
 Da nu vi vi' nedlægge Kongesirkt,
 Og Rigets Stat, og alle Kronens Sorger —
 Hoo af Jer, sat vi troe, os elster hoiest,
 At vi vor Godhed rigest did maae vende,
 Hvor hoiest Vaerd den øster? — Goneril,
 Tak først, Du Førstefødte!

Goneril.

Min Fader!

Jeg elster Dig langt meer, end Ord kan tolke;
 Meer, end mit Dies Lys, end Mum og Frihed;
 Langt meer, end Alt, hvad rigt og sjeldent stottes;
 Saa hoit, som Liv, Død, Skouhed, Helsen, Ere;
 Saa hoit, som Barn end elsted' omnest Fader;
 Saa hrit, at Tungen bindes, Læben tier;
 Ja! hoiere, end Alt, jeg elster Dig!

Cordelia

Casades

Hvad skal Cordelia? — Elste, tie!

Lear.

Alt dette Land sca denne Streng til hin,
 Med skyggesunde Slove, sede Marker,

Med rige Floder og vidt strakte Enge,
Beherste Du! Din og Albaniens Slægts
Det stedse være! — Nu, hvad siger Negan,
Vor anden Datter, Cornwalls Hunstru'! Tal!

Regan.

Jeg er af samme Malm, som Goneril,
Dg møder mig med hende. I mit Hjerte
Er al den Kærlighed, hun nys har tolket;
Kun tolker hun den svagt; thi jeg erklærer
Mig for en Fjende af hver jordisk Fryd,
Som Sansernes høist stonne Rige eier,
Dg spør mig alene salig ved
At elste Dig, min dyrebare Kongning!

Cordelia

(afsides).

O fattige Cordelia! —
Dog nei, ei fattig! thi min Kærlighed
I Rigdom langt min Tunue overgaar.

Lear.

Dig og Din Øst for stedse skal tilhøre
Hin store tredie Del af Bretlands Rige,
I Størrelse, i Rigdom, og i Skenhed
Ei mindre, end Din Søsters! — Nu, vor Fryd!
Skønt yngst, ei østet mindst; hvis unge Elskov
Burzundiens Mælk og Frankrigs Ranker kappes
At vindre; nu, hvad kanst Du sige, for
En sterre Lod, end hines, end at drage?
Tal!

Cordelia.

Intet, edle Herre!

Lear.

Intet?

Cordelia.

Intet.

Lear.

At Intet kommer Intet; tal igjen!

Cordelia.

O, vee mig! jeg mit Hjerte ei kan twinge.

Op paa min Læbe. Jeg saa høit Dig elster,
Som Pligten byder mig, ei meer, ei mindre.

Lear.

Hvoerdant, Cordelia? Kom dog Din Dale,
At den stat ei i din Lykke Stade!

Cordelia.

Min gode Herre!

Du avled' mia, opdrogst og elsked' mig;

Iej al Din Godhed stoldigen erkender;

Jeg lyder, elster og hsiagter Diz. —

Hvi egte mine Søstre, da de sige,

De elste eue Dig? Naar jeg mig givted',

Maakee den Mand, jeg rakte Haanden, dette

Min Kærlighed, min Lydighed, min Omhu?

Nei! aldrig vil jeg givte mig, som hine,

At heel min Kærlighed jeg Diz kan øse.

Lear.

Er det Dit Hjertes Sprog?

Cordelia.

Ja, gode Herre!

Lear.

Saa ung, og dog saa kold?

Cordelia.

Saa ung, min ædle Herre! og saa sandbru.

Lear.

Nu vel! — Vord da Din Sanddruhed Din Medgivt!

Thi ved det hellig' Sollys over mig,

Ved Hecates Mysterier og Natten,

Ved alle Virkninger af hine Stjerner,

Hvorved vort Livslys tændes og udslukkes,

Her al min Fader-Omhu jeg afførger,

Alt Slægtstab, og erklærer Diz for evigt

Vortkastet fra min Sjæl. Den vilde Schyter,

Og han, som med sit Afskoms Rød og Blod

Eig graadigt mæitter, skal ved denne Barm

Kør finde Trost, Husva'else og Medynk,

Og Du, min Fordums Dotter!

Kent.

Min gode Konning! —

Lear.

Stille, Kent!

Kom ei imellem Dragen og dens Brede!

Jeg ønsked' hende høiest; og jeg vented'

Min Alders Fryd og Fred af hendes Pleie!

(til Corbelia)

Usted! og pak Dig bort fra mine Hine! —

Saa sandt jeg ønsker No i Graven, river

Jeg hende hermed ud af Faderhjertet!

Kald Frankrig hid! — Hvo taler? — kald Burgund! —

Cornwall! Albanien! hendes tredie Del

Gaae med i disse Twendes Brudestat! —

Den hoymod, som hun Sandhed falder, egte hun! —

See, jeg beklæder Jer med lige Magt,

Med Konnings-Høihed og de Herligheder,

Som folge Kronen! Maanedligt vi selv,

Med Forbehold af hundred' Riddermænd,

Som I skal nære, vælge-bit' vort Ophold

hos Eder vexelviis. Kun Konnings-Navn

Og Kronens høie Ære vi beholde;

Men Spiret,

Indtægterne og Landets Styrelse

Er' Eders; dette til Bekræstelse

Imellem Eder deler denne Krone!

(han giver dem K onen).

Kent.

Konninglige Lear,

Som jeg har stedse øret, som min Konning,

Som Fader ønsket, og som Herre fulgt,

Som min Beskytter i min Bon indsluttet, —

Lear.

Spændt Buen er; stat ei i Vilens Bei!

Kent.

Ha! slip den los, traf end dens Od mit Hjerte!

Kent tor vel være tjørp, er Lear vanvittig!

Hvad gjørst Du, Gamle? — Troer Du, Pligten ej

Tør tale, naar sig Magt for Smiger boier?
Naar Majestæt til Daarstab sig forneder,
Er Sandhed Ærens Bud. Gjenkald Din Dom,
Dg lad Dit bedre Overlæg udslette
Dit grumme Ifind! See, mit Liv er Borgen,
At ei Din yngste Datter mindst Dig elster!
Der Hjerte er, hvor Læbens svage Stemme
Gjenlyder ei af Faastheds hule Klang.

L e a r .

Har, Kent! Dit Liv Du kørte, da tal ei meer!

K e n t .

Mit Liv ansaae jeg altid, som et Vant
At vove mod Din Fjende; ei jeg frygter
Dets Tab, naar om at frelse Dig det gjælder.

L e a r .

Bort fra mit Syn!

K e n t .

See bedre, Lear! og lad mig stedse være
Dit Guds faste Maal!

L e a r .

Nu! ved Apollo —

K e n t .

Nu, ved Apollo, Konning!

Forgæves sovger Du ved Dine Guder!

L e a r .

(stræger Haanden paa Sverdsh.)
O Trøst! Trostose!

Albanien og Cornwall.

Vogt Dig, min elste Konning!

K e n t .

Gjor det! Din Læge dræb, og ød hans Løn paa.
Din fulle Sot! Gjenkald Din Gave, eller
Saa længe, som min Strube strige kan,
Vil jeg titraabe Dig: Du handler slet!

L e a r .

Hør, Nidring, mig! — hør, ved Din Vorær - Eb!
Du fristed' os at bryde Konnings - Tilsagn,
(Hvad aldrig vi har gjort), Du orkæst - sis't
Trenst mellem assagt Dom og Tommer: Vældit;

Det kan vort Sind, vor Høihed ei tilgive,
 See her! end har jeg Magt; tag mi Din Len!
 Fem Dage har Du til at ruste Dig
 Med Ekhold imod den vide Verdens Jammer;
 Vend paa den sjette Din forhadte Nyg
 Imod vort Land! hvis fjerde Dag derpaa
 Din landsforviste Krop i Riget findes,
 Da er det bradt Din Død! afsted! ved Jupiter,
 Den Dom gjenkaldes ei!

Kent.

Lev vel da, Konning! Som Du handler der,
 Er Frihed hist, og Landsforviisning her.

(til Cordelia).

Dig Guderne beskyrme, ødle Pige!

Som Sandhed tænker, og tør Sandhed sigel! —

(til Regan og Goneril).

Bed Daad stadsfæster Eders sagre Ord,

At op af dem ei girtig Lovdragt groer!

Saa, Fyrster! sit Farvel nu Kent Her giver;

Skændt nyt hans Fædreland, han selv den Gamle bliver!

(Haar).

Gloster kommer tilbage med Frankerige, Burgund
 og Folge.

Gloster.

Her er' Burgund og Frankrig, ødle Herre!

Gear.

Først, Hertug af Burgund!

Lil Dig jeg vender mig. Du, samt hin Konning,

Hat beilet til vor Dotter; nu bestem

Det Mindste, Du til Brudestat vil tage,

I hold Din Hu staer ellers længer til

At frisse dette Elskovsspill!

Burgund.

Herre Konning!

Jeg elsker ikkun, hvad Din Høihed tilbød;

Ei vilst Du give Mindre.

Gear.

O, ødle Hertug af Burgund!

Huu var os dyrebar; rig hendes Medgivt;

Men hendes Preis er falden! See, der stander hun!
 Hvis Noget hos hin sagre Lillevaand,
 Da, hvis hun heel udstyret med vor Misgunst,
 Og intet Meer, Din Maade maa' behage —
 Der! hun er Din!

Burgund.

Jeg har intet Saar.

Lear.

Hertug!

Vilst Du, med hendes Lyder, frændeløs,
 Vor Bredes Barn, ved Ed bortkastet fra os,
 Med faderlig Forbandelse udstyret,
 Udkaare heude, eller ei?

Burgund.

Tilgiv mig, Herre Konning!

Der er ei Valg med sige Vilkaar.

Lear.

Thi giv da Slip paa hende!

Thi ved den Magt, som staahte mig, det er
 Al hendes Rigdom.

(til Frankerige).!

Hvad Dig, o Konning! angaaer, vil jeg noedigt
 Din Guist forsørge ved at byde
 Dig hin Forhadtes Haand; derfor henvend
 Din Elskov til en mere værdig Genstand,
 Og sky et Udstdud, som Naturen blues
 For at vedkende sig!

Frankerige.

Hoist selvomt er det,
 At hun, som nys Dit Hjertes Undling var,
 Din hele Stoithed og Din Alders Balsam,
 Dit dyreste Klenodie, saa bradt
 Slig Udaad kan begaae, som rover hende
 Saa rig en Maades Skat! Vilst hendes Brode
 Uhyre, unaturlig være maa,
 For' Faderhjertet kan sig saa tillukke;
 Men min Hornaet kan ei troe Sligt om hende,
 For' Him'lens Deyn mig det betræsje!

Cordelia.

Endnu en Gang anrasher jeg Dig, Kønning !
 Er Mangel paa en glat og slevben Tunge,
 Som taler, hvad den mener ei (hos mig
 Goeer Daad for Ord !) — er det min hele Bugbe,
 Erklær da, at ei Læst, ei Mord, ei Skændsel,
 Ei ukyrklig Bandel, æreløs Bedrivi^t,
 Har mig Din Undest og Din Naade røvet,
 Men kun een Mangel, som dog rig mig gjør,
 Mangel paa sledste Blik og sagre Ord !
 Glad gjør mig denne Mangel, støndt den volder,
 At mig Din Undest mangler nu.

Lear.

Ha ! bedre,
 Du varst ei fæd, end saa mig at mishage !

Franke rige.

Er dette Alt ? Et bly og sille Sind,
 Som ei kan ymte om, hvad inderligt
 Det stunder til at gjøre ? — Nu, Burgund !
 Hvad siger Du ? Den Elskov er ei Elskov,
 Hvis Maal er Andet, end den Skjønnes Hjerte ;
 Siig, vilst Du kaare hende ? Hun er selv
 En Brudestat.

Burgund.

O kongelige Lear !
 Giv blot den Medgivt, som Du selv tilbodt,
 Saa tager jeg Cordelias Haand, saa stander
 Hun her, som Hertuginde af Burgund.

Lear.

Nei, Intet ! Jeg har sooret; det staer fast !

Burgund.

Det smærter mig, da Du har tabt en Fader,
 At eg Du tabe maa en Egtemand.

Cordelia.

Kred være med Burgund !

Da kun til Guds og Gods hans Elskov beiler,
 Jeg ei hans Hunstru' vorder !

Frankerige.

Cordelia, fattig est Du allerrigest,
 Fortadt mest dyrebar, forstundt mest elset! —
 Her beiler jeg til Dig og Dine Dyder;
 Tillod, jeg tager bort, hvad hen er fastet!
 O Gud! Hvor selvomt, at Din Stægts Foragt
 Har doppelt stærkt min Elskovs Lue vakt.
 Din Datter, Konning! bortslødt fra Din Throne,
 Skal bære min, det sjonne Frankrigs, Krone.
 Burgund! ei alle Drotter i Dit Land
 Mig denne rige Skat aabøe kan!
 Syd dem Lævel, Cordelia! stundt Fjender;
 Her taber Du; men trost Dig! hist Du vinder!

Gear.

Læg, Frankrig, hende! Din hun være stal;
 Min Datter er hun ei; jeg hendes Aasyn
 Si meer vil see! — Drag bort, for hvad Tu ved',
 Gunst, Omhed og Besignelse hørvet! —
 Kom, Hertug af Burgund!
 (Klang af Tromvoeter. Gear gaaer ud med Bur-
 gund, Cornwall, Albanien, Gloster og
 Eslige)

Frankerige.

Syd Dine Søstre nu Lævel!

Cordelia.

Vor Faders
 Klenodier! med vaade Mine jeg
 Fortader Jer. Jeg kender Eder grant,
 Og syver, som Søster, Eders Feil at nævne
 Ved rigtigt Navn. — Vor' gode mod vor Fader!
 Til Eders priste Hjarter jeg betroer ham.
 Dog ach! hois i hans Indest jeg end stod,
 Et bedre Fristed jeg ham nyde lod! —
 Nu farer Begge vel!

Goneril.

Læt os ei vore Pligter!

Megon.

Sag Du den Mand at talles,

Der jeg Lig sem en Digger. Starv af Lykken!

Da Du har sveget barnlig Ømheds Vliger,
Det Gjengjæld er, om Ømhed Dig nu svigter.

Cordelia.

Dyb Trosheds Id skal Tiden klarligt see,
Og Skam og Skundsel Falshed skal belee!
Det gaa Ser vel!

Frankerige.

Kom, sagreste Cordelia!

(Frankerige og Cordelia gaae).

Goneril.

Det er ikke Lidet, jeg har at sige Dig, og det Noget,
som angaaer os Begge meget usie. Jeg troer, vor Fader
drager hersra i Asten.

Megan.

Det er vist nok; og han drager til Dig; næste Maaned
kommer han til os.

Goneril.

Du seer, hvor vægelsindet Alderen gjør ham. Vi have
ikke sjeldent bemærket det. Han elstede altid vor Søster
høiest; og det er alt for soleklart, hvor ubesindigen han nu
har forsikt hende.

Megan.

Tet er Alderdoms-Svaghed; dog — han har aldrtz
rigtigen vidst, hvad han vilde.

Goneril.

I sine bedste og sundeste Dage var han altid illsindet.
Vi kunne altsaa i hans kommende Mar svare os ikke alemt
de Fejl, der reise sig af en lange indgroet Bane, men til-
lige det haardnakkede Vægelsind, som en svag og illsindet
Alderdom bringer med sig.

Megan.

Stige Glovegrister, som Rents Forviisning, kunne vi ogsaa
venstre os af ham.

Goneril.

Aldeds-Complimenterne mellem ham og Frankerige øre
endnu ikke til Ende. — Hør, lad os være enige med hinanden!
hvis vor Fader fremdeles bruger sin Myndighed;

som han nu gjør, efter eget Lune, vil hans Thronafstaelse
stedse volde os Ærgrelser.

Megan.

Vi ville noiere overveie det.

Goneril.

Vi maae smede, medens Ternet er varmt.

(de gaae).

Auden Scene.

Sal i Jarlen af Glosters Borg.

Edmund

(træder ind med et Brev i haanden).

Natur! Du est min Guddom; til Din Lov
Min Pligt er bunden; hvorsor er jeg Offer
For Slendrian? hvi skal jeg taale, at
En karrig Lov udplyndrer mig, fordi
Min Broder kom tolo Maanestifter for mig?
Hvi kalder man mig Slegfredson, nægte,
Da fast og sterk, som hans, min Bygning er,
Mit Sind saa høit, min Skikkelse saa daniis,
Som Danneqvindens Et? Hvi steldes vi
Nægte, Horesønner? Vi nægte?
Som i Naturens staalne Vellyst sange
Meer glødende og kraftfuldt Liv, end medgaaer
Paa kragttest, dorst og sevigt Egteleie
Ell Wølingen af hele Narre-Racer,
Undsangne halvt i Dvale! — Vel! Dit Land,
Du ægesødie Edgar! mit skal vorde;
Dor Fader elster Edmund den nægte
Høit, som den øgte Son. — Et suukt Ord: øgte!
Nu vel, Du øgte Son! staer Brevet an,
Og Pianen staer, saer Horesønnen Bugt
Med Ægtebarnet. Ha, jeg groer, jeg trives!
Nu, Guder, stander op til Slegfredsønnens Bistand!

(Gloster træder ind).

Gloster.

Kent landsforviist, og Frankrig reist i Harme!

Bor Konning drazen bort; hans Magt indstrænet,

Han selv kostgenger fast! — Alt dette stæet
I hui og hast! — Nu, Edmund! intet Nytt?
Edmund.

Slet Intet, naadig' Herre!

(putter Brevet i Lommen).

Gloster.

Hvi søger Du saa omhyggeligen at skjule dette Brev?
Edmund.

Jeg veed intet Nytt, ædle Herre!

Gloster.

Hvad var det for et Papir, Du stod og læste?
Edmund.

Det var Intet, ædle Herre!

Gloster.

Intet? Hvi havde Du da usdigt, at pusste det i Lommen i saadan strækkelig Hast? Det, som Intet har at bestede, behøver ei saalunde at skjule sig. Lad mig see det! Er det Intet, saa behøver jeg ikke mine Briller.

Edmund.

Jeg beder Dig, min Fader, tilgiv mig! Det er et Brev fra min Broder, som jeg ikke gænse har løst til Ende; skal jeg domme efter, hvad jeg har løst deraf, er det ikke sikkert til at komme Dig for Dinene.

Gloster.

Giv mig Brevet, min Son!

Edmund.

Jeg gør mig Fjender, enten icke giver Dig det, eller jeg holder det tilbage. Indholdet — for saa vidt, som jeg tildels begriber meningens deraf — fortjener Dadet.

Gloster.

Lad mig see det! lad mig see det!

Edmund.

Ja haaber, til min Broders Neffordiggjørelse; at han har skrevet dette Brev, blot for at sætte min Dyd paa Prænge.

Gloster (løser).

"Denne borgerlige Indretning og denne Verbodighed for Alderdommen forbitre os de bedste Aar af Livet, og

Nille os ved vor Formue, indtil vi, for Alderdom, ikke meer
kunne nyde den. Jeg begynder at føle en ussel og taabes-
lig Trældom i denne Undertrykkelse af gammelt Tyrani,
ikke for saa vidt, det har Magt, men kun for saa vidt, man
bvier det. Kom til mig, at jeg kan tale videre om det!
Dersom vor Fader vilde sove, indtil jeg vækkede ham, skulde
Du nyde Hælvten af hans Indtægter for stedse, og være
Din Broder Edgars elstede Ven." — Ha! en Sam-
menvoergelse! — "Vilde han sove, til jeg vækkede ham, —
skulde Du nyde Hælvten af hans Indtægter." — Min Søn,
Edgar! havde han Haand til at skrive Dette? Hjerte og
Hjerne til at udruge det? — Naar fikst Du det? Hvo
bragte det?

Edmund.

Det blev ei bragt mig, ødle Herre! deri stikker just dat
Flue. Jeg fandt det kastet ind af mit Kammer vindue.

Gloster.

Eft Du vis paa, at det er Din Broders Haand?

Edmund.

Dersom Indholdet var godt, ødle Herre! torde jeg sværge
paa, det var hans Haand; men, hvad dette angaaer, vilde
jeg gerne troe, det ikke var saa.

Gloster.

Det er hans Haand.

Edmund.

Det er hans Haand, ødle Herre! men jeg haaber, hans
Hjerte har Intet med Indholdet at slate.

Gloster.

Har han aldrig tilforn udfrittet Dig i dette Punct?

Edmund.

Aldrig, ødle Herre! men jeg har tidt hørt ham paa-
taae, det var rigtigt, at, naar Sonner kom til Skjels-Al-
der, og Fædre bleve affaldige, Faderen skulle være sin Søns
Myndling, og Sonnen bestyre hans Midler.

Gloster.

O Niding, Niding! — Just Meningen af Brevet! —
Ustyrlige Niding! Unaturlige, forbandede, frijsje Niding!

værre, end faaet! — Hør! it! sag ham op! Han skal sænget
fles; strækketige Nitig! — Hvor er han?

Edmund.

Det veed jeg ei for vist, ærte Herre! Dersom det maatte
behage Dig, at syre Din Forbitrelse paa min Broder, ind-
til Du fikst starkerne Bidnesbyrd om min Plan, saa gikst
Du sikrere til Verks. Hvis Du derimod forfarer strænge-
ligen med ham, og skulde have mistydet hans Hensigt, vil
det gjøre et flort Skoar i Din Ære, og sonderknuse hans
sonlige Hjert-lag imed Dig. Jeg tor sætte mit Liv i
Bergen for, at han har skrevet det, blot for at sætte min
Omhed for Dig, naadige Herrel paa Præve, og aldeles in-
tet Dukt har havt i Sinde dermed.

Gloster.

Troer Du det?

Edmund.

Dersom Dig, naadige Herre! saa godt tykkes, vil jeg
bringe Dig hen til et Sted, hvor Du kanst høre os tale
om denne Ting, og saalunde overtyde Dig med egne Øren;
og det behøver ikke at opstættes længere, end til i Aften.

Gloster.

Han kan ikke være saadant et Uhyre.

Edmund.

Og er det sikkerligen heller ikke.

Gloster.

Mod sin Fader, der elsker ham saa om, saa inderligen!
— Himmel og Jord! — Edmund, sag ham op! udsrit
ham! Triv det hele Verk ester Dit bedste Snilde! Jeg
vilde give Alt, hvad jeg eier, for at saae Bisped om
Lingen.

Edmund.

Jeg vil strax sage ham op, min Fader! sætte Planen i
Verk saa snart, jeg finder Lejlighed til det, og bringe Dig
Underretning om Alt.

Gloster.

De nyeste Kormørkeler i Sol og Maane varste os in-
tet Godt. Skændt Naturlæren kan forklare dem paa denne
eller hin Maade, siger dog Naturen under deres Virknin-

gers Svøbe; Giskov lenes, Venstab falder fra, Brødre kives; der er Oprør i Stæderne, Tveddragt i Landene, Forræderi i Kongeborgene, og Baandet mellem Son og Fader brudt. Spaadommen rammer ogsaa min Nidig af en Son; der er Son mod Fader, vor Konning fornegter Naturen; der er Fader mod Barn. Det Bedste af vort Old have vi oplevet, Renker, Trosthed, Forræderi og ødeleggende Uordener forfolge os uden Rist og Ro til vore Grave! — Gak paa Spor efter denne Nidig, Edmund! Det skal ei vorde Din Skade. Gjor det omhyggeligen! — Og den gøe, den grundørlige Kent blev landsforvist! Hans Brøde var Nedelighed! Selvsomt! Selvsomt!

(gaaer).

Edmund.

Det er en ypperlig, naragtig Verden! Naar vi blive soge af Lykken, (ofte en følge af, at vi oversyldte os i den) skyde vi Skylden for vores Ulykker paa Sol, Maane og Stjerner; som, om vi vare Skurke af Nødvendighed, Narre af himmelst Evang; Slyngher, Tyve og Forrædere paa Grund af Himmelstodernes Negeling; Drukkensbolde, Løgnere og Horkarle af tvungen Lydighed mod Planeternes Vælde, og som en guddommelig Kraft drev os til alt det onde, vi gjøre. Det er en beundringsværdig Udsigt for Mæstermanden i Høreriet, at skyde Skylden for sine bulkeagtige Lyster paa en Stjerne! — Min Fader forsærdigede mig med min Moder under Dragens Hale, og min Fods sel inderaf under ursa major (den store Bjørn); og deraf følger da, at jeg er heftig og lideligt.. — Wah! jeg var bleven den, jeg er, om saa det bedste Møbarn af en Stjerne paa Himmelens Besættning havde stünnet ser min Fader, da han gjorde en Horeunge af mig. Edgar —

(Edgar træder ind).

Ha! der kommer han, som Knudens Oplosning i den gamle Komoedie. Min Rølle er lunist Tungslund, og dybe Hjertesuk, som Thomas ses i Daarefisten. — O, disse Formørkelser ere Varster for al denne Tveddragt! fa, sol, la, mi.

Edgar.

Hvorlunde er det nu, Broder Edmund? Hvad er det for alvorlige Betragtninger, Du est hensunken i?

Edmund.

Broder? jeg tænker just paa en Spaadom, jeg læste forleden Dag, om hvad der skulde følge paa disse Formørkelser.

Edgar.

Sysselsætter Du Dig med Sligt?

Edmund.

Jeg forsikrer Dig, de følger, den spaaer, træsse, nylkes viis, ind, saasom: unaturligt Forhold mellem Barn og Fader; Landfarsot, Dørtid, gamle Venstebfers Oplosning; Splyd i Staten, Trusler og Forbandelser mod vor Konning og hans Adel, ugrundet Mistro, Venners Landsforviisning, Hærens Ødelæggelse, Egteskabsbrud, og jeg veed ei hvad.

Edgar.

Hvor længe er det siden, Du begyndte at være Stjernetyder?

Edmund.

Hør en Gang! Maar saaest Du min Fader sidst?

Edgar.

Ih nu! i Gaar Aftes.

Edmund.

Talte Du med ham?

Edgar.

Ja, i hele to Timer.

Edmund.

Skiltes I ad, som Verner? Saadest Du ingen Bredes uten i hans Ord eller Aasyn?

Edgar.

Nei, ingenlunde.

Edmund.

Husk Dig om, hvori Du kansk have fornærmet ham! og jeg beder Dig, sky ham, indtil en soie Tid har afsølet hans Mienes Tid, som i denne Stund raser saa starkt i ham, at Dit Blod knapt vilde kunne slukke den!

Edgar.

Saa maa en Nitling have sat Duet for mig hos ham.

Edmund.

Det er det, jeg frygter for. Jeg beder Dia, undgaa ham bestandigen, indtil hans Forbitrelse har lagt sig, og, vilst Du lyde mig, saa flygt til min Bolig! Der vil jeg staafe Dig Lejlighed til at høre min Fader tale om denne King. Jeg beder Dig, gak bort! der er min Nøgle; — dersom Du ganger ud, saa gak bevæbnet!

Edgar.

Bevæbnet, Broder?

Edmund.

Broder! jeg raader Dig til Dit Bedste; gak bevæbnet! saa sandt, jeg er en ørlig Mand, man har intet Godt i Sunde mod Dig; hvad jeg har seet og hørt, har jeg sagt Dig, men kun løseligen; Intet kan lignes med det, saa rædsomt er det; endnu en Gang; gak bort!

Edgar.

Vilst Du suart lade mig høre fra Dig?

Edmund.

Jeg vil tjene Dig i denne King. —

(Edgar gaaer).

Min Fader er lettroende; min Broder
Er ødel; hans Natur saa langt fra Vrude,
At han mistænker Ingen; let besværer
Min List hans dumme Ærlighed; — det lykkes! —
Lad Vid, om Byrd ei, mig med Land forløne!
Alt tjener mig, som til min Plan kan tjene!

(Gaaer).

Tredie Scene.

Værelse i Hertugen af Albaniens Borg.

Goneril og Huushofmæsteren træde ind.

Goneril.

Slog min Fader min Kammerpage, fordi han stendte
paa hans Hosnar?

Huushofmæsteren.

Ja, edle Frue!

Goneril.

Ved Him'lens Lys! han krænker mig; hver Stund
 Han brenser ud med grove Fejl, som tænde
 I Huset Spild; jeg taaler det ei længere; —
 Hans Mænd staae sig til Svir; han knurrer over
 Hver ringe Ting. — Naar han fra Jagten kommer,
 Vil jeg ei see ham; sfig, at jeg er syg; —
 Kort Du kun af i Høfshighed mod ham!
 Saa gjørst Du vel; jeg staaer til Ansvar for det.

Huus hofmæsteren.

Han kommer, ød'e Frue! kan jeg høre.

(Klang af Jagthorn).

Goneril.

Vær tvør imod ham, Du somt Dine Folk,
 Som bedst I kan! saa maa det bryde løs;
 Mishager det ham, gaa han til min Søster,
 Hvis Sind er eet med mit, og vil ei længer
 Staae under Riset! Taabelige Olding,
 Som øve vil den Myndighed, han bortgav! —
 Saa sandt, jeg lever, gamle Daarer vorde
 Paa Ny til Barn; og rigtigt, at man tugter,
 Hvor om og færlig Blidhed ikke frugter.
 Hus paa, hvad jeg har sagt!

Huus hofmæsteren.

Ta, ød'e Frue!

Goneril.

Og see kun holdt til Ridderne, og bryd Dig
 Om Følgen ei! byd Dine Folk det Samme!
 Jeg søger Lejlighed — og saaer den saa —
 At komme ud med Sproget. Strax paa Stand
 Jeg skriver til min Søster, at hun vælger
 Den samme Vej, som jeg. Gør Taflet rede!

(De gaae).

Fjerde Scene.

Sal i samme Borg.

Kent

(streber ind, orkæd).

Kan jeg saa godt kun andre Tonner laaue,

Som gjør' mit Sprog ukendeligt, da tør
 Min gode Hensigt naae det Maal, hvorfor
 Jeg har masqueret mig. Nu, landssorviste Kent!
 Hvis Du kanst tjene ham, som Dig forsynte,
 (O, lad det ske!) jaal skal Din elste Herre
 Dig fuld af Iver for sin Velfaerd finde!

(Man hører Jagthorn udenfor. Lear træder ind med
 Riddere og Folge).

Lear.

Lad mig ikke vente et Drieblik efter Middagsmaaltidet!
 Tak bort og see til, det bliver særdeligt!

(En af Folget gaaer).

Hvad, Godt? Hvad er Du?

Kent.

En Mand, Herre!

Lear.

Hvad giver Du Dig ud for? Hvad vilst Du have hos os?

Kent.

Jeg giver mig ikke ud for Mindre, end jeg synes; jeg
 tjener den tro, som vil troe mig; elster den, som er ørlig,
 omgaaes med den, som er viis og sparsom paa Ord; jeg
 frygter for Dadel, slaaes; naar jeg ikke kan undgaae det,
 og er en Ven af Negeringen.

Lear.

Hvad est Du?

Kent.

En Karl med et ørligt Hjerte, og ligesaa fattig, som
 min Konning.

Lear.

Est Du saa fattig Undersaat, som han Konning, saa est
 Du fattig nok. Hvad vilst Du have hos os?

Kent.

Tjeneste.

Lear.

Hvem vilst Du tjene?

Kent.

Dig.

Dear.

Kender Du mig, min Ven?

Kent.

Nei, Herre! men Du har Noget i Dit Nasyn, som jeg
gerne vilde kalde Herre.

Dear.

Hvad er det?

Kent.

Værdighed.

Dear.

Hvad Tjeneste kanst Du gjøre?

Kent.

Jeg kan tjene med en uskyldig Hemmelighed; ride, løbe,
gjøre en morsom Fortælling kedelig ved min Fortælling, og
gille mig slet og ret ved et slet og ret Erende; hvad
Hverdagssolk due til, kan jeg ogsaa paatauge mig, og det
Bedste hos mig er Flid.

Dear.

Hvor gammel est Du?

Kent.

Ikke saa ung, at jeg kan elste en Qvinde for hendet
Sang, heller ikke saa gammel, at jeg kan forgabe mig i
hende for slet ingen Ting. Jeg har otte og syrgetyve Aar
paa Bagten.

Dear.

Følg mig! Du skalst tjene mig; lidet jeg Dig ligesaa
godt efter Maaltidet, som nu, vil jeg ikke of med Dig for
det Første. — Middagsmaden! Holla! Holla! Middags-
maden! — Hvor er min Gut? min Nar? Oak hen og
kald min Nar hid!

(Hunshofmæsteren træder ind).

Hør Du! — Du! hvor er min Dotter?

Hunshofmæsteren.

Med Din Tilladelse, —

(han gaaer).

William Shakespeares
samtlige
dramatiske Verker.

Oversatte
af
H. C. WOESMOE-

8.

Köbenhavn, 1834.

Trykt hos Jacobsen, Springgade Nr. 14.

Επιτελία της Επιτροπής

της Επιτροπής

Επιτελία της Επιτροπής

της Επιτροπής

Επιτελία της Επιτροπής

Le a r.

Hvad siger den Karl der? Kald det Købhoved tilbage! —
Hvor er min Nar? Holla! — Jeg troer, Verden sover. —
Nu, hvor blev den Vontrevning af?

En Ridd er.

Han siger, naadige Herre! at Din Dotter befinder sig ikke vel.

Le a r.

Hvi kom den Træl ei tilbage, da jeg kaldte paa ham?

Ridderen.

Herre! han svarede mig rent ud, at han ikke vilde.

Le a r.

Han vilde ikke?

Ridderen.

Edle Herre! jeg veed ei, hvad Marsagen er; men mig synkes, at Din Høihed ei behandles med den ærbødige Kærighed, som for; det er klart, at Høfligheden her er stort i Uftagende, ei alene hos Hustrypender, men endog hos selve Hertugen og Din Dotter.

Le a r.

Ha! siger Du det?

Kent.

Jeg beder Dig, tilgiv mig, edle Herre! om jeg tager feilt; thi min Pligt kan ikke tie, naar jeg troer, Din Høihed fornærmes.

Le a r.

Du minder mig blot om min egen Jagtagelse; jeg har i den siste Dic jagtaget en meget kold Ligegyldighed; men jeg har meer dadlet mig selv for en alt for streng Misstånsomhed, end anseet den for plau mæssig og forsættlig Uhestighed; ja vil undersøge denne Ding noiere. — Men, hvor er min Nar? Jeg har ikke seet ham i to hele Dage.

Ridderen.

Siden Din yngste Dotter drog til Frankerige, tæres Narren gaeste hen.

Le a r.

Ikke Mere derom; jeg har seet det meget godt. —
Gak Du, og siig min Dotter, at jeg vil tale med hende
— Gak Du hen, og kent mig min Nar hid! —

(Kirshofmæsteren kommer tilbage).

O, hør en Gang, min Ven! Kom hid! Hvo er jeg, Menneske?

Huushofmøsteren.
Min naadige Frues Fader.

Lear.

Min naadige Frues Fader! Min naadige Herres Slave-
geli! — Du hundeagtige Nidig! Du Dræ! Du Koter!
Huushofmøsteren.

Om Forladelse, ødle Herre! jeg beder Dig, jeg er slet
Intet af alt Dette.

Lear.

Dør Du kaste saadanne Nine paa mig, Du Skurk?
(han slaaer ham).

Huushofmøsteren.

Jeg lader mig ikke slaaes, ødle Herre!

Kent.

Heller ikke spændes Krog for, Du nederdrægtige Dag-
driver?

(han spænder Krog for ham, og kaster ham til Jorden).

Lear.

Tak, min Ven! Du est i min Tjeneste, og jeg vil være
Dig huld.

Kent.

Naa, Karl, reis Dig! afsled! Jeg skal lære Dia at
gjøre Forstiel paa Folk. Vil Du have Din Dolver-Længde
maalt om igjen, saa tav lidt! men afsled med Dig! Herud!
Est Du ikke rigtigt klog? See saa!

(kaster Huushofmøsteren ud).

Lear.

Nu, min velvillige Gut! jeg talker Dig; der har Du
Fæstepenge.

(giver Kent Penge.)

Narren træder ind.

Narren.

Lad mig ogsaa fæste ham! — See, her er min Narren-
hættel

(giver Kent sin Hue).

Lear.

Nu, hvorlunde gaaer det, min valre Gut? hvorlunde
har Du det?

Narren.

Hør! Du gjorde bedst i at tage min Narrehætte.

Kent.

Hvi saa, Mar?

Narren.

Hvi saa? Fordi Du tager Ens Parti, som ikke er løn-
gere i Welten. Nei, kanst Du ikke smile, som Binden
blæser, saa vilst Du smart saae Snue. Der, tag min
Narrehætte! See! denne Mand har forslukt To af sine
Døtre, og, imod sin Willie, givet den Tredie sin Welsig-
nelse. Vilst Du tjene ham, maa Du endeligen høre min
Norrehætte. — Hvor gaaer det Dig, Faer min? Gid jeg
gavde to Narrehætter og to Døtre!

Lear.

Hvi saa, min Dreng?

Narren.

Tersom jeg gav dem al min Eiendom, visle jeg beholde
mine Narrehætter selv. Der har Du min! tig nu En til
af Dine Døtre!

Lear.

Bogt Dig, Karl, for Pisten!

Narren.

Sandheden er en Hund, sem maa ligge i Hundehuset;
den skal pistes ud, me'ns Stovertæven har Lov til at ligge
ved Dønen og stinke.

Lear.

En forbundet stem Snært til mig!

Narren.

Hør, jeg vil lære Dig et Tankespørgs.

Lear.

Ja, gjør det!

Narren.

Agt paa det, Faer min!

Hav Meer, end Folk troer,

Siiig ei, hv:d i Dig beer,
 Giv ei Alt, hvad Du saer,
 Rid mindre, end Du gaaer,
 Lar Meer, end Du troer,
 Sat Lidt, naar slet Du slaeer,
 Lad fare Drif og Hor,
 Saa egen Seng og Bord!
 Min Ven! da er Din Pung
 Bestandigt lige tung.

Lear.

Det er ingen Ding, Nar!

Narren.

Saa ligner det en Advocats Forsvar, som ingen Beta'ing
 saer; Du gaest mig ingen Ding for det; kanst Du ikke
 gjøre Noget ud af Intet, Faer min?

Lear.

Nei, nei, Dreng! af Intet kommer Intet.

Narren (til Kent).

Min Ven, fortol Du ham, at saa Meget beløbe Ind-
 tegterne af hans Klige sig til! han vil ikke troe en Nar.

Lear.

En bitter Nar!

Narren.

Beedst Du Fortjellen, min Dreng! mellem en bitter
 Nar og en sed Nar?

Lear.

Nei, Knos! lar mig den!

Narren.

Den Herre, der har raadet Dig,
 At give bort Dit Land,
 Kanst Du, saa stil ham her hos mig! —
 Hvis ei, staa Du for ham!
 En sed og bitter Nar
 Vaa Stand da synlig er!
 Med Drix Een stander her,
 Den Aanden der vi har.

Lear.

Kalder Du mig Nar, Dreng?

Narren.

Alle Dine andre Titler har Du givet bort; denne blevst
Du sad med.

Kent

Dette smager ikke gaange af Narren, edle Herre!

Narren.

Nei, det troer ja nok; store og fornemme Herrer grib
mig ind i min Noring; hvis jeg sit Monopolium, vilde de
have sin Del deraf; og Damerne med, de vilde ikke late
mig have hele Narrevæsenet for mig selv; de vilde snappe
fra mig! — Giv mig et øg, faer min! saa vil jeg give
Dig to Kroner for eeu.

Leat.

Hvilke to Kroner?

Narren.

Ib nu, naar jeg har haaret øget midt over, og spist
Blommene, vil jeg give Dig begge Skallerne; det er de to
Kroner. Da Du løvede Din Krone midt over, og gavst
begge Stykker bort, da varst Du ligesaa klog, som Bouden,
der bar sit Aaben paa Ryggen over Skarnet. Du havde
kun lidt Bid i Din skaldede Hovedkrone, da Du gavst
Guldkroneu bort. Hvis jeg nu taler, som en Nar, saa
lad den smage Pisten, som først finder det!

(synaer).

Saa slet for Narre var intet Var;
At Noring monne de tabe;
Thi viis Mand nu med Briren gaaer,
Og reer sig fast, som en Abe.

Leat.

Naar pleiede Du at være saa rig paa Sang, Knegt?

Narren.

Det er en Skil, jeg har haact, faer min! siden Du
sagde Moder til Dine Døtre; thi, da Du gavst dem Riset
i Hænde, og strogtil selv Dine Buxer ned,

(synaer).

Af Fryd da dybe Suk de drog,
Og jeg af Sorrig sang,

At Konning slig blev Faldbats-Pog,
Du gik i Gekkerang.

Hør, Faer min! hold en Scholemæster, som kan lære
Din Mar at lyve! jeg vilde gerne lære at lyve.

Lear.

Dersom Du lyver, Slyngel! saaer Du af Pisken.
Marren.

Mig tykkes underligt, hvad for et Steds Mennester Du
oa Dine Døtre ere. De ville have mig pisket, fordi jeg
siger Sandhed; Du vilst have mig pisket, fordi jeg lyver;
og undertiden saaer jeg Pisk, fordi jeg holder min Mund.
Jeg vilde hellere være, hvad det skal være, end en Hofnar;
og dog vilde jeg ikke være i Dit Sted, Faer min! Du har
skælt Dit Wiisdoms-Æble i begge Enden, og lodst Intet
blive tilbage i Midten; her kommer en af Skrællingerne.

Goneril træder ind.

Lear.

Nu, min Dotter! hvortil denne mørke Vand? Mig
tykkes, Du, som senest, seer lidt vel ofte surt.

Marren.

Du varst en vakter Karl, da Du ille behøvede at føre
Dig om hendes Surmuleri; nu est Du et Nul uden et
Tal foran. Jeg er Mere nu, end Du est; jeg er en
Mar, Du est ingen Ting. — (til Goneril) Jo, jeg skal,
min Sanden! nok holde min Mund; det byder Dit Wasyn
mig, saaet Du siger ingen Ting. Hm! Hm!

Den, som giver, til han tigger,

Han skal flaes, til han ligger. —

(peger paa Lear). Det er en tom Ærtebalz.

Goneril.

Ei ene denne toileløse Hofnar,
Men flere af Dit vilde Folge klamres
Hver Stund paa Dagen; ja! de sole slg
I økkel Dobbelt, som ei kan fordrages.
Jeg haabed', ved Dig at forlynde dette,
At finde sikker Hjælp; men frygter nu,
Saalunde, som Du nys har salt og handlet,

At Du slig Adfærd høder, og opmuntrer
 Med eget Bisald; men, hvis saa, vil Feilen
 Si andgaae Revselse, ei Straffen sove.
 Let torde af vor Fremfærd, stendt dens Maal
 Er Orden, flode Virkninger, som kunde
 Oprøre Dig, og os bestemme, dersom
 Den haarde Nod dem her ei Klogstab faldte.

Narrer.

Thi tro mig! Haer min:

Liden Græspurv Gogen Pleie gav,
 Til Gogen ved dens Hoved af.
 Saa, ud gik vort Lys, og der sad vi i Mørke.

Lear.

Eft Du vor Dotter?

Goneril.

Hør mig, min Herre! jeg ønskede, Du ville gjøre Brug
 af den Viisdom, jeg veed, Du est saa rigeligen begivet
 med, og give Slip paa de Griller, som i den sildigere Tid
 vanskabe Dig fra, hvad Du est virkeligen.

Narrer.

Skulde et Aaben ei kunne marke, naar der er bundet en
 Hest bag til dens Karre? — "Hyp, Hanne! Dig lide
 jeg godt."

Lear.

Er der Nogen her, som kender mig? — Nei, dette er
 ikke Lear; gaar Lear saalunde? taler han saalunde? hoor
 ere hans Nine? Enten er hans Forstand soekker, eller hans
 Sænselide af Sovesyge. — Sover jeg, eller er jeg væa-
 gen? — Ha! saalunde forholder det sig alkerligen ikke.
 — Hvo er det, som kan sage mig, hvo jeg er? Lears
 Stygge? Det gad jeg nok ride; thi mine Prydeller, som
 Encherster, mine Kundskaber og min Forvist, vilde bilde
 mig ind, at jeg har Østre. —

Narrer.

Som ville gjøre Dig til en hydig Fader.

Lear.

Dit Navn, sijon Tomfru?

Goneril.

Belan,

Min ødle Herre! denne Studsen er
Lig Dine andre Griller. — Hør min Bon!
Korstaa min Hensigt ret! Du est ørværdig
Og gammel; derfor bør Du være viis.
Her holder Du jo hundred' Riddersmønd,
Tolk saa udstrævende, saa raae, saa frække,
At nu vort Hof, af deres Sæder smittet,
Et Krohuns sianer; Svir og Utngt gjøre
Det ligere et Vinhus eller Kippe,
End Konningsborg. Høit raaber denne Skændsel
Om hjælp; thi hør da hendes Bon, som ellers
Vil fordre det, hvorom hun nu kun beder!
Formindst en lille Smile nu Dit Folge,
Og lad den Rest, som Dia fremdeles tjener,
Vestaae af Mænd, som egne sig Din Alder,
Og agte sig og Dig!

Lear.

O Hjælved! Djævle! —
Sadl mine Heste! kald mit Folge sammen! —
Vantrevne Skifting! Du mig vit sat vorde;
Jeg har endnu en Dotter.

Goneril.

Du saaer mit Folk, og Dine Soiregaster
Behandle sine Overmænd, som Trølle.

Albanien træder ind.

Lear.

Vee den, for sildigt angrer! — Est Du der?
Lat! Er Din Villie det? — Nu sadier op! —
Ha! Utaknem'lighed, stenhaarde Djævel,
Langt mere rødselsuld, end Hav-Ulyret,
Naar Du i Barnets Bryst Dig aabenbarer!

Albanien.

Vær rolig, Herre!

Lear (til Goneril).

Tu lover, Satans Drage!

Mit Hof er hertige og sjeldne Mænd,

Der paa et Haarsbred lende sine Pligter,
 Og strengeligen, selv i Smaating, havde
 Det solte Niddernavn ! O, ringe Feil,
 Hvor hæstig viste Du Dig hos Cordelia !
 Da Du med Vænde røkede' min Natur
 Ud fra dens faste Grundvold ; da med Noden
 Al Omhed af mit Faderbryst Du rykked',
 Og sydte det med Galde !

(Haer sin Pande.)

O, Lear ! Lear ! Lear !
 Bank paa den Port, som lod Din Daarkab ind,
 Og ud Din dyrebare Sans ! — Gak, gak,
 Mit Folk !

Albanien.

Jeg er uskydig, ødle Herre ! og
 Jeg veed ei, hvad har tændt Din Brede.

Lear.

Kan være ! — Hør, Natur, o, hør mig, hør,
 Alnaadige Gudinde ! Deæl Dit Forsæt,
 Hvis dette Bæsen Du vilst frugtbart gjøre !
 Lad Goldhed ird i Modertivet ! udtor
 Undfangelsens Organ i hendes Stød,
 Og aldrig fra det visue Legem gange ud
 Et Barn til hendes Frød ! — Men — skal huu føde,
 Da verde det et Smertens Barn ! det leve
 Dig til uhøje unaturlig Oval !
 Det stemple Nyuker i Din Ungdoms-Pande !
 Det grave Furer i Din Kind med Laarer !
 Det lønne al Din Moder-Sorg og Omhed
 Med Latter og Foragt, at Du kanst føle,
 Hvor bitrere, end Slangebid, det smærter
 Et utalknemligt Barn at eie ! — Port !

(han gaaet).

Albanien.

Nu, alle Hini'lens Guder! head er dette ?

Goneril.

Umag Dig aldrig med at vide Giunden,
 Men lad hans vilde Griller kun faae Lust.
 Som Aderdommens Barndom sprer med sig !

Lear kommer tilbage.

Lear.

Hvad nu? Halvhundrede af mine Mænd

Paa een Gang Löbesas! Forinden fjorten Dage!

Albanien.

Hvad flettes, Herre! Dig?

Lear.

Det vil jeg sige Dig! — (til Goneril) Nei! Død og Liv!

Jeg blæs, Du har Magt, mit Mod at ryste;

At Du udpressoer disse hede Taarer,

Jeg ei kan quæse. — Pestens Taage staa Dig!

Fader-Horbandetsens bundløse Bunder,

De værke i Dig gennem Maro og Ben! —

End een Gang græder, gamle, dumme Dine!

Før denne Sag, saa river jeg Jer ud,

Og kaster Jer, samt Eders spildte Taarer,

Paa haarde Leerjord, som I ville smelte. —

Ha! er det kommet saa vidi? —

Belon! Det ske! — Jeg har endnu en Dotter,

Som, vist jeg veed, er ømt og kærtigt sindet;

Naar Sligt om Dig hun hører, flænger hun

Tit Uloveansigt sønder, Du skalst see

Mig atter i den Skikkelse, Du troer

Før evigt kastet af; det lover jeg Dig.

(Lear gaaer bort med Kent og Folge).

Goneril.

Der hører Du, min ædle Herre!

Albanien.

Hvor høit jeg, Goneril! ejster Dig,

Kan jeg dog ikke være saa partisj —

Goneril.

Jeg beder Dig, vær rolig! Holla, Oswald! —

(til Narren).

Du, mere Skurk, end Nar, folg Du Din Herre!

Narren.

Hær Lear! Haer Lear! vi sidt, og tag Narren med Dig!

Kænged' jeg Rav i Vold,

Var min Dotter slig Trold,

Hin jeg loste af Fælden,
Begge hang jeg før Dvælden.
Mønne jeg til Strikke trænge,
Soltæ jeg min Brix før Venge;
Jeg var reisefærdig længe.

(han gaaer).

Goneril.

Den Mand var klog nok! — hundred' Riddermand!
Jo! det var klogt og snildt betænkt, at lade
Ham hundred' Mænd i Rustning! at hver Grille,
Hver Nykke, ringe Køremaal og Lune
Han kunde give Begt med denne Magt,
Og efter Lykke raade med vort Liv! —
Hei, Oswald da!

Albanien.

Det er for meget frygtet.

Goneril.

Frygt bedre er, end Din for blinde Tillid;
Den, som hver frygtet, kjende halveis møder,
Han overrumpler ej. Jeg kender ham;
Hans Utringer har jeg alt meldt min Søster
Hvis hun modtager ham, samt hundred' Mænd,
Da jeg har viist, hvor høist uklogt det er —
Saa kom dog, Oswald!

Huushofmæsteren træder ind.

Nu! har Du skrevet Brevet til min Søster?

Huushofmæsteren.

Ja, ædle Frue!

Goneril.

Tag Nogle med, og sæt Dig flugs til Hest!
Meld hende fuldeligen, hvad jeg frygter!
Læg dertil slige Grunde af Dig selv,
Som Begt kan give det! Afsted, og skyd Dig
Her hjem igjen!

(Huushofmæsteren gaaer).

Nei, nei, min ædle Herre!

Skundt jeg Din milde Fremfærd ikke laster,

Saa tog — tilgiv mig! — dadler man Dig mere
For Mangel paa Forsigtighed, end roser
Dig for en Mildhed, som saa let kan stade.

Albanien.

Hvor langt, hvor skryt Du seer, det veed jeg ei;
Men oste for en slet forseiles bedre Ven.

Goneril.

Nei, dersom jeg —

Albanien.
Nok! Enden kroner Verket.

(De gaae).

Femte Scene.

Borggaarden.

Lear, Kent og Hofsnarren træde ind.

Lear.

Drag Du i Forveien til Kloster med dette Brev! Un-
derret min Dotter ikke om Mere af, hvad Du veedst, end
hvad hun monne spørge Dig om i Auledning af Brevet.
Dersom Du ei flyuder Dig, skal jeg være der, førend Du.

Kent.

Der skal ei komme Sovn paa mine Øyne, ødle Herre!
førend jeg har leveret Dit Brev paa det rigtige Sted.

(gaaer).

Narren.

Dersom en Mandes Hjerne sad i hans Høle, stod den da
ikke Fare for, at der git Frost i den?

Lear.

Jo, Dreng!

Narren.

Nu, saa var lystig, min Ven! Din Forstand skal ikke
gaae med Slæber.

Lear.

Ha! ha! ha!

Narren.

Du skalst see, Din anden Dotter vil behandle Dig kær-
ligen; thi, stondt hun er denne saa lig, som et Skovbille
et Havebille, veed jeg dog nok, hvad jeg veed.

Lear.

Nei, hvad vedst Du da, min Dreng?

Narren.

Hun vil være denne saa lig i Smag, som et Skovæble
er ligt et Skovæble. — Kanst Du sige mig, hvi et Men-
nestic Næse sidder midt i dets Ansigt?

Lear.

Nei.

Narren.

Jo, for at holde Vinene paa hver sin Side af Næsen, saa
hvad et Menneste ei kan lugte sig til, kan det see sig til.

Lear.

Teg gjorde heude Uret; —

Narren.

Kanst Du sige mig, hvorlunde en Østers gjør sin Stal?

Lear.

Nei!

Narren.

Ta, jeg heller ikke; men jeg kan sige Dig, hvorfor en
Snegl har et Huus.

Lear.

Hvorfor?

Narren.

Før at stikke sit Hoved i; ikke for at give det bort
til sine Østtre, og lade sine Horn sidde til Skue.

Lear.

Teg vil glemme min Natur. — Saalærtig en Fader!
— Ere mine Heste rede?

Narren.

Dine Øsser ere ude efter dem. Varsagen, hvi Sp-
nijernen er ei Flere, end syv, er en vakkert Varsag.

Lear.

Tordi den ikke er otte?

Narren.

Ta, rigtigen; Du kunde blive en god Nar.

Lear.

At tage det igjen med Magt! — Uhyre af Utaknem-
melighed!

Narren.

Havde Du været min Mar, Faer min! vilde jeg have
vistet Dig, fordi Du est blevet gammel før Eiden.

Lear.

Hvi saa?

Narren.

Du skulde ikke være blevet gammel, førend Du varst
bleven klog.

Lear.

O, lad mig ikke vorde gal! ei gal,
O, naaderige Himmel! giv mig Taalmod!
Jeg vil ei vorde gal!

Eu Riddermand træder ind.

Nu! ere mine Helle rede?

Riddermanden.

Ta, ædle Herre!

Lear.

Kom, min Dreng!

Narren.

Ten, som er Mo, og leer, fordi jeg nu maa bort,
Skal stakket blive Mo, hvis Intet bli'er for fort!

(De gaae).

Anden Act.

Første Scene.

Gaard i Jarlen af Glosters Borg.

Edmund og Curan trade ind, mghende hinanden.

Edmund.

Guds Fred, Curan!

Curan.

Guds Fred igjen, Herre! Jeg har været hos Din Fader,

og bragt ham Budskab, at Hertugen af Cornwall og hans
Hertuginde, Regan, ville besøge ham i Asten.

Edmund.

Hvorlunde gaaer det til?

Curan.

Ta, det veed ikke jeg; har Du hørt Nyt i Landet? jeg
mener det, man munder om; thi endnu lyder det kun, som
Kys fra Øre til Øre.

Edmund,

Nei! hvad er det?

Curan.

Har Du ei hørt, at det tegner til Usred mellem Hertu-
gerne af Cornwall og Albanien?

Edmund.

Nei! ikke et Ord.

Curan.

Da vilst Du snart høre det. Lev vel, Herre!

(Han gaaer.)

Edmund.

Vor Hertug her i Asten? Godt! ja, herligt!
Det væver sig med Magt ind i min Plan!
Min Faders Vagt alt lurer paa min Broder,
Og jeg et slyrige Verk har nu i Hænde;
Frixt Haand derpaa! Held, Ræshed, staar mig bi! —
Et Ord, min Broder! kom her ned, min Broder!

Edgar træder ind.

Min Fader lurer paa Dig; — Broder, sy!
Det er forraadt ham, at Du her Dig skjuler;
Nu Matten kommer heelt beleiligt Dig;
Har Du ei talt mod Hertugen af Cornwall?
Han kommer hid i Nat, i Hui og Hast,
Og Regan med; har Du ei skumlet over
Hans Troistigheder med Albanien?
Husf Dig ret om!

Edgar.

I Sandhed, ei et Ord!

Edmund.

Min Fader nærmer sig; — tilgiv! — jeg maa

Forslille mig, og drage Sværdet mod Dig; —
 Træk! — lad, som Du forsvarer Dig! pas paa!
 Giv Dig! kom til min Fader! — Lys! Hei! Hør! —
 Flygt, Broder! Falter! Falter! — Saa Farvel!

(Edgar gaster.)
 En Smuse Blod vil faae dem til at troe,
 At jeg har haft en svær Dyst —
 (Han saaer sig i Armen.)

Jeg ofte har
 Seet Sviregaster gjøre Meer for Sygg; —
 Ha, Fader! Fader! — Hold! — Vil Ingen hjælpe?
 Gloster træder ind med Ejener, som hære Falter.

Gloster.
 Nu, Edmund! hvor er Nidingen?

Edmund.

Her stod han
 I Mørke, med sit hvide Sværd uddraget;
 Han muled' Troldsprøg og anraabte Maanen,
 At vorde hans Beskytterinde.

Gloster.
 Men hvor er han?

Edmund.
 See, Fader, hvor jeg bloder!

Gloster.
 Hvor er den Niding, Edmund?

Edmund.
 Den Bes han flygteede. Da han ei kunde —

Gloster.
 Holla! forsøg ham! Ester ham!

(Ngle af Ejenerne gaa.:.)
 „Da han ei kunde“ — ? Hvillet?

Edmund.

Formaae mig til at myrde Dig, o Herre!
 Jeg sagde ham: „Mod Fadermord nedslynged'
 De vrede Guder alle slue Tordener;“
 Jeg nævnte ham de mange, stærke Baand,
 Som knytte Barn til Fader; endelig,
 Da han fortuam min dybe Usky for

Slygt unaturligt Forsøt, soer hans Sverd
 Med Morder-Glubshed imod dette Legem,
 Ei rustet ud mod Slygt; min Arm han quæsteb';
 Men, da han saae mit høist oprørte Sind,
 Som freidig Kæmper for den gode Sag,
 Da — muligt ogsaa strækket ved mit Raab —
 Han flygted' hort.

Gloster.

Ta, lad ham flygte fjernt!
 Thi her i Riget skal han ei undslippe,
 Og, findes han, slugs er han Odens Øffer! —
 Vor Hertug, min Beskytter, kommer hid,
 Og i hans høje Navn bebuder jeg,
 At hvo, ham finder, skal saae Gunst og Gave,
 Naar han til Dom's den seige Morder bringer,
 Og hvo, som skjuler ham, skal lide Døden.

Edmund.

Da jeg fraraaded' ham hans Plan, og sandt
 Ham fast bestemt, med Tordenrost jeg trued'
 At aabenbare Alt; da saared' han:
 „Du Stodder! Horeson! troer Du, hvis jeg
 „Stod frem mod Dig, at nogen Mand slog Lid
 „Til Sanddruhed, til Dyd, til Ærlighed
 „Hos Dig, og troede Dig? Nei, negted' jeg
 „(Og negte vilde jeg, om Du end lagde
 „Min Haandskrivt frem), mit Nei forandred' Alt
 „Til Rønke, Plan og Hervedlist af Dig:
 „Du maatte gjøre Verden døv og stokblind,
 „Naar ei den saae, mit Hald var Dig til Baade,
 „Og troede denne Spore sharp nok til
 „At saae Dig til at styrte mig!”

Gloster.

Førhærdede, haardnak'ne Skurk!

— Fragaae at Brev? Nei, jeg var ei hans Fader! —

(Klang af Trompetter udenfor.)

Hør! der er Hertugen! hvorfor han kommer,
 Det veed jeg ei. — Hver Havn jeg spærre vil;
 Den Skurk skal ei gaae fri; det maa vor Hertug

Førunde mig; hans Billed fjernt og nær
 Skal sendes om, saa hele Kongeriget
 Ham kender paa en Pris; og jeg skal stræbe,
 Du min naturlige, trofaste Son!
 At gjøre Dig til Arving af mit Land!

Cornwall og Meg an troede ind med Folge.

Cornwall.

Hvad er det, Ridder? Som jeg træder ind
 Nys i Din Borg, man selvomt Myt forkynder.

Meg an.

Hvis det er sandt, er ingen Straf for stor
 For Midingen. Hvor gaaer det, ødle Ridder?

Gloster.

O, ødle Frue! dette gamle Hjerte
 Er sønderknaust — er sønderknaust!

Meg an.

Hvorlunde?

Min Faders Gudsøn stod Dig efter Livet;
 Han, Lear opkaldte? han, Din Edgar?

Gloster.

O, Frue!

Jeg hartad bines ved at nævne det!

Meg an.

Kom han ei ofte blandt de Sviregaster,
 Min Fader har i Sold?

Gloster.

Jeg veed ei, Frue! —

Det er for haardt, for haardt! —

Edmund.

To, rigtigt! til det Slæng han hørte, Frue!

Meg an.

Hvad Under, at hans Hu da stod til Dødt!
 Du har optændt ham til hans Faders Mord,
 For saa hans Gods i Suus og Duus at øde.
 Min Søster har i denne Aften givet

Mig fuld Besked om dem, og sleg Advarsel,
 At, hvis de slæae sin Høvæl paa min Borg,
 Vil jeg ei være der.

Cornwall.

Jeg heller ikke, Regan!

Du! Edmund! har udviist imod Din Fader
 Et sonligt Sindelag.

Edmund.

Plicht, ædle Herre!

Gloster.

Han robede hans List, og sit hin Wunde,
 Som der Du seer, da han ham vilde gribte.

Cornwall.

Er der sat efter ham?

Gloster..

Ja, ædle Herre!

Cornwall.

Godt! gribes han, behøver Ingen frugte
 Hans Ondskab meer; betjen Dig af min Magt,
 Som det Dig tykkes tjenligst! Du, ung Edmund!
 Hvis Dyd og Mod saa klarligt lyser frem
 Af hint Erempe!, Du est just vor Mand;
 Trofaste Sjæle er der Mangel paa;
 Paa Dig vi gjøre først Beslag.

Edmund.

Jeg skal Dig tjene, Herre! hvordant end,
 Dog trofast.

Gloster.

Jeg talker for hans Lykke, naadig' Herre! Dig.

Cornwall.

Du veedst ei Grunden, hvi Du seer os hos Dig, —

Regan.

Vaa sleg en uvant Tid, i Nattens Muism.

En King af Vigtsighed drev os herhid,

Hvorri vi ville spørge Dig til Raads; —

Vor Fader skrev os til — som og vor Søster —

Om visse Twistigheder, som jeg troede

Det raadeligt, ei hjemme at besvare.

Herfra skal vore Bud affærdiges, —
 Nu, væfre, gæm i Ben! trost Dig i Sorgen,
 Og frem ved Dine vise Raad vor Sag,
 Som øster sieblig Hjælp!

Gloster.

Teg skal Dig tjene, adle Frue! —
 I ere hjerteligt velkomne her!

(De gaae).

Anden Scene.

Først Glosters Borg.

Kent og Huushofmæsteren træde ind fra forskjellige Sider.

Huushofmæsteren.
 God Morgen, min Ven! est Du af Husets Folk?

Kent.

Sa!

Huushofmæsteren.
 Hvort kunne vi sætte vere Hestie?

Kent.

I Moradset.

Huushofmæsteren.
 Nei, stig mig det, min Ven!

Kent.

Jeg er ikke Din Ven.

Huushofmæsteren.
 Th nu! saa kører jeg mig ikke om Dig.

Kent.

Havde jeg Dig, hvor jeg vilde, skulle jeg nok lære Dig
 at køre Dig om mig.

Huushofmæsteren.
 Hvi behandler Du mig saa? Jeg kender Dig ikke.

Kent.

Teg kender Dig, Karl!

Huushofmæsteren.
 Hvo er jeg da?

Kent.

En Skurk, en Slyngel, en Talerkensløffer; en nederdrægtig, hovmodig, dum, tiggefærdig, inslidt, lurvet Skurk med sidne Hvidstrømper; en ejonagtig Skurk, som hellere stærver, end blaaer igjen; en lidertig, opblæst og opstadset Complimentsmager af en Halunk; en Uselryg, hvis hele Arv bestaaer i en Cossert; En, som vilde være Røver, naar det gav Noget af sig, og som ikke er Andet, end et Sammensurium af Skurk, Stropper, Nidring, Kobler; en Son af, og Arving ester en Kester-Tøve; En, som jeg vil prynge, saa han skal tude og hvine, hvis han fragaaer en Løddel af denne sin Titulatur.

Huushofmesteren.

Nu! hvad Du er for et Uhyre af en Karl, saalunde at gennemhegle En, som Du kender ligesaalidt, som han kender Dig!

Kent.

Nu! hvad det er for en Malmpande, der sidder paa den Galgenfugl! Du fragaaer, at Du kender mig? Er ret to Dage, siden jeg spændte Krogs for Dig og pryngete ^{for} ja for Krenninaens Dine? Træk! Keldring, Træk, Keldring! Vel er det Mat; men Maanen stinner; jeg skal gjøre Dig saadan, at Maanen skal stinne igenem Dig. Træk, Du lidelige, lumpne Finkeridder! træk!

(Kent drager sit Sværd).

Huushofmesteren.

Vort fra mig! jeg har Intet at stælle med Dig.

Kent.

Træk, Skurk! Du kommer hid med Breve mod vor Kongning. Du tager Dukkebarnet, Forfængeligheds Parti med vor Konings faderlige Myndighed; træk, Keldring! eller jeg laver Carbonade af Dine Skanker; træk, Slyngel! frem med Dig!

(han p. hylter ham)

Huushofmesteren.

Hjælp! Holla! Mord! Mord!

Edmund, Cornwall, Negan or Gloster træde ind, suigte af Ejendere.

Kent.

Dit er min Skit, at tale ligefremt;
 Jeg har seet mangt et bedre Ansigt for,
 End dem, jeg seer paa Nogens Skuldre for mig
 I dette Sieblik.

Cornwall.

Det er en Karl,
 Hvis Ligefremhed man har en Gang rost!
 Nu, tvert mod sin Natur, han trænger sig
 At spille Grobian. Han kan ei smigre;
 Nej, han er Uerligheden selv; hos ham
 Skal Sandhed frem! hvis godt den tages op;
 Nu vel! — hvis ei; da ligefrem han hedver; —
 Jeg kender disse Skelmer; deres Sandhed
 Er mere listig, og har værre Hensigt,
 End tyve Hoskrybs overdrevne Stedshed.

Kent.

I Sandhed, i oprigtigst Sandhed, Herre!
 Da, hvis Dit høie Blik tillader det,
 Hvis Barme, lig den gylde Straalekrone
 Paa Phæbi Ildhaar, —

Cornwall.

Hvad mener Du med det?

Kent.

Jeg forsader mit Tungemaal, som Du dadler saa meget.
 Jeg veed, øde Herre! at jeg er ingen Smigre. Han, som
 bedrog Dig i et ligefremt Sprog, vor en ligefrem Stark,
 hvilket jeg, for min Del, ikke vil være, om jeg endog kunne
 gjøre Din Unaade saa naadig, at den bad mig om det.

Cornwall.

Hvormed har Du opirret ham?

Husshofmæsteren.

Med Intet;

Det nys hans Herre, Konningen, behaged',
 At slæae mig for en Mizforstaelse;
 Kings stod han frem, og smigrede hans Bredt,
 Stog mig omkuld, forhaoned', steldte mig,
 Og spilte derhos saa mandhaftig Rolle,

At Konningen for dette Angreb roste ham,
Hvortil han paa en Værgeløs sig roved'.
Opblæst endnu af hin Berserkergang,
Han her imod mig trak.

K e n t.

Vjar er selv en Nar kun
I disse Skryderes og Slynglers Mund.

C o r n w a l l.

Hei, Blokken frem! Haordnakne, gamle Skurk
Pralhans af Graastæg! Vi vil' lære Dig —

K e n t.

Jeg er for gammel til at lære, Herre!
Hent ingen Blok til mig! jeg tjener Konningen,
Og i hans Grende til mig jeg sendtes;
Du lægger Ringeagt og Trods for Dagen
Imod min Herres Naade og hans Høihed,
Hvis Du hans Sendebud i Blokken sætter.

C o r n w a l l.

Bring Blokken hid! Ja, ved mit Liv, min Ære!
Der skal han sidde indtil Middag!

R e g a n.

Til Middag? nei, til Asten! hele Natten!

K e n t.

Om jeg end, Frue! var Din Faders Hund,
Du borde ei behandle mig saa slet.

R e g a n.

Du est iblandt hans Skurke; derfor vil jeg —
(Blokken bringes ind).

C o r n w a l l.

Det er en Karl af samme Malm, som den,
Som Søster meider om; — kom frem med Blokken!

G l o s t e r.

Jeg beder, ødle Frue, gjor det ikke!
Stor er hans Feil, og vist den gode Konning
Vil revse ham; men denne Straf er lav,
Er den, som nedrigst Pøbel dommes til
Som smaa Bedrageri og ringe Brude.

Hans Herre Konnings Brede maa optændes,
Naar i hans Sendeinge han selv foragtes,
I det de straffes saa.

Cornwall.

Til Ansvar stander jeg.

Regan.

Min Søster kan optage det langt værre,
At hendes Sendebud seer Vold og Last
I hendes Erender. — Nu, slut hans Fodder!

(Kent sluttet i Blokken).

Kom, ødle Herre! lad os gaae!

(Regan og Cornwall gaae).

Gloster.

Ven! jeg bælger Dig;
Men det er saa vor Hertugs Billie,
Hvis Hestighed usyrlig er; det reed
Vi Verden; jeg vil gaae i Forbon for Dig.

Kent.

Nei, ødle Herre! jeg har længe vaaget,
Og slet og løbt; een Stund gaaer bort med Sovn;
Og Resten sidder jeg og slyter bort;
En god Mands Lykke kan jo faae et Knæk;
God Morgen!

Gloster.

Hertugen høiligt Uret har;
Vor Konning tager det unaadigt op.

(gaaer).

Kent.

O gode Konning! nu Du sande maa
Det gamle Ord: "Enhver tilbeder Solen,
Naar den gaaer op, men Ingen, naar den daler." —
Kom nær, Du Underved'nens Nattelampe!
At dette Brev jeg ved Din blide Straale
Kan løse! — Kun Elendighedens Die
Gaaer see Miracles; — det er fra Cordelia,
Som heldigvis er underrettet om
Det trange Liv, jeg her i Mørket fører.
Hun vil benytte sig af Tvedragts-Manden

I Bretlands Rige, og erstatte Hver
 Sit lidte Tab. — Drag' Fordel, tunge Nine!
 Af Eders Modighed, og seer ei ned
 Paa denne Skænksels-Bolig!
 God Nat, Fortuna! smil endnu en Gang,
 Og drej Dit Hjul!

(han sover ind).

Tredie Scene.

Et Stykke af Heden.

Edgar trader ind.

Edgar.

Jeg hørte, at jeg blev, som Fredløs, udraabt;
 Og heldigvis et hundt Tre skjulte mig
 For Speiderne. Hver Haen mig spærret er;
 Hvorhen jeg seer, urant Marvaagenhed
 Staarer, for at fange mig, paa Lur. — Saalænge,
 Iea kan gaae fri, saa kan jeg frelse mig.
 Jeg vil isore mig den dobbeste
 Elendighed, hvormed til vilden Dyr
 Et Meneske af Armod kan nedknuges.
 Mit Ansigt jeg med Skarv besudle vil,
 Med Psalter skjule mig: mit Haar jeg filter
 I Marejotker, og min Mogenhed
 Skal trofse Stormene og him'lens Bredde.
 Mig mangle her ei Mynstre og Erempler
 Af Statler, som brod' ud af Daareflister,
 Og broslende slaae Maale, Torne, Søm
 Og Rosmarinstud i det bare Kød
 Paa sine visue, halvt henterte Arme,
 Og ved sligt Nædselssyn, i Bondergoarde,
 Smaabyer, Hørdehytter, Møller, tringe
 Sig milde Gaver til, eet Sted ved Bonner,
 Et Sted ved rasende Forbandesser. —
 Den slakkels, nogene Tigger! gale Thomas!
 Det er jeg nu; det er dog Noget! Edgar,
 Det er jeg ikke meer!

(han gaaer).

Fjerde Scene.

Udenfor Glosters Borg.

Lear træder ind med sin Høfnar og en Riddermand.

Lear.

Det selvomt er, de saa er' reist' fra Hjemmet,
Og sende ei mit Bud igjen.

Riddermanden.

Man sagde,
At Aft'nun før var det ei tænkt paa Reisen.

Kent.

Hil Dig, min ødle Herre!

Lear.

Hvad! bruger Du
Erig Skænsel til Dit Mørstab?

Kent.

Nei, Herre!

Narren.

Ha! Ha! See en Gang, hvilke grove Hosebaand han
har paa. Heste binder man ved Hovederne, Hunde og
Bjorne ved Halsen, Aber om Lænderne, og Mennesker ved
Benene; naar et Menneske gør sig udtilbens, giver man
ham Træhoser paa.

Lear.

Hvo er han, som Din Rang miskendte saa,
At han Dig satte her?

Kent.

Det er han og Hun, Din Son og Dotter.

Lear.

Nei.

Kent.

Jo.

Lear.

Nei, siger jeg.

Kent.

Jeg siger jo.

Gear.

Nei, nei ! det vilde aldrig de.
Sænt.

Ja, det gjorde de.

Gear.

Bed Jupiter ! jeg sværger, nei !
Kænt.

Bed Juno, jo, jeg sværger !

Gear.

Det torde de ei gjøre, kunde ei,
Da vilde ei ! langt værre, end et Mord,
Slig rædsom Spot mod Konachøihed er !
Siaa mig saa flugs, Du kanst, hvorved har Du
Forstykkt, og hine udvist slig Behandling
Imed vor Sænding ?

Kænt.

Da, ødle Herre ! jeg
Din Høiheds Breve til dem overrakte,
Kom, før jeg havde reist mig fra det Sted,
Hvor ydmygt knælende jaa laa, et Ilbud,
Som dampende, halvaandels fremstunned'
En Hilsen fra sin Frue, Goneril ;
Leverte Breve strax paa Stand, som flugs
De brod ; saa snart de havde læst dem, samled'
Sit Folge de, steg' saa til Hest, og bad'
Mig følge med og vente, indtil de
Kik Tid at svare ; jeg saae sure Miner,
Og, da jeg her nu traf den anden Sænding,
Hvis Hilsen, som jeg saae, forgavted' min,
Og sandte i ham den samme Karl, som nys
Saa groot forsonded' sia imod Din Høihed,
Sik Brede flugs for Bid : jeg trak fra Læder ;
Hans feige Angststrig valte hele Huset,
Og denne Heil Din Son og Dotter funder
Den Skændsel vørd, som her, Du seer, den sider.

Narræn.

Vinteren er ikke forbi endnu, siden Wildgæssene f
den Bei.

En Fader, stedt i Nød,
Gjør sine Dottre blinde;
Men, har han Guld saa rød,
Vil han dem hulde finde.
Fortuna, den Rakermør,
Faær aldrig fattig Mand før. —

Men riv kun de graae Haar af Dit Hoved! thi Dine
Dottre ville sorsyne Dig med flere af dem, end Du kan
tælle i et Aar.

Dear.

Ha! Krampen svolmer op imod mit Hjerte!
Vort Krampe! ned Du Sorg, som klyver opad!
Dit Element er dybere! — Hvor er
Min Dotter?

Kent.

Her hos Jarlen.

Dear.

Følg mig ei! tav her!

(Han gaaer ud).

Riddersmanden
Forbrydst Du intet Vier, end nys Du sagde?

Kent.

Nei!

Hvi kommer Kongen med saa lidet Folge?

Matten.

Hvis Du varst bleven sluttet i Blokken for dette Spørgss-
maal, saa havde Du fortjent det.

Kent.

Hvi sua, Matt?

Matten.

Vi ville sætte Dig i Schole hos en Myre, for at lære
Dig, at man ikke arbeider om Vinteren. Alle, som følge
sine Nøser, ledes af sine Vine, undtagen de Blinde, og
blandt tyve Nøser findes ikke een, som jo kan lugte, hvad
der slinker. Giv Slip, naar et stort Hjul render ned ad
Bakke, at Du ei brakker Din Hals ved at følge det! men
det store hjul, som gaaer op ad Bakke, skalst Du lade
slæbe Dig ester sig. Naar en viis Mand giver Dig et

bedre Raad, saa giv mig mit tilbage! — Jeg vilde have,
at Ingen, uden Slygler, skulle følge Dit, siden det er en
Nar, der giver det.

Den Svend, hvis Hu til Binding staaer,
Han er Dig lidet huld:
Han pakker ind, naar Lykken gaaer;
Som Lovken sviaesuld;
Men Narren holder trosast Staud;
Lad viis Mand gaae sin Bei!
Nar er hver Skurk, nu flygte kan;
Men Skurk er Narren ei!

K e n t.

Hvor har Du lært det, Nar?

N a r r e n.

Ikke i Blokken, Nar!

L e a r kommer tilbage med G l o s t e r.

L e a r.

Willaae at see mig? De er' syge? trætte?
Har reist langt ud paa Natten? Lutter Paaskud,
Hvoraf Opsætsighed og Trods fremlyse!
Hent mig et bedre Svar!

G l o s t e r.

Min bedste Konning!
Du veedst, haus Høiheds Sind er Jid og Rue,
Og hver urokkelig og fast han er
I al sin Færd.

L e a r.

Hevu! Helsot! Død og Helled!
Hvad! Jid og Rue? hvad! hans Sind? — Hor, Glosster!
Med Cornwall og hans Hustru' vil jeg tale.

G l o s t e r.

Ta, ødle Herre! det har jeg alt meldt dem.

L e a r.

Alt meldt dem? — Menneste, forstaer Du mig?

G l o s t e r.

Ta, ødle Herre!

L e a r.

Hor! Konningen med Hertug Cornwall tale vil!

En Fader med sin Dotter; hun skal lyde;
 Har Du vel meldt dem dette? — Liv og Blod! —
 Han Jæd og Lue! Hertugen? — Gak hen,
 Og siig hin Hertug Jæd og Lue, at —
 Dog nei, endnu ei; muligt er han svg
 Da Sværdom ønsker ei den Pligt, vor Sundhed
 Er bunden til; man er sig selv ei lig,
 Naar svg Naturen byder Sjælen lide
 Med Legemet. — Nei! jeg vil styre mig;
 For flugs mit Jælind bruste op, og antog
 Den Syge og den Lidende for sund.

(Han icke paa Kent).

O, Død og Hælvede! hvorfor
 Blev han sat her? Den Handling grant mig viser,
 At denne Hertugens og hendes Reise
 Er Nænke blot. — Give mig min Ejener fri!
 Gak hen, siig Hertugen med samt hans Hunstren,
 At jeg vil tale med dem nu paa Stand!
 De træde frem, og høre mig! hvis ei,
 Jeg Trommen hvirvle vil ved Kammerdøren,
 Indtil den raaber; "Sov til Dødens Dag!"

Gloster.

Gid Fred bestaae imellem Eeer!

(Han gaaer).

LEAR.

O, vee mig!

Mit Hjerte, hvor det løster sig! — Ned! ned! —

Maren.

Raab til det, Faer min! som Kobstads-Moen gjorde til
 Malene, da hun puttede dem leveade ned i den glohede
 Deiz; hun slog dem paa Hanekammen med en vind, og
 raabte: "Ned med Jer, I smaae Skelmer! ned med Jer!"
 — Det var hendes Broder, som, af pur Godhed for sio
 Hest, bredte Smør paa Hoet til den.

Cornwall, Negan va Gloster, fulgte af Ejener,
 træde ind.

LEAR.

God Morgen, Begge!

Cornwall.

Hil Dig, ædle Herre!

(Kent bliver sat i Frihed).

Regan.

Det glæder mig, at see Din Høihed.

Lear.

O, Regan!

Det trver jeg selv; jeg veed, hvad Grund jeg har
Til denne Tro; hvis det ei glæded' Dig,
Lod jeg mig stilles fra Din Moders Gravhøi,
Hordi den skjulede en trolos Dvinde.

(til Kent).

Ha! est Du fri? Dog derom siden! — Regan!

Din Søster duer ei; o Regan! Regan!

Ach! — roddyrtandet Utafuenlighed,
En Dvalgris lig, hun banded her ved mit Hjerte, —
Kuapt kan jeg sige Dig det, nei! Du troer ei,
Den gruelige Vanart, hun — O, Regan! —

Regan.

Taalmødig, ædle Herre! var taalmødig!

Jeg troer, hun agter sine Pligter meer,
End Du forstaaer at agte hendes Bærde.

Lear.

Hvad nu?

Regan.

Jeg troer, min Søster ei i mindste Maade
Sin Skuldighed forsommer; om hun har
Lagt paa Dit toileløse Folge Baand,
Er det paa saadan Grund, og i slig Hensigt,
At hun fortjener plat ud ei at dadles.

Lear..

Forbandet være hun!

Regan.

O, Du est gammel!

Naturen staaer i Dig paa selve Grænsen
Af eget Nige. Lad Dig ledes lidt
Af moden Dommekraft, som bedre veed,
Hvad Dig mon' tjene, end Du selv! thi hør mig!

Drag efter til min Søster! sūg, Du har
Fornæmet hende!

L e a r.

Hvad! bede om Tilgivelse?
Giv Agt, hvor smukt Sligt Klæder Faderhøihed!
"Min Dotter! jeg tilstaaer Diz, jeg er gammel;
"Graaskæg er hjælpeløs; see! knælende
"Jeg beder, und mig Klæder, Seng og Føde!"

R e g a n.

Nok herom, Herre! det er stemme Griller;
Drag til min Søster!

L e a r.

Aldrig, Regan!
Hun har afknævet Hælvten af mit Folge,
Seet surt til mig, og, lig en Stange, stunget
Mig med sin Tungebraad til Hjarteroden! —
Ha! falder haglykt, Him'lens Tordenkiser!
Vaa hendes utaknemmelige Idse!
Ram, Pestlust, hendes unge Ven med Lamhed!

C o r n w a l l.

Fy, Herre! fy!

L e a r.

I, snare Lyn! saaer Eders røde Luer
I bendes spøske Blit! Smit hendes Skønhed,
I Mosedampe, Solens Kraft udringed',
Dg svid til Støv hver hendes Stolteds Blomst!

R e g a n.

O Him'lens Guder! vist i Bredens Stund
Du vilst en Gang det Samme ønske mig.

L e a r.

Nei, Regan! Dig jeg aldri skal forbande;
Din kærtige Natur skal aldri give
Sia Haardhed Nun; græmt tinder bendes Dje;
Tid brønder ei, men varmer: Du vilst aldri
See ved min Glæde surt; mit Folk ei mindste;
Ei haarde Ord mig give! ei afknæpe
I mine Mundbid, endelig! Du aldri
Din Borgport viist tillukke for Din Fader!

Tu lender noiere Naturens Pligter,
Og Barndoms-Saandet, Høflighedens Love,
Og dotterlig Taknemmeligheds Pligt;
Du har ei glemt det halve Kongerige,
Jeg stenked' Dig!

Regan.

Til Sagen, ædle Herre!
(Klang af Trompete udenfor).

Lear.

Hvo sluttede min Sending ind i Blokken?

Cornwall.

Hvis Komme er det, hin Trompet forknyder?

Hunshofmøsteren træder ind.

Regan.

Det er min Søstres; hennes Brev forknyder,
Hun drager herhid. — Er Din Frue kommen?

Lear.

Det er en Dræl, hvis lummne Hoovmod boer
Og byaaer i hans Frues usle Gunst; —
Bort, Slyngel, fra mit Syn! —

Cornwall.

Hvad mener Du, min ædle Herre?

Lear.

Hvo sluttede mit Bud i Blokken? Regan!

Jeg haaber vist, Du vidste ei af det? —

Hvo kommer der? —

Goneril træder ind.

O, naaderige Himle!
Hvis mildt paa Oldinger I skue ned;
Hvis Lydighed er Eders blide Lovbud;
Hvis selv I ere gamle, gjører da
Min Sag til Eders! Sender fra det Høje
En Børge ned, og tager mig i Forsoar!
til Goneril

Siiig, blues Du ei ved at see mit graa Stæg? —
O, Regan! vilst Du tage hennes Haand?

Goneril.

Hvorsor ei, Herre? hvad har jeg forbrudt?
Alt er ei Brøde, hvad en Gek kan tykkes,
Dg sindssvag Gubbe kalder saa.

Lear.

O Bryst,

Hvor est Du fast! Endnu Du holder Dig! —
Hvo lod mit Sendebud i Blokken spændes?

Cornwall.

Jeg satte ham der; men hans Feil fortjente
Langt værre Straf.

Lear.

Du? gjorde Du?

Regan.

Min Fader!

Hvi vilst Du synes stærk, da svag Du est?
Vend om, indtil Din Maaned er udrunden,
Og bliv hos Goneril! altsaa Du Hælften
Kun af Dit Folge! og kom saa til mig!
Nu er jeg hjemme fro, mig mangler derhos
Det rige Forraad, som Dit Ophold kræver.

Lear.

Hvad! vende hjem til hende? jage bort
Halvhundrede af mine Riddersmænd?
Nei! for forsørger jeg hvert Tag; for vælger
Jeg Kamp med vilde Sky, og Liv i Fællig
Med Ulv og Bjørn! — Ha! Nødens skarpe Sværd! —
Gaae hjem med hende? — Nei — den raste Frankrig,
Som uden Medgivt tog vor Sidstefodte,
For for hans Throne boier jeg mit Knæ,
Som Baabendrager, og astrygter ham
En Maalepenge til at spinde ud
Mit øreløse Liv! — Gaae hjem med hende?
For vil jeg være Træl, ja! Pathest her
Hos denne lumpne Staldkarl!

(Idet han seer paa Huushofmæsteren).

Goneril.

Som Dig lyster.

Pear.

Hør mig, min Dotter! gør mig ei assindig!
 Jeg vil ei meer besøvere Dig, mit Barn!
 Farvel! vi vil' ei mere sees — ei mødes!
 Men dog est Du mit Kød, mit Blod, mina Dotter; —
 Dog nei, Du est en Sygdom i mit Kød,
 Som jeg nødvendigvis maa kalde min;
 Du est en Byd, et pestfuldt Saar, en Kræft i
 Mit soge Blod; — dog jeg vil Dig ei kælde;
 Straf komme, naar den vil! jeg den ei kælder.
 Jeg beder Lordenguden ei saae til,
 Ei hvister om Dig op til Overdommeren;
 Omvend Dig, naar Du kanst! bliv bedre, naar Dig
 tykkes! —

Taalmodig kan jeg være; jeg kan blive
 Hos Regan, jeg samt mine hundred' Mænd.

Regan.

Nei, ødle Herre! det gaaer ikke au;
 Jeg vented' ei, og er ei vel belavet
 Nu paa Dit Komme. Laan min Søster Ore!
 Thi de, som vil' Din Høfslighed betragte
 Med kold Fornuft, troe dog, nu est Du gammel,
 Og følgelig' — Hun veed nok, hvad hun gjør.

Pear.

Er dette vel talt nu?

Regan.

Ja! tors jeg sige;
 Hvordant? Halvhundred' Mænd! Er det ei Nok?
 Hvor trænger Du til Fleer? ja! til saa Mange?
 Ei Vorden blot, men selve Karen taler
 Mod sligt et Tal; hvor enes i eet Huus
 Saa mange Folk, som sjene tvende Herrer?
 Det er høist vanskeligt, ja! fast umuligt.

Goneril.

Hvorsor maa ikke hendes Thende,
 Som ogsaa mit, opvarte Dig, min Herre?

Regan.

Ja! hvorsor ei? hvis de forsømte Dig,

Saa revsed' vi dem; hvis til mig Du kommer,
 Da beder jeg Dig — thi jeg mørker Uraad —
 At bringe iltun sem og Lyve med;
 Jeg kost og Tag til Flere ei vil give.

Lear.

Teg gav Ter Alt — !

Negan.

Dg gav det i en god Stund.

Lear.

Teg gjorde Eder til mit Børgemaal,
 Gav Alt i Eders Hænder, hvad jeg eied',
 Men forbeholdt mig netop dette Antal
 Til Folge. — Hvad? maa jeg til Dig kun komme
 Med sem og Lyve? Negan var det saa?

Negan.

Saa var mit Ord; jeg tager ei mod Flere.

Lear.

Skøn seer den Grimme ud ved Troldes Side;
 Den Væreste ei at være, er dog Pris værdt. —
(til Gonertil).

Teg gaaer med Dig. See, Dit Høvihundrede
 Er twende Gange hendes sem og Lyve,
 Og Du har twende Gange hendes Omhed.

Gonertil.

Hør, ødle Herre! Hvordan kanst Du trænge
 Til sem og Lyve, Li, ja! Hem til Folge
 I huse, hvor et doppelt Tag staar rede
 Paa Dit Vinl?

Negan.

Er Gen ei Meer, end Nok.

Lear.

O, tal ei om, hvad Nok er! Uslest Tigger
 I Overmod midt i sin Armod sovmer;
 Giv ei Naturen Meer, end den behøver!
 Da er vort Liv ei dyrevare, end Dyrets;
 See! Du est Adelsfrue; var det pragfuldt,
 At gaae blot varmt klæd, da behøved' ei
 Naturen al den Pragt, Du bør', som dog

Knapt varm Dig holder. — Men den sande Nød, —
 Giv Taalmod, Himle! Taalmod har jeg nødig!
 I see mig her, I Guder! fattig, gammel,
 Kun rig paa War og Sorg, forladt i Begge!
 Hvis det er Jer, som vende disse Døtre
 Mod deres Fader, o, da frels' mig fra
 Den Skændsel, Sligt sagta modigen at doie!
 Tænd i min Barm den ødle Bredes Tid!
 O, lad' ei Kvindesvaaben, Taarer, stæmme
 Min gamle Manddoms Kind! — Nei, I Uhyrer!
 Jeg vil mig saadant hevne paa Jer Begge,
 At Verden skal — ja! jeg vil gjøre Ting, som —
 Jeg veed endnu ei, hvilke; men de vorde
 Al Jordens Rødsel! Jeg vil græde, troer I;
 Nei! græde vil jeg ei; —
 Jeg har stor Grund til Graab; men dette Hjerte
 Skal springe for i hundred' tusind' Stykker,
 End jeg vil græde. — Bee mig, Mar! jeg raser!

(Lear, Gloster, Kent og Hofnarren gæse)
 Cornwall.

Lad os gaae ind! det trækker op til Storm.

(Man hører Storm langt borte.)

Regan.

Heest siden Borgen er; den gamle Mand,
 Med samt hans Folge, vil den næppe rumme.

Goneril.

Det er hans egen Skyld, han har forstyrret
 Sin egen Ro; sin Daarstabs Frugt han smage!

Regan.

Hvad ham angaaer, modtager jeg ham gerue,
 Men ikke En af Folget.

Goneril.

Det er mit Forsæt! —

Hvor er den ødle Gloster?

Cornwall.

Han fulgte med den Gamle! — ah! der kommer han.

Gloster kommer tilbage.

Gloster.

Vor Konning raser hestigt.

Cornwall.

Hvorhen drog han?

Gloster.

"Til Hest!" han raaber; men, hvor han vil hen,
Det veed jeg ei.

Cornwall.

Lad reise kun! Sig selv han raader jo.

Goneril.

Hør, Ridder! bed ham plæt ud ei at blive!

Gloster.

Ach! Matten falder paa, de koldte Bind
Alt hyle frygteligt; og vidt og bredt
Er knapt en Buß.

Regan.

O! — egenindig Mand

Maa bruge Plagen, han sig selv forvolder,
Til Scholemester; luk Din Borgport til!
Han har et Folge med af Bovehalse;
Hvaad de kan egge ham til, da han let
Sig lader foresnakkes, hør man sygte.

Cornwall.

Luk til Din Borg! det er en rødsom Nat;

Min Regaus Raad er godt. Kom ind fra Stormen!

(De gaae.)

Tredie Act.

Förste Scene.

En Hede.

Storm, Torden og Lynsb. — Kent træder ind,
og viser en Riddersmand.

Kent.

Hvo er her Fleer, end Storm og Uveit?

Riddersmanden.

En, der er stemt, som Veiret, høist uroligt.

Kent.

Jeg kender Dig. — Hvor stedes nu vor Konning?

Riddersmanden.

Han kæmper med den vrede Himmel, byder
Snart Stormen blæse Jorden ud i Havet,
Suart Havet løsle sig, og drukne Jorden,
Saa Alt forandres maatte, eller kuuses!

Han sønderriver sine solvgræe Haar,
Som Stormen i sit blinde Raseri
Forbitret hvirvler hen, og gjor til Intet;
Han stræber, i sin lille Sjæle-Verden,
At trodse Stormenes og Regnens Kamp;
Slig Nat, da vildest Mandbjørn blev i Hulen,
Da Løven og den sultne Ulv ei gjøre
Sit Skind vaadt, løber han barhovedet,
Og Hær, det lyster, byder han sit Liv.

Kent.

Men hvo er hos ham?

Riddersmanden.

Kun Narren, som forgæves stræber
Hans Hjertequal at spøge bort.

Kent.

Jeg kender Dig, Herr' Ridder! og jeg før
Betroe Dig — det har alt Dit Ansigt spaet mig —
En Sag af Begt. Der bryder Drøg ud
Imellem Cornwoll og Albanien,
Skondt Begges Statskunst det endnu fordosger. —
De har — og det har Hver, som store Stjerner
Lil Throner hæved' — Folk, som synes blot
At være Tjenere, men er' ei Mindre,
End Frankrigs suilde Speidere, som kende
Der Stat tilfulde; enten de har merket
Lil begge disse Fyrsters Riv og Renker,
Lil Skændels-Uaget, Begge lagde vaa
Den gamle Konning, eller større Ting,
Som dette muligt blot til Paaskud tjener —

Nok er det, at en Hær fra Frankrig drager
 Til dette Kvistens Land; ja! allerede,
 Viis ved vor Kulde, har den sætset God
 I vore bedste Havn, og staar rede,
 At plante Banneret i aaben Mark. —
 Men nu til Dig. Tør Du paa mine Ord
 Til Dover ile, skalst Du finde Folk,
 Som Tak Dig yde vil', naar Du faaer meldt,
 Hvor unaturligt, hvor til Vanvid fast
 Man Konningen, vor Herre, her har krenket.
 Jeg Ridder er, af Adelsblod udrunden;
 Og, da jeg kender Dig, tør jeg med Tillid
 Betroe Dig dette Grende.

Middersmanden.

Herom jeg siden med Dig tale vil.

Kent.

Nei, lad det være nul —
 At Du kanst see, at jeg er meget Mere,
 End Uldenvæggen, aabne denne Pung,
 Og tag dens Indhold! — Hvis Du seer Cordelia,
 Som vist Du gjør, viis hende denne Ring!
 Saar vil hun sige Dig, hvo jeg mon' være,
 Som Du ei kender nu. — Ha, hvilket Uveit!
 Jeg vil vor Konning sige.

Middersmanden.

Giv mig Din Haand! Har Du ei Meer at sige?

Kent.

Kun Lidet,
 Og dog meer vigtigt, end den hele Rest;
 Naar vi har fundet Konningen, Du søger
 Ad hin Kant, me'ns jeg gaaer ad denne Vej,
 Du lad os gjøre Austrig til hinanden!

(de gaae).

Anden Scene.

En anden Del af Heden; Stormen vedbliver.

Leat og Narren træde ind.

Leat.

Blaes, Wind, split Dine Kinder, ras og blaes!

I Himmelstuer, I Orkaner! spruder,
Til Daarne sunde, Spir og Gloie drukne!
I tankesnare Svoelblus, I Forbud
For Tordenkilerne, der spalte Ege,
Afsvid' mit Haar, og Du, almægtig' Lorden!
Slaa Klodens tykke Bugning flad! Bræk sonder
Naturens former! Spild med Get alt Sædstof,
Hvoraf hin utaknemmelige Slægt udspringer!

Narren.

O, Faer min! Hofmands Mundsveir under Log og
Ly er bedre, end dette Gudsveir under vilden Sky. — Ind
med Dig, Faer min! og bed om Dine Dottres Besignelse!
det er en Nat, som hverken yuler Wise eller Narre.

Leat.

Rum, til Du revner! Lynild, spy! sprud, Negn!
Gi Regn, Storm, Torden, Ild er' mine Døtre.
Der Elementer, Jer jeg ei anklager
For Utaknem'lighed; Jer gav jeg aldrig
Et Kongerige; kaldte Jer ei Born;
I skyde mig ei Pligt; thi kæmper ud kun
Den rødselsfulde Lystkamp! her jeg stander,
Som Eders Træl, en arm, syg, haanet Olding; —
Men dog — dog kalder jeg Jer Ejenesvende,
Som, udi Forbund med to fulle Døtre,
En i det høje raadet Orlog fører
Mod sligt et gammelt, sligt et solvgraat Hoved,
Som mit er. O! — O, det er grueligt!

Narren.

Han, som har et Hauß at putte sit Hoved i, har en
god Hjelm.

Den Mand, som gjør sin Taa
Til hvad hans Hjerte er,
Skal snart en Ligtorn faae,
Og sovnoss Nat, med Meer.

— thi end gaves aldrig sager Awinde, som ei gjorde Mi-
uer i Speil.

Kent træder ind.

L e a r.

Nei! jeg paa Taalmod vil et Mynster være;
Jeg siger ei et Ord.

K e n t.

Hvo der?

M a t t r e n.

Før Volker! her er Dyden og en Bureklay; det er en
viis Mand og en Nar.

K e n t.

Ach, Herre! est Du her? De Væsener,
Som elste Mat, dog frugte slige Møtter.
Selv Mørkets Vandrer sligt Uveir strækker,
Og holder dem i hulen. Fra min Ungdom
Kan jeg ei mindes slige Lynildesflammer,
Sligt rædsomt Tordenbrag, sligt Brøl og Hvin
Af Storm og Negn; Naturen kan ei bære
Slig Rød, slig Angest!

L e a r.

O, lad de store Guder,
Som over os saa frugteligen buldre,
Du føge sine Hjender ud! Bæv, Nidning,
Der bærer i Din Barm forduligt Misgjerning,
Som Retten ei har tugtet! Skjul Dig, Blodhaand!
Du Stark, som høkler Dyd, og driver Blodskam!
Og Du Meensvorne! Du af Angst, Du Synder!
Som, under Venstabs Masque, angled' efter
I in Nestes Liv. I, dybt begravne Synder,
Spræng' Eders mørke Grav, og raaber op til
De frugtelige Stevningsmænd om Raade —!
Jeg er en Mand, meer syndet mod, end Synder! —

K e n t.

O, vee! med blottet Hoved! — bedste Herre!
Her tæt ved er en Høtte; nogen Lindring
Vil den dog ventigt stenke Dig mod Stormen;
Udhvil Dig der, me'n til hin haarde Borg,
Ja! haardere, end Stenen, den er hvægt af,
Og hvor mig uylig', da jeg søgte Dig,

Blev negtet Indgang, jeg kan vendte om,
Dg Karrighed en lidet Hjælp astvinge!

Lear.

Jeg troer, det sober surr for mig; — velan,
Min Dreng! hvor gaaer det Dig, min Dreng? Du fryser?
Jeg fryser selv. — Hvor er Din Straaseng, Ben?
Nod er en herlig Kunstner; ringe Ting
Den kostbar gjøre kan. Kom med Din Hytte!
Min Mar, min stakkels Gut! mit knuste Hjerte
Endnu et lille Stykke har, hvori
Det stærker mig for Dig!

Maren.

Den Mand, som har en Smule Forstand, —
Hei, Hopsa, Falderi, Faldera! —
Maa søge sin Lykke, hvor han kan;
Thi Regnen, den regner hver Dag.

Lear.

Sandt, sandt, min gode Dren! — Kom, viis os Hytten!
(Lear og Kent gaaer).

Maren.

Det er en deiligt Nat til at kose en Hore. —
Jeg vil' sige en Spaadem, for jeg ganger bort.
Naar Klerk er Meer i Ord, end Daad,
Naar Brygger gjer sin Molt for vaad,
Naar Junker Skreddermæstren retter,
Naar Horkari brandes, men ei Retter,
Tro mig, den Mode da opstaaer,
At Mennesket paa to Ben gaaer. —
Naar hver en Dommer retvist dommer,
Naar Ødeland for Gjeld ei rommer,
Naar Kloffer ei i Omløb kommer,
Og Lommetryp ei gaaer i Lommer,
Naar Onier ei tæller Guld paa Gade,
Og Skoger Kirker bygge lade; —
Da kommer der, jeg spaær for sand,
Stort Hvirvar over Albions Land.

Denne Spaadem skal Merlin gjøre; thi jeg leder for
hans Lid.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Værelse i Glosters Borg.

Gloster og Edmund trode ind.

Gloster.

Ach, ach, Edmund! jeg lider ei denne unaturlige Færd; da jeg bad dem om Lov til at lindre hans Jammer, fratogte de mig Herrebudet i min egen Borg, og vaabede mig under Straf af sin evige Unaade, hverken at tale om ham, gaae i Horsbu for ham, eller paa nogen Maade undersytte ham.

Edmund.

Høist grumt og unaturligt!

Gloster.

Eys! sig ikke et Ord! Der er Tveddragt mellem Hertuerne, og der er endnu værre Ting i Gære; jeg har saaet et Brev i Mat; — det er farligt, at tale derom; — jeg har gemt Brevet under Laas og Lukke i mit Lønkammer. Den Uret, vor Konning nu maa lide, vil blive djarvt henvist; en Del af en Krigshær er allerede gaaen i Land her i Riget. Vi maae folge vor Konnings Sag; jeg vil føgt ham op, og i London lindre hans Jammer; gaf Du henhøi og hold Hertugen med Snak, paa det han ei skal mørste min Kærlighedsgjerning! Spørger han om mig, er jeg syg og gaangen til Sengs. Border end Deden min Lod (og Mindre har han ei truet mig med), maa jeg dog hjælpe vor Konning, min gamle Heere. — Der er selv somme Ting i Gære, Edmund! jeg beder Dig, vær varsom!

(Han gaaer).

Edmund.

Tilgiv mig det! Din Omhed flugs skal meldes til Hertugen, samt hvad jeg veed om Brevet; — Det gjølder, som fortjenstligt, og det stønker Miz sikkert, hvad min Fader saa forbød; Det er hans Gods og Guld; Eens Død en Andens Bræv.

(Han gaaer).

Fjerde Scene.

En Del af Heden med en Hytte.

Lear træder ind med Kent og Narren.

Kent.

Her er det; træd nu ind, min ædle Herre!
For haard er Mattens Grusomhed at dsie
Her uunder vilde Himmel.

(Stormen bliver ved).

Lear.

Lad mig i Fred!

Kent.

Træd her ind, ædle Herre!

Lear.

Vilst Du mit Hjerte knuse?

Kent.

Nel, før jeg knusede mit eget. —

Træd ind, min ædle Herre!

Lear.

Du troer det Meget, at hint Uveir trænger
Til Huden ind; for Dig kan det saa være;
Men, hvor den spørre Sygdom fælter Rod,
Den Mindre soles knapt. Du flyer en Bjørn,
Men, hvis Din Flugt gaaer ud mod vilde Hav,
Du vender om og flyer i Bjørnens Svølg;
Er Sjælen fri, er Legemet lidt fuldkært;
Men dette Uveir i min Sjæl borttager
Hver anden Følelse fra mine Sæser,
Undtagen den, som sidder her og banker.
Barns Utaknem'lighed! — Er det ei just, sem
Min Mund nu sonderrev min Haand, sordi
Den Fode rækker den? — Men jeg vil straffe; —
Nel, jeg vil ikke græde meer. — I saadan Nat
At iskke Huus for mig? — Ras, Uveir! Jeg vil lide.
— I saadan Nat! O Regn! Goneril! —
Den smme Fader, som Jer al Ting gav, —
O! den Bei gaaer til Wanvid; lad mig flye den!
Ei Meer om det!

Scimus quod libenter

litteris

litteris et rebus.

1715.11.20.2

• ECONOMOW. O. II

Edgar, i et assudigt Menneskes Skikkelse, træder ind.
Edgar.

Bort! bort! den onde Aand forfølger mig! —
I skarpe Hvidtjørn blæser folde Bind;
Hu! læg Dig i Din kolde Seng, og varm Dig!

Lear.

Hør! gavst Du Alt til Dine twende Døtre?
Og er det derved kommet saa vidt med Dig?

Edgar.

Hvo giver stakkels Thomas Noget? ham, som den onde
Aand har sort gennem Ild, gennem Blus, over Badesteder
og gennem Vandhvirveler; gennem Kær og Morads; den
har lagt Kniv under hans Hovedgærde, og Strikker i hans
Kirkestol, kommet Røtteknud i hans Suppe, og gjort hans
Hjerte saa højmodigt, at han red paa en brun Draver
over 4 Tommer brede Broer, og jog efter sin Skygge, som
efter en Forrøder. — Gud bevare Dine fem Sønner! —
Thomas er kold; hu! hu! hu! — Gud bevare Dig fra
Hvirrelvinde, ilde varslende Himmelvnu og Smittesot! Giv
stakkels Thomas en Skærv i Guds Navn, ham, som den
onede Aand piner! Der kunde jeg see ham nu, — og der
— og der — og igjen der, og der!

(Stormen kliver ved).
Lear.

Hvad! har hans Døtre bragt det saa vidt med ham?
Gavst Du dem Alt? beholdt Du selv slet Intet?

Narrer.

Jo! han lod dem ikke tage sine Buxer fra sig; ellers
maatte han gjøre os Alle stamrøde.

Lear.

Nu, gid hver Plage, som den høje Skæbne
Har hængt i Lusten over Syndens Hoved,
Maa ramme Dine Døtre?

Kent.

Han har ei Døtre, ødle Herre!

Lear.

Forrøder, vær, som Graven, tauß!
Saa dybt kan Døtres Utaknem'lighed

Hans Menneskes-Ngtur alene kue! —
Er det da Lov, at hver en assat Fader
Sit eget Kød saa gneligt skal håndle?
Sindrige Straf! det var det samme Kød,
Som arlede hint Pelican-Par!

Edgar.

Pillicock sad paa Pillicocks Høi; —
Hallo! Hallo! lo! lo!

Narren.

Denne Nat vil forvandle os Alle til Narre og gale
Mennester.

Edgar.

Tog Dig vel i Nat for den onde Aand! adlyd Dine
Forældre! hold Dit Ord trofast! svørg ikke! begør ei an-
den Aands Fæstemø! sæst ei Dit unge Hjerte til Pral
og Pragt! — Thomas er ganste hold.

Peer.

Hvad har Du været?

Edgar.

Ejenestekarl, stolt i Hjerte og i Sind, jeg krusede mit
Haar, bar min Kørekøs Handster paa min Hat, tjente
Vellysten i min Madmoders Hjerte, og bedrev Mørkets
Gjerninger med hende; sov ligesaa mange Eder, som jeg
talede Ord, og bred dem lige for Himmelens lyse Aason;
En, som inkledte sine Dine med velsyrlige Tanker, og vaag-
nede for at iverksætte dem. Bin elskede jeg høiligen; Tør-
ning-Spit med Liv og Sjæl; og hos Kvinden var jeg
Stortyrkens Mæster i Ummættelighed; mit Hjerte var fæstet
mit Dre lettroende, min Haand blodrig; jeg var urenlig,
som et Svin, tyvagtig, som en Ræv, graatig, som en
Ulv, gal, som en Hund, rovsyg, som en Love! Lad ei
knirkende Skoe, eller rassende Silkekøeder forlolle Dit stat-
kels Hjerte til Kvinder! Hold Din Hod fra Horehusse
Din Haand fra Understørter, Din Pen fra Magerkarlens
Bøger, og strid mod den onde Aand! Endnu bløser den
kolde Wind gennem Hvidtjørnen; den siger:

Sum, mum — mum —
Heidum, Deideridum!

Hei, Konningsson, hold! lad den Hest ride forbi!
 (Stormen vedbliver).

Lear.

Nei! Du varst bedre faren i Din Grav, end nu, Du
 med Dit usane Legem maa trodse denne Lustens ræsende
 Brøde! — Er Mennesket ikke Mere, end Dette? — Seer
 ret ngie paa ham! Du skylder ei Drimen Silke, ei Dyret
 Hud, ei Faaret Uiv, ei Desmerkatten Vellugt. — Ha!
 Tre af os fire her ere falst Mont! Du est af ørte Præg
 og Værdi! Det uhyntede Menneske er ei Mere, end sligt
 et' fattigt, nogent, gasselformet Dyr, som Du est. — Bort,
 bort! Du laante Kram! — kom! knap op her!

(Han ricer sine Klæder af sig).

Marren.

Hør, Faer min! vær rolig! det er en stem Nat at
 svømme i. — Nu vilde en lille Ild paa vild Mark være
 lig en gammel Horkars Hjerte; en lille Gnist, og hans
 hele øvrige Legem koldt. — See, der kommer en Lygtz-
 mand! —

Edgar.

Det er den onde Vand, Flibbertigibbet; han begynder,
 naar det ringer ad Qvel, og gaaer til første Hanegal; han
 volder Stær og Skelen og Harestaav, sætter Meldug i den
 hvide Hvede, og stader det stakkels Kræ paa Jorden,

Sanct Withold gif tre Gange Heden omkring;

Der medte han Ellekoner ti i Ring

Bed Midienat;

"Forsvinder bradt,

"Og pak' Jer, I Trolde, pak' Jer!"

Gloster træder ind med en Fakkel.

Lear.

Hvo er det?

Kent.

Hvo der? Hvem søger I?

Gloster.

Hvo ere I? Eders Navne?

Edgar.

Teg er stakkels Thomas, som æder den svømmende Frø,
 Endsen, Skrubtudseungen, Hedessglen og Vandfirbenet; som
 i sit Hjertes Raseri, naar den onde Vand raser i ham,
 æder Komog, som Salade; sluger den gamle Rotte og den
 druknede Hund; drikker den gronne Fløde paa den stiller-
 staende Øsel; som piskes fra Sogn til Sogn, og sættes i
 Bæk, og saaer Nis, og spørres inde; som en Gang havde
 tre Klædninger til sin Avg, sex Skjorter til sin Krop, Hest
 til at ride, og Klinge at svinge.

Men Muns og Rotter og slige smaae Dyr

Har Thomas ædt i syv Aar, den stakkels Fyr!

Vegt Dig for ham, der er i Hælene paa mig! — Stille,
 Smotkin! stille, Du onde Vand!

Gloster.

Hvad! har Du ikke bedre Selstab, Herre?

Edgar.

Vid! Markets Fyrste er en Adelsmand;
 Hans Navn er Modo, eller ogsaa Mahu.

Gloster.

Ach, Herre! saa vanartet er vort Fod,
 At det kan hæde, hvad der avled' det.

Edgar.

Stakkels Thomas fryser.

Gloster.

Gak hjem med mig! min Pligt forbryder mig,
 At lyde Dine Tonnes haarde Bud;
 Skøndt de har vaalagt mig, at lukke Borgen,
 Og overgive Dig til Nattens Bold,
 Har jeg dog vovet at opsege Dig,
 Og bringe Dig, hvor Jld og Mad staae rede.

Lear.

Først lad mig tale med hin Philosoph! —
 Hvad er vel Tord'neus Marsag?

Kent.

Min edle Herre, tag dog mod hans Tilbud!
 Gak ind i Huset!

Lear.

Først har jeg et Par Ord
At tale med hin hellige Theboner; —
Siiig mig, hvad er Din Videnslab?

Edgar.

At kyse Djævelen, og dræbe Utoj.

Kent.

Kormaa ham at gaae med Dig, ødle Herre!
See, hans Forstand begynder at formørkes!

Gloster.

Dg kanst Du dødle ham? Hans egne Døtre
Ham ester Livet staae. — Den gode Kent! —
Han spaaede ham det jo; — den arme Flygtning! —
Du siger, Kongen er vanvittig — hør mig!
Min Ven! jeg selv er fast ei langt fra Vanvid;
En Son jeg havde, nu forstundt og fredlos;
Han trattede mig uvligt efter Livet.
Min Ven! jeg elsted' ham; nei! ingen Fader
Har elset høiere, — hør! — sandt at sige,
Sorg har min Hjerne rent forstyrret.

(Stormen vedbliver).

Ha! hvilken Nat! — Jeg beder, ødle Herre! —

Lear.

O, tilgiv!
Gør Du mig Selskab, ødle Philosoph!

Edgar.

Thomas er sold.

Gloster.

Gak ind i Hytten, Dreng! og varm Dig lidet!

Lear.

Kom' Aste ind!

Kent

Nei, denne Ven, o Herre!

Lear.

Jeg gaaer med ham;

Jeg bliver hos min Philosoph.

Kent.

Min gode Herre, sei ham! lad ham folge med!

Gloster.

Tag ham med Dig!

Kent.

Kom, Dreng! og gak med os!

Lear.

Kom, gode Athenienser!

Gloster.

O! Stille! Stille! Tys!

Edgar.

Ridder Rosland kom til det mørke Dømme,

Hans Ord monn' lyde: — Hu! Hy! Bah!

Dug lugter Blod af en britisk Mand.

(De gaae).

Femte Scene.

Værelse i Glosters Borg.

Cornwall og Edmund træde ind.

Cornwall.

Jeg vil have Henv over ham, inden jeg soilder hans
Borg.

Edmund.

Det stækker mig hartad, at tælle paa, hvorslunde man
rit læge mig det til Last, at Naturens Pligter her vige
for min Borgerpligt.

Cornwall.

Jeg mærker nu, at det ei var ondt Sindeslag mod hans
Fader selv, som drev Din Broder til at træte ham efter
Livet; nei! at denne erkendte Dit Værd, opvakte hos ham
en Misundelse, som hans affydeligen slette Hjerte bragte til
Udbrud.

Edmund.

Hvor bitter er ei min Skæbne, at det maa angre mig,
at jeg over Netsard! — Her er det Brev, han talede
om, som beviser, at han staar i lønlig Forstaelse med
Kraukerige. O, I himle! at dette Forræderi dog ei var
til, eller dog ei opdaget af mig!

Cornwall.

Føls mig til Hertuginden!

Edmund.

Dersom dette Brevs Indhold er sandt, saaer Du en
mægtig Hob at tage Haand i.

Cornwall.

Sandt eller falskt, saa har det gjort Dig til Earl af
Gloster. See ad, hvor Din Fader monne være, at vi
flugs kunne fængse ham!

Edmund (afslades).

Hvis jeg finder ham i Færd med at yde vor Komming
Hjælp, vil det end sterkere oppnse hans Mistanke. — Jeg
vil blive ved i min Trostab, hvor svar endog Kampen maatte
vorde mellem den og mit Blod.

Cornwall.

Det vil slae Lid til Dig, og Du skalst finde en endnu
ommere Fader i min Kærlighed.

(De gaae).

Sjette Scene.

Et Værelse i et Bondehus i Nærheden af Borgens.

Gloster, Lear, Kent, Narren og
Edgar træde ind.

Gloster.

Her er det bedre, end i fri Luft; tag til Takke med
det! Dette ringe Husly vil jeg forbedre med, hvad jeg
formaaer; jeg skal ei blive længe borte fra Dig.

Kent.

Alt hans Særs Styrke har maattet buse under for
hans heftige Sorg; Gud lønne Dig for Din Godhed!

(Gloster gaaer).

Edgar.

Nu Falder Frateretto paa mig, og fortæller mig, at Nero
staar og angler i Mørkets Sø, — (til Narren). Ved, Du
uskyldige Nar! og tag Dig i Agt for den onde Mand!

Narren.

Hør, Faer min! sig mig, om en gal Mand er en Adels-
mand eller en Borgermand!

Lear.

En Konning! en Konning!

Maren.

Nei! han er en Borgermand, som har en Adelsmand til Son; thi det er en gal Borgermand, som seer paa, at hans Son bliver til Adelsmand.

Lear.

O, gid jeg havde tusind' Mand med Stegesvid,
Rødt glødende, og kunde styrte paa dem! —

Edgar.

Den onde Aand bider mig i min Ryg.

Maren.

Den er gal, som troer paa en Ulvs Tanhed, en Hesss Sundhed, en Dreugs Venstab, eller en Hores Ed.

Lear.

Ja! det skal skee; jeg aabuer Nettet strax; —

(til Edgar)

Kom, og beklæd Din Plads, høitørde Dommer!

(til Maren).

Sid her, Du vise Mand! — Nu, I Rævinder! —

Edgar.

See, hvor han staer og stirrer! Kans! Du ikke see,
enue Aand?

Lear.

Træd frem for Nettet, Frue!

Edgar.

Ston Liselis, sæt over Maen til mig! —

Maren.

Hendes Baad er i tu,

Dg med velberaad Hu

Hun kom desuagtet ei over til Dig.

Edgar.

Ten onde Aand hjemmøger den stakkels Thomas i en Nattergaals Stemme; Hopdance skriger i Thomasses Bug efter to Svøgesild; gak ille, sorte Engel! Jeg har ingen Mad til Dig.

Kent.

H ad nu? Staa ei forslenet, ødle Herre!

Lug Lig til Hvile her paa disse Puder!

Q e a r.

Først vil jeg høre deres Sag; frem, Vidner!
(til Edg a r).

Du Mand i Dommerkaaben, tag Dit Sæde!
(til Narren)

Dg Du, som hjælper ham ved Rettens Haandhævd,
Sid ved hans Side! —
(tit Kent).

Du, sem Bisidder, sæt Dig her!
Edg a r.

Bel, lad os dømme efter Ret og Skjel!

Sover eller vaager Du, Ungersvend?

Dine Lam gaae i mit Korn;

Men soit kunn en Lod med Din Rosenmund!

Flugs har zu Din hele Hjord.

Purr! Katten er graa.

Q e a r.

Anklager, hør først hende! Det er Goneril. Her aflag-
ger jeg min Ed for denne hæderværdige Forsamling, at hun
har sat sig op imod den stakkels Kongning, sin Fader.

Narren.

Kom herhid, Frue! er Dit Navn ei Goneril?

Q e a r.

Det kan hun ikke negte.

Narren.

Tilgiv mig! for en Skammel tog jeg Dig.

Q e a r.

Og her staer En, hvis stede Blik forkynde

Det fulle Hjertetrag. — Stands hende der!

Ha, Jid, Sværd, Vaaben! Retten er bestukken;

Hvi lodst Du hende undåve, falso Dommer?

Edg a r.

Gud bevare Dine sem Sønser!

Kent.

O, Jammer! — Herre! hvor er nu hin Taalmod,

Som Du saa tidt var stolt af at beholde?

Edg a r (afssides).

En Taarestrøm nu quæler fast min Stemme,
Saa min Forstillelse maa suart vorsinde.

Pear.

See! alle mine Hunde, smaae og store,
Pasop, Blandine, Walker, gøe ad mig.

Edgar.

Thomas vil kaste sit Hoved efter dem. Vort, I kørere!

Er Din Smude sort eller hvid,
Givtigt eller ei Dit Bid;
Gaardhund, Fæhund, Dogge stor;
Støver Du i Bildets Spor;
Est Tu Vandhund, Mynde, Tax,
Thomas Dig kan kuste strax;
Kaster jeg mit Hoved saa,
Alle Flugten tage maae.

Hallo, Hallo, Hallolo! — Kom, lad os gaae til
Torvpladse, Markeder og Købstæder! — (afslades) Nu, stak-
els Thomas! er Dit Gøglerhorn tort!

Pear.

Saa lad dem nu sonderlemme Regan, for at see, hvad
der ruger omkring hendes Hjerte; er der nogen Grund i
Naturen, som foraarsager disse haarde Hjerter? — Ja!
hvad Dig angaaer, Herre! (til Edgar) da optager jeg
Dig blandt mine hundrede Ridder mænd; men jeg lider
ikke Snittet paa Dine Klæder; Du vilst sige: "Det er
en Perserdragt;" men lad dem forandres!

Kent.

Nu, Herre, læg Dig her, og hvil en Stund!

Pear.

Gør ingen Stoi! gør ingen Stoi! Dræk Sparlagenet
sammen! Saa, saa, saa! Vi ville gaae til AftensborDET i
Morgen tidligent; saa, saa, saa!

Narren.

Og jeg vil gaae til Sengs ved Middagstid.

Gloster kommer tilbage.

Gloster.

Kom hid, min Ven! Hvor er min Herre Konning?

Kent.

Her; men forstyr ham ei! hans Sans er verte.

Gloster.

Min Ven, saa tag Du ham i Dine Arme!
 Nys har jeg hørt en Snigmordsplan imod ham;
 Der staer en Bærestol her udenfor;
 Læg ham i den, og drag ad Dover til,
 Hvor man vil yde Tak og Løn Dig! — kom,
 Og løft Din Herre op! — Hør! tøver Du,
 Da staer hans Liv, og Dit, og Hvers, som er
 Ham tro og huld endnu, paa Spil; — tag Haand
 I, løft ham op, og følg mig! Du skalst saae
 Lidt Proviant og quick Besordring!

Kent.

Den kuede Natur er slumret ind; —
 Maastee var denne No en Balsam for
 Din soge Sans, som næppe læges vil,
 Hvis bedre Tider ikke staae i Vente. —
 (til Narren).

Kom hid, tag Haand i med, og bær Din Herre!
 Du staaer ei Haanden af ham.

Gloster.

Kom, kom, afsled!

(Kent, Gloster og Narren gaae ud, bærende Kongen).

Edgar.

Naar vore Overmænd i Nød bestedt' vi ske,
 Dort eget Hammars-Bjerg da svinder til en Tue;
 Svart bærer han, hvis Byrde deles ei,
 Selsv Andres Fryd er Torné paa hans Bei; —
 Men halvten af Din Sorg har Du alt overvundet,
 Kaar paa Din Tornesti Du har en Vandrer fundet.
 Hvor blide tykkes mig nu mine Kaar!
 Hvad mig kun høier, Kongen bradt nedstaaer.
 Som over Fader jeg, han over Barn maa grøde; —
 Afsled! mærk Tidens Legn! — Den Dag tør snart frem-
 træde,
 Da Legn, bestømmet, sig paa Mund skal staae,
 Og Edgars Navn igjen i Herlighed opstaae! —

Skee, hvad der vil, i Nat, blot Kongen frelles! —
Tys! Tys!

(Gaaer).

Syvende Scene.

Værelse i Glosters Borg.

Cornwall, Regan, Goneril, Edmund
og Ejenerne træde ind.

Cornwall.

Il alt, hvad Du kanst, til Din ødle Huusbonde! viis
ham dette Brev! Frankeriges Hær er landet; — opsig
Midingen Gloster!

(Nog'e af Ejenerne gaae u').

Regan.

Hæng ham strax!

Goneril.

Riv hans Nine ud!

Cornwall.

Overlad ham til min Harme! — Edmund, bliv Du
her, og hold Vor Søster med Selstab! — den Hevn, Vi
nedes til at tage over Din forræderste Fader, dner ei for
Dig at see paa. — Raad Hertugen, Du drager til, at tage
de skyndsomste Forholdsregler! Vi skulle gjøre det Samme.
Vore Jibud skulle gange rast mellem os med Underretning.
Lev vel, elskede Søster! — Lev vel, Jarl af Gloster!

Huushofmæsteren træder ind.

Nu! hvor er Konningen?

Huushofmæsteren.

Ham Gloster Jarl i Lon har bragt herfra;
Kem, ser og Tred've af hans Middersvende,
Som iled' efter ham, ved Porten traf ham;
De fulgte ham med Fler' af Jarlens Mand
Til Dover, hvor de broute af at have
En vrilevæbnet Hær af Forbundsfæller.

Cornwall.

Skaf Heste til Din Frue!

Goneril.

Farevel, min Søster, og min kære Herre!

(Goneril og Edmund gaae).

Cornwall.

Edmund, lev vel! — gaf, søg' den Nidning Gloster!

I binde ham som Tyr, og hid ham bringe.

(Nogle af Tjenerne gaae).

Tor vi end ei vel raade med hans Liv

Kornden Lov og Dom, skal dog vor Magt

Vor Hevntørst slukke; — dadle os, det kan man;

Men drage os til Regnskab kan man ei.

Hvo kommer der? Er det Forræderen?

Tjenerne komme tilbage med Gloster.

Regan.

Den unaknemmelige Nær! der er han!

Cornwall.

Bind fast hans visne Arme!

Gloster.

Hvad tænker Eders Høiheder? — Kom dog

I hu, I ere mine Gæster! ei

Forgriber Jer mod mig!

Cornwall.

Flugs binder ham!

(Tjenerne binde ham).

Regan.

Fast! fast! — O, nedrige Forræder!

Gloster.

Det er jeg ei, grusomme Frue!

Cornwall.

Bind ham til Stolen! — Skurk! Du lære skalst —

(Regan ruster ham i Skæget).

Gloster.

Bed alle Guder! det er høist uødeit,

At ruste mig i Skæget!

Regan.

Saa sølverhvid, og en Forræder!

Gloster.

Du onde Frue!

Hvert Haar, Du river af min Kind,

§

Dg klage mod Dig. Jeg er jo Din Vert.
 Du borde ei med Røverhænder flange
 Mit gæstfri! Masyn saa! hvad vilst Du gjøre?
Cornwall.

Hør! hvilket Brev fikst Du fra Frankrig nyligt?
Regan.

Svar ligefremt! Vi ved den hele Sandhed.
Cornwall.

Hvad Forbund har Du med Forræder-Banden,
 Som ups har sætset God i Kongeriget?
Regan.

Tal! hvorhen har Du sendt den gale Konning?
Gloster.

Jeg har et Brev, med Gisninger opfyldt;
 Det kom fra En, som fremmed er for Sagen,
 Og ei fra nogen Fjende.
Cornwall.

Det Træshed er!
Regan.

Dg Løgn!
Cornwall.

Hvor har Du Konningen sendt hen?
Gloster.

Til Dover.
Regan.

Hvorfor
Cornwall.

Til Dover? Bød' vi Dig ei under Livsstraf —
Cornwall.

Hvorfor til Dover? Lad ham først besvare det!
Gloster.

Jeg er, som Bjørnen, bunden til en Pæl,
 Og jeg maa holde Dyrekampen ud.
Regan.

Hvorfor til Dover?
Gloster.

Før ei at see Din grumme Klo udribe
 Hans stakkels, gamle Dine; ei Din Søster
 Staae Wildsvinskipper i Herrens Salvede;

Slig Storm, som han, med skaldet Hoved, døied'
 I Nattens Helveds-Mørke, vilde slaget
 Det vilde Storhav op i Him'lens Hvalving,
 Og slukt dens Lamper; ja! den stakkels Olding,
 Han astvang selve Uveirs-Skyen Daarer.
 Hvis Uiv hin Midnat tuded' ved Din Borgport,
 Du borde sagt: "Borgvægter, ink den ind!"
 Alt Grusomt smelteude! men jeg skal see,
 At Henvens Vinge rammer slige Børn!

Cornwall.

Nei! see det skalst Du ei; — Mand! holder Stolen!
 Paa Mine Dine vil min God jeg sætte.

(Gioster holdes nede i Stolen, medens Cornwall udriber hans ene Die, og træder paa det).

Gioster.

Hvo leve vil, indtil han vorder gammel,
 Han hjælpe mig! — O, grusomt! — O, I Guder!

Regan.

Det Die leer ad hint; lad det gaae med!

Cornwall.

Hvis Du seer Havn —

En Tjener.

Hold! styr Dig, ødle Herre!
 Jeg tjente Dig fra Barnsben af; men aldrig
 Har jeg end gjort Dig bedre Tjeneste,
 Gud nu, jeg beder, Du vilst styre Dig.

Regan.

Hvad nu, Du Hund?

Tjeneren.

Hvis Du barst Skæg paa Hagen,
 Da rusted' jeg det nu.

(Cornwall drager Sværdet, og løber mod ham).
 Hvad har Du for?

Cornwall.

Ha, Usling!

Tjeneren.

Mu saa, kom an, og tag, hvad Breden giver!
 (gan trækker; de fegte; Cornwall satres).

Regan.

(til en anden Tjener).

Giv mig Dit Sværd! — Gu Træl sig saa formaster!
(hun gribet et Sværd, og stikker ham bag fra).

Tjeneren.

Vee mig! jeg dør! — Karl! Du har end eet Nié,
At see ham straffet med. O, vee! —

(han dør).

Cornwall.

Jeg forebygge skal, det ei seer meer. —

Ud, usle Masse Slim! — Hvor er Din Glans nu?

(han river Glosters andet Nié ud, og kaster det paa
Gulvet).

Gloster.

Akt Mulm og uden Trost! — Hvor er min Edmund?

Edmund, oppust nu hver Naturens Gnist,

Hør denne gruelige Død at lønne!

Regan.

Koreder! bort! Du raaber paa Din Fjende;

Han var det, som Din Troleshed os robed,

Hør ødel til at ynde Dig.

Gloster.

Jeg Daare!

Saa Edgar ei skeet Uret! — Milde Guder!

Tilgiver mig min Synd, og hant velsigner!

Regan.

Gaaer, kaster ham paa Der, og lad' ham lugte

Sig til sin Bei til Døver! — Edle Herre!

Hvorlunde staarer det til? Du blegner fast?

Cornwall.

Jeg sik et Saar; o, folg mig, ødle Frue! —

Jag bort hin blinde Skurk! fast denne Træl

Paa Moddingen. — Regan, jeg bløder stærkt!

Det Saar kom ubeleviglt; — ræk mig Haanden!

(Cornwall gaaer ud, ledet af Regan; — Tjenerne
løse Gloster, og lede ham ud).

Første Tjener.

Jeg bryder mig ei om, hvad Ondt jeg gjør,

Når denne Mand kan fare vel i Verden!

Anden Tjener.

Saa fremt hun lever længe, og omsider
Gaaer en naturlig Død paa Sottesens,
Vil' alle Quinder vorde til Uhyrer.

Første Tjener.

Kom, lad os følge Farlen, og gaae Thomas,
Den gale Tigger, til at lede ham!
Hans Vanvid siger ikke Nei til Noget.

Anden Tjener.

Gak Du! jeg henter Hør og Egggehvide,
Som jeg vil lægge paa hans blodig' Mine.
Gud hjælpe ham!

(De gaae ud ab forskjellige Sider).

Fjerde Act.

Første Scene.

Heden.

Edgar træder ind.

Edgar.

Ta! heller', saadant ukendt at foragtes,
End føle sig Foragt værd, og dog smigres.
Det usleste, det mest forskudte Væsen
I Haabet lever dog, og Frygt ei kender.
Fra Fryd til Sorgen gaaer en tornrig Sti,
Fra Sorg gaaer Bei til Fryd. Welkommen da,
Du tomme Lust, som jeg omfavner nu!
Den Stakkel, Du har nedblæst til det Værste,
Han skylder Mine Storme ingen Ting. —
Hvo kommer der?

Gloster træder ind, ledet af en Olding.

Min Fader, ledet, som en Tigger?
O, Verden! Verden! Verden!
Hvis Lykkehjulets mægtige Omvæltning

Si sik os til hade Dig, da vilde
For Alder Livet ikke bukke under!

Oldingen.

O, min ædle Herre! jeg har været Forpagter hos Eder
og hos Eders Fader i fire Snese Aar.

Gloster.

Gak! gak Din Gang! ja! gak Din Bei, min Ven!
Din Bistand kan slet intet nytte mig;
Dig kan den stade.

Oldingen.

Ach, ædle Herre! Du kanst jo ei see at finde Bei.

Gloster.

Jeg har ei Bei; thi bruger jeg ei Nine.
Jeg snubled', da jeg saae. Lidt er vor Rønghed
Vort Skjold og Barn, og selv vor Mangel vorder
Vor Rigdom. — Ach, min Edgår! elste Son!
Du Maal for Din bedrage Haders Horme!
Opleved' jeg, Dig i mit Favn at sole,
Bil jeg lovprise, som jeg sik mit Syn!

Oldingen.

Hvad nu? Hvo kommer der?

Edgar (afslades).

O, misde Guder!
Hvo kan vel sige: "Min Lod er den værste!"?
Min værre er, eud nogen Tid den var.

Oldingen.

Det er den stakkels gale Thomas.

Edgar (afslades).

Og værre kan den vorde; værst den er ei
Saalænge, man kan sige: "Den er værst!"

Oldingen.

Hvor skalst Du hen, min Gut?

Gloster.

Er det en Tigger?

Oldingen.

Banvittig, og tillige Tigger.

Gloster.

Han har dog lidt Fornuft, da han kan tigge.
 I Gaars-Nats-Stormen saae jeg sig en Stakkel,
 Som sik mig til at tanke, Mennesket
 Er kun en Orm; min Son randt mig i Hus;
 Dog var mit Hjerte den Gang knapt hans Ben;
 Men siden har jeg faaet Meer at vide;
 Hvad Fluor er' for voergivne Drenge,
 Er' vi for Guderne; ihjel de saae os
 For Morskabs Skyld.

Edgar (afslades).

Hvor er det muligt? —
 En daarlig Kunst, at spille Gok for Sorgen,
 Og orgre Andre og sig selv, — (hvit) Guds Fred!

Gloster.

Er det den nøgne Gut?

Oldingen.

Ta, ødle Herre!

Gloster.

Saa hør mig! gak Din Bei! hvis Du, for min Skyld,
 Vilst komme til os en Mits Bei hersra
 Paa Dover-Bei, gjør det for gammelt Venstab,
 Og bring lidt Klæder til hin nøgne Gut,
 Som jeg vil bede om at lede mig!

Oldingen.

Ach, Herre! han er jo afslindig.

Gloster.

Ta! det er vor Tids Pest! Gal leder Blind!
 Gjør, hvad jeg bad! hvis ei, gjør, hvad Dig lyster!
 Men først og fremmest gak Din Bei!

Oldingen.

Min bedste Høitidsdrægt jeg bringer ham,
 Ske, hvad der vil!

(gaaer).

Gloster.

Holla! Du nøgne Gut!

Edgar.

Den stakkels Thomas fryser. — (afsides) Nu forsvinder
Min hele Gøgterkunst!

Gloster.

Kom hid, min Gut!

Edgar (afsides).

Dog end maa jeg den bruge,

(høit).

Gud være Dine blide Dine naadig!

De bløde jo?

Gloster.

Hør! veedst Du Wei til Dover?

Edgar.

Baade Stente og Led, Koreyei og Gangsti. Folk har
stræmmet den stakkels Thomas fra hans Samling; Gud
fri hvert godt Menneske fra den onde Mand! Fem onde
Vander have været i den stakkels Thomas paa een Gang;
Vellystens Land, Obidicut; Hobbididence, Unng-
findigheds - Fyrsten; Mahu, Tyveaunden; Modo,
Morderaunden; og Flibbertigibbet, Aanden for
Brængen og Grimager, men som nu Fruerpigerne og Dær-
nerne ere besatte af. — Og nu Guds Fred, gode herre!

Gloster.

Her, tag min Pung, Du haardt Ædmygdede

Af alle Him'lens Plager! Jeg er usel;

See! det giv Dig des lykkeligere.

I høie Himle, raader stedse saadant!

Lad vellystdrucken, overdaadig Mand,

Som trods Eders Lov, og ei vil see,

Gordi han soler ei, flugs smaae Svaben,

At Overslod reiferdigt kan omsredes,

Og Hver saae Nok! — Du leunder Dover-Egn?

Edgar.

Jo, Herre!

Gloster.

Der staar et Fjeld, hvis sygtelige Hoved,

Vidt fremrakt, i det nære Dyb sig speiler;

Før mig blot hen til seive Brinken der!

Saa skal jeg sette Dig Din Armmods Byrde
Med et Klenodie, jeg bærer hos mig;
Derfra behøver jeg ei Leder meer.

Edgar.

Giv mig Din Arm! Den stakkels Thomas skal
Nok lede Dig.

(de gaae).

Anden Scene.

Foran Hertugen af Albaniens Borg.

Goneril og Edmund træde ind. Huushof-
mæsteren møder dem.

Goneril.

Bekomme, Ridder! dei mig undrer fast,
Min fromme Herre drog os ei imode?
Nu! hvor er da Din Herre?

Huushofmæsteren.

Paa Bergen, Frue!

Men aldrig saae jeg Nogen saa forandret;
Jeg meldte ham, at Frankrigs Hær var landet;
Han smilte; jeg fortalte ham, : u kom;
"Lesværre!" svarte han; og, da jeg talte
Om Glosers Troloshed, og om hans Sens
Udviste Trofasthed imod hans Herre,
Da skeldte han mig for en Nar, og sagde,
Jeg harde vendt det Wrangle ud; hvad mest
Ham frække skulde, glædeligt ham synes,
Det Glædelige frækende.

Goneril.

(til Edmund).

Saa salst Du ei gaae videre.

Det er den Feigheds-Mand, som ingen Ting
Der vorre; ingen Boldstaad henvner han,
Naar han til Ansvar staaer. Vort Ønske, Edmund!
Vi fatted' underveis, ter vorde opfyldt;
I til min Broder! mynstre flugs hans Her,
Og træd i Spidsen! Jeg vil bytte Baaben

Med min Hunsbunde, og ved Nokken sætte ham.
 Hiu Ejener er vort sikre Welembud.
 Snart hører Du, saasremt Du frisse tor
 Et Goentyr, hvor Du skalst vinde Prisen,
 En Eiserindes Bud.

(Hun giver ham en Hattekloife).

Bør denne! taus!

Voi nu Dit Hoved! — Torde det Kys tale,
 Oplofted' det Din Mand til Himles himle; —
 Forstaa mig, og lev vel!

Edmund.

Blandt Dodens Skarer Din!

Goneril.

O, min høist elste Gloster! —

(Edmund gaaer).

O, hvilken Forstjel mellem Mand og Mand!

Ta! Dig er Kvinden Gunst og Eiskov ptigig;
 Min Mand, den Daare! er kun Boldgæst i
 Min Seng.

Huushofmæsteren.

Her kommer Herren, ødle Frue!

(Huushofmæsteren gaaer).

Albanien træder ind.

Goneril.

Jeg var vel værd at gaae et Skridt imøde.

Albanien.

O Goneril! Du est ei værd det Støv,
 Den vilde Storm ind i Dit Ansigt blæser. —
 Jeg rødes for et Sindelag, som Dit;
 Viid, den Natur, som agter ei sin egen Kilde,
 Kan ikke holdes inden egne Grønser;
 Den Grøn, som skyder ud fra Fædre-Roden,
 Og Vandgren vorde vil, skal visne hen,
 Og bradt for Jernet falde.

Goneril.

Alt Nok; Du valgte Dig en daarlig Text.

Albanien.

Hvad viist og godt er, synes slet for Slette;
 So elster Solen. Siig, hvad har Du øvet?
 O, Tigre, Døtre ei, siig, hvad har I vel øvet!
 En Fader, en ørværdig, solvgraa Olding,
 Hvis Haand selv Bjørn ørbødigt havde sikket,
 Har I Uhyrer, Djævle, gjort vanvittig!
 Og slig en Udaad taaltes af min Broder,
 En Mand, en Prince, af ham saa rigt begavet!
 Ja, sender Him'en bradt ei Bredens Engle
 Med Svæber over slige fulle Synder,
 Gio' Agt!
 Da Mennesker hinanden vil' opæde,
 Som Dybenes Uhyrer!

Goneril.

O, Drindekarl!
 Til Slag kun duer Din Kind, til Spot Din Vand'e!
 Du har ei Nine i Dit Hoved, til
 At fjetne Skam fra Ege; ei Du veedst,
 Kun Daarer vase Nidingen, man straffer,
 For' han det Onde gjor? — Hvor er Din Tromme?
 Grænst Blodslag vaser i vort sovnig' Land,
 Hoit under Hjelm og Brynje øster Dig
 Din Vanemand til Kamp, imedens Du,
 Dydesprædicant! bag Dønen raaber: "Ach!
 Hvi' gjor han Sligt mod mig?"

Albanien.

Kom! speil Dig, Djævel!
 Sjæls-Grimhed klæder selve Djævlen ei.
 Saa strækkeligt, som Drinden.

Goneril.

O, usle Daare!

Albanien.

Danarting! Skifting! blues og fordrei ei
 Dit Aasyn til en Trolds! Stop det mig an,
 At disse Hænder lystrede mit Blod,
 Da lysted' dei dem vel, Dit Kød at slide

Fra Dine Ben; — men, stundt Du est en Djævel,
En Qvindestabning er Dit Skjold.

Goneril.

Ih, hvilket Hæltessprog!

Et Bud træder ind.

Albanien.

Hvad Nyt?

Budet.

Et Sørgebud om Hertug Cornwallis Død;
En Ejener dræbte ham, just, som han udrev
Den gamle Glossters andet Øie.

Albanien.

Hvad! Glossters Øine?

Budet.

En Svend, som var fra Barnsben i hans Bred,
Af Medynk rørt, sig satte mod hans Daad,
Dg drog sit Sværd imod sin høje Herre,
Som vred nu styrted' frem, og dræbte ham,
Men derved sik et farligt Saar, der siden
Hans Helsot blev.

Albanien.

Det viser, I er' til,

I Dommere hist oppe! at vor Brode

Saa flugs I revse; — Men, o, armie Glosster!

Sit andet Øie har han ogsaa mistet?

Budet.

Ia begge, begge, Herre! — Dette Brev,

Udkræver hurtigt Svar, min ødle Frue!

Det fra Din Søster er.

Goneril (afslades).

Sa, saa vidt godt;

Men hun er Enke, har min Glosster hos sig;

Thi kan min drømte Himmel let nedstyrte

Vaa mit forhadte Liv. — Fra andet Synspunkt

Er dette Bud ei stemt. — Jeg strax vil svare.

(Sager).

Albanien.

Hvor var hans Spa, da man rev ud hans Øine?

B u d e t.

Reist hid med hendes Naade.

A l b a n i e n .

Her er han ei.

B u d e t.

Nei, gode Herre ! jeg har mødt ham paa
Tilbagereisen.

A l b a n i e n .

Og veed han denne Nidingsdaad ?

B u d e t.

Heelt vel; det var just ham, som gav ham au,
Og drog fra Hjemmet, for at give Øndstab
Des større Raaderum.

A l b a n i e n .

Jeg lever, Gloster !

I in Ørostab mod Tin Konning stal jeg lønne,
Og hevne Dine Dine. — Kom, min Ven !
Og stig mig fuld Bested om, hvad Du veedst !

(De gaae).

T r e d i e S c e n e .

D e n f r a n s k e L e i r v e d D o v e r .

K e n t o g e n M i d d e r træde ind.

K e n t .

Veedst Du, hvi Frankeriges Konning nys drog hjem saa
pludseligen ?

R i d d e r e n .

Der ulmed' i hans Stat et Oprør,
Som først, da han drog bort, sit Hoved reiste ;
Saa megen Fare spaær det Land og Rige,
At det har anraabt om sin Konnings Hjemkomst,
Som høist nødvendig.

K e n t .

Hvem har han efterladt, som Hærens Hærding ?

R i d d e r e n .

Herr' Marechal af Frankrig, ic Fer.

Kent.

Bevægede Dit Brev Dronningen til Ytring af Sorg?
Ridderen.

Ja Herre!

Hun tog og læste det, mens jeg stod hos;
Og stundom randt en mægtig Taare ned
Ad hvide Kind; hun syntes Dronning over
Sin Sorg, skøndt oprørst stræbte den at herle,
Som Konning, over hende.

Kent.

O, saa rørtes hun!

Ridderen.

Ja, men til Vrede ej;
Sorg stred med Taalmod om, hvo af dem Begge
Der gjorde hende sagrest. Du har seet
Regn midt i Solstin; — hendes Smil og Taarer
En Maitag ligned'; hine sagre Smil,
Som legede paa hendes modne Løber,
Ei syntes kende Gæsterne, som vare
I hendes Dine, og som fiktes fra dem,
Lig Perler, drybbende fra Diamanter; —
Kort, Sorg blev Skenhed-Myster, dersom Alle
Den floede saa.

Kent.

Gav hun Dig intet Spørgsmaal!

Ridderen.

To Gange hævede hun Navnet: "Fader,"

Med dybe Suk op fra det trykte Hjerte;

Hun raabte: "Søstre! Lovinders Skøndsel! Søstre!"

"Kent! Fader! Søstre! hvad? i Storm og Natt
"Vi Medynk uddød er!" — og derpaa regned'
Et helligt Vand fra hendes Dines Hjimle;
Da drukned' hendes Skrig, og ud hun styrted',
At være ens med sit Hjertes Kummer.

Kent.

Ja, det er Stjernerne, de høje Stjerner,
Som styre vor Natur; hvor kunde ellers

Eet Egtepar vel arle sligt et Knib,
Saa heist forskjelligt? — Saae Du hende siden?
Ridderen.

Nei.

Kent.
Var det før Kongens Hjemkomst?
Ridderen.

Nei, først ester.

Kent.
Godt! den betrængte Lear er her i Staden;
Ham stundom i hans bedre Stemning mindes,
Hvorfor vi droge hid, og ingenlunde
Vil han sin Dotter see.

Ridderen.
Hvi saa, min gode Herre?

Kent.
Saa svær
Er Skamfuldhedens Vegt; hin Haardhed, som
Bergved' hende hans Velsignelse,
Iog hende fra sin Øst til fremmedt Land,
Gav to uh-re Dottre hendes Arvelod, —
Alt Dette singer med en girtig Braab
Hans Hjerte saa, at brændende Undseelse
Ham fjerner fra Cordelia.

Ridderen.
Den stakkels Herre!

Kent.
Har Du ei hort om Cornwall og Albanien?
Ridderen.

Jo, deres Hære drage hid.

Kent.
Vel! jeg vil bringe Dig til Lear, vor Kouning;
Vær Du hans Folgesvend! en vigtig Aarsag
Maa end en Stund indhylle mig i Mørke;
Maar ret jeg kendes, skal det ei Dig angre,
Du gjorde mit Bekendtskab. Nu jeg beder,
At Du vilst følge med mig.

Fjerde Scene.

Et Telt i den franske Leir.

Cordelia, fulgt af en Læge og Krigsmænd,
træder ind.

Cordelia.

Ach! det er ham; nu nyligt saae man ham,
Saa vild, som opvort Hav, heit jublende,
Bekrænt med frodig Jordrøg, Agerkaal,
Skarnhyde, Neder, Bregner, Gøgebloomster,
Samt Klinte og hver Urt, som vildt groer op
I Kornets Skod. — Send ud en Trompe! sog i
De høit bevorne Marker trindt omkring,
Og bring ham til os!

(En Hoveding gaaer).

Formaaer Din Kunst
At kalde syget Sans tilbage? Hjælp ham,
Og tag til Ven Alt, hvad jeg har paa Jorden!

Lægen.

Der gives Midler, Majestat!
Naturens Fostermoder, det er hvile;
Den mangler ham; til at fremkalde den
Er mangen virksom Urt, hvis Kraft formaaer
At lukke selve Sorgens Øie til.

Cordelia.

O, alle I høit vriste Trylleblomster,
I dulgte Kræster udi Jordens Skod,
Opspirer ved min Graad! Virk' med, og ashjælp'
Den ødle Oldings Nød! — Sog! sog haim flus,
For et usyrligt Vanvid lægger Haand paa
Et Liv, berøvet fast hvert Levemiddel!

Et Bud træder ind.

Budet.

Din Majestat en Tidende jeg bringer,
At Brelands Høre drage hid imod os,

Cordelia.

Det vidste vi; og alt vor Magt staer rede,
 Og venter dem. — O, dyrebare Fader!
 Det er Din Sag, jeg agter nu at føre!
 Dersor, o store Frankerige!
 Har mine Klager, mine Taarer rørt Dig!
 Ei Hovmod reiser Banneret til Slag,
 Kun Omhed og vor gamle Faders Sag;
 Gid snart jeg høre fra ham, eller see ham!

(De gaae).

Femte Scene.

Værelse i Glosters Borg.

Regan og Huushofmæsteren træde ind.

Regan.

Men staaer min Broders Her i Marken?

Huushofmæsteren.

Ja.

Regan.

Og drog han selv i Spidsen?

Huushofmæsteren.

Kun saare nödigt;

Din Søster er en bedre Krigsmand.

Regan.

Hør! talte ei Lord Edmund med Din Herte?

Huushofmæsteren.

Nei, ødle Frue!

Regan.

Hvad kan min Søster skrive til ham om?

Huushofmæsteren.

Jeg veed ei, ødle Frue!

Regan.

Vist er det,

Han drog herfra i vigtigt Grunde.

Det var stor Fejl, at lade Gloster leve,

Da først man havde funget ud hans Nine.

Hvert Hjerte, hvor han kommer, væbnes mod os;

Jeg mener, Edmund drog hersra, af Medyuk
Med hans Elendighed, for at udslukke
Hans dunkle Livslys, og berhos at speide
Bor Fjendes Tak.

Huushofmæsteren.

Jeg maa nødvendigt ester ham med Brevet.

Regan.

I Morgen gaaer vor Hør i Marken; bliv her!
Thi Beier farlig er.

Huushofmæsteren.

Det tor jeg ei;

Min Frue har mig strengt sit Bud indskærpet.

Regan.

Hvi striver hun til Edmund? Kunde Du
Gi rygte Hvervet mundligt? Hartad troer jeg —
Jeg veed ei hvad; — Du skalst faae Tak og Undeß;
Lad mig blot bryde Seglet!

Huushofmæsteren.

Nei, Frue! før vil jeg —

Regan.

Du veedst, min Søster elster ei sin Huuebond';
Det er jeg vis paa; da hun var her sidst,
Hun kasted' saars indholdsige Blit
Og Eistors Diefast til Jarten Edmund;
Du est en høit betroet Svend hes hende,
Veed jeg.

Huushofmæsteren.

Jeg, ædle Frue?

Regan.

Jeg siger, hvad jeg veed; jeg veed, Du est det;
Dersor jeg raader Dig: mark vel! min Huuebond'
Er død; viid, Edmund enig er med mig,
Og passer sig vel bedre til min Haand,
End til Din Frues! — gæt Dig nu til Resten!
Saa snart Du træffer ham, da giv ham Dette!
Og, hvis Din Frue laauer Dig sit Øre,
Ved hende da, at bruge sin Forstand!
Og lev nu vel!

Seer Du hin blinde Niding, viid da, den,
Som giver ham hans Rest, saer hei Belønning!

Huus hof mæsteren.

Jeg gæsked, at jeg traf ham, for at vise,
Hvis Sag jeg følge vil.

Regan.

Lev vel!

(De gaae).

Sjette Scene.

Egnen ved Dover.

Gloster træder ind, ledet af Edgar, der er kle
som Bonde.

Gloster.

Naar komme vi da op til denne Fjeldtop?

Edgar.

Du klavrer opad nu; mørk, hvor vi stræbe?

Gloster.

Mig tykkes Grunden stod.

Edgar.

Nei! rædsomt steil;

Hør! Kanst Du høre Havet?

Gloster.

I Sandhed, nei!

Edgar.

Saa løves ogsaa Dine andre Sæser

Af Dine Dines Smerte.

Gloster.

Det maa vist være saa;

Din Rost forandret tykkes mig; Du taler
Med bedre Aund og Udtryk nu, end før.

Edgar.

Du tager meget seilt; paa Dragten nært,
Er jeg i Alt den Samme.

Gloster.

Mig tykkes dog, Du taler bedre for Dig.

Edgar.

Kom med! nu er vi der; staa her! — hvor rædsomt
 Og svimmelt, at see ned i slig en Dybde!
 Sørvnene og Kragerne, som flyve
 Om Klippens Midie, see ud, som Bræmser;
 Hist halvveis nede hænger En, som samler
 Søsenikkel; hu! rædsomt Nærings-Hverv!
 Mig tykkes han ei større, end hans Hoved;
 De Fiskere, som gaae paa Odden, ere
 Saa smaae, som Muus; hint store Skib for Ankler
 Hormindskes til en Jolle, og dets Jolle
 Til-liden Boie, som man knapt kan sine.
 Selv Havets Brænninger, imens de bruse
 Hen over de utøllelige Kiselstene,
 Saa høit ei høres. — Jeg seer meer ei ned;
 Thi ellers bli'er det sort for mine Øine,
 Og svimlende jeg hovedkulds nedstyrter.

Gloster.

Stil mig, hvor Du nu staaer!

Edgar.

Nak mig Din Haand!
 Nu est Du ingen God fra selve Pynten.
 For at Ting under Maanen gjorde jeg
 Ei Luftspring her.

Gloster.

Slip nu min Haand! — Her, Ven!
 Er end en Pung; i den er en Juvel,
 Nok værd, at fattig Mand den tager. Guder
 Og gode Munder i Din Haand den signe! —
 Gak nu, slig mig Levvel, og lad mig høre
 Dig gaae!

Edgar.

Nu saa lev vel da, gode Herre!

(slaber, som han gazer).

Gloster.

Af gaueste Hjerte!

Edgar.

Saa leger jeg med hans Fortvivlelse,

Blot for at læge den.

Gloster.

I høie Guder!

Her hyder denne Verdrø jeg god Nat;
For Eders Nine faste jeg taalmodigt
Mit svare Kors; formaaede jeg at bære
Det længer' uden Knur mod Eders høie Raad,
Jeg vilde bie, til mit dunkle Livslys
Var gaarke brændt til Enden. — Lever Edgar,
O, da velsgiver ham! — Nu, Ven! Lev vel!

(Han springer, og falder udstrakt paa Jorden).

Edgar.

Gaaer Du? — Lev vel da! — Dog forstaaer jeg ei,
Hvor Had til Liv kan rove Livets Slat,
Naar Liv selv giver sig til Pris for Nov!
O! var han, hvor han tænkte, var det ude
Med al hans Tanke. —

(høit).

Er Liv i Dig?

Hei! Holla! Ven! Hør, gode Herre! tal! —
(affides).

Ja, sandelig! han kunde døe saalunde; —

Dog see! han lever op — (høit). Hvad est Du, Herre?

Gloster.

Gak bort, og lad mig døe!

Edgar.

Hør! varst Du andet,

End Spindevæv, end Fnug og bare Lust,
Saa harde sligt et Fald saa mange Favne
Dig knuset, som et Æg; men see! Du aander;
Har Tyngde, bloder ei, est farf, og taler. —
Ei ti Stormaster rakte til hin Høide,
Hvoefra Du lodret Dig nedslæptede.

Dit Liv et Tertegn er. — Tal end en Gang!

Gloster.

Men saldt jeg, eller ei?

Edgar.

Du saldt fra dette Krid'bjergs Rødselsstop;

See op i Veiret! Læren kan ei sines,
Dens Hvirvler høres ei saa høit; see op fun!

Gloster.

Nee mig! jeg har ei Dine. —

Ei da Elendighed den Fordel røvet,
Eig selv at ende? Det var dog en Trost,
Hvaar Uselhed Boldsherrrens Blodtprest stussed',
Og gakkede hans stolte Villie.

Edgar.

Kom! giv Din Haand mig! — op! — see saa! — hvor
gaaer det?

Du føler Dine Ben? Du staer.

Gloster.

Ja! alt for godt.

Edgar.

Det Meer, end selvomt, er. —

Hvo var hint Væsen, sym paa Fjeldets Linde
Forslod Dig?

Gloster.

En stakkels, ret elendig Tigger.

Edgar.

Kor mig hist nede lignede dets Dine
Do sulde Maaner; tusind' Møser havde det,
Krumstuode Horn; dets Ryg, lig Havets, bølged';
En ond Aand var det; thi, Inksatig' Fader!
Tro, at de Reneste blandt Guderne,
Hvis Almagt straaler herligst i vor Almagt,
Dig have frest!

Gloster.

Nu mindes jeg det grant;
Fra nu af vil jeg taaligt bare Modgang,
Indtil den raaber selv: "Nok! Nok!" og: "dø!"
Det Væsen, som Du saae, jeg antog for
Et Menneske; det pleied' tidt at slige:
"Den onde Aand! den onde Aand!" det førte
Mig vid op.

Edgar.

Fat Haab og freidigt Mod! — Hvo kommer der?

Lear træder ind, vildt smykket med Blomster.

Sund Sans og Samling kunde aldrig smykke
Sin Eier saadont ud.

Lear.

Nei! de kunne^e krumme et Haar paa mig for Møn-
ting; jeg er Konningen selv.

Edgar.

O! Syn, som gennemborer mægtigt Hjertet!

Lear.

Naturen overgaer i denne Henseende Kunsten. — Der
ere Eders Haandpenge! — Den Karl haandterer sin Bue,
som skulde han stremme Kraven fra Abildgaard. — Spænd
mig den endnu en god Krammeralen længere i Beiret! —
See der! — see der! — en Muns! Tys! tys! dette
Stykke ristede Øst vil nok gjøre Sagen klar. — Der lig-
ger min Panzerhandste; — jeg vil prove den paa en
Kæmpe. — Frem med de rustne Stridsboxer! — O! her-
ligt floist Du, min Pælfugl! — i Midtpunctet! — i
Midtpunctet! Holla! — Giv Ordet!

Edgar.

Deitlige Merian!

Lear.

Gorbi!

Gloster.

Jeg kender den Øst.

Lear.

Ha! Goneril! — med et hvidt Slæg! — De klappede
mig, som en Hund, og sagde til mig, at jeg havde hvide
Haar, forende de sorte kom frem. De sagde Ja og Nei
til Alt, hvad jeg sagde! — Ja og Nei paa een Gang, det
kommer ikke fra vor Herre. — Da Regnen en Gang kom
til at gjøre mig vaad, og Stormen sik mine Dænder til at
klapre, og Tordenen ikke vidde tie, da jeg bød det, da
folte jeg dem paa Dænderne, da lugtede jeg Luntens. Jo,
jo! de ere ei Folk, som holde Ord; de saerde mig, at jeg
var Alt, hvad det saa skulde være; det er Logn; jeg lau,
min Tro! gerne faae en Holdfeber paa Halsen.

Gloster.

Hin Stemmes Lyd jeg mindes saare godt;
Er det ei Konningen?

Pear.

Ta vist, fra Top til Dao en Konning;
Seer jeg blot sivt, da haver Undersaaten.
Him Mand benaader jeg; hvad var Din Brode? —
"Skørlevnet." —
Du skalst ei døe! Døe for Skortevnet! — Nei!
Det Gærdesmutter gjør, Guldbillen boler
Kor mine Mine her.
Ungt, bør Frugt! thi Glosters flestred Son
Sin Fader bedre var, end mine Dottre,
I kyfste Lag'ner avlede.
Ras, Vellyst! frit og frankt paa Tørv og Gade!
Thi jeg har dyre Tider nu paa Krigsfolk!
Agt paa hin Frues Smilken der
Med Sidesløiene paa Sættet!
Spaaer hendes Blik ei Kostheds Sne i Barmen?
Hun snakker om sin Øyd saa vænt,
Og roster Hov'det, ved at høre Navnet, Lyst.
Ei Jid'ren eller vælig Hest gaaer til det
Med mere graadia Brunst.
Fra Bæltstedet ere de Centowar,
Stondt over det aldeles Drinder.
Men ned til Bæltet, der er Guders Rige; nedenunder tils
hører Alt Djøvelen; — der er Helvede, der er Mørke,
der er Svovlspolen, Brand, Skaaldhede, Stank, Fortærelse;
sy! sy! sy! Bah! Bah! Giv mig en Uncle Desmer, gode
Apotheker, til at såde min Indbildningskræft med! Der har
Du Penge.

Gloster.

O, lad mig kyssse denne Haand!

Pear.

Lad mig først visse den af! Den har en Ligslugt ved sig.

Gloster.

O, Du Naturens ødelagte Werk! —

Saa stal den store Klode føres hen
Lit Hentes! — Kender Du mig ikke meer?

Lear.

Jeg mindes Dine Dine meget godt. Skeler Du ad mig?
— Nej! gør kun Alt, hvad der staer i Din Magt, blinde
Cupido! Jeg har ikke i Sunde at elske. — Læs denne Ud-
æstning! giv Agt paa Skrivtrækene!

Gloster.

Var hver en Bogstav end en Sol, jeg saae
Dog ei en eneste.

Edgar.

Jeg vilde ei staae Lid til dette Rygte; —
Jeg seer, det talte sandt; mit Hjerte brister.

Lear.

Læs!

Gloster.

Hvorlunde? med et tomt Diesutteral?

Lear.

Aha! Er det det, Du vil sage mig? Tu har ingen
Dine i Hovedet, og heller ingen Penge i Pungen? Dit
Syn er tungt; Din Pung er let; og dog seer Du, hvor-
lunde Verden gaaer.

Gloster.

Jeg seer det solende.

Lear.

Hvad! Est Du gal? Et Menneste kan see, hvorlunde
Verden gaaer, uden Dine. See med Dine Øren! see,
hvor hin Dommer gennemhegler hin Smaatyd! Luk Dit
Øre op! Plads verlet! og, holns volus! hvo er du Dom-
meren? hvo er Thyen? — Har Du seet en Bondes Hund
gee ad Tiggeren?

Gloster.

Ta, Herre!

Lear.

Og det stakkels Skrog løbe for Røteren? Der kunde Du
stue Magtens store Billed; en Fæhund lystres, naar han
har Kaldsbrev. —

Du lumpne Bøddel! hold Din Blodhaand!

Hvi viser Du hin Hore? visk Dig selv!
 Din Brynde staer til, selv at bruge hende
 Til Brøden, som Du viser hende for.
 See Uagerkarlen dommer Skurk til Galgen,
 Igennem Psalter stues smaae Heil grant;
 Men Glo'l og Pelsverk skjule Alt. Rust Synd
 I gylden Psalme! Netsærds sterke Spær
 I Stykker mod den springer; væbne den
 Med Psalter! Døergens Straa den gennemstinger.
 Slet Ingen synder; Ingen, Ingen, siger jeg;
 Jeg giver dem et Kaldsbrev; husk, min Ven,
 At jeg har sagt Dig dette, jeg, hvis Magt
 Kan løse Netsærds Mund! Skaf Dig Giar-Dine!
 Og, lig et Drog af Statsmand, lad, som seer Du
 De Ting, Du ikke seer! Nu, nu, nu, nu!
 Træk mine Støvler af! — sterk! sterk! see saa!

Edgar.

O Sandheds Lynglimt midt i Vanvids Mulin!
 Fornuft i Afslud!

Gear.

I Falb Du vilst begræde
 Min Skæbne, maa Du tage mine Dine.
 Jeg kender Dig ret godt; Dit Navn er Gloster j
 Laatmodig maa Du være, — Flugs, som Livets Lust
 Vi lugte, da'e vi og frige, veedst Du; —
 Nu vil jeg præke for Dig; laan mig Dre!

Gloster.

Vee over denne Dag!

Gear.

Maar vi er' fødte,
 Da græde vi, fordi vi ere komne
 Paa denne store Skueplads for Narre; —
 (Han tager sin Filtehat i den ene Haand, og vender
 den om med den anden).

Er Vulken god? — det var en herlig Krigslist,
 At stoe med Hilt en Troupe af Rytterheste;
 Det vil jeg prøve; og, naar saa jeg lister

Mig bag paa disse mine Svigersønner,
Saa myrd, myrd, myrd, myrd, myrd

Eu Ridder med Folge træder ind.

Ridderen.

Der er han! lægger Haand paa ham! min Herre!
Din dyrebare Dotter —

Lear.

Ha! ingen Hjælp? hvad? er jeg sangen Mand?
Nu sandelig', jeg er Fortunas sande Nar! —
Behandl' mig godt! Du skalst saae Løsepenge!
Skaf mig en Læge strax! thi man har hugget
Mig ind i Hjernen her.

Ridderen.

Du skalst saae Alt.

Lear.

Slet ingen Bistand? Jeg alene?
Ha! dette smelte kan en Mand til Taarer,
Og saae ham til at bruge sine Nine
Som Sproster til at dæmpe Haugestøvet
I Høstens Tørke!

Ridderen.

Min ødle Herre! —

Lear.

Næst vil jeg, som en Brudgom, døe. Ei sandt?
Ja! lystig vil jeg være; kom! jeg Konning er,
Det vide I vel, mine Herrer?

Ridderen.

Du Konning est, og vi adlyde Dig.

Lear.

Saa er der Liv i Spillet! Men, vinde I det, saa
skulle I dog løbe for at vinde det. Puds, Puds, Puds
ham!

(Han løber ud; Folget iler efter ham).

Ridderen.

Et Syn, hoist sorgfuldt selv hos næst Tigger,
Men hos en Konning navnlost smertefligt!
Du har en Dotter, der Naturen løser

Fra den Forbandelse, de Evende have
Bragt over den.

Edgar.

Hil Dig, Du bolde Ridder!

Ridderen.

Fat Dig i Korthed, Ven! hvad vilst Du mig?

Edgar.

Du veedst ei, om man venter snart et Slag?

Ridderen.

Jo, det er vist og vel bekendt. Det veed
Enhver, som er ei døv.

Edgar.

Klæd, Herr' Ridder!

Er Fjendens Magt os nær?

Ridderen.

Den nærmer sig med snelle Skridt; hver Stund
At sine Kernen af den kan vi vente.

Edgar.

Ieg talker, ædle Herre! Det er Nok.

Ridderen.

Skundt særlig Grund vor Dronning sengsler her,
Er hendes Hær dog rykket frem.

Edgar.

Hav Tak, Herr' Ridder!

Gloster.

I uaaderige Guder!

Tag Liv og Ande fra mig, før' igjen
Min onde Mand mig frister til at døe,
Før' det er Eders Bud!

Edgar.

Bet bedet, Fader!

Gloster.

Nu; gode Herre! hvo est Du?

Edgar.

En fattig Mand, gjort tam ved Skæbnens Slag;
Hjem Sorg i fordums Tid, som ogsaa nu,
Gjor rig paa Medynt. Giv Din Haand mig!
Ieg leder Dig til Herberg.

Gloster.

Min hjertelige Tak!
Guds Godhed og Velsignelse belønne
Dig tusindfold!

Huushofmæsteren træder ind.

Huushofmæsteren.

En præslyst Fredløs! O, høist lykkeligt! —
Dit blinde Hoved stabtes til at vorde
Min Lykkestige. Gamle Landsforræder,
Besal Dig Gud i Bold! Det Sværd er draget,
Som Dig skal følde!

Gloster.

Lad Din Bennehaand nu være sterk!

(Edgar sætter sig til Modværges).

Huushofmæsteren.

Hvad, frække Bonde! først
Du vørne om en Landsforræder? Bort!
At ei hans Vanhelds Sot Din Lykke smitter.
Bort! slip hans Arm!

Edgar.

Jeg slipper den intilke, goe Herre! saa skal der Mere til.

Huushofmæsteren.

Træl, slip ham! eller Du est Dødsens!

Edgar.

Goe Herre, gak Din Bei, og lad fattig Folk fare i
Mag! Havde Storskryderi kunnet give mig mit Livsbred,
var mit Liv nok blevet en 14 Dages Tid meer slakket.
Kom intilke den gamle Mand her! Bliv paa Dit Eget,
og tag Dig i Bare! ellers prøver jeg, hvad der er haars-
dest, Din Skal eller min Drønert. Jeg suakker rent ud
af Posen med Dig.

Huushofmæsteren.

Bort, Du Medingeys!

Edgar.

Jeg vil stange Dine Lænder, goe Herre! kom an! Jeg
bryder mig ikke en Snus om Dine Fægtemæster-Kunster.

(De fægte; Edgar følder ham).

Huushofmæsteren.

Træl! Du har dræbt mig; — tag min Pung, Du Nis-
ding!

Hvis vel Du fare vilst, da jord mit Lig,
Dg giv det Brev, Du finder i min Lomme,
Til Edmund, Jarl af Gloster! sog ham op
I Bretlands Hær! — o, brad, uventet Død!

(Han hører).

Edgar.

Jeg kender Dig, skulkagtige Haandlanger!
Saa vilstig Slave for Din Frues Laster,
Som Nederdrægtighed kan ønske.

Gloster.

Hvad! er han død?

Edgar.

Sid ned, og hvil Dig, Fader! —
Lad see hans Lommer! Brevet, som han nævned,
Kan muligt nytte mig. — Der ligger han;
Det smørter mig kun, jeg blev Skurkens Bøddel. —
Lad see! — Bræt, gode Segl, og dadl os ei,
Du strenge Sædelærer! For at see
Vor Fjendes Sindelag, hans Bryst viaabne;
Hans Brev ataabne, er dog meer uskyldigt.

(læser).

"Kom vo're genstidige Eder i Hu! Du saaer mange
Lejligheder til at rodde ham af Veien; hvis det kun ei
mangler Dig paa god Villie, ville Tid og Sted tilbyde
sig i Overflod, — Vi have Intet udrettet, hvis han
vender hjem, som Sciervinder. Da er jeg en Fange,
og mit Fængsel hans Seng. Frels mig fra dens mod-
bydelige Hede, og tag hans Plads i den til Lon for Din
Umag!"

Din (jea ønskede, at funne sige) Bir,
og Din hengivne Ejenerinde,
Goneril."

O græselsøse Mum for Drindes Vellyst! —
En Plan mod hendes dannis Huusbon's Bir,
Og det for at tilbyde sig min Broder! —

(til Liget).

I denne Sandgrav vil jeg kule Dig,
Vanhelligt Mellembud for mordist Bellyst!
I Tidens Hylde dette Skændelsbrev
Jeg Hertugen, hvis Liv man esterskræbte,
For Dine holdre skal; ham skal det baade,
At jeg Din Nidings-Daad og Dod ham kan forraade.

(Edgar gaaer, stæbende Liget ud).

Gloster.

Vanvittig er min Kongning; — hvor mit Bid
Er grumt!
End staar jeg opreist, og har end Bevidsthed
Om min uhyre store Sorg! Var jeg vanvittig,
Da stilles min Bevidsthed fra min Sorg
Ussindighed tog Sorgens Bæger bort
Fra Sorgens Læbe!

Edgar kommer tilbage.

Edgar.

Giv mig Din Haand!
Hjernt, tykkes mig, jeg hører Trommen hvirle.
Kom, Fader! til en Bea jeg vil Dig lede.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Et Delt i den franske Leir.

LEAR, sovende paa en Seng. En Læge, En Ridder
og Folke; Cordelia og Kent træde ind.

Cordelia.

O, gode Kent! hvor kan jeg nogen Tid
Din Godhed lønne! Ach, mit Liv vil vorde
For fort dertil, min Rigdom alt for fattig!

Kent.

Ei at miskendes, er mig Løn nok.
Alt, hvad jeg har Dig meldt, er usægen Sandhed;
Ei Meer; ei Mindre.

Cordelia.

Tag bedre Klæder paa!

Den Drægt, Du bærer, er et Sørgeminde
Om hine onde Timer. Læg den af!

Kent.

Læg mig, ædle Frue!
At vorde kendt nu, stade vil min Plan;
Min Løn det være, at Du ei mig kender,
Før' jeg og Tiden raadeligt det finde!

Cordelia.

Bell! Skee Din Villie da, min gode Ridder!
(til Lægen).

Hvor staar det med vor Konning til?
Lægen.

End sover han, min ædle Frue!
Cordelia.

I gode Guder,
O, læg' hans syge Hjertes store Saar!
Og stem' til Samklang de forstørste Strenge
I døune Oldnings Bid, som Barn er vorden.

Lægen.

Tillader nu Din Majestæt os,
At vække Konningen? Han længe
Alt sovet har.

Cordelia.

Sørg herom b'ot Din Kunst, og handle saa,
Som visest tykkes Dig! — Er han nu paaklædt?

En Ridder.

Ja, ædle Frue! i hans dybe Sovn
Har vi ham isort anden Klædedragt.

Lægen.

Vær hos, naar vi ham vække, ædle Frue!
Jeg twivler ei, at jo hans Sind er rolig.

Cordelia.

Velau!

Lægen.

Behag lidt nærmere at træde! —
Lad Strengelegen høiere nu lyde!

Cordelia.

O, elste Fader! — Sundhed! høng Din Kraft
 Paa mine Læber, og lad dette Kys
 Udslette al den Kummer, mine Søstre
 Paa Dit ørværdig' Solhaar have lagt!

K e n t.

O gode, kære Dronning!

Cordelia.

Om aldrig

Du deres Fader varst, hin Aeldes Sne
 Dog havde Krav paa Medyuk! Bar hint Hoved
 At stode ud i Kamp mod Nattens Storme,
 At stille blot for Him'lens Tordenklær,
 I se.ve Rætselsslagene
 Af Lynets Straale? Ach, Ulykkelige!
 Med denne ihnde, solvgraa Hjelm Du holdt
 Io Vagt i Nattens Muum! Min Fjendes Hund,
 Og, havde den end bitt mig, skulde ligget
 I hin Nat ved min Ørn; og, arme Fader!
 Du nødtes til at tye til Skjul blodte Øyr,
 Blandt Nattersvere, paa uselt Straa!
 O, Bee og Jammer! Det et Yertegn er,
 Dit Liv og Din Fornuft ei sammen sluktes. —
 Han vaagner, tal til ham!

Lægen.

Nei, ædle Frue!
 For Dig det egner sig vel bedst.

Cordelia.

Hvor staer det til, min Herre og min Kenning!
 Hvorlunde lider nu Din Majestat?

L e a r.

Det er ei Net, I tage mig af Graven: —
 Du est en salig Sjæl; men jeg er spændt paa
 Et hjul af Ild, som mine Taarer staaide,
 Lig smeltet Bly.

Cordelia.

O! kender Du mig, Herre?

L e a r.

Du est en Mand, jeg veed; — naar døde Du?
Cordelia.

Ach! langt fra Sans og Samling!

L e g e n.

Han er knapt vaagen; und ham No en Stund!

L e a r.

Hvor var jeg da? Hvor er jeg? — Fagre Dagelys! —

Ja! man har frygteligen krænket mig. —

Jeg døde vist af Medynk ved at see

En anden lide Sligt. — Jeg veed ei, hvad jeg siger. —

Jeg tor ei svørge, denne Haand er min; —

Lad see! dog jo! jeg føler denne Maal.

Gud give, at jeg v dste dog, hvorlunde

Det har sig med mig!

Cordelia.

O, Herre! see paa mig!

Læg Dine Faderhænder paa mit Hoved

Blessignende! — Nei! — Du maa ikke knæle!

L e a r.

Jeg beder Dig, driv ikke Spot med mig!

Jeg er en svag, omhjertet, gammel Mand,

De fire Snese godt; og, sandt at sige,

Saa ex jeg bange for, jeg er ei rigtig. —

Jeg skulde kunde Dig og denne Mand;

Dog er jeg ikke sikker; thi jeg veed ei,

Hvad Sted jeg er paa; og al Sans, jeg har,

Forslaaer ei til at huske disse Klæder;

Ei heller veed jeg, hvor jeg laa i Nat;

Læs ikke ab mig! men saa sandt, jeg lever,

Troer jeg, at denne Frue er mit Barn,

Cordelia.

Cordelia.

Ja, ja, det er jeg!

L e a r.

Er Dine Taarer vaade? Ja, min Tro!

O, græd ei! — Dersom Du har Givt til mig,

Saa vil jeg gerne drikke den. Jeg veed nok,

Du hælder ikke af mig; Dine Søstre
Har kænket mig, saa vidt jeg mindes kan;
De havde ingen Grund; Du har dog nogen.

Cordelia.

Nei! ingen, ingen Grund!

Lear.

Er jeg i Frankerige?

Kent.

Nei, i Dit eget Kongerige, Herre!

Lear.

Bedrag mig ei!

Lægen.

Vær trostig, gode Dronning!

Du seer, hans vilde Raseri er dæmpet;
Dog farligt er det end, ham at opklare
Den Tids Tildragelser, han ei kan mindes.
Bud ham gaae ind, og lad ham myde No,
Indtil hans Sind har sat sig lidt endnu!

Cordelia.

Behager nu Din Høihed at gaae ind?

Lear.

Vær over med mig! her nu! glem og tilgiv!

Ieg gammel er jo, og gaaer fast i Barndom.

(Lear gaaer ud med Cordelia, Lægen og Folge)

Ridderen.

Mon det stadsfælles, Herre!

At Hertugen af Cornwall myrdet er?

Kent.

Jo, det er vist, Herr' Ridder!

Ridderen.

Hvo fører nu hans Hær!

Kent.

Som jeg har hørt, Jarl Glosters Siegfred Søn.

Ridderen.

Der sigeres, Edgar, hans forviste Søn,

Er dragen ind ad Tyskland til med Kent.

K e n t.

Paa Rygket kan man ikke stole.
Men nu er det vel Tid, at see sig om;
See! Rigets Hærmagt rykker frem.

R i d d e r e n.

Det tegner

Paa al Ting til et bledigt Hovedslag. —

Lev vel!

(gaaer.)

K e n t.

Slet ellers vel, som Kampens Lykke vendes,
Min Plan mig ykkels vil, og saa mit Dagverk endes!
(gaaer.)

F e m t e A c t.

Förste Scene.

Den britiske Hærs Leir i Nørheden af Dover.

Edmund, Regan, Hovdinger, Krigere o. s.
v. træde ind med Trommer og flyvende Faner.

E d m u n d

(til en Hovding).

Hørhør, om Hertugen end holder Stand,
Hvad heller Noget har formaaet ham til
At sadle om! han sletter Sind hver Stund,
Og er høist valemodig. — See at bringe
En fast Beslutning fra ham!

(Hovdingen gaaer.)

R e g a n .

Dor Systers Bud er vist tilstødt et Uheld.

E d m u n d .

Det muligt, Frue!

R e g a n .

Nu elste Jarl!

Du veedst, hvor megen Gunst jeg bærer for Dig;

Sig nu! — men hør mig! — Du maa føle Sanden —
Er Goneril elsket af Dig?

Edmund.

Ikkun i Tugt og Verbarhed.

Regan.

Men har Du aldrig dristigen besleget
Min Broders Egteseng?

Edmund.

Nei! deri vildt Du farer.

Regan.

Jeg frygter halvveis, at Din noie Omgang
Har ganste føngslet Dig i hendes Lønker.

Edmund.

Nei, paa min Ære, Frue!

Regan.

Jeg for min bitre Død ei hende sider;
O, kære Hart! sky hendes Samkvem!

Edmund.

Vær rolig, Frue! —

Der er hun, samt Hans Heihed, hendes Huusbond.

Albanien og Goneril træde ind, fulgte af Krigere.

Goneril (afslades).

Jeg taber heller Slaget, end jeg seer

Min Søster rive ham fra mig til sig.

Albanien.

Det glæder os at see Dig, elste Søster! —

(ii Edmund).

Jeg hører, Kongen er toet til sin Dotter

Med Flere, som vor strenge Statsforfatning

Har godt til Oprør. — Aldrig var jeg tapper,

Hvor jeg ei ærtig være kan; — hin Ting

Belymrer os, saa vidt som Frankrig gæller

Vort Land; ei for saa vidt det Kongens Net

Forsvare vil med Andre, som, jeg frygter,

Har skjellig Grund at reise Oprørskanen.

Edmund.

Høist ædelt taler Du!

Neg an.

Hvi denne Tale?

Goneril.

Lad os forenede mod Fjenden drage!
Om hunslige, særlige Twistigheder
Er Talen ei.

Albanien.

Saa lad os gaae i Raad.

Med vore ældste Krigsmænd!

Edmund.

Jeg i Dit Delt mig strax infinder.

Neg an.

Du gaaer vel med os, Søster?

Goneril.

Rei.

Neg an.

Det sommer sig dog bedst; jeg beder, også os!

Goneril (afslades).

Aha! jeg lugter Luntens. — Wel! jeg følger.

Idet de gaae, træder Edgar ind, hvilæd.

Edgar.

Hvis Herre! Du har nogen Lid laant Øre.

Til fattig Mand, da beder jeg Dig, hør mig!

Albanien.

Jeg er paa Dieb ikket hos Ier. — Tal!

(Edmund, Neg an, Goneril går ud, Hoddin' gerne, Krigerne og Folg i med i m.)

Edgar.

Bryd dette Brev, for Du begnider Slaget;

Og, seirer Du, iad da Trommeten falde

Vaa ham, som braaet det! Jeg synes ringe;

Dos kan jeg ikke frem en Helt, som vil

Staae ved, hvad der staar strect. Taber Du,

Da har Din Lont i denne Verden En,

Og Nænken dør. — Da være Lykken gunstig!

Albanien.

Tøv, mens jeg løser det!

Edgar.

Det er forbudt mig,
Naar det er Tid, saa lad Herolden raabe!

Jeg morder astter Dig.

(gaaer).

Albanien.

Lev vel da! —

Jeg vil dog gennemlobe dette Brev.

Edmund kommer tilbage.

Edmund.

Alt Fjenden sees; sit nu til Kamp Din Hær
See! her er Overstaget paa hans Mandtal,
Saa rikt, som freides kan; — men, at Du hastet,
Er hoist nødvendigt.

Albanien.

Vi ville Tiden nyte.

(gaaer).

Edmund.

Jeg begge disse Østre tilfoer Trostab;
De stoe kinaukn, som vi sye den Hugoerm,
Hvis Bræd os stat; hvem af dem skal jeg tage?
En? Begge? eller Ingen? — Ingen faaer jeg,
Hvis Begge leve. Hvis Ica Enken faaer
Drøfslammes Honeret til Roseti;
Og nærre skal jeg naae mit Niemeed,
Saa lange hentes Hunshond' er i Live.
Nu vel! hvad Kammen angaaer, vil' vi føre
Os hans Anseelse til Nyte; siden
Saa penke hun, som vil haan varie gift,
Paa Maad til bræt at rodde han af Veien!
Hvad den Benaadning anaaer, han har tiltæukt
Cordelia og Lear, da, vindes Slaget,
Og kange vi dem forst i Vold, da bliver
Der Intet at. — Saadant, som nu jeg staarer,
Min Stilling kræver Daad; Betænking ei forslaarer,

(han gaaer).

Anden Scene.

En Mark mellem begge Leire.

Vaabengny. Lear, Cordelia og deres Trouppe drage over Stuepladsen med Trommer og Faner, og gaae ud.

Edgar og Gloster træde ind.

Edgar.

Hvil, Fader! her i Træets gæsteli' Skygge,
Dg bed om Lykke for den gode Sag!
Saafremt jeg kommer meer tilbage til Dig,
Da bringer jeg Dig Trost.

Gloster.

Gud med Dig være!

(Edgar gaaer).

Vaabengny. Derpaa flugt.

Edgar kommer tilbage.

Afsted, Du Gamle! giv mig Haanden! fly!
Kong Lear har tabt; han og hans Dotter ere
I Fjendens Bold! giv mig Din Haand, og fly!

Gloster.

Nei! Nei! en Mand kan ret godt raadue her.

Edgar.

Hvad? atter modles? — Bi maae oppebie.
Der Udgang, som por Indaang her i Verden;
At være moden, det er Hovedtingen.

Afsted!

Gloster.

Og deri har Du ganste Ret.

(de gaae).

Tredie Scene.

Den britiske Lear ved Dover.

Edmund træder ind i Seiers-Optog med Trommer og Faner. Lear og Cordelia, som hanger; Hævinger, Krigere v. s. v.

Edmund.

I Hæddinger, bort disse bringer! streng' Wagt,

Til deres høie Billie er kundgjort,
Som skulle dømme dem!

Cordelia.

Ei første Gang i Dag

Faldt ædle Øffere for Dydens Sag.

Før Dig, o Konning! kun mit Hjerte bloder,
Min egen Skæbnes Slag jeg roligt morder. —

See vi ei disse Øttre? disse Søstre?

Lear.

Nei, nei, nei, nei! kom, lad os gaae i Fængsel!

Vi ene To vil' sjunge, lig to Fugle

I gyldne Bure. Naar Du beder mig

Om min Besignelse, da vil jeg knæle,

Og Dig om Din Tilgivelse anraabe.

See! saudant vil' vi leve der, og bede,

Og sjunge, og fortalte gamle Sagn,

Og lee af gyldent Kryb i Magtens Solskin,

Og høre Uslinger om Hosnyt tale,

Og stundum selv vel spørge dem: "Hvo er

I Verden nu? Hvo vinder? Hvo mon tabe?"

Og, hvad i Mulin er skjult, vil' vi opklaare,

Som var' vi Herrens Speidere paa Jorden;

Og inden gamle Hønsestomme skal vi

Langt overleve et stormægtigt Vak,

Hvis Flod og Ebbe verle, alt som Madnen.

Edmund.

Kom, bring dem bort!

Lear.

Paa slige Øffere, o, min Cordelia!

Selv Guderne monn' Rogelse nedkaste.

Har jeg Dig rigtigt nu i mine Arme?

Hon, som nu stiller os, skal bringe Brande-

Fra himlene, og ryge os, som Røve;

Af vo're Huler ud. — Tør Dine Øine!

Før' de skal faae os til at græde, for

Skal Kræft opæde dem med Hud og Haar;

Før skal vi see dem døe af Hunger! — Kom!

(Lear og Cordelia gaae under Bagt)

Edmund.

Tred hid, og hør mig, Høvding!

Tag denne Ordre!

(han giver ham et Papir).

Gak! følg i Fængslet dem!

Et Træn har jeg forscremmet Dig; gør Du,
Hvad dette hyder Dig, da har Du bauet

Din Lykke Bei. Mørk vel! som Tiden er,

Er Mennesket; at være blod om Hjertet,

Ei Krigsmænd egner. — Din Ophoelse,

Den er Dig vis; dersfor sfig: Ja! hvis ei,

Søg Lykke, hvor Du vilst! — men ei hos os.

Høvdingen.

Dea vil fuldbringe det, min edle Herre!

Edmund.

Saa Haand paa Verket da! og meld mig strax,

Når det er stæet! Mørk vel! — jeg siger; strax?

Da gør det saa, som der staar forestrevet!

Høvdingen.

Ieg kan ei trokke Ploug, ei øde Havre;

Men, er det Noget, Mennesket kan gjøre,

Stal jeg udspore det.

(Høvdingen gaaer).

Klang af Trompeter. — Albanien træder ind med
Goneril, Regan, Høvdinger og Folge.

Albanien.

Du gved' Heltedaad i Dag, Herr' Ridder!

Og Lykken var Dig huld; Du har de Fanger,

Der stred' med os i Dag om Seirens Krans;

Vi kræve dem tilbage af Din Haand,

Før at behandle dem, som deres Værdsyld

Og vores Sikkerhed det kræve.

Edmund.

Her, Herre!

Mig tykkes bedst, den gamle, usle Konning

At sende under Vagt til tryg Forvarina;

Hans Elde, og end meer hans høie Rang

Med Trolddomskroftham Follets Hjerter vindte,
 Og render vore Stridsmænds tvungne Læser
 Imod vor egen Barm. Med ham jeg sendte
 Villige Kronningen af samme Marsag;
 De rede er' i Morgen, eller, naar
 Dig lyster, frem at stande for Din Domstol.
 End ryge vi af Blod; Ven savner Ven;
 Og Seiren, selv i første Hede, bandes
 Af dem, som maae dens dyre Pris betale! —
 Korhøret over Kongen og Cordelia
 Gi dette Sted sig egnar til.

Albanien.

Tillad, Herr Ridder!
 Jeg Dig betrakter ene, som en Tjener
 I denne Krig, og ei som Broder!

Regan.

Det er den Hæder, vi vil' yde ham.
 Det egned' sig, Hu om vor Billie
 Os havde adsyprot, før' sligt Ord Du mæled'!
 Vor Hærmagt sorte han; udrustet var han
 Med al den Magt, der er forenet med
 Vor Plads. Slig Heihed tor dog vel see op,
 Og falde sig Din Broder.

Goneril.

Vær ei saa hestig, Søster!
 Hans øget Værd opfyier ham langt meer.

Regan.

Indsat af mig i al min Ret,
 Han kan sig maale med den Bedste.

Goneril.

Det var det Meste vel, Du kunde sige,
 I Fald Du til Din Husbond kaared' ham.

Regan.

Lidt vorde Spottere jo Spaamænd.

Goneril.

Holla!

En stinsog Elstov gjorde skelende

Det Sie, som udgransled' dette.

Regan.

Jeg er ei vel, Fru Søster! ellers fulde
 En veldig Strom af Galde svare Dig. —
 Hærsorer! tag min Hør og mine Fanger,
 Mit Fædregods! raad over det og mig!
 See! Dig i Bold jeg giver mig, og vide
 At Verden, at jeg her Dig kaarer til
 Min Huusbond' og min Herre!

Goneril.

Troer Du da, at Du saaer ham?

Albanien.

Slet Intet gjælde her Dit Ja eg Nei.

Edmund.

Saa Meget gjælder Dit just med, min Hertug!

Albanien.

Vel gjælder det, Du Haleblods-Karl!

Regan.

(til Edmund).

Lod Trommen töres!

Forkynd, jeg deler Navn og Hoished med Dig!

Albanien.

Tov! hør et Ord! — Her sangsler jeg Dig, Edmund!

Som Landssorrådder, og med Dig tillige

Hin gylde Slang; (pegende paa Goneril).

Din Paastand, Søster!

Afslaaer jeg herved, til min Hines Bedste;

Hun ast har fæstet sig til denne Herre;

Jeg gør Indsigelse, som hendes Huusbond',

Imod Dit Givtermaal; hvis Du vil givtes,

Da fri til mig! min Dyr er alt bestilt.

Goneril.

Et Mellemspil!

Albanien.

Du est bevæbnnet, Gloster!

Chi lad Trompeten syde! stander Ingen

I Kredsen frem mod Dig, og vil bevisse,

Du est en stændig, aabenbar Føræder,
Saa er min Håndstæ der!
(Fører Håndstæn til ham).

Jeg skal ei smage
Bred i din Mund, for jeg har strevet i
Dit Hjerte, at Du est i Eet og Alt,
Hvad jeg har kaldt Dig.

Regan.

O, jeg er syg, o, dødsdyg!
Goneril (afslades).

Varst Du det ei, jeg stoled' ei paa Givt!
Edmund.

(til Albanien, i det han fører sin Håndstæ til ham).
Der er mit Gensvar; — hvo som helst
Føræder faaer mig, han lyver, som
En Niding!

Trompeten lyde! den som før staar frem,
Med ham, mod Dig, mod Hver jeg hævde vil
Min Ærlighed og Ære fikt.

Albanien.

Træd frem, Herold!

Edmund.

Holla, Herold! træd frem!

Albanien.

Stol paa Din Arm! thi Dine Hærmænd,
I mit Navn hervede, de singe
I mit Navn Drøv.

Regan.

Min Sygdom vorder værre.

(En Herold træder ind).

Albanien.

Hun er ei vel; for hende til mit Delt!

(Regan ledes ud).

Kom hid, Herold! lad høit Trompeten lyde!

Og udraab dette Brev!

En Høvding.

Trompeten lyde!

(Der stodes i Trompeten).

Herolden (udraaber):

, Hvis nogen Mand af Ridderstab eller Adel i Hæren vil
vaastaae, at Edmund, formentlig Jarl af Gloster,
er en Ærkesorræder, da træde han frem ved det tredie
Trompetskræld! Han vil selv holdeligen føre sin Sag."

Edmund.

Blæs!

(Første Trompetskræld).

Herolden.

Anden Gang!

(Undet Trompetskræld).

Herolden.

Tredie Gang!

(Tredie Trompetskræld).

'En Trompet rører udenfor).
(Edgar træder ind i Rustninga. En Trompetter gaaer
foran ham).

Albanien

Spørg om hans Hensigt, hvil han møder efter
Trompetens Kald!

Herolden.

Hvad est Du, og hvad er Dit Navn,
Din Verdighed? hvil lystrer Du hin Stevning?

Edgar.

Vild, at mit Navn er tabt,
Af Midets Givttand ødt og gnavet!
Dog er jeg fuldt saa edel, som den Modpart,
Dog ganger nu i Krigen med.

Albanien.

Hvo er den Modpart?

Edgar.

Hvo stander frem for Edmund, Jarl af Gloster?

Edmund.

Han selv; — hvad vilst Du ham?

Edgar.

Drag ud Dit Sværd,
At, hvis mit Ord et ødelæg Hjerte krenker,
Det Det kan stresse Dig! — Her mit jeg svinger!
See hid! det er Haandhænder af min Hæder,

Min Ged og Ridder-Idret! — Jeg erklærer;
 Trods al Din Styrke, Ungdom, Post og Høihed,
 Ja! trods Dit Seir-Sværd og ubagte Hæder,
 Dit Mod, Dit hjerte: — Du est en Forræder!
 Kælt mod Din Gud, Din Broder og Din Fader,
 Sam'svoren her mod denne høie Fyrste,
 Og lige fra Din Hovedisse til
 Det Støv, Du træder under Dine fodder,
 En givtig Suog med fulle Vætter;
 Saa fremt Du siger: Nei!
 Skal slugs mit Sværd, min Arm, mit Mod bevise
 Det vaa Dit hjerte, hvortil her jeg taler,
 Du loist!

Edmund.

Med Skjel jeg kunde spørge om Dit Navn;
 Men, da Dit Ndre er saa faaet og mandigt,
 Din Tunge reber ødel Et va Layd,
 Foragter jeg de smaae Indvendinger,
 Som Ridderstabets Love ellers tillod,
 Forræder-Navn jeg vaa Dit eget Hoved
 Tilbagekaster; Løgnbestyldningen
 Med Helveds Oval jeg lægger vaa Dit hjerte;
 Dog Ord staae ingen Mand; de streife kun
 Og ridse Sølens Hud; men, dette Slagsværd
 Skal bradt udhugge dem en Bei didhen,
 Hvor De skal evigt hvile! — Tal! Trompeter!

Trompeterne lyde. Erekamp. Edmund falder.

Albanien.

O, spar ham! spar ham!

Goneril.

O, Gloster! det er Nænke!
 Erekamps Lov besaler, ei at saare
 Ukendt Modstander. Ikke overvunden,
 Besværet og bedragen est Du kun.

Albanien.

Luk Mund i Loas, min Frue! ellers stopper
 Jeg den med dette Brev. — Lov lidet, Ridder!
 Ustyrlige! les Din egen Skænsel her! —

Held, Frue! ingen Sønderriven nu! jeg mærker,
Du kender det.

(Giver Edmund Breyer).

Goneril.

Om saa var, Netten e ii min Haand jo,
Ei Din; hvo tor vel stevne mig til Negustab?

Albanien.

Heist skækkeligt! — Du kender dette Brev?

Goneril.

Sørg mig ei, hvad jeg kender!

(Hun gaaer).

Albanien.

(til en Hordine).

Følg med! hun raser jo, vaag erer hende!

(Heddingen gaaer).

Edmund.

Deg har gjort Alt, hvorfor man har bestridt mig,
Ja! meget Meer, som Tiden vil opstøre;
Hint er forbi, forbi, som nu mit Liv;
Men tro est Du, som Loften kaared' til
Min Banemand? Est Du af Adelsblod,
Tilzirer jeg Dig.

Edgar.

Tilgiv Du mig, som jeg tilgiver Dig.

Jeg er i Blod ei ringere, end Du;

Og, er jeg Meer, har Du der meer mig krænket.

Jeg hedder Edgar, er Din Faders Son;

Reksordige er' Guderne; de gjøre

Dor sondelige Lyst til Svøbe imod os;

Hint Lassens mørke Sted, hvor han Dig avled,

Hans Syn ham kosted.

Edmund.

Ja! Sandhed har Du talt.

Guldent er Hjulets Omsteb; — jeg er her.

Albanien.

O! blot Din Gang — saa tyktes mig — behubed'

Din Fyrste - Pt. — Lad mig emfave Dig!

Gud, Sorg mit Hjerte knuse, versom jeg
Din ødle Fader eller Dig har hadet!

Edgar.

Det veed jeg, ødle Fyrste!

Albanien.

Hvor varst Du skjult?

Hvor sifst Du om Din Faders Loveler Nys?

Edgar.

Bed ham at stande bi i dem, min Fyrste!

Hør her en fort Beretning! —

Naar den er endt, o, brist! — brist da mit Hjerte! —

Før at undgaae den morderiske Banstraale,

Som fulgte mig paa Stand — o, godt er Livet!

(Thi foretrakke vi langvarig Døds Kamp)

Før brad og hastig Død!) paatoq jeg mig

En gal Mands Psalter og en Skikkelse,

Saa Hunde væmmedes derved! — Saalunde

Tras jeg min Fader;

Hans Dien-Ringe blodte; Ødelstenene

Var' uyligt tabte.

Jeg blev hans Leder, tigged' for ham, frelste

Ham fra Fortvivelse; men ingen Sinde —

O, hvilken Brode! — gav jeg mig tilkende,

Før nu ret uyligt, da jeg stod beræbnet. —

Ei vis paa, stundt jeg haabed', heilegt Udfald,

Bad jeg om hans Velsignelse, og derpaa

Fra først til sidst min Vel'grinsgang fortalte;

Men ach! hants arme Hjerte var for svagt.

Til denne Kamp; af Sorgs og Glædes Overmaal

Det smilende brast sonder.

Edmund.

Dit Ord

Har rørt mig, og skal muligt virke Gode;

Men tal! det synes, Du har Meer at sige.

Albanien.

Hvis der er Mere, og meer sorgetligt,

O, ti da! thi mit Indre er smelstet

Bed, hvad jeg alt har hørt!

Edgar.

Her, troer vel den,
 Som Sorgen elster, staar min Knimmers Grønse;
 Men nei! hvad alt for Meget var, blev Mere,
 Og overstred alt muligt Maal og Maade,
 Mens lydeligt jeg græd, kom der en Mand,
 Som havde seet mig i min værste Tilstand,
 Og den Gang skyet mit frygtelige Samkvem;
 Nu, da hin Lidende i mig han kendte,
 Stog han de sterke Arme om min Hals,
 Og huled' hoit, som om han vilde sprænge
 Den halvte Himmel; kastede saa øver
 Min Fader, og om sig og Lear fortalte
 Et højst veymodigt Sagn, hvortil end aldrig
 Et Mage hørt; og alt, som han fortalte,
 Hans Smerte vor'de, og fast Livets Strenge
 De sprunge da. — Da lod Trompetens Stærning
 Og saa forlod jeg ham forinden Samling.

Albanien.

Men hvo var denne Mand?

Edgar.

Kent, ædle Herre!
 Den landsforviste Kent, som, godt forklæd,
 Sin Hjende, Kongen, fulgte, og beviste
 Ham Tjenester, man sørder knapt af Trølle.

En Ridder træder ind med en blodig Kniv.

Ridderen.

Hjælp! Hjælp! o, Hjælp!

Edgar.

Nu vel! hvad Hjælp?

Albanien.

Tal Mand!

Edgar.

Hvad skal hin blodig' Kniv til?

Ridderen.

Den er end heed,

Den ryger end; nu nys kom den af Hjertet —

Albanien.

Hvis Hjerte? tal dog! tal!

Ridderen.

Din Frues, Herre! ja! Din Frues.

Hun gav sin Søster Givt; — hun har bekendt det. —

Edmund.

Jeg lønligt var trolovet med dem Begge;

Et Drieblik nu alle Tre formæler.

Albanien.

Bring dem her hid i Live eller dode!

Hin Him'lens Straffedom, som Rædsel vækker,

Kan ei til Medyuk være os.

(Ridderen gaar).

Kent træder ind.

Edgar.

Her kommer Kent, min øde Herre!

Albanien.

O, det er ham! — Ach, Tiden os formener

Den Høflighed, som sine Sæder kræve.

Kent.

Jeg kommer for min Kongning og min Herre

Før sidste Gang: God Mat! at sige. —

Er han ei her?

Albanien.

O, rigtig er den Ting! Vi har den glemt! —

Tal, Edmund! hvor er Kongen? hvor Cordelia?

Kent! seer Du dette Syn?

Gonerils og Regans Lig bæres ind.

Kent.

O vee! o, hvorfor dette?

Edmund.

Ta! Edmund var dog elstet;

Hin gav den Anden Givt for min Skyld ene,

Og dræbte saa sig selv.

Albanien.

Saa gik det til. — Bedækker deres Ansigt!

Edmund.

Jeg samler al min Livskraft; — noget Godt

Bil jeg — trods min Natur — endnu udøve,
 Send flugs — saa flugs Du kanst — et Bud til Kongen!
 Min Ordre bod Lear's og Cordelias Død; —
 Send Bud, me'ns det er Tid!
Albanien.

Løb! løb! o, løb! —

Edgar.

Til hvem? — Hvo har at byde der? — Send med
 Venaadnings-Tegnet!

Edmund.

Det var heest vel betænkt!
 Kom, tag mit Sværd! giv det til Herdingen!

Albanien.

Er Livet kjært Dig, til afsted!

(*Edgar gaaer.*)

Edmund.

Jeg og Din Huustru har besatet ham
 Cordelia i Kængselet at hænge,
 Og legge Skilden saa paa hende selv,
 Som var det øvet i Fortvilelse.

Albanien.

O, frelser hende, Guder! — Brina' ham bort!

(*Edmund bører ud.*)

Lear træder ind med Cordelias Lia i sine Arme.

Edgar, en Hævding og Andre følge ham.

Lear.

Hol', hol', hyl', hol'! — O, I er Mænd af Sten!
 Hvis Eders Tunger, Eders Son jeg havde,
 Jeg brugte dem, saa hvælvte Himmel revned!
 O, hun er evigt borte! — Jeg kan see,
 Naar En er død, og naar der end er Liv! —
 Nei! hun er stendød; — laaner mig et Speil!
 Hvis mindste Plet og Dug paa Glaret falder,
 Ja! — ja! da lever hun!

Kent.

Er det den Ende, som vi vented'?

Edgar.

Er det paa Dommens Rædsler Billed?

Albanien.

(til Lear),

O, bugn! og kast Din Byrde!

Lear.

Ja! Fjedren rører sig; hun lever end!

Hvis saa, er det en Salighed, som lønner

Hver Qual, jeg end har følt!

Kent (knæler).

O, ædle Herre!

Lear.

Til Side, Menneske!

Edgar.

Det er Diu Ven, den ædle Kent!

Lear.

Forbandelse! Jer ramme,

I Mordere, Forrædere tilsammen!

Jeg kunde sikkert have friset hende;

Men nu er hun for evigt borte! —

Cordelia! — Cordelia! tav lidt! — Ha!

Hvad siger Du? — Din Rest var altid blid,

Og mild og god; en herlig Dyd hos Kvinden! —

Jeg dræbte og den Trøl, som hængte Dig!

Hovdingen.

Ja, ædle Riddere! det gjorde han.

Lear.

Ja! gjorde jeg ei, Ven? — Jeg har seet den Dag,

Da for mit starpe Slagsværd slugs de sprunge;

Nu er jeg gammel;

Den megen Modgang har og lagt mig øde.

Siiig, hvo est Du? Mit Syn er ei det bedstes;

Dog kan jeg sige Dig det strax på Timen.

Kent.

Hvis Lykken brammer af to Væsener,

Den elskede og hatede, se vi for os

Get af dem her.

Lear.

Nei! Synet saaer mig seilt; est Du ei Ken

Kent.

To, Kent, Din ringe Djener! Hvor er nu

Din Djener, Cæsus, henne?

Pear.

Det er en flink Gut, kan jeg sige Dig,

Han slaaer, og kvickt! — Nu er han død og raadnet.

Kent.

Nei, ødle Herre! det er netop mig. —

Pear.

Det skal jeg see nu strax.

Kent.

Som fra Din Rods og Modgangs første Stund

Dig fulgte paa Din Tornessi.

Pear.

Du est velkommen hid!

Kent.

Ach! hvor er han velkommen? Alt er frysleste,

Er dødt og øde! — Dine øidste Døtre

Har domt sig selv, og i Fortvivletsje

Sig dræbt.

Pear.

Ja, det jeg trær!

Albanien.

Han veed ei, hvad han siger; ei det nyttet,

Vi give os tilkende for ham.

Edgar.

Det haader ei! —

En Hovding træder ind.

Hovdingen.

Edmund er død.

Albanien.

Det er en Smaating her! —

Hør, Riddere og Ædte, nu vor Plan!

Al Trost, den svage Konning kan modtage,

Skal ydes ham. — Hvad ongaaer os, afslaae vi,

Saa længe, som den gamle Konning lever,

Ham al vor Magt;

(til Kent og Edgar)

Og Eder Eders Nettigheder,
 Med al den Fordel og den Herlighed,
 Som sig en Trostab Skødes! Alle Venner,
 Skal nyde Dødens Lov, og alle Fjender
 Skal komme Brødens Kast! — O, seer! seer hid!

Year.

Og man har hængt min stakkels Glut for mig? —
 Nei! ingen, ingen, ingen Guist af Liv;
 Hvi har en Hund, en Hest, en Slotte, Liv
 Og Du ei mindste Aande i Din Barm?
 O, Du vilst aldrig komme meer tilbage,
 Nei aldrig, aldrig, aldrig, aldrig! —
 O, hør! knap denne Knap op! — Tak, min Ven! —
 Ha! seer Du? See paa hende! — see — de Løber! —
 See der! see der! —

(han dser).

Edgar.

Han segner! — Herre! Herre! —
 Kent.

Mu brist, mit Hjerte! brist!

Edgar.

See op, min Kongning!

Kent.

Plag ei hans Aand! O, lad ham dø i Fred!

Den hader ham, som vil ham læng're spænde

Paa denne haarde Verdens Vinebank!

Edgar.

O, han er gaugen heden!

Kent.

Det Under er, han har saa lange paa

Sin Smertes Byrde; som et Bytte han

Sit Liv har bort!

Albanien.

Bring dem herfra! —

En almoe Laudesorg er første Pligt.

(til Kent og Edgar).

I Venner af min Sjæl! Udkærne To!

Herst i mit Land! gjengiv' det Fred og No!

Kent.

Mig staer en Reise for; min Vandring's-Dag frembryder;
Min Herre holder mig, og trofast Ejener lyder.

Albanien.

Snart trykker Tidens Vægt; dog bør os ei at vige,
Ei, hvad vel egned' sig, men, hvad vi sole, sige.
Den, som var ældst, led mest; vi, som i Ungdom staae,
Ei Hævten skal faae see, ei halvt hans Alder naae.

(De gaae ud under en Dodninge-Marche).

Kettelsær.

I 6te Heste, S. 9, L. 2 fra neden: stot, læs: stolt,
L. 1 f. n.: ommer, væ, læs: Demmer: Vælden; S. 11,
L. 1 f. n. Den ig bedste, læs; Tran mig bekræfte; S.
12, L. 10 fra oven: Mangel på sledske Blit og sagre
Ord, læs: Vaa sledske Blit og sager Tale Mangel.

I 7de Heste, S. 27, L. 16, gaade, læs; havde; S.
45, L. 14, er, læs; est; S. 60, L. 7 f. n. Maalepenge,
læs: Maadepenge; S. 62, L. 8, f. n. Not. læs Not?
L. 3, pragtsuld, læs: pragtsuld.

I 8te Heste, S. 75, L. 15, Horkars, læs; Horkarls;
S. 85, L. 1, Hoert Haar, Du river af min Kind, læs:
Hoert Haar, Du river af min Kind, skal opstaae; S. 90,
L. 1, til hade, læs: til at hate; S. 102, L. 9, f. n.
siger, læs: siger; S. 110, L. 12, dvæle, læs: vræle;
L. 3, Pulken, læs: Pullen. —

skrivne værker, som ikke er kendt fra enestående digtning og
den anden virksomhed og vortet og med nævneværdi børde
værligst vurderes hvad de diktater i særhedsordenen, men det
er dog nærmest umuligt at få et korrekt overblik over hvilke værker
som har været skrevet af ham, da der ikke findes nogen
katalog over alle værkerne, og dermed kan ikke nævneværdi
skrifterne, som ikke er kendt fra enestående diktning og
den anden virksomhed, vurderes.

Skizze af William Shakespeares Liv og Digtten.

(tildeels efter Nicholas Rowe og Nathan Drake.)

William Shakespeare var en Son af John Shakespeare og Miss Arden, og fød i Stratford-upon-Avon i Warwickshire den 23de April 1564. Af Documenter i denne Byes Archiv seer man, at hans Familie var alment ægte og meget dannede. Man har i Almindelighed troet, at hans Fader har været Uldshandler; men Malone har af en meget gammel haandskriven Beretning om Forhandlingerne i Wothington i Stratford tilstrækkeligen bevist den rigtige, eller uvigtige Ting, at han har været Handskemager. J. Shakespeare havde saa stor en Familie (10 Born i Alt), at sonet William var hans ældste Son, funde han ikke give ham bedre Opdragelse, end den der svarte til hans egen Haandtering. Vistnok havde han ladet ham gaae nogen Tid i en Frissole, hvor han rimeligvis læste den Smule Latin, han funde; men, da Faderen kun havde indstrenkede Koor- og Sonnen ingen Hælp funde saae til sin Lærdom hjemme, maatte han tage ham ud af Scholen, og William funde da ingen videre Fremskridt gjøre i dette Sprog. Det er uneyteligt, at man i hans Verker neppe vil finde noget Spor af Esterligning af de Gamle. Hans, som øftest, sine Smag, og hans Stoe-

Geni, hvori han godt kunde staae ved Siden af nogle, og overgik adskillige af Oldtidens Digttere, vilde sitterliggen have bevæget ham til at læse og studere dem med saa megen Fornsielse, at nogle af deres skonne Visse der vilde have indtrængt sig i hans egne Skrifter; og, at han Intet har efterlignet hos dem, kan tjene, som Beviis paa, at han aldrig har læst dem. Om hans Ubekendtskab med de Gamle har været til hans Skade eller ikke, kan omtovises; thi, skønt han ved Bekendtskab med dem vilde være blevet mere correct, er det ikke usandsynligt, at denne Correcthed og hans Erbodighed for de Gamle vilde have lagt et Capsun paa den Indsuldhed, henrivende Kraft og vilde Skønhed, vi b undre hos ham, og Pluraliteten finder vi snok mere Behag i de nye, dristige og uicdværdige Tauter, som hans egen Indbildungskraft ydede ham i saa stort Forraad end om han havde givet dem de skonnesti Steder af græske og latinske Digttere, og i den smukkeste Klædning som en enest Clasiker kunde isøre dem.

Da han forlod Scholen, lader det til, at han valgte sin Faders Levevei ester dennes Forslag, og, for saa snart, som muligt, at blive Famili-sader, gjorde han saa, da han endnu var m-a-t ung. Hans kone var Datter af en vis Hathaway, som siges at have været en velhavende Selveier i Nærheden af Stratford. I denne Stilling forblev han i nogen Tid, indtil en Ubesindighed, han gjorde sig sværdig i, nødte ham til at forlade hans Foe-er, og den Levevei, han havde valgt; og, skønt den i Forstningaen syntes at være en Plet paa hans Moralitet, da en Ullukke for ham, blev den dog siden den lykke lige Anledning, som kaldte et af de største dramatiske Gentler, man noaen Stude har kendt, til Live. Han var ulykkeligvis kommen i et slet Selskab, og iblandt dertes Medlemmer havde Noale, som ofte dreve den Haandtering, at sjæle Wildt, adskillige Gange formæret ham til at plyndre en Wildbane, som tilhørte Sir Thomas Lucy paa Charlecote, i Nærheden af Stratford. For denne Streng behandlede Her-

remanden William, efter hans Anfuelse, temmeligen haardt; og, for at henvne denne Mishandling, skrev han en Spotvisse om ham. Skondt denne, som rimeligvis er hans første poetiske Horsvg, er taet, skal den dog have været saa bitter, at den opirrede Sir Lucy til at førfolge ham, saa at han blev nødt til at forlade sin Haandtering og Familie i Warwickshire for en Tid, og flyede til London. Malone anmærker med god Grund i sin Shakspeare, (Vol. 2, p. 141), at den første Scene i "de muntre Koner i Windsor" giver tilstrækkelig Anledning til at troe, at Sh. af en iller anden Grund ikke havde den dybeste Gibsdiah d for Sir Lucy. I Sh.s Tid blev i Vorigt den Horselfie, som han begik i Sir Lucy's Enemærker, meer anseet, som en ungdommelig Ubesindighed end som en Forbrydelse. Dette beviser Malone af adskillige Skrifter, saa at hin Brøde ikke kaster nogen egenlig Blot paa hans Charakter. M. troer imidlertid ikke, at den hele Historie om Sh.s Indgr b i Sir L's Vilobane er sand, hvilket n. Menning Drake, som det synes, temmeligt heldigen gjendiver (Noontide Leisures, Lond. 1824 Vol. I., p. 83-86).

"I Dronning Elisabeths Tid" siger Samuel Johnson efter en Fortelling af Diateren Pope, som Howe meddelelte ham, "vare Eiendomskareter endnu ikke almindelige, og Hyrka-eier sette ikke i Brug; men de, som vare for stolte, set sine paa det, eller for magelige til at gaae rede til enhver lanareis Syssel eller Fornoielse. Manae kom ridende til Skuespilhuset; og, da Sh. flyede til London var hans første Tilflugt, for at erhverve sig et Par Skillinge, at vente ved Doren af Skuespilhuset, og holde deres Heste, som ingen Tjenerne havde, for at de kunde være paa rede Haand efter Skuespiller. Paa denne Post udmarkede han sig saa meget ved sin Omhu og Glinthed, at om hvie Tid ens hver Rytter, naar han steg af Hesten, raabte paa William Sh.; og man betroede næppe sin Hest til nogen Ander naar man kunde faae sat paa W. Sh. Det var det første Glimt i Lykkens Sol for ham. Da

141

Sh. sikkerte flere Heste at passe, end han kunde overkomme, leiede han Drenge, som besorgede dette Arbeid under hans Oppsyn, og strax, naar der blev kaldt paa W. Sh., fremstillede sig med de Ord: "Jeg er Shakspeares Dreng, min Herre!" Sh. sikkerte høiere Syller; men, saa længe det var Mode at ride til Skuespilhuset, beholdte de Drenge, som holdt Hestene, det Navn: „Shakspeares Dreng.“

Paa denne Tid gjorde han sit første Bekendtskab med Skuespilhuset. I Forstningen sikkerte han naturligvis meget ubetydelige Roller ved den Trouppe, som da eksisterede; men hans brundringsværdige Geni og naturlige Talent for Skuepladsen gjorde, at han snart udmærkede sig, om ikke som fortræffelig Skuespiller, saa dog som upperlig Skuespildiger. Hans Navn staer, som Skit var i de Tider, trykt iblandt de andre Skuespilleres foran nogle gamle Komodier, men uden nogen Underretning om, hvad Slags Roller han pleiede at spille; og Nove siger, at han, alle sine Underretninger uagtede, ikke har opdaget Andet i denne Henseende, end, at hans Mesterrolle var Aanden i hans egen "Hamlet." "Det vilde have været mig farer," siger han, "at have haft sikkert Himmel for, hvilket det første Skuespil var, han skrev, da det uden al Tvivl ville have været behageligere for Enhver, der intresserer sig for Slikt, at vide, hvilket der var det første Hostet af en Phantasie, som Shakspeares. Vi bør maasee ikke vente, at hans første Forsog saaledes, som de fleste andre Forfatteres, skulle være hans mindst fuldkomne Arbeid; Kunsten havde saa lidet, og Naturen saa stor Del i, hvad han skrev, at hans Ungdomsarbeider, da de vare de Liveligste, og havde Mist af hans Indbildningskrafts Gld og Styrke, ogsaa vare de Bedste. Meningen er ikke, at hans Phantasie var saa toileslos og udsværende, at den ikke lod sig stvres af Forstanden; men hvad han tenkte, var i Almindelighed saa stort, saa tilbørigen og rigtigen opfattet i sig selv, at det trængte til lidet eller ingen Forbedring, og sandt den upartiske Dommers Bi-

sald ved første Dækast. Men, saondt Tiden, hvorpaa hvert enkelt Skuespil blev skrevet, i Almindelighed er uvis, et der dog Steder i nogle af dem, hvoraaf man kan bestemme, paa hvad Tid de bleve forsatte. Saaledes viser Chorus i Slutningen af 4de Act af Henrik den Femte i den Compliment, som gisres Grevnen af Essir, at dette Stykke blev skrevet, da denne var i Irland; og Sh's. Lovtale over Dronning Elisabeth og hendes Eftersølger. Kong Jacob, i Slutningen af Henrik den 8de, beviser, at dette Skuespil blev skrevet, efter at Jacob havde besegtet den engelske Throne. Hans Samtidige, som begyndte at faae Smag paa dette Siags Fornstier, glædedes overordenlig, ved at see et Geni fremstaae iblandt sig, der bezad en saa skon og frugtbar, poetisk Aare, og som egnede sig saa ganske til at more og belære dem. Shakspeare var ikke blot en geni fuld og vittig, men ogsaa en godhjertet og ædel Mand, blid i Væsen og Adærde, da meget behagelig i Omgang; saa han naturligvis fik Adgang til de bedste Kredse i sin Tidsalder. Dronning Elisabeth lod adskillige af hans Skuespil opføres paa sit Slot; og det er aabenbart denne jomfruelige Hyrstinde, Sh betegner i „Skærsommetnats drømme“ ved

„—Den skonne Vestalinde, som i Vesten throner;“

og det hele Sted er en Compliment, der meget passende er anbragt, og meget smukt henvendt til hende. Hun fandt saa megen Fornvielse i Falstaffs fortræffelige Charakter i de to Dele af „Henrik den Hierde“, at hun befalede ham at anbringe ham endnu i et Skuespil, og at skildre ham foretset. Dette skal have været Anledningen til, at han skrev „de muntre Koner i Windsor.“ Lystspillet selv er det bedste Besviis van, hvor ypperlig han opfyldte hendes Besaling. Falstaffs Charakter skal i Øvrigt fra Forstningen af have baaret Navnet, Oldcastle; men, da der endnu levede Nogle af denne Familie, befalede Dronningen, at han skulle forandre det. Han brugte da Navnet, Falstaff.

Derved undgik han vel at fornærme Famili'en Oldeastle; men nogen Dadel har han vel forsvidt for sit andet Valg, da Sir Johan Falstaff, som var Ridder af Ho ebaandsordenen, og Generallicutenant, var en Mand af store Fortjenester, som havde udmørtet sig i Krigene i Frankrig i Henrik den Femtes og Siettes Tid. Uagtet Dronningen viste ham saamægen Maade, skulde han dog ikke hende alene den Lykke, som hans Geni gjorde. Han modtog mange beviser paa Undest og Vensteb af Grevens af Southampton som i den Tids Historie er berømt for sit Vensteb mod den ulykkelige Grev Essex. Det var ham, han tillegnede sit Digt, Venus og Adonis, hvoraf vi have en Oversættelse af Prof. Ohlenschläger i Maahbeks gjenopstandne Tilsuer (i en af dette Tidsblads sidste Aarscange). Sir William d'Avenant fortaller, at Grev Southampton gav en Gang Shakspeare 1000 Pund, tor at sætte ham i Stand til at kjøbe en Ejendom, som han havde hørt, han havde Lust til. Nove falder dette med Josie en meget stor og vaar de Tider sjeldent Gavmildhed; men, naar han sammnligner den med den ødste Edelmodighed, man paa hans Tid visse franske Dansere og italienske Sanger, bemærke vi blot, at nu til Dags gaaer denne ødelmedige Ødelshed langt videre i England og andre Steder hvor man lader Videnskabsmænd og Digtere tigge om Broder, medens man paa en Aften blæser mange tufnde Pund eller Franks o. s. v. til en høit begavet Springer eller Strubekunstner. Boswell har i det 20de Bind af Malones Shakspeare (S. 218 og fig.) søgt at gjendrive den Formodning, som Nathan Drake i sin „Shakspeare and his times.“ har fremsat, at Lord Sonhampton er den Person, som vor Digter har tillegnet den første Deel af sine Sonetter (i Alt 154), en Formodning, som, efter B's Ord, Nogle af D's Læsere have anset som afgjort. D. har i sin „Noontide Leisures, Vol. 2, p. 81—88,“ søgt at besvare B's Indvendinger, og, „i Fald jeg ikke ganske bedrager mig selv“, siger D., intiller deres

Mangel paa Henrikraft og Anvendelighed i et tilfredsstillende Lvs." Han antaer, at alle Sonnetter, paa omrent 30 nær, have været tildegnede Lord Southampton. Herimod inovedes: „Hvorledes kunne de 17 første Sonnetter fraraade ham et overilet Coelibatloste, naar man veed, at Lord S. i en Alder af 25 Aar egdede sin første Eskede, Elisabeth Vernon?" Hertil svares, at denne Forbindelse begyndte uden Dronningens Bidende, omkring hvis Person Lord S. den Gang var; oa at saajnart hun opdagede den, blev hun meget opbragt, og forbød den. Lord S., som da just var bleven myndig, og var meget hestig, erklærede nu, i den skuffede Lidenskabs Naseri, at, dersom han ikke fik Elisabeth Vernon til Egte, vilde han dæ, som Pebersvend. Det var fort ester denne Tid, at D. antager, at Sh. har skrevet de omsatte Sonnetter, for at bestride denne hans Beslutting, paa en Tid, da Lorden ikke kunde indgaae den ønskede Forbindelse, uden at paadrage sig Høfdes Unaade. „Men hvorfør", spørges der da, „har Sh. i disse Sonnetter set ingen Hentydning gjort til Lord S.?" Fordi, dersom disse Sonnetter, som bleve bragte i Omlob i Haandskrivter, rare komme Dronningen for Dine, vilde de betydeligen have skadet baade Sh., som just paa den Tid begyndte at tiltrække sig Domærksomhed, oa hans Ven, Lorden. Fire Aar efter hin Kærligheds Begyndelse troede Lorden Dronningens Forbud ved at ege sin Eskede; og folgen var, at de Begge blev føngslæde i nogen Tid. Grunden, hvorfør Sh. tiltalte Lorden i hine Sonnetter i en, som det synes, for en i Mano underordnet Person altfor fortrolig Tone, ligger deri ot Lord S. med sit hestige Temperament og sin Kærlighed til Didenstaberne, taalte Meget af en ham i Gang, men ei i Geni underordnet Mand, som han ikke vilde have taalt af En af sine Ligemænd, og hans Undst mod Sh. var ubegrænset fra det Vieblik af, da han tildegnede ham sin „Venus og Adonis." Besonderliat synes det vel, at Sh. i de sidste 28 Sonnetter fortader sin ædle Beskytter, og henvender sig til

et Væsen, der, efter Digterens egen Tilstaaelse, er den Uvoerdigste blandt Qvindekjønnet; men disse Sonnetter, antager D., ere ganske ideale, og at deres Formaal er, uden al individuel Anvendelighed, at skildre den utilladelige Kjærligheds Hindringer, Foranderligheder og Elendigheder. „Naar man ikke vidste at Sh. besad en ren moralisk Charakter”, mener D., „maatte man tilstaae, at de synes at være Frembringelser af en skamlos Liderlig (!!??); man maatte dorfor have ønsket, at de aldrig vare blevne udgivne, eller, at Digteren havde meddelt en Underretning om deres Oprindelse.” D. troer dorfor, at Sh. kun har udgivet dem paa Grund af en Mens indstændige Beæring, og, at denne, est. rat have saet Haandskrifter, strax har leveret det til Thomas Thorpe, som dervaa har ladt det trykkes.

Med hvilke andre private Mænd, end Lord Southampton, Sh. havde indgaet Venstaf, veed man ikke; men at Enhver, som forstod at vurdere sand Fortjeneste, agtede og ærede ham, er alment bekendt. Hans Opriatighed og Godmodighed erhvervede ham alle gode Hjerters Kjærhed, og hans Mandekraft, Bid, Phantasi og Skarpsind gjorde, at de fineste Menneskekendere og lærestede Mænd beundrede ham.

Sit Bekendtskab med Digteren Ben Jonson gjorde han ved en Leilighed, hvor han fik Anledning til at legge sin Menneskekjærheds og sit gode Hjerte for Dagen. Ben Jonson, som paa den Eid var ganske ubekendt, havde leveret Skuespillerne i London et af sine Skuespil, som han ønskede at saae opfort, og de, som han havde givet det i Hænde, vilde just, efter at have skodeslost og med fornem Mine bladet i det, give ham det tilbage med det ondssabsfulde Svar, at det ikke duede noget, og at deres Trouppe ikke kunde bruge det, da Sh. lykkeligvis fik det at see, og fandt nogle Steder deri, som vore saa gode, at han først fik Lyst til at gennemlæse det, og siden anbefalede han Jonson og hans Skrivter til Publicums Undest. Jonson vor en meget lerd Mand, og havde i den Henseende et Fortrim

for Shakspeare, der, som bekendt, var adskillige Steder
i over Uvidenhed i de forste Scholevidenskaber; men
Shakspeares Naturaaver opviede fuldkomment Ben
Jonsons boglige Lærdom; og den Dom, Englaen:
deren Hales fra Eton saeldte om Shakspeare, er meget
træffende. I en Samtale mellem Sir John Suckling,
Sir William D'Avenant, Endevnion Porter, Mr. Hales
fra Eton og Ben Jonson forsvarede Sir John Suckling
Shakspeare imod Ben Jonson med megen Barne. Mr.
Hales, som hørde siedet sille i nogen Tid, og hørte paa
dem, sagde: „Om Mr. Shakspeare ikke har læst de
Gamle, saa har han doa heller ikke sjaalet Noget fra
dem; og, deriom De, Vir. Ben Jonson! vil vise mig
et eller andet snukt Sted om et vist Æmne hos En
af de Gamle, da skal jeg strax vise Dem et Sted om
samme Æmne hos Shakspeare, der, i det Mindste
er ligesaa godt strevet.”

Den sidste Dag af sit Liv tilbragte han saaledes,
som de fleste fornudtige Mænd ønske at tilbringe sine
sidste Dage, i Molialbed, Ensomhed og Omgang med
fine Dønner. Han havde været saa lykkelig, at samle
sig en timmelig betydelig Formue i sine Ungdoms: og
Manddomsaar, og de sidste Aar før sin Dod skal han
have tilbragt i sin Hovedby, Stratford. Hans Vittig:
hed og Godmodighed skaffede ham mange Kendinger
og Venner blandt Æmagnens mest ansete Mænd,
Især skal han have haft meget fortrolig Omgang med
en vis Mr. Combe, en gammel Herre, som var bes:
kendt der i Egnen for sin Rigdom og den Lager, han
trav; i en mu:ter Samtale mellem deres føllede Ven:
ner, fortæller man, at Mr. Combe sagde i Spøg til
Shakspeare: „De vil vist skrive min Gravskrift, i
huld De overlever mig; og, da jeg ikke ved hvad
man vil sige om mig, naar jeg er død, onser jeg
gerne, at De vil gjøre det strax;” hvorpaa man siger,
at Sh. gav ham disse fire Vers:

„Ii af de hundrede begraver hviler her;

„Ja! hundrede mod Li, hans Ejæl ei salig er!

"Svar" Nogen: "Hvo monu' ligger her i dette Grum?" —
"Da sværer Djævelen: "Det er min Ven, John Emble."

Mendenne bitre Satire skulde da have gjort saa smerteligt et Indtryk paa Manden, at han aldrig tilgav Sh. det. Boswell og Drake mene derimod, at Sh. aldeles ingen Del har havt heri, og at Forfatteren til Gravskriften har været en vis Richard Braithwaite, i hvis "Remains" o. s. v., som udkom 1618, disse Vers forekomme. Denne Br. var fød 1588, og døde 1675.

William Shakspere døde i sit 53de År, samme Datum, han var fød, den 23de April, 1616, og blev begravet paa den nordlige Side af Prædikestolen i den store Kirke i sin Hovedby, Stratford, hvor et Gravminde er anbragt i Muren. Paa Gravstenen nedenunder staaer;

"Min Ven! for Jesu Skyld Dit maa undlade
At grave op det Stov, som her indslutes.
Velhignet er den Mand, som skaarer disse Sten!
Forbandet den, som flytter mine Ven!"

Drake mener, at det er høist sandsynligt, at Sh. evdod pludseligen, eller, i det Mindste, efter en meget kort Sygdom, paa Grund af, at hans Buste paa Gravmindet i Stratford, og, som figes at være tagen efter en Form af Gips efter hans Død, ikke viser noget Tegn paa Magerhed.

Den Dragt, hvori Drake fremstiller Sh. i sin Noontide Leisures (Vol. I. P. 43,) bestaaer af en los, sort Kjole, (gown) eller tabard uden Armer, en kostbar, doppelt Brystdug af purpurrodt Klæde, mørkegraae Buxer, og Halvstøvler (haskins) af rodbrunt, farvet Læder. Dette er overensstemmende med de Tiders Costume, og Tabarden og Brystdugen ere netop de Samme, som man saae ham ifort paa hans Gravminde i Stratford, forend det blev farvet med Stens farve. "Man maa ogsaa erindre," siger Drake, "at den mandlige Dragt i Jacob den 1stes Tid var meget glimrende, for at behage denne Konges Smag."

Han havde tre Døtre, af hvilke En døde ugift, og To blev givte; den ældste, Judith, med en Mr. Thomas Quincy, med hvem hun havde tre Sønner, som alle døde uden Barn; og Susanna, der var hans Andlings, med Dr. John Hall, en meget ægtes Læge der i Eggen. Hun fæstelod et eneste Barn, en Datter, Elisabeth, som blev gift først med Thomas Nashe, Esquire, og siden med Sir John Bernard af Abington; men hun døde også uden Aftkom.

William Shakespeares Farader havde, i Folge College of Heralds (P. 349), udmerket sig, (formodentlig, som Krier) under Henrik den 7de, og viste denne Konge store Dienester, hvorfør han belønede ham med Landejendomme og Hæstegaarde; og, da Williams Fader, John Sh., egdede en Datter af Robert Arden i Wellingcote, og fremviste for Dronning Elisabeth det gamle Baaben som var blevet tildelt ham, "da han var Hendes Majestets Håndelsmand og Byfoged i Stratford, blev det tilfældet hans Efterkommere, at bære et Skoldvaaben, næmligen: "paa et Guldfeld paa et omhojet Stykke Zobelkind en Lanse (spear), hvis Spidse staer opad, og som er forsynet med en Selvknap paa Haandgræbet;" og et Hjelmvaaben, næmligen "en Falk med udspilede Vinger, som bærer i den ene Klo en Lanse (spear.)" Man seer, at heri ligger en hentydning til Navnet Shakespeare (Lansercyisten, Lans-svingeren,) og med samme Roie, som John Shakespeares Fader, som Krigter, forte dette Navn, kan hans Son, William, som Dramatiker, og især, som Tragiker, haes at have haaret sa at bære det, hvortil også denne Skizzes dels Oversætter, dels Forfatter for adskillige Aar siden hentydede i sit lille engelske Gravdigts over vor danske Homlet, Peter Boersom.

Man har et Testamente af vor Digter, som findes i adskillige Udgaver af hans Verker, hvoraf man seer, at han maa have været i rig Mand. Han testamenterer deri dels Penge, dels andet værtigt og

urørligt Gods til sine Døtre, Judith og Susanne, til sin Søster Johanne Hatt, til hendes tre Sønner, til sin Datterdatter, Elisabeth, til sin Sviger-son, John Hall o. s. v., o. s. v. Den, der blev rigeligt betenklig, er Elisabeth, som fik alle hans Lands-eindomme, der lade til at have været betydelige; men den, der blev behandlet mest stiftaderlig, var hans Kone, som maatte lade sig nose med Williams bedste, bruns Teng med Sammes Apperimentier.

Blant de Afbildninger af Digteren, man har, skal det af Thursten tegnede og af Rivers i Kobber stukne Portrait, som findes i Bothes Udgave af Sh., være det mest lignende. En høj, genial, hvælvet Pande, et tønsomt, dybsindigt Brusk, et Par berlige, buede Øjenbryn, og et forståndigt, uodmodigt Træk om den øster de Zidars Skif, med et nydeligt, lille Stæg prædede Mund og Hage, udmarkte ditte talende Billed af Verdens ørste dramatiske Digter, hvis nærmeste Landsbeslægtede i mine Tanker, ere Christian Schiller og Adam Ohenschiæger, som Tragikere.

Digterens Charakter afspejler sig bedst i hans Skrifter. Den Jonson, som var hans Samtidige og var en Maade hans Medheiler, og som fulgte Sh. saa meget, charakterserer ham i sine "Discoveries" på følgende Maade:

"Jeg erindrer, at Skuespillerne ofte ansorte det som en Vir for Sh., at han aldrig udslekkede en Læsning af, hvad han havde skrevet. Jeg spørrede: "Gid han havde udslettet tusinde!" Det kaldte de en hader: "Ja" da' vildt ikke have fortalt Efterverdenen dette, naar der ikke gavet uvivende Mennesker, sem besmyttede denne Omstændighed, for at rose sin Ven for det, der var hans største Heil, og naar jeg ikke derved kunde lægge min Sandhedskærlighed for Dagen; thi jeg elskede Manden, og jeg ærer hans Minde saa høj, som nogen Anden, men uden at forgude ham. Han var i Sandhed! retskaffen, aabenhjertig, frimodig, havde en ypperlig Phantasji, berlige Ideer, og forte-

et stort Sprog, der stemmede fra ham med en saadan Lethed, at det undertiden var nødvendigt, at standse ham; sufflaminandus erat (man maatte hindre ham i at løbe), som Augustus sagde om Haterius. Han besad Nok af Vittighed; gid han havde forstaet at styre den! Øfje blev han derved forledt til at sige Ting, som opvakte latter; men hans Heil opveiedes af hans Fortraæ; der var Mere hos ham, som forstjente Nos, end Tilgivelse." Daar Ben Jonson siger, at Sh. lader Cæsar, da En siger til ham:

"Du gjør mig uret, Cæsar!"

svare:

"Uret har Cæsar aldrig gjort, undtagen,

"Maar skjellig Grund han havde."

da lyver han en lille Smule. Stedet, som han har forvansket, findes i "Julius Cæsar" i 3die Actis 1ste Scene, hvor Cæsar siger til Metellus:

"Viid, Cæsar gjør ei Uret! heller ikke

"Tilsreds han uden Grunde silles!"

(B. J. lader En sige: Cæsar, thou doest me wrong, eg Cæsar svare: Cæsar did never wrong, but with just cause; men hos Sh. staar blot disse Ord af Cæsar:

Know, Cæsar deth not wrong: nor without cause

Will he be satisfied.)

Hvis det er sandt, hvad B. J. fortæller, at Sh. aldrig udslættede en Linie af, hvad han skrev, da kan man med Føje, som Rowe siger, anvende paa vor Digter, hvad Horatius siger (i sin Epistel til Augustus) om de første Romere, som skrewe Sorgespil efter græske Mynstere (eller, rigtigere sagt, oversatte dem:)

"Han af Naturen boi og ildfuld er;

"Hans Land er Traaker, Held er hans Dristighed,

"Udskerte han anser for en Eskam,

"Og frugter."

Man har i Alt 42 Digte, som tilskrives William Shakspeare, 37 dramatiske Digte, eller, Skuespil, og 5 blandede Digte (miscellaneous poems.) Skue-spillenes Navne ere: Stormen; de to veronesiske

Herrer; de munstre Koner i Windsor; Helligtrekongers
 Mat (eller, Hvad man vil); Lige for Lige; blind Al-
 larm; En Skærsommernats-Drom; Kar.igheds spildte
 Moie; Robmanden af Venedig; Som det behager
 Dem; Maat Enden er god, er Alt godt; Hvoelunde
 en Rappenstralle icemmes; Winter-Aventyret; Mac-
 beth; Kong Johan; Kong Richard den 2dens Liv og
 Dod; Den 1ste Del af Kong Henrik den 4de; den
 2den Del af Kong Henrik den 4de; Kong Henrik den
 5te; Den 1ste Del af Kong Henrik den 6te; Den 2den Del af Kong Henrik den 6te; den 3die
 Del af Kong Henrik den 6te; Kong Richard
 den 3dies Liv og Dod; Kong Henrik den 8de;
 Troilus og Cressida; Coriolanus; Julius Cæsar; An-
 tonius og Cleopatra; Kong Lear; Hamlet, Prince af
 Danmark; Gymbeline; Timon af Athenen; Othello,
 Moren af Venerig; Romeo og Julie; Heiltagelser-
 nes Komodie; Titus Andronicus; og Pericles. De
 blandede Digte ere: Venus og Adonis; Tar-
 quinius og Lucretia; Sonneriet; Den forelæste Pele-
 grin; og En Elskers Klage. De tre Etusspil, som
 fore Navn af: 1ste 2den og 3die Del af Kong
 Henrik den 6te, ere som Theobald fortænge siden
 har gjort opmærksom paa, næppe stervne af Shaks-
 speare aicne. Derom vidne de mange chronologiske
 ærte, som hans Etusspil af den engelske Historie, te-
 saa kaldte histories, elleris ere frie for.) Det meer tris-
 vielle Spørg. de manue Fejl imod Berstygningen, da
 adskillige Linier ikke kunne scanderes, uden at gjøre
 Volo paa Ornenes Hodele, og de mange Hendvñninger
 til de gamle Glasikere (især i 1ste Del.) Niimelgs-
 riis har en and n Forfatter leveret Sh. disse Etysler
 til Gennemvis og Rettelse, hørfor der ogsaa bist og
 her find's adskillige Leek af vor Digtiers Meisterpen-
 sel. Lige saa lidt har Sh. ene havt Del i Pericles-
 les; og til Titus Andronicus, som er en sand
 dramatisck Digtel og et Sammensurium af de største
 Afskyeligheder, er der aldel's ingen Do:vl om, at Sh.
 ikke er Forfatter, naar man undtager nogle saa genia-

le Linier, som synes at være indskudte af hans Haand. Af ovinnævne Skuespil ere 19 Sørgespil (naar man fraregner Tit. Andr. og Per.), næmligen: Macbeth; Kong Johan; Richard den 2den; 1ste og 2den Deel af Henrik den 4de; Henrik den 5te; 1ste 2den og 3die D. af Henrik den 6te; Richard den 3die; Henrik den 8de; Coriolanus; Julius Caesar; Anton og Cleop; Kong Lear; Hamlet; Gymbeline; Othello; og Romeo og Julie. De Vorlge ere Komödier, med flere eller færre tragiske Situationer, altsaa egenligen Dramer, naar man undtager de muntere Koncer i Windsor, Fritagelsernes Komödie, og Hvorlunde en Rappenskalle kommeres, som ere ægte Komödier; og Troilus og Cressida, som er en Tragi-Komödie, hvis Formeal er, at gjøre de svulstige Sørgespil latterlige, og som har altsaa samme Tendents, som "Kærlighed uden Stromper" og "Ulyssis von Ithaka." Fahlen eller Planen er, som bekende, det minst Udmærkebes hos Sh.; men Charakterstilgender, Dialoger, hoie Tanker, vittige Indsald, og Phantasspil ere det, hvori han har sin Styrke. Hallstaff er et sandt Mesterstykke af hans komiske Musa. Den phantastiske Malvolio er en hoist latterlig og morsom Person; det Samme er Tillfældet med den forfængelige Snyleteæst, Parolles; Petruchio er en særdeles humoristisk Charakter; Samtalen mellem Benedick og Beatrice er overordenlig vittig, og Rosalindes Repliket udmerke sig ligesaa meget ved sin bed, som Munterded; Thesites og Apemantus ere Mesterstykker i Ondskab og satirisk Enærren. Joden Schylock er en fortræffelig Skildring af en bevnærrig, grusom og ondskabsfuld Israelit. I Antonios og Bassanios Venstre ligger noget Stort og Edelt. Portias Repliket om Varmhjertighed, og om Musikens Magt ere meget stonne og træffende. Ja quesses Tungfind er ligesaa originalt, som morsomt. I at nuancere quindelige Charakterer er Sh. en Virtuos. Man erindre sig blot Desdemonas Sørg, Imogens

uforskyldte Angest, Julies blide, naturlige Hølelser, og Cordelias omme, retende, barnlige Kærlighed! Den samme Styrke har han i et nuancere Vanvid. Hvor forskellig er ikke Hamlets. Ophelia's, Kong Lear's og Edgars Uffindighed! I Phantasien's Verden skabte Sh. sig et nyt, eiendommeligt Rige. Man kaste blot et Blik paa hans Storm, Skærsommernats-Drom, Macbeth og Hamlet! Hvilken Rigdom af Phantasi, og hvilken Forstand i dette Phantasispiel! Hans saa kaldte "histories" (Sorgespiel af den engelske Historie) ere lige saa udmærkede ved historisk Sandhed, som ved poetisk Skønhed, et sandt Kongespeil! Richard den Tredie og Macbeth ere psychologiske Mæsterstykker. Cardinal Wolsey er en upperlig Charakterstilsdring, hovmodig i Medgang, ydmyg i Modgang, saa ydmyg, at vi føle Medlidenhed med ham. Coriolanus, Brutus, Antonius ere historisk troe og poetisk fuldkomne Billeder. Sorgespillet Hamlet har meg'n Lighed med Sophoklesses Electra; men Sh. lader ikke Hamlet lægge Haand paa og dræbe sin Moder, saaledes som Soph. lader Orestes gjøre ved Clytemnestra; Aanden forbyder h. det, og han adlyder den; her vækket Sh. Skræk, en Hosleje, som egner sig for Sorgespillet, men Soph. næds sel og Afstyr, som her være fjernede fra enhver dramatisk Digtning. Mod denne Regel har, d sværtre! Sh. syndet grovestuen i sit mæsterlige Sorgespiel, Kong Lear. Sh. har unegteligen sine store Heil, men de opvejes tilstrækkeligen ved hans poetiske Skønheder; og jeg troer ikke, jeg kan slutte denne fuldkomne Skizze bedre, end med hine Ord af Lessing i hans "Hamburgische Dramaturgie:" (Nr. 43) "Auf die geringste von seinen Schönheiten ist ein Stempel gedruckt, welcher gleich der ganzen Welt zutrust: "Ich bin Shakespeare!" und wie der fremden Schönheit, die das Herz hat sich neben ihr zu stellen!"

